

ITALIJA / BERLUSCONI PRI SCALFARU

Dveurno soočanje ni prineslo novosti

Politična nestabilnost spet potisnila liro navzdol

Oscar Luigi Scalfaro

RIM - Več kot dveurni pogovor na Kvirinalu ni zblizal stališč predsednika republike Scalfara in premiera v odstopu Silvia Berlusconija. Predsednik vlade vztraja v zahtevi po takojšnjih predčasnih volitvah. Edina koncesija, ki jo je pripravljen dati je volilna vlada, ki ji ne bi predsedoval on sam.

To je slika italijanske politične sahovnice s katero se bo Scalfaro spoprijel danes na začetku drugega kroga posvetovanj, ki se bo zaključil jutri. Problem je še bolj zapleten, ker se je poglobil razkol v Severni ligi, v kateri tajnik Umberto Bossi in notranji minister Roberto Maroni vse bolj merita moči. Bossija podpira se vedno večina parlamentarcev, toda Maronijevo krilo se je okrepilo, saj notranji minister lahko računa na okoli 50 parlamentarcev.

Politična nestabilnost je spet potisnila navzdol liro. V Londonu in New Yorku je bilo sinoci potrebnih 1053 lir za nakup ene marke.

Na 3. strani

Silvio Berlusconi

LONDON / NAPOVEDI

V letu 1995 zvezde Italiji sploh ne bodo naklonjene

LONDON - V letošnjem letu zvezde Italiji ne bodo naklonjene. Italijanski državljani, vreževniki in ne, so se glede na ne preveč spodbuden začetek leta že začeli vdajati v zlo usodo, ne da bi vedeli za neprijetne napovedi angleškega astrološkega almanaha Old Moorès Almanac. Knjižica, ki v kraljevini angleški izhaja že od leta 1778, napoveduje Italiji več neprijetnosti, med temi morebitni državni udar v poletnih mesecih, ob koncu leta pa hudo politično krizo, ki bi se lahko zaključila z razdelitvijo države v severni in južni del.

Na Angleškem je knjižico mogoče kupiti v vsaki knjigarni, zanjo pa ni treba odšteti niti funta. Seveda ne obravnava samo italijanske, pač pa usodo raznih držav. Z ozirom na trenutni položaj bi Italiji verjetno težko napovedali brezskrbno leto 1995, z Berlusconijevim dovoljenjem ali brez.

ČEČENIJA / RUSKIM POLITIKOM JE POLOŽAJ ZBEŽAL IZ ROK

Černomirdin ukazal premirje, a boji v Groznm se še stopnjujejo

MOSKVA, GROZNI - Ruski premier Černomirdin naj bi včeraj vodil operacije v Čeceniji ukazal, naj se z uporniki dogovorijo o sklenitvi dvodnevne premirja, vendar tiskovni predstavnik vlade vesti ni mogel uradno potrditi.

Sef parlamentarnega odbora za obrambo Jušenkov je pojasnil, da naj bi se Černomirdin s to potezo odzval na poziv pooblaščenca za človekove pravice Kovaljova. Medtem so se v Groznm nadaljevali spopadi za predsedniško palačo, ki so se ji ruske enote sicer približale na nekaj sto metrov, za končni napad pa se niso zbrale dovolj moči,

čeprav njihovo topništvo že od sobote nenehno obstreljuje položaje branilcev, ki imajo tu celo svoje tanke (na sliki AP), in predsedniško palačo. Več vasem južno od Groznega, kjer je na tisoče beguncev, je ruska vojska zagrozila z bombardiranjem, če uporniki v 48 urah ne izpustijo pred kratkim zajete enote ruskih padalcev, ki so jih baje kot talce že preselili v Grozni. Glasni pozivi zahodnih držav, naj Moskva zaustavi kavkasko morijo, so se včeraj še stopnjevali. Danska je celo sporočila, da bo do nadaljnjega blokirala ratifikacijo sporazuma o sodelovanju EZ z Rusijo.

Na 18. strani

TRST / USPEŠNA AKCIJA

Policija prijela 6 tihotapcev in zaplenila 6,5 kg heroína

Vrednost mamila na drobno presega trinajst milijard lir

Srbi postavljajo spet nove pogoje

SARAJEVO - Mednarodna skupnost si z vsemi močmi prizadeva, da bi uresnicila decembrski sporazum o štirimesecnem premirju v BiH, vendar pa ji predvsem srbska stran postavlja vedno nove ovire. Srbski general Mladić je tako včeraj zahteval, da se bosanska vojska, ki se je že umaknila z Igmana, zdaj umakne še s sirsega območja Sarajeva. Bosanska stran pa Srbe obtožuje, da zadržujejo civiliste in da pobijajo vojne ujetnike.

Predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva Robert Hollbrook, ki mu je naložena skrb za Vzhodno Evropo, je včeraj obiskal Sarajevo in se sestal s predstavnikmi bosanske vlade. Poveljnik modrih celad Michael Rose pa naj bi se danes v Kninu dogovoril o tem, da bi hrvaški Srbi vendarle prenehali napadati bihaško enklavo.

Na 19. strani

TRST - Trzaska policija je tihotapcem mamila zadala nov težak udarec: po daljši preiskavi je zaplenila šest kiloramov in pol heroína, ki je na tržišču na drobno vreden več kot trinajst milijard lir, ter aretirala šestčlansko hrvaško tolpo (eden od tihotapcev ima sicer slovensko državljanstvo). Pet so jih zadržali v Trstu in Gorici, enega je pred dobrim mesecem prišla hrvaška policija.

Agenti so najprej stopili v stik z Ivico Matičem, ki je zivel v Kopru. Predstavili so se kot potencialni kupci večje količine mamila, nakar so stopili v stik se z drugimi člani tolpe. Že lani so se nekajkrat domenili za datum in kraj predaje mamila in denarja, a se je vsakokrat zataknilo. Tokrat je slo vse po »dogovoru«. Prejšnjo sredo je Vlado Skorić z avtom pripeljal mamilo iz Hrvaške preko Slovenije v Italijo, njegova pot se je končala v zaporu.

Sef letečega oddelka Sodano je na včerajšnji tiskovni konferenci zanikal, da bi bila sesterica povezana s prekupčevanjem orožja med Italijo in Hrvaško.

Na 5. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Ustavno sodišče o referendumih

V Rimu se je začelo zasedanje ustavnega sodišča, ki bo odločalo o umestnosti 16 referendumov. Morda bo sklep še pred koncem tedna.

Stran 2

Sindikat za izvajanje protokola

Trzaski voditelji CGIL, CISL in UIL so včeraj pripisali zaostrovanje družbene in gospodarske krize na Trzaskem neizvajanju protokola o soglasju, ki sta ga podpisali julija lani Občina Trst in Dezela z vlado.

Stran 4

Skupna strategija za bolnišnico

Gorica - Na skupščini zupanov so se dogovorili o osnovnih stališčih glede osnutka deželne zakona o reformi bolnišnic

Stran 9

Spomini tigrovca Zorka Jelinčiča

Pri goriski Mohorjevi družbi je izšla knjiga »Pod svincenim nebom« o trdi življenjski poti Zorka Jelinčiča.

Stran 16

Carlos Monzon se je smrtno ponesrečil

Nekdanji boksarski svetovni prvak v srednji kategoriji, Argentinec Carlos Monzon, se je smrtno ponesrečil v svoji rojstni pokrajini Santa Fe. Star je bil 52 let, kariero pa je nepremagan končal leta 1977.

Stran 26

Usoda Trsta v dveh palačah

SERGIU PREMUR

Pri Sv. Andreju dve veliki in novi ugledni palači ponazarjata usodo našega mesta. Na levi se skriva pomorske palače kot pomorskega mesta: Trzaski Lloyd je na prepihu in bo morda samo podružnica plovne družbe, ladjedelnice ni več, arzenal Sv. Marka je samo se senca, pristanisce nazaduje.

Na desni pa se dviga groteskna arhitektura Lloyd Adriatica. Trst je bil zibelka zavarovalništva v srednji Evropi in trzaski sta dve med najpomembnejšimi imeni italijanskega in svetovnega zavarovalništva: Assicurazioni generali in Riunione Adriatica di Sicurtà, ki sta nastali pri nas v prejšnjem stoletju, v zlatih casih trzaskega razvoja. Lloyd Adriatico je sedaj odkupila nemška zavarovalniška transnacionala Allianz. Novemu vodstvu se je zdelo primerno, da je že nekaj ur po včerajšnji umestitvi zagotovilo javnosti, da bo trzaska zavarovalnica ostala v Trstu, in da bo neodvisna. V sklopu Münchenskega kolosa bo ohranila svojo identiteto, svoje funkcije, svojo pomembno vlogo v trzaskem gospodarstvu.

Upajmo, da je to res, ker smo že prevečkrat slišali podobna zagotovila, pa se je zgodilo prav to, kar so nam zagotavljali, da se ne bo zgodilo. Upajmo, da so nemški podjetniki vredni večjega zaupanja kot funkcionarji italijanskih poldržavnih podjetij.

Novi lastniki Lloyd Adriatica so včeraj mimogrede povedali nekaj nadebudnega: v Münchnu ocenjujejo Trst kot zanimivo mesto, ker se tukaj oblikujejo mladi, ki obvladajo več svetovnih jezikov, ki se na univerzi specializirajo na finančnem in zavarovalniškem področju, ki se z lahkoto orientirajo v mednarodnih stikih. Vrata v življenje bi morala torej biti za nove rodove pri nas bolj odprta kot drugod. In naši mladi, ki jim je večjezičnost in veškulturnost prirojen in brezplačen dar, bi morali še laze stopiti v palače dela in poslov, daleč od črnih katedral, zgrajenih na podporah izgubarskemu in neperpektivnemu gospodarstvu.

NOVICE

Nesreča na delu pri Parmi: mlada delavca ob življenje

PARMA - Dva mlada delavca sta izgubila življenje v Fidenzi (pokrajina Parma) v eksploziji neke cisterne. 21-letni Cristian Pietra in 16-letni Marco Barusi sta delala v nekem skladišču tamkajšnje obrtne cone, ko je med varilnimi deli prislo do silovite eksplozije bližnje cisterne z gorivom. Nesrečni Pietra je bil pri pricu mrtev, njegov zelo mladi kolega, ki je bil se vajelec, pa je podlegel hudim ranam v bolnišnici v Parmi. Pri eksploziji je bilo ranjenih še nekaj drugih delavcev in tudi lastnik skladišča.

Danes pogreb žrtv nesreče na Južnem Tirolskem

BOCEN - Danes bodo v rojstni krajih pokopali žrtve nesreče helikopterja, ki je v soboto strmoglavil na območju Grodentala na Južnem Tirolskem. V strohoviti nesreči, je umrlo šest ljudi (pilot helikopterja in pet potnikov).

Predsednik avtonomne bocenske pokrajine Luis Durnwallner je po nesreči napovedal strožje zakone za helikopterske polete na območju Dolomitov. Tragedija je povzročila na Južnem Tirolskem tudi glasne politične polemike. Predvsem zeleni zahtevajo popolno prepoved helikopterskih poletov na visokogorskih smučiščih.

Agenti SISMI pomagali Gadafiju?

NEAPELJ - Agenti obveščevalne službe SISMI so na nek način sodelovali pri nedovoljenih kupcijah med Italijo in Libijo. V to je prepričan sodnik Salvatore Sbrizzi, ki vodi preiskavo o »gospodarskih poslih« med nekaterimi italijanskimi državljani in med Libijo. V preiskavo je vpleten tudi Gadafijev svak El Futuri.

Sbrizzi je ugotovil, da so hoteli Italijani prodati Libijcem tudi stroje za tovarno orožja ter da so snovali večjo trgovino z orožjem med obema državama. Sodnik je že izdal enajst zapornih nalogov, v tej se zelo nejasni aferi pa se so sedaj znasle tudi tajne službe.

Tudi Fiamma vpletena v nepravilnosti CONI

RIM - Tudi desničarsko športno združenje Fiamma je vpleteno v preiskavo o nejasnih finančnih poslih med olimpijskim odborom CONI in nekaterimi finančnimi družbami. Sodnik, ki vodi tozadevno preiskavo, je doslej vpisal v seznam osumljenih oseb štiri nekdanje funkcionarje CONI in pet aktivstov Fiamme.

Preiskava je precej zapletena. Eden od osumljencev je vsekakor povedal, da je bila Fiamma, tudi glede vprašanja športnih kreditov, tesno povezana z neofasistično stranko.

Igralec Helmut Berger ni zažgal stanovanja

RIM - Rimsko sodišče je včeraj oprostilo filmskega igralca Hemuta Bergerja, ki je bil obtožen, da je namerno zažgal lastno stanovanje. Dogodek se je pripetil aprila leta 1993, po mnenju tožilca je bil Berger vinjen in je sam podtaknil požar, ki je skoraj popolnoma uničil stanovanje. Med obravnavo so Bergerjevi prijatelji izključili, da je igralec zanetil ogenj, njihova pričevanja so bila odločilna.

RIM / ZAČEL SE JE POSVET

Ustavno sodišče o 16 referendumih

Morda bodo sodniki zaključili razpravo še pred koncem tega tedna

Predsednik ustavnega sodišča Francesco Paolo Casavola (telefoto AP)

RIM - S komaj desetminutno zamudo so sodniki ustavnega sodišča ob 9.40 začeli posvet o umestnosti 16 referendumov. Kot je znano, jih je trinajst predlagal Pannella oz. reformatorji, tri, v zvezi s zakonom Mammi o radiotelevizijskem sistemu, pa progresisti in napredna združenja.

Sodniki so najprej odbili predlog združenja novinarjev, da bi tisk lahko neposredno prisostvoval sejам, nato so poslušali uvodna izvanja odvetnikov organizacij, ki so zbrale vsaj 500 tisoč podpisov za referendume. O umestnosti in torej o umestnosti posameznih referendumov pa so nato spregovorili poročevalci: trinajst sodnikov je analiziralo vsako od 16 referendumskih vprašanj.

Pannellovi referendumi zadevajo odpravo pro-

porčnega dela pri izvolitvi poslancev in izvolitev poslancev in senatorjev po uninominalnem sistemu v enem samem dnevu, uvedbo večinskega sistema v enem samem krogu v vseh občinah, plačevanje sindikalne članarine neposredno in ne več prek delodajalcev, odpravo dopolnilne blagajne, neposredno plačevanje davkov na plače in na pokojnine v dveh obdobjih spomladi in jeseni in ne več mesečno prek delodajalcev oz. pokojninskega sklada, liberalizacijo urnikov trgovin in trgovskih dovoljenj, prosto izbiro med zavarovanjem pri državni oz. pri zasebni zdravstveni službi, skupno zakladnico pri državni banki za vsa finančna sredstva javnih ustanov, odpravo prisilnega bivališča za osumljence hudih kriminalnih dejanj, privatizacijo Raia in ukini-

tev vse reklame v Raievih oddajah. Trije referendumi, ki so jih predlagali progresisti, pa zadevajo televizijske koncesije in omejujejo možnost, da en sam podjetnik ima eno in ne več tv mrež, zmanjšanje reklamnih vložkov v filmih in zmanjšanje števila tv mrež, za katere reklamne agencije lahko zbirajo reklamo.

Odprto vprašanje je, koliko casa bo trajal postopek pred ustavnim sodiščem. Uradnega odgovora se ni, vendar izgleda, da bodo sodniki prišli do zaključkov hitreje, kot je bilo pričakovati. Na podlagi urnikov sej, ki so jih sprejeli na začetku včerajšnjega posveta, ni izključeno, da bo ustavno sodišče razsodilo o umestnosti oz. neumestnosti vseh referendumskih vprašanj se pred koncem tega tedna.

V Italiji je samo 9.500 res bogatih

RIM - Italija ima nad 50 milijonov prebivalcev, res bogatih pa je zelo malo. Komaj 9.500 davkoplacevalcev (0,016% prebivalcev) prijavlja nad 500 milijonov lir letnega dohodka. Gre za elitni razred, ki »z viska« gleda na 76.000 premožnih (0,13%, letni dohodek med 200 in 500 milijoni). Za tema skupinama je številčno krepkejši sloj tistih, ki jim ni hudega in katerih letni dohodek se suče med 100 in 200 milijoni lir. Teh je 380.000.

Piramida »bogastva« izhaja iz podatkov, ki jih je pripravil davčni anagrafski urad, da bi ugotovil, kdo je dolžan plačati izredni solidarnostni davek za pomoč tistim severnoitalijanskim občinam, ki jih je v oktobru lanskega leta prizadela vremenska ujma. Po teh podatkih samo 0,8 odstotka italijanskih davkoplacevalcev preseže prag 100 milijonov lir letnega dohodka. Njihov izredni prispevek naj bi znašal skupno 65 do 70 milijard lir (100 tisoč

lir dodatnega davka bo plačal, kdor preseže 100 milijonov dohodka, 300 tisoč, kdor jih preseže 200 milijonov, en milijon, kdor preseže 500). Prispevek premožnih bo samo kapljica davčnega posega, ki si ga je zamislila vlada za pomoč prizadetim občinam, saj je za letos predviden priliv 1.745 milijard lir, za prihodnje leto pa 950 milijard.

Veliko več (630 milijard lir) naj bi državni blagajni navrgel povisek davka na pravne osebe Irpeg (gre v bistvu za podjetja), ki bo letos 37-odstoten, 50-odstotni povisek koleka na bančne tekoče račune pa naj bi navrgel dodatnih 1.050 milijard lir (340 kot predjem v letotu 1994). Prihodnje leto na panj bi država iz tega naslova kasirala 750 milijard.

Vladni odlok za pomoč območjem, ki jih je prizadela poplava, predvideva skupno 7.372 milijardi lir prihodkov, ki naj bi jih uporabili za obnavljanje prizadetih krajev.

Telefonsko določevanje zmagovitih loterijskih srečk

RIM - Odslej bo mogoče določiti zmagovite loterijske srečke kar po telefonu. Ta servis je v Italiji uvedla družba Mediaphone, in sicer pod geslom »Halo, loterija«. Kdor se ga želi posluževati, mora zavrteti številko 144.844.844. Za ugotovitev, ali je neka srečka zadela dobiček, je potem dovolj zavrteti oziroma zatipkati številko srečke, vključno s kodo za določitev vrste loterije. Telefonski glas bo dal odgovor, v primeru zmage pa bo tudi povedal, kolikšen je dobiček. Seveda servis ne bo zastoj. Za vsako minuto bo treba odsteti 1.524 lir.

Servis »Pronto lotteria« bo po vsej verjetnosti pozel dober uspeh. Tako bi lahko sklepali tudi na osnovi precejšnjega števila nagrad, ki jih dobitniki ne dvignejo prav zato, ker ne znajo ali ne morejo preveriti, ali so njihove srečke zmagovite. Statistike pravijo, da neoddani loterijski dobitki v Italiji povprečno znašajo več kot 10 milijard lir letno. Z njimi se seveda okorišijo državne blagajne.

VREME / PONOVO BO PRIZANESENO SEVERU

Novo poslabšanje bo še bolj prizadelo srednjo in južno Italijo

Zaradi dežja se je v Palermu zrušil hišni zid, umrla je 30-letna črnka

RIM - Po 48 urah dežja, ki se je prejšnjo noč spremenil v pravi nalive, je včeraj v zgodovinskem strediscu Palerma prislo do tragedije, ki je terjala življenje neke 30-letne priseljenke iz Gane. Zrušil se je razmocen zid nekega poslopja na Trgu Ballarò v istoimenski palermški četrti. Dva Ganca sta bila lažje ranjena, Nanno Amab pa so gasilci po starih urah mrtvo odkopali izpod rusevin.

Kot rečeno, je predsinocnjim dež v Palermu presel v nalive, tako da je v 40 urah padlo 60 milimetrov dežja, kar je januarsko povprečje. Voda je zalila podvoze, hudourniki pa bi lahko vsak trenutek prestopili bregove. Meteorološki napovedujejo namreč novo poslabšanje. Oblaki

frontalne motnje, ki so včeraj povzročili zled in poledico v Nemčiji, bodo nekako preskočili severno Italijo in spustili svoj tovor dežja in snega nad srednjo in južno Italijo. Na jugu se bo ponovno poglobila dolina nizkega zračnega pritiska. Ze včeraj so morali ponovno prekiniti pomorske povezave med Trapanijem in Egatskimi otoki, v prihodnjih urah pa bo podobna usoda doletela vsa ostala otocja, saj se je že včeraj začel krepiti veter, morje pa je iz ure v uro bolj razburkano.

Civilna zascita je ponovno alarmirala vse prefektore južne in srednje Italije. Po izkušnjah iz zadnjega neurja je lahko vsakomur jasno, da se bodo nevšečnosti se sto-
pnjevale.

Pročelje poslopja na palermškem Trgu Ballarò, v katerem je življenje izgubila neka 30-letna Ganka. (AP)

VČERAJ JE OBISKAL UNIVERZO V CASTELLANZI

Di Pietro se uvaja v profesorski poklic

CASTELLANZA (Varese) - V pričakovanju, da bo 24. januarja imel svoje prvo predavanje, se je bivši sodnik Antonio Di Pietro včeraj prvič podal na svoje novo delovno mesto, na Svobodni univerzitetni institut Carlo Cattaneo v Castellanzu pri Vareseju. Na zasebni univerzi je bilo včeraj seveda še posebno živahno, saj so se studentom, osebju in profesorjem pridružili novinarji, fotografi in snemalci, ki pa jim ni bilo dano, da bi srečali sedaj že bivšega sodnika. Di Pietro se jim je tudi tokrat spretno umaknil, kot to dela že od dneva, ko je zapustil milansko tožilstvo.

Di Pietro, ki je uradno še vedno na dopustu, se je sestel s funkcionarji instituta, da bi se dogovoril o svojem bodočem

Sedež zasebne univerze, kjer bo poučeval Di Pietro (AP)

delu. Kot rečeno, bo imel prvo predavanje 24. januarja, ko bo studentom govoril o »podjetjih in institucijah«.

Univerzo, ki je bila ustanovljena leta 1991,

trenutno obiskuje 1.600 studentov, ki morajo plačati 7.500.000 lir na leto, saj gre za zasebni institut, organiziran po vzorcu ameriških »campusov«.

ITALIJA / PO VEČ KOT DVEURNEM POGOVORU S SCALFAROM

Berlusconi vztraja pri predčasnih volitvah

RIM - Pogovor je trajal dobri dve uri, vendar ni prispeval k zblizanju. Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro vztraja v naporih, da bi omogočil rojstvo nove vlade, premier v odstopu Silvio Berlusconi pa zahteva razpust parlamenta in takojšnje volitve.

Dan pred nadaljevanjem posvetovanj za oblikovanje nove vlade je predsednik Scalfaro poklical na Kvirinal premiera v odstopu, srečanje pa je z nedeljskim pogovorom pripravil podtajnik pri predsedstvu vlade Gianni Letta. Berlusconi se je povzpela na Kvirinal ob 17. uri in se zadržal na pogovoru s Scalfarom do 19.10. Ze dolžina soočanja priča o dejstvu, da je rešitev italijanske vladne krize izredno zahtevna. Po pogovoru s predsednikom republike se Berlusconi ni hotel srečati z novinarji. K časnikarjem je poslal svojega glasnika Jaso Gawronskega, ki pa je bil izredno skop z informacijami. »Ni nobene novosti. Predsednik vlade je seznanil predsednika republike s stališči Kartela svoboscin,« je povedal Gawronski in dodal, da Berlusconi ni stopil v press center, ker »pripravlja večerni vrh vladne koalicije«. Predsedstvo republike je bilo se bolj skopo. Omejilo se je na suho sporočilo, da je Scalfaro sprejel Berlusconi in podtajnika Leto. Tudi Scalfarovi ljudje, ki so bili v preteklosti večkrat zgovorni z novinarji, so včeraj molčali.

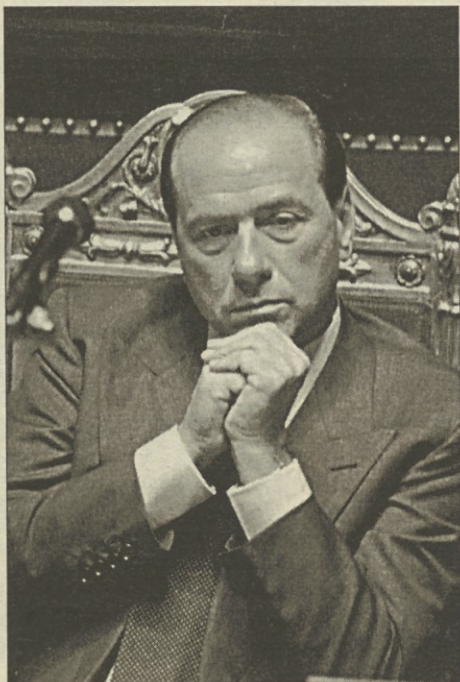
Berlusconi je vztrajanje v zahtevi po takojšnjih predčasnih volitvah pa ni presenetilo. Medtem

ko je bil premier na Kvirinalu na pogovoru s Scalfarom, je koordinator Forza Italia in obrambni minister Cesare Previti objavil sporočilo, v katerem je poudaril, da je Kartel svoboscin pripravljen sprejeti samo morebitno volilno vlado, ki naj bi zivel dva ali tri mesece. Edina koncesija je bila možnost, da bi take vlade ne vodil Silvio Berlusconi. V isti sapi je tudi zavrnil predlog tajnika LS Buttiglioneja o tehnični vladi premirja.

Vladna koalicija se je sestala včeraj zvečer na vrhu, ki je trajal pozno v noč. Na njem je odločala o stališču, ki ga bo danes uradno povedala Scalfaro na drugem krogu posvetovanj. Sodeč po napovedih se nakazuje nov celni spopad, toda načelnik poslanske skupine LS in bivši zunanji minister Beniamino Andreotta ni bil tako pesimist. »Mislim, da ima predsedniška vlada s široko podporo nekaj sans več.« Nejasnost je po njegovem mnenju posledica dejstva, da »smo v fazi, ko nihče se ni videl« Berlusconijevega bluffa. Mislim pa, da je zaradi trmoglavega zavračanja vsake trezne rešitve izgubil marsikatero podporo.

Za učinkovito in hitro rešitev krize pritiskajo tudi industriji, ki poudarjajo, da gospodarstvo potrebuje takojšnje ukrepe, sicer bo zamudilo voz vzpona. In alarmni zvonec je spet zabnel tudi na valutnih trgih, saj je včeraj zvečer marka kotirala 1053 lir.

Ali bo vse to pomagalo Scalfaru v naporu za oblikovanje nove vlade? Odgovor bo najbrž znan v prihodnjih dneh.

Premier v odstopu Silvio Berlusconi (AP)

Škof Bettazzi o Berlusconi in P2

BARI - »Najbolj me skrbi dejstvo, da Silvio Berlusconi udejanja nacrt za demokratično obnovo, ki ga je tajna prostožidarska loza P2 pripravila leta 1976.« Tako trdi škof Ivree Luigi Bettazzi v clanku »Zbogom Berlusconi«, ki ga je napisal za revijo Mozaik miru.

»V letih hladne vojne je loza P2 odražala interes zahodnih vlesil, ki so v njej videle jez proti Sovjetski zvezi. Danes je njen program jamstvo za velike gospodarske oblasti,« je zapisal Bettazzi, ki opozarja, da je Umberto Bossi povsem razumel Berlusconijev maneuver.

Reakcija ni izostala. Predstavniki Forza Italia Enzo Savarese je skofu zabrusil, da ga daje skleroza.

Razkol v Severni ligi otežuje Scalfaru delo

RIM - Kriza v krizi. Tako bi lahko označili težave, s katerimi se od izbruha vladne krize spoprijema Severna liga, ki je razdvojena med tajnikom Umberto Bossijem in notranjim ministrom Robertom Maronijem, obem pa izpostavljenja stalni hemoragiji parlamentarcev. Včeraj jih je sest zapustilo vrste »Lumbardov«. Stirje poslanci, med katerimi tudi trzaski Gualberto Niccolini so prestopili k skupini liberalnih demokratov in federalistov, senatorja Marcello Staglieno in Giovanna Briccarello pa sta se prepisala v mešano

skupino.

Bossi in Maroni, ki se sicer pripravljata na odlučni obračun na kongresu Lige, ki bo 11. februarja, sta v obsodbi osipa našla skupen jezik. »Morda je bolje, da odidejo, ce je bil njihov glavni vzgib osebni interes, saj je to dokaz, da niso pravi legisti,« je odhajajoče obsodil Maroni. Bossi pa je v svojem tedenskem pismu pribil, da »pravi legisti niso pustne seme«. Dodal je, da je »prava Liga se vedno na okopih, da bi branila svoja nacela in ideale, ne prese neča pa me, ko vidim, kako se nekateri mali

ljudje gledajo v spačeno zrcalo svojih ambicij in se v njem vidijo velikane».

Sicer pa je Bossi skušal strniti vrste Lige z ostrim napadom proti Silviju Berlusconi in Gianfrancu Finiju. »V sedmih mesecih vladanja niso hoteli spoštovati dogovore. Liga se je uprta ponizujočemu poskusu, da bi Italijo spremenili v privesek Fininvesta, ki naj bi finansiral Finija, da bi spet obnovil fasizem v Italiji,« je zapisal Bossi.

Maroni je odgovoril, da bo na prihitem kongresu skušal uveljaviti svoja stališča. Z Bossijem pa je soglasal, da mora Liga ohraniti pomembno politično vlogo, sicer »ne bo več govor o federalizmu v Italiji«.

Resitev krize bi prispevala tudi k umiritvi stanja v Ligi. Krizo pa bo težko rešiti, dokler ne bo jasno, kaj namerava večina »Lumbardov«. Vprašanje je, ali bosta Bossi in Maroni znala poiskati pot iz tega zacarenega kroga, ki pogosto usoda Italije.

RIM / POLITIČNA RAZPRAVA

Pritisk golobic na jastrebe Forza Italia in Finijevega NZ

RIM - Vlada, ki naj bi imela bolj tehnični kot politični značaj in ki naj bi jo po možnosti vodil predstavnik Forza Italia, ki ne bi bil Silvio Berlusconi. To je recept za rešitev krize, ki ga je včeraj »bratranec« Krščanskega demokratiškega centra ponudil tajnik Ljudske stranke Rocco Buttiglione.

Buttiglione je predstavnikom KDC, ki skušajo v teh ključnih urah odigrati vlogo posredovalcev med silami centra (po srečanjem z Buttiglionejem so se sestali z vodstvom Nacionalnega zavezništva), ponudil v razmislek rešitev, ki bi lahko preprečila predčasne volitve in spopad, ki bi se ob teh vnel. Ena od glavnih nalog take vlade naj bi bila prav umiritev naelektrjenega političnega vzdušja, ki »teži k razvrednotenju arbitražnih ustanov, kakršni sta predsedstvo vlade in sodstvo«.

Poleg tega pa bi taka vlada morala poskrbeti za najnujnejše ukrepe, kot so »nova pravila informiranja, nova volilna pravila in nov gospodarski maneuver«. Tega pa, je dejal Buttiglione, ni mogoče narediti v treh mesecih.

Tajnik Ljudske stranke ni hotel podpreti kandidature nobenega možnega mandatarja. Rekel je le, da ne bi nasprotoval kandidaturam sedanjega ministra za odnose z deželami Giuliana Urbanija ali zakladnega ministra Lamberta Dinija. Sprejemljiva pa bi bila tudi finančni minister Giulio Tremonti ali minister za kulturne dobrine Domenico Fisichella. Buttiglione je tudi pozval Silvia Berlusconi, naj se opredeli za »razum« in ne za »emocije«, naj upošteva »civilni cut odgovornosti« in naj se ne prepusca »skusnjam postopnega drsenja proti plebiscitarnim prijemom«.

Poskus posredovanja

Krščanskega demokratiškega centra dokazuje, da nekatere sile vladne koalicije pritiskajo na Silvia Berlusconi, naj ne rine v celni spopad takojšnjih predčasnih volitev. Za trezen premislek, ki naj bi prispeval k preseganju razlik med silami centra se je včeraj zavzel tudi pravosodni minister Alfredo Biondi, ki predstavlja liberalno skupino v Forza Italia. Biondi je pozval, naj bi bolj upoštevali tudi stališče notranjega ministra Roberta Maronija in krila Severne lige, ki ga Maroni zastopa. K zmemosti je pozval tudi podtajnik Roberto Lazagna (Forza Italia), ki je predlagal oblikovanje vlade, ki bi jo vodil predstavnik Forza Italia, medtem ko naj bi se Silvio Berlusconi posvetil reorganizaciji stranke »saj je potrebno veliko delo za organizacijo FI«.

Zaenkrat je težko oceniti, ali bo pritisk golobic znotraj vladne koalicije uspešen. To bo pokazal izid vrha vladne koalicije, ki se je začel sinoči pozno zvečer. Berlusconi pred pogovorom s predsednikom Scalfarom ni hotel spregovoriti, koordinator Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini pa je izjavil, da v »manj kot govorimo v tem trenutku, boljše je«.

Tudi tajnik DSL Massimo D'Alema je bil zelo previden. »Predsednik republike ne more poveriti terminskega mandata,« je pojasnil novinarjem. »Predsednik republike mora izbrati mandatarja, ki naj sestavi vlado. Ce bo ta vlada dobila zaupnico parlamenta, bo vladala, ce ne, pa naj ona popolje državo do volitev,« je pojasnil tajnik DSL.

Igra je se odprta. Prihodnji dnevi pa bodo pokazali, ali se Italiji obeta nevaren spopad ali pa poskus treznejše umiritve.

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. DIPLOMATSKEMU ZBORU

»Tragedija Bosne je brodolom Evrope«

Toda »mir je nalezljiv« - Poziv k mednarodni solidarnosti proti delitvi sveta

VATIKAN - »Tragedija Bosne in Hercegovine je brodolom Evrope«; Kavkaz in Cečenija terjata pogajanja, odpirajo pa vprašanje »sožitja med različnimi narodi«, »Afrike ni mogoče prepustiti sami sebi«. Toda »mir je nalezljiv«, zato »bosta zmernost in bratstvo lahko prevladala«.

Papež Janez Pavel II. je na srečanju z diplomatskim zborom za tradicionalno izmenjavo novoletnih voscil (na sliki AP) podrobno pregledal položaj kontinenta po kontinentu, območij, kjer prevladujeta vojna in nasilje, prav tako natančno pa je nastel »situacije, ko je mednarodna skupnost znala biti daljnovidna in učinkovita«. Med slednje je omenil mirovni proces na Bliznjem vzhodu, »duh sprave«, ki je prevladal v Južni Afriki in premirje v Severni Irski. Analiziral je tudi nekatere probleme mednarodne diplomacije, od vloge Zdru-

zenih narodov 50 let po nastanku do ukrepov embarga, pri čemer je poudaril vlogo Svete Stolice, da daje poudarek »vsemu, kar zadeva človekovo vest.« Papež je tudi apeliral na vlade in na »pogumne ljudi«, ki verjamejo v dialog, čes da je zdaj potreben »nov zagon mednarodne solidarnosti«.

Glede Bosne je Janez Pavel II. ugotovil, da je sedanje premirje dokaj

krhko, da pa bi lahko privedlo do resnih pogajanj. Gre za krvavo vojno, v kateri obstajajo »agresorji in žrtve« in ki terja »odločno in dogovorjeno reakcijo skupnosti narodov«.

Vatikan zdaj vzdržuje redne diplomatske stike s 156 državami. Samo v zadnjem letu je navezala stike z desetimi državami: Kambodžo, Jordanijo, Izraelom, Makedonijo, Mikronezijo, Zahodno Samoo,

Jozno Afriko, Surinamom, Tongo in Vanuatujuem. Pri Sveti Stoli delujejo se posebna misija Ruske federacije, informacijski center Združenih narodov in urad PLO. Na začetku papeževanja Janeza Pavla II. je imel Vatikan diplomatske stike s 97 državami, njihovo število je naraslo predvsem po letu 1989 in po padcu komunističnih režimov v vzhodni Evropi.

KRZNARSTVO - PELLICCERIA

FRANCETICH

IZREDNA PRODAJA

S POPUSTI 30% - 40%

NERC od 3.000.000. lir, ASTRAKAN od 1.390.000 lir, PETIT GRIS (veverica) od 3.900.000 lir, SVIZEC od 1.400.000 lir, PLAŠČI CASHMERE, OBRNLJIVE JOPE IZ MIKROVAKEN, OVRATNIKI IZ SOBOLJINEGA KRZNA, POVRŠNIKI Z BOBROVIM KRZONOM OD 1.800.000 lir.

TRST UL. Mazzini 22 - Tel. 639259

ZAVAROVALNIŠTVO / NOVO VODSTVO

Lloyd Adriatico v rokah Allianz

Tržaški zavarovalnici zagotovili neodvisnost

Novo lastništvo, nemška zavarovalniška skupina Allianz in Münchna, je včeraj formalno prevzelo vodstvo tržaške zavarovalnice Lloyd Adriatico. Zjutraj se je v palači pri Sv. Andreju sestal novi upravni svet, ki je imenoval za predsednika in delegiranega upravitelja Sandra Salvatija, za podpredsednika pa Roberta Gavazzija. Gre za neposredna predstavnik koloza iz Münchna, ki je od 1. januarja lastnik 62 odstotkov delnic tržaške zavarovalnice. Z nadomestitvijo dosedanjega predsednika Antonia Sodara in s prenovitvijo uprave sveta, v katerega so poklicali se druge neposredne predstavitve Allianz, se je zaključil postopek, po katerem je tržaška zavarovalnica postala tretji pol münchenskega Allianz v Italiji, skupaj s turinsko Unione Subalpina in z milansko, formalno sicer tržaško, RAS.

Novo vodstvo se je sestalo z županom Illyjem, potem pa je na tiskovni konferenci ponovilo tudi za javnost, da bodo ohranili samostojnost Lloyda Adriatica napram drugima italijanskima zavarovalniškima poloma. V kolikor pa bo spadal v grupacijo, ki je razpredena po vsem svetu in ki ima izredno velike finančne sposobnosti, se bo strategija Lloyda prilagodila novim razmeram. Ob uveljavljenih sektorjih zavarovalništva bodo razvili tudi območja življenjskih zavarovanj in investicijskih skladov.

V kolikor pa je Allianz sama že uveljavljena v

mednarodnem merilu, ne bodo več razvijali inozemskega delovanja tržaške zavarovalnice, ki je pred časom posegla - po mnenju novega vodstva v vprašljivimi rezultati - na spansko trzišče in tudi v sosednjo Slovenijo. V zvezi s 25 odstotno udeležbo Lloyda v koprski zavarovalnici Adriatic je podpredsednik Gavazzi dejal, da so že precucili zadevo in da ne nameravajo razvijati svoje prisotnosti v sosednji republiki: »Ker je po slovenski zakonodaji možna samo manjšinska prisotnost tujih vlagateljev, bomo počakali, da se uresničijo pogoji, ki nam bodo omogočili, da redno delujemo v tej državi, potem bomo pa videli kaj in kako«, je dejal Gavazzi.

Glede sedanjega stanja Lloyda Adriatica so pozitivno ocenili dosežene rezultate (obračun za leto 1994 objavljamo v okviru), vendar so naglasili, da se bo morala tudi tarifarna politika prilagoditi novim razmeram na liberaliziranem trzišču.

Novo vodstvo Lloyda Adriatico (F. Križmančič/KROMA)

Novi predsednik Sandro Salvati je po rodu iz Rima, sicer pa že dolgo let deluje v Venetu in je že pooblaščen upravitelj družbe Allianz-Pace; star je 50 let. Podpredsednik Roberto Gavazzi se je rodil pred 55 leti v Turinu, je podpredsednik RAS-a in član Allianzovega »vorstana«, skupine vodilnih funkcionarjev osrednje družbe v Münchnu.

Na včerajšnji tiskovni konferenci so, lahko bi rekli z nemško točnostjo, predstavili glavne podatke delovanja Lloyda Adriatica v letu, ki se je ravno zaključilo:

Neposredne premije: 2.035 milijard lir (+12.1 odst. v primerjavi z letom 1993);

fakturirani promet: 1.865 milijard lir (+13.5 odst.);

zavarovanja na škodo: +12.6 odst.

življenjska zavarovanja: +20.3 odst.

stroški: -28.2 odst.

uslužbenci: 1.561

število agencij: 609

TRŽAŠKA KRIZA / S SREČANJA MED NOVINARJI IN CGIL-CISL-UIL

Sindikat ima čisto vest, kaj pa drugi?

Marca bo pokrajinska gospodarska konferenca

Trst vsestransko zaostaja. Lansko leto je bilo v vsedravnem merilu zapaziti rahlo zboljšanje notranjega bruto proizvoda (ustvarjenega bogastva) in poskok izvoza zaradi oslabitve lire, ki jo je povzročila politična nestabilnost ob zdrhah znotraj Berlusconijske vlade, v našem logu pa nobenega premika. Ne samo, druge v Furlaniji-Juljski krajini ter se zlasti na videmskem in porcenonskem območju se je stopnja nezaposlenosti malce ublazila, ceprav je bilo v vsedravnem merilu zgubljenih 552.000 delovnih mest, pri nas pa je število brezposelnih naraslo za 2.000, a ravno toliko je ljudi, ki utegnejo vsak čas ostati na cesti. Ali je torej imel prav Carlo Melzi, ki je pred kratkim zatrdil, da tržaška pokrajina (skupaj z gorisko) na deželni ravni v gospodarskem pogledu ne igra nobene vloge?

Med včerajšnjo novinarsko konferenco, s katero so voditelji osrednjih treh sindikatov podali obračun opravljenega dela, predvsem pa nakazali, kaj jih čaka v tem letu, je pokrajinski generalni tajnik CGIL Bruno Zvech zazelel, da bi Melzi postavili na laž. Sindikat si bo tako kot doslej odločno prizadeval za gospodarski preporod in za obrzdanje brezposelnosti, vendar tega cilja ne bo mogoče doseči samo z njegovo dobro voljo. To je naloga pristojnih institucij, na katere mi lahko kvečjemu tako ali drugače vplivamo, je pribil in ozigosal okolščino,

Z včerajšnje tiskovne konference sindikatov CGIL, CISL in UIL (F. Ferrari/KROMA)

da se zmeraj ni bila sklicana pokrajinska gospodarska konferenca; zadnja je bila že pred tremi leti, zdaj se govori, da bo marca, toda pokrajinsko upravo kar naprej vodi komisar... Naj verjame mo tistim, ki pravijo, da bo leto 1995 nujno boljše že zaradi tega, ker smo tako nizko padli, da bolj ne bi mogli, ali pa naj konferenca, »ki ne sme biti zgolj paradna«, izzveni v sintezo strateskih smernic za sicer zapoznelo uresničitev lanskega julijskega protokola o soglasju? Kakor je znano, so v tej listini, ki so jo pod pritiskom sindikata podpisale tržaška občinska in deželna uprava ter osrednja vlada, zapopadeni vsi glavni problemi, katerih rešitev pogojuje družbeno-ekonomsko usodo Tržaškega.

Omenili smo javne in-

stitucije. Dezelna tajnica UIL Adele Pino je izrecno poudarila, da bi morali temeljno vlogo v prizadevanjih za vsestranski razmah igrati predsednica Guerra, njeni odborniki in skupščina, saj imajo ravno oni v rokah škarje in platno kar zadeva, denimo, reformo stanovanjske in zdravstvene politike, javnoprvoznega sistema in trgovskega aparata. Dokler ne bo teh reform, tudi tržaški upravitelji ne bodo mogli uspešno izvajati svojih razvojnih načrtov.

Sicer pa naj bi mestni moze začeli delovati na novi osnovi po zaslugi listine o sodelovanju, ki so jo sindikati pred kratkim podpisali z županom Riccardom Illyjem, kakor je naglasil član pokrajinskega tajništva CISL Mario Ravalico. Ta listina naj bi omogočala

smotnejše uresničevanje načrtov za zboljševanje javnih storitev, ki so bistvenega pomena za občanov vsakdan.

Adele Pino je izrecno naglasila, da je treba vlogo dezelne uprave močno okrepiti, kot je potrebno tudi izdatneje ovrednotiti značilnosti dežele s posebnim statutom. »Kajti sindikat zagovarja regionalistično politiko in nasprotuje separatističnim težnjam,« je dodala ter se zavzela za cim tesnejšo povezavo med pokrajinskimi in deželnimi vodstvi sindikalnih organizacij z namenom, da se doseže korenita reforma dezelne mehanizma. Tu ne gre za kampanistične strasti, so poudarili sindikalisti, temveč samo za to, da se omogoči skladnejši razvoj posameznih dezelnih stvarnosti.

Drago Gasperlin

ZASKRBLJENOST ZDRUŽENJA ZASEBNIH BOLNIŠNIC

Zasebno zdravstvo ob 500 delovnih mest?

Kritike na deželno vlado, ki bo v četrtek predstavila reformo zdravstvenega sektorja

Vsederavno združenje zasebnih bolnišnic in klinik je na včerajšnji novinarski konferenci izrazilo veliko zaskrbljenost nad negativnimi posledicami reforme zdravstvenega sektorja, ki jo predlaga deželna vlada. Kot je poudaril deželni predsednik združenja Alberto Graffitti, hoče naša dežela uvesti zakonske norme, ki so v kricecem nasprotju z vsedravnimi zakoni na zdravstvenem področju.

O položaju na Tržaškem je spregovoril Lucio Ercolessi, ki je večinski delničar nabrežinskega Sanatorija. Ce bo deželni svet odobril zakon, ki ga predlaga uprava, tvega v naši pokrajini izgubo delovnih mest kar 500 uslužbencev v zasebnem zdravstvu. Tiskovna konferenca je bila na sedežu pokrajinske Zveze industrijev (združenje zasebnih klinik je njen član), srečanja z novinarji pa se je udeležil tudi njen pred-

sednik Mauro Azzarita.

Graffitti in Ercolessi sta poudarila, da predlog deželnega odbora predsednice Alessandre Guerre zelo škoduje zasebne bolnišnice in klinike, ki sodelujejo s KZE (stiri poslujejo v naši pokrajini), saj uvaja istre rekvizite za zasebne in javne bolnišnice. Tudi zasebne zdravstvene strukture bi morale namreč - kot javne bolnišnice - ime-

ti npr. oddelek za ozivljanje in oddelke za prvo pomoč, kar je po mnenju Ercolessija in Graffittija nesprejemljivo.

Deželna skupščina se bo z reformo zdravstvenega sektorja začela ukvarjati v četrtek na prvi seji v letu 1995. Obeta se zelo vroča in polemčna razprava, ki predstavlja pomembno preizkušnjo za deželno večinsko koalicijo. Predlo-

gi, ki jih je predstavil odbornik za zdravstvo Giam-piero Fasola, so sprožili že glasne polemike po vsej deželi, še posebno pa v severni Furlaniji in v Gorici. Polemike so zaobjele tudi Trst, kjer je sporna predvsem preureditev glavne bolnišnice. Upravitelji iz humanskega območja so za četrtek napovedali protestno manifestacijo pred deželno skupščino.

Pred prodajo železarne?

Antonio Gozzi je včeraj sporočil, da je traderska družba Bolmat, ki jo vodita Bruno Bolfo in Vittorio Malacalza, pripravljena takoj kupiti škedenjsko železarno, in sicer za 33,5 milijarde lir. Dokončno odločitev je utemeljil z okolščino, da si je Bolmat zagotovila že vsa zahtevana jamstva kar zadeva uresničitev razvojnega in-

dustrijskega načrta, ki predvideva poleg same železarske proizvodnje tudi pretovor razsutega blaga ob bližnjem pomolu in izkoriščanje načrtovane elektrarne. Ce bodo izredni komisarji tovarne AFS Giam-paolo de Ferra, Franco Asquini in Pino Fanchiotti Bolmatovo ponudbo sprejeli, naj bi nakupno pogodbo pod-

pisali že v prihodnjih nekaj dneh, ceprav ne kaže, da se bodo člani ministrskega nadzornega odbora sešli pred 21. januarjem. Vprašanje pa je tudi, kaj bo s ponudbo jeklarskega magnata Luigija Lucchinija, ki je prav tako zainteresiran za nakup železarne in ki naj bi svoje predloge posredoval ravno tako v naslednjih dneh.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Task: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Prednaročnina za Italijo 300.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

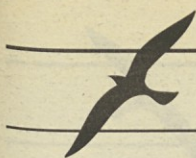
Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Illy pride v kriški rektoriji

Kot smo že poročali, bo jutri v Križu vaska skupščina, na kateri bo sodeloval tudi tržaški župan Riccardo Illy. Skupščina ne bo, kot napovedano, v domu Alberta Sirkar, ampak iz tehničnih ter organizacijskih razlogov v občinskem rektoriju z začetkom ob 19. uri.

Organizatorji - kriske vaske organizacije - so na jutrišnje srečanje povabili slovenske občinske svetovale, predstavnike sosednjih občin Devina-Nabrežine in Zgonika, ter seveda zahodnokraški rajonski svet, ki ga bo zastopal predsednik Zdravko Bisin. Pred kratkim je prav on napisal županu Illyju zelo občuteno odprto pismo in ga javno povabil na srečanje s Križani. Jutrišnja pobuda se uvršča v sklop božičnice, ki jo je v začetku decembra uspešno priredila vaska skupnost.

PREISKAVALA / BRILJANTNA AKCIJA TRŽAŠKE POLICIJE - ZAPLENILI 6,5 KG HEROINA

»Operacija Ivo« - tihotapci heroína iz Istre za zapahi

Med člani tolpe tudi slovenski državljani - Mamilo vredno 13 milijard

Nov hud udarec tihotapcem mamilo: tržaska policija je po več kot pol leta trajajoči preiskavi onesposobila šestčlansko hrvaško-slovensko tolpo prekupčevalcev in zaplenila 6 kilogramov in pol heroína. Pet tihotapcev so zaprli v italijanske zapore v Trstu in Gorici, enega je že pred dobrim mesecem aretirala hrvaška policija, ker je bil konec novembra vpleten pri spodleteljem poskusu ugrabitve avstrijskega državljanja pri Umagu. V goriskem zaporu so zaprti vodja tolpe 40-letni Umberto Pincić po rodu iz Zadra, njegov 27-letni zadarski rojak Mile Parać, 23-letni Vlado Skorić iz Buj v Istri in 25-letni Koprčan Ivica Matić, edini slovenski državljani med aretiranimi. V tržaskem zaporu sedi že od decembra 33-letni hrvaški državljani Mirsad Keranović, medtem ko je šesti član skupine, 37-letni Mirko Conjar, zaprt v Novem gradu. Vrednost zaplenjenega mamila na tržišču na drobnem presega 13 mi-

Od leve: aretirani Umberto Pincić, Mile Parać, Ivica Matić, Mirsad Keranović in Vlado Skorić

ljard lir.

Tržaska policija je uvedla preiskavo ze lanskega junija. Akcijo je poimenovala kar »operacija Ivo« po vzdevku Ivica Matića, s katerim so prisli policisti najprej v stik. Seveda z njim niso kontaktirali v uniformah, pač pa kot lažni potencialni kupci večje količine mamila. »Akcija je potekala ob spoštovanju vseh ustreznih predpisov: agenti, ki so se izdajali za kupce mamila, so imeli za to dovoljenje

notranjega ministrstva, sodstvo je imelo vpogled v naše delo,« je na včerajšnji tiskovni konferenci objasnili vodja letkega oddelka tržaske kvesture Sergio Sodano. Pojasnilo je bilo očitno potrebno, ker se je letki oddelki v prejšnjih mesecih ze znašal v sodnih klescah nekaterih tržaskih tožilcev zaradi nekaterih domnevnih nejasnosti pri vodenju preiskav, kar je privedlo tudi do zamenjave njegovega sefa Carla Lorita.

Policisti-kupci so se nekajkrat srečali z Matićem na slovenskih tleh, najverjetneje na Obali (preiskovalci niso hoteli povedati točno kje), nato so stopili v stik se z drugimi člani tolpe v hrvaški Istri. Kmalu jim je postalo jasno, da je skupino vodil Pincić, in da naj bi posiljka mamila prispela iz Zagreba preko Reke in Buj. Na srečanjih so se domenili za količino mamila (šest kilogramov in pol), za vrsto mamila (heroin tipa brown sugar) in za ceno (610 milijonov lir, kar odgovarja tekoči ceni he-

roina na italijanskem tržišču na debelo). Policisti so tihotapce nalagali, da bodo mamilo razpečali v severni Italiji.

Ze prejšnje leto so se lažni kupci nekajkrat domenili s praviimi dobavitelji za datum in kraj predaje mamila (in denarja), a se je vsakič v zadnjem trenutku zataknilo. Letos so imeli policisti več sreče.

V sredo, 4. januarja, je rumeni golf puljske registracije pripeljal mamilo iz Hrvaške preko Slovenije v Italijo. Upravljal ga je Vlado Skorić. Ob 20. uri je prispel na zmenek s kupci-policisti v nekem stanovanju v tržaskem predmestju (iz varnostnih razlogov Sodano ni izdal, kje je prišlo do predaje). Le nekaj minut kasneje je bil Skorić ze v lisicah. Nekaj ur zatem so se z izposojenim fiatom punto zagrebske registracije pripeljali v Trst se trije člani tolpe: vodja Umberto Pincić, Mile Parać in »slovenski referent« Ivica »Ivo« Matić. Naslednjega dne ob 4. zjutraj so tudi njih onesposobili. Pri sebi niso imeli orožja.

Mirsada Keranovića je policija aretirala ze decembra, in sicer na podlagi mednarodnega zapornega naloga. Mladenec je konec novembra sodeloval skupaj s šestim članom tolpe Mirkom Conjarjem pri poskusu ugrabitve avstrijskega državljanja v Istri. Medtem ko so Cojnarja takoj prijeli, je Keranoviću uspelo pobegniti v Italijo. Tu si je podaljšal prostost, a le za nekaj tednov.

O zaplenjenem mamilu (osem hlebcev skrbno zalepljenih z rjavim lepilnim trakom) je Sodano povedal, da gre za 70-odstotno čist heroin. Ko bi ga prodali na drobnost, bi s 65 tisoč pripravljenimi dozami zaslužili 13 milijard lir.

Sef letkega oddelka je na tiskovni konferenci odločno zanimal, da bi bili člani tolpe povezani s prekupčevanjem orožja med Italijo in Hrvaško, prav tako pa je izjavil, da so povsem neosnovane vesti, ki jih je objavil tržaski italijanski dnevnik Il Piccolo, po katerih naj bi bili aretiranci plačanci in ustaši. (M.K.)

Mamilo (6, 5 kg heroína) so zavili v osem hlebcev

SODIŠČE / NAPAD NA 21-LETNO DEKLE

Nasilni mizar v hišnem priporu

Obtožen je bil poskusa posilstva - Lani se je znašal tudi nad prostitutkami

V zaporu je bil od oktobra lani, včeraj pa je sodnik sklenil, da lahko odide domov, odslej bo v hišnem priporu, in sicer eno leto in osem mesecev. O Lorenzu Ronzaniju, 24-letnem mizarju iz Palmanove, ki sicer živi v Ul. Molino a Vento 10/1, smo svojčas že pisali. Bremenile so ga hude obtožbe, poskus posilstva, povzročitev telesnih poškodb in rop. Neke noči oktobra lani je sledil 21-letni F.S., ki je svoje vozilo parkirala v Ul. Pondares. Moski, ki je poročen in ima otroke, je avtomobil parkirala v bližini in se podal za njo. Dekle je slišalo njegove korake, v bližini ni bilo nikogar. Kot piše v obtožnici, jo je Ronzani dohitel, zagrabil za rame in podrl na tla, nanjo pritiskal s koleno, istocasno ji je skušal iztrgati plašč. Dekle pa se ni dalo kar tako, branilo se je, vpilo, dokler ni napadalec odnehal in zbežal. Se prej jo je znova zagrabil za rame in ji iztrgal torbico, v kateri je imela osebne predmete. Zatem je odšla v bolnišnico, kjer so ugotovili, da se je med drugim potolkla

po kolenu. Predpisali so ji deset dni zdravljenja.

Sodnik za predhodne preiskave Raffaele Morvay je včeraj prvotno obtožbo poskusa posilstva spremenil v poskus opolzkih dejanj in odredil, da Ronzani lahko zapusti koronejske zapore. Odslej bo kaznen prestajal doma. Mladenec pa je na casopisne strani prisel že pred casom. Obtoževale so ga prostitutke, nad katerimi se je divje znašal. Nekaj mesecev pred njegovo aretacijo zaradi napada v Ul. Pondares so povedale, da jih je povabil v avtomobil, nakar jih je privezal za sedež, jim grozil z nožem, za vrat jim je nataknil vrh, za kar je bil tudi obsojen na dve leti ječe.

Znašal se je nad 6-letno deklico

Dve leti pogojno: toliko znaša dogovorna kazen, ki jo je proti 29-letnemu Walterju Maraspinu izrekel sodnik Morvay, ki je obenem za moskega preklical hišni pripor. Maraspin je bil obtožen ugrabitve zaradi opolzkih

dejanj in nasilnih opolzkih dejanj samih. Septembra lani je na Opcinah, kjer prebiva v Ul. Alpini, zvalil na samotni kraj šestletno deklico, čes da ji namerava pokazati neke mucke. Otrok mu je verjel in mu sledil, a ko sta bila na samem, je pokazal svoj pravi namen, začel se ga je dotikati po najbolj intimnih delih telesa.

Ko se je deklica vrnila domov, je vse povedala staršem, ki so se obrnili do openskega komisariata. Nasilnega pohotneza, ki je bil ze znan zaradi podobnih dejanj, so kmalu izsledili. Otrok ga je namreč natančno opisal, povedal je tudi, kako je bil oblečen. Poleg tega so ga tistega dne v njegovi družbi opazili nekateri sosede.

Preiskava je trajala okrog dvajset dni, očitno so agenti hoteli imeti v rokah nedvoumne dokaze. Opravili so tudi preiskavo na njegovem domu, kjer so našli se poslednji dokaz, in sicer oblacila, ki jih je imel na sebi na dan, ko je nadlegoval otroke.

V TRŽAŠKEM PRISTANIŠČU

Zaplenili 10 kontejnerjev

V njih je bil kloratov sulfid - Tovor je prihajal iz Grčije

V tržaskem pristanišču je finančna straža zaplenila deset kontejnerjev, v katerih so prevažali kloratov sulfid. Tovor je bil na ladji Croatia Express, ki pluje pod maltesko zastavo in je pripotovala iz grškega pristanišča Pirej. Kloratov sulfid je namreč uporaben tako v civilne kot vojske namene: služi na primer za izdelavo sredstev za zatiranje plevela, a tudi razstreliva. Zato je njegov izvoz ali prevoz po državi podvržen posebnim dolocilom, predvidenim v ministrskem dekretu, ki med drugim doloca, da si mora prevoznik oskrbeti ustrezno dovoljenje. Tovor, ki so ga zaplenili zaradi kršenja predpisov o izvozu in prevozu izdelkov visoke tehnologije, pa tega dovoljenja ni imel.

Ukradli krznen plašč in tri usnjene jopice

V trgovino so stopili v starih, tri ženske in moski, nič niso ku-

pili, zato pa se je skupaj z njimi »izgubilo« dragoceno krzno zlata kuna (nec) v vrednosti okrog 5 milijonov lir. Ko se je lastnik zavedel kraje, je bilo že prepozno, za četverico ni bilo več nobenega sledu. Tujci (verjetno madžarskega porekla) so v krznarno Pinto v Ul. Roma stopili v soboto, okrog 11. ure. Medtem ko je moski zamotil prodajalca, čes da zeli kupiti neko oblacilo, so si ženske ogledovale razstavljeno blago. Kupcije niso sklenili nobene, praznih rok pa tudi niso odšli.

Ni se minila ena ura, ko so v trgovino v Ul. Roma spet poklicali policijo. Prodajalec v trgovini z oblacili »Export Moda« je zadržal neko madžarsko državljanjo, ki se je nameravala dobro in zastoj založiti za zimske mesece: polastila se je treh usnjenih jopic v vrednosti milijon dvesto tisoč lir in zavila na ulico, ne da bi se ustavila pri blagajni in poravnala računa. Agenti so ugotovili, da gre za 36-letno Jozsefno Sallai, ki so jo pod obtožbo kraje v obtežilnih okoliscinah prijavili sodnim oblastem.

NOVICE

Bencin: vseh šest občin za ohranitev statusa quo

Včeraj je bil na Trgovinski zbornici sestanek med njenim predsednikom Giorgiom Tombesijem in predstavniki občinskih ter pokrajinske uprave v zvezi z bencinskimi kuponi. Tržaski župan Riccardo Illy, miljski župan Sergio Milo, dolinski občinski odbornik Dionisio Gherbassi, zgoniški občinski odbornik Lucijan Milic, devinsko-nabrezinski odbornik Dario Pertot in funkcionarka pokrajinske uprave Ancona so soglasno podprli Tombesijevo tezo, da gre glede prodaje bencina po neobdavceni ceni z ustreznimi kuponi ohraniti status quo. Nasprotujejo namreč raztegnitvi te olajsave na vse deželno ozemlje kar tjavendan, ali bolje: niso proti njeni raztegnitvi na druge pokrajine, vendar pod pogojem, da to ne bi oskodovalo prebivalstva na Tržaskem. Se ta teden bodo sestavili zadevno resolucijo, ki jo bodo predložili občinskim svetom. Na sestanku ni bilo zastopnika republiške občinske uprave, za katero pa velja, da popolnoma soglasja s stalisci drugih občinskih uprav.

Protest v tovarni SITIP

V tekstilni tovarni SITIP (grupa Pezzoli) je včeraj skoraj vseh 300 uslužbencev prekrizalo roke iz protesta, ker je njeno vodstvo uvedlo nov delovni čas. Pozneje je sicer ukrep preklicalo, sindikatu pa naj bi zaradi dvotedenskega dopusta ne uspelo preklicati stavke. Sindikalisti vsekakor poudarjajo, da bi novi delovni urnik ob sedanjem številu uslužbencev povzročil nekajdnevno ustavitev strojev ravno v času ponovnega razmaha na področju tekstilne industrije. CGIL, CISL in UIL tudi sicer obtožujejo tovarniško vodstvo, da ne izplačuje redno plač in da zanemara odnose s sindikatom, vprašujejo pa se tudi, kako je mogoče, da se je v podjetju v zadnjih starih letih zvrstilo kar pet generalnih direktorjev.

Posvetovalnica za podjetnice

Zenske, ki bi se rade lotile nekega podjetniškega posla, se lahko vsako sredo poslužijo posvetovalnice na sedežu Confesercenti v Ul. Battisti 2, kjer bodo lahko dobile ustrezne informacije s pravnega, davčnega, pokojninskega, skrbstvenega in drugih področij. Urad za usmerjanje žensk v podjetništvo bo odprt tudi jutri, kot vsako sredo, od 10. do 12. ure.

Predstavitev knjižnega prvenca

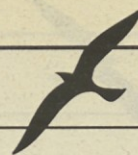
V Krozku uslužbencev zavarovalne družbe Assicurazioni Generali na Trgu Duca degli Abruzzi 1 (IV. nadstropje) bodo danes ob 18. uri predstavili književni prvenec tržaske pisateljice Laure Carnieli »Racconti in nero«, ki je izšel pri založbi L'Asterisco. Avtorico in njeno delo bo predstavil Claudio Grisancich, odlomke iz knjige pa bo brala gledališka igralka Laura Bardi.

Izlet v Laguno Marana

Tržaska sekcija WWF prireja v nedeljo 15. januarja naravoslovni izlet v Laguno Marana. Ob tem sporoča, da je na razpolago se nekaj mest. Zbirno mesto bo ob 9.15 v Maranu Lagunare, od koder bodo izletniki po ogledu dokumentarca odpluli proti laguni. Priporočljiva so težka oblacila in daljnogled za opazovanje ptic. Informacije so na razpolago pri tajnistvu združenja v Ul. Romagna 4 vsak dan od 8. do 19. ure (v soboto od 8. do 12. ure).

Zaradi številnih vpisov bo tečaj za vodnike o Rižami v Mieli

Prijav je bilo toliko, da bodo predavanja kar v gledališču Miela. Gre za tečaj za didaktične vodnike o Rižami, ki ga organizira tržaska občinska uprava oz. Mestni zgodovinski in umetnostni muzej v sodelovanju z Deželnim inštitutom za zgodovino odporniškega gibanja v FJK in s krožkom uslužbencev družbe Assicurazioni Generali. Organizatorji se obvesčajo, da so podaljšali rok za prijavo, zainteresenti se lahko prijavijo vse do začetka tečaja, se pravi do 11. januarja. Prvo predavanja bo na ta dan, in sicer od 16.30 do 18.30 v gledališču Miela (Trg Duca degli Abruzzi). Tečaj obsega devet predavanj z diskusijami, ob zaključku pa bodo tečajniki obiskali Rižarno. Tečaj je brezplačen, ob koncu je predviden kolokvij, namenjen pa je predvsem študentom in diplomirancem iz zgodovine.

GLEDALIŠČE / PRIPRAVE V SSG

Čakajoč na Handkeja in Tomizzo

Novoletni prazniki, ki za gledališnike običajno pomenijo potreben in zaslužen premor pred viškom sezone, so članom SSG minili v znamenju trdega dela. V petek bo v Rossettiju doživela odsko premiero italijanska verzija igre Petra Handkeja Cas, ko nismo vedeli nicesar drug o drugem, ki bo v slovenski različici igrana v Kulturnem domu v Trstu od 28. januarja do 2. februarja.

Režiser je Giorgio Pressburger, njegov asistent Boris Kobal pa je medtem angaziran tudi v drugi koprodukciji Slovenskega stalnega gledališča, saj režira mladinsko igro Fulvia Tomizze, ki je pred dnevi doživela premiero v Contradi. Slovenskim otrokom bo prikazana pred koncem meseca v prevodu pesnika Marka Kravosa in z naslovom Bolhe v operi. Razvenela bo torej v slovenski besedi, sicer pa v popolnoma enaki postavitvi. Da ni prišlo do

istočasne premiere je krivo predvsem dejstvo, da so vsi igralci SSG zasedeni pri Handkeju.

Nič manj obremenjeno pa ni tehnično osebje, ki bo hkrati s predstavami v Rossettiju moralo poskrbeti tudi za gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega. Od četrta do nedelje bo namreč v Kulturnem domu nastopilo s komedijo Pridi gola na večerjo, ki naj podaljša vedro razpoloženje prazničnih dni in bo primerno lahkoten uvod v novo leto. Igra francoskega komediografa Marca Camolettija je kajpak gledališka uspešnica. Preizkušeni recept komedije zmesnjav je pod spretnim vodstvom Zvoneta Sedlbauerja zazivel v odličnih komičnih situacijah in s humorno razigranimi mladimi igralci, ki jih je kritika ocenila kot »mojstre svojega komedijskega poklica«, občinstvo pa nagrajuje s tem, da polni dvorano. In z dolgimi aplavzi, ki sledijo smehu.

NA ŽALAH V LJUBLJANI

Slovo od Branka Babiča

Kaj in koliko je pomenil Branko Babič - Vlado v slovenski in posebej se primorski javnosti kot revolucionar, protifasist, partizanski bорец, medvojni in povojni vodilni družbeno-politični delavec in kot človek, za nas zlasti se v prvih povojnih letih v Trstu, je prepričljivo pokazala množična udeležba na njegovem pogrebu večeraj na ljubljanskih Žalah. Prišli so številni njegovi bojni tovariši, njegovi tudi vodilni sodelavci v težkih casih osvoboditve in v potem boja za čim pravičnejšo rešitev tržškega vprašanja v vsakodnevnih spopadanjih z zavajajočimi upravitelji, z ozivljajočim fasizmom in informbirojevskim razbijanjem na Trzaskem, vse do odhoda v Ljubljano na nove družbeno-politične odgovornosti.

Brez vsake vneprejsnje organiziranosti so spontano prihiteli na poslednje slovo od zaslužnega rojaka v velikem številu borci in aktivisti s Tržškega, pokrajinsko in dolinsko zastopstvo VZPI-ANPI, predstavniki Združenja aktivistov narodnoosvobodilnega gibanja na Trzaskem, nekdanji in sedanji družbeno-politični delavci in zastopstvo SKGZ a venem v narodnih barvah.

Pred zaro s posmrtnimi ostanki na katafalku Plečnikovih Žal se je od Branka Babiča - Vlada v imenu slovenske borcevske organizacije najprej poslovil njegov medvojni partizanski soborec na Primorskem in medvojni sekretar južnoprimorskega okrožja Franc Perovšek. Prehobil je Babičovo revolucionarno, borbena in politično pot. Ko je ocenjeval njegovo delo, je dejal, da je Branko Babič »v mozaik vsestranskega vzpona slovenskega naroda vgradil vidni delež za dokončno osvoboditev Slovencev, za njihov poli-

tični, kulturni in gospodarski razcvet, zlasti pa zato, da se je pretežni del Primorske v ognju osvobodilnega boja in povojnih političnih prizadevanj zliil v enotno slovensko državo.« In se: »vedno je bil zvest boju za družbeno-socialno pravičnost. Toda nikoli ni zapadal dogmatičnemu pojmovanju njegove bistva, saj je njegov blagi značaj vedno izžareval humanizem.«

V imenu SKGZ iz Trsta in njenih članic je besede slovesa in hvaleznosti Branku Babiču - Vladu izrekel predsednik Klavdij Palčič in med drugim pou-

daril, da je v temelje svobode slovenskega naroda in njegove sedanje državnosti prav Branko Babič položil vse svoje življenjsko delo, v našem zamejstvu pa je z vsem prepricanjem gradil ob enotnosti Slovencev tudi enotnost demokratičnih slovenskih in italijanskih množic, za vsestranski napredek. Zato bo tudi v spominu rodov naslega zamejstva ostal trajno zapisan.

Ob grobu se je od pokojnika poslovil v slovenscini in na kratko v italijancini koprski župan Aurelio Iuri, saj je bil

POLITIKA

Niccolini dokončno zapustil Sev. Ligo

Tržaski poslanec Gualberto Niccolini je tudi uradno zapustil Severno ligo. Pridružil se je parlamentarni skupini, ki jo vodi bivši demokristjan Alberto Michelini. Nova pisana skupina, v kateri so ubežniki Lige, Ljudske stranke in Pakta Segni, vneto podpira desničarsko koalicijo in se zavzema za takojšnje volitve.

Niccolinijeva poteza je bila napovedana in pričakovana. Sprva je kazalo, da bo nekdanji (!) listar podprl notranjega ministra Roberta Maronija, potem pa se je očitno odločil za radikalnejšo opcijo. Napovedujejo, da bo Niccolini na morebitnih predčasnih volitvah spet kandidiral, a tokrat ramo ob rami z Robertom Menio in z Antonietto Vascon. Poslanec, ki zapušča Severno ligo, je minister Maroni v nedeljo primerjal s podganami, ki zapuščajo potapljačo se ladjo.

GROPADA / BOŽIČNI KONCERT

Zbor od Hrvatitnov gost SKD Skala

Poleg gostov nastopil tudi domači zbor

V soboto je bil v vecnamenskem domu v Gropadi Božični koncert, ki je tako lepo uspel, da so se člani društva Skala po lanskem prvem koncertu na to temo odločili, da bo prireditev postala tradicija.

Protagonista tokratnega koncerta sta bila domači mešani pevski zbor "Skala", ki ga uspešno vodi Anastazija Puric, kot gost pa pravtako mešani pevski zbor Adriatic od Hrvatitnov (na sliki - F. KROMA), ki ga vodi Miran Bordon.

Prireditev je začel, napovedoval in jo prepletal s primernim tekstom in poezijami na temo božica tajnik domačega društva Aleksander Muzina. Poleg vscil za srečo v novem letu je Muzina izrazil željo vseh domačinov, da bi bil dom v Gropadi čimprej dograjen in da bi s pridom služil vsem dejavnostim, ki se v njem že sedaj odvijajo: od pevskih vaj, do sestankov, raznih srečanj, proslav, telovadbe in do takšnih srečanj, kot je bilo sobotno.

Domači zbor je začel koncert z ljudsko pesmijo iz Beneške Slovenije, ki jo je harmoniziral prof. Pavle Merku, nadaljeval se z drugimi pesmimi, med temi z dvema Bachovima Coralom, in končal svoj nastop z že obvezno, a

vedno lepo pesmijo "Sveta noc", pri kateri je pevce spremljal na kitaro Egon Gornik.

Ni se se poleg aplavz, s katerim so domačini nagradili svoje pevce in pevke ter zborovodkinjo, ko so se na odru predstavili pevci in pevke od Hrvatitnov. Zaradi bolezni in drugih preprek so nastopili okrnjeno, vendar so ubrano izvedli program, ki je obsegal slovenske in tuje ljudske in umetne pesmi. Zaključili pa so s pesmijo Benjamina Ipavca Slovenska dezela.

Gostujoči zbor je predstavil Muzina, ki je med drugim povedal, da je imel zbor od leta 1987, ko je obnovil svojo dejavnost, okrog 60 nastopov, od tega trinajst samo v lanskem letu. Zbor je nastopal doma, v zamejstvu, v drugih krajih Italije in v Avstriji in pripravlja za to sezono izvedbo slovenske operete "Planinska roza".

Z željo, da bi se takšna medsebojna srečanja nadaljevala, se je za lep sprejem zahvalil predsednik Andrej Vilhar. Po nastopu pa se je v dvorani razvila družabnost, ki je tako značilna za takšne prireditve.

Neva Lukeš

NA GLAVNEM TRGU V NABREŽINI

Občina prodaja stavbe

Devinsko-nabrežinska občinska uprava namerna prodati nekatere svoje nepremičnine na glavnem nabrežinskem trgu. Za bar, za sosednjo knjigarno

in za prostore nekdanje knjižnice je Občina že razpisala javno dražbo, v kratkem pa bodo priredili licitacijo tudi za poslopje, kjer je nekoč vadila do-

mača godba na pihala in kjer je imela svoj sedež podružnica Glasbene matice, v pritličju pa je znana trgovina z oblačili. Vrednost te stavbe se

suka okrog 600 milijonov lir, prostore bivše knjižnice nameravajo prodati za približno 100 milijonov, vrednost bara in knjigarne pa se suka okrog 200 milijonov lir.

Zaradi znanih proračunskih težav se je za prodajo nepremičnin na nabrežinskem »placu« odločila že prejšnja uprava zupana Vittorina Caldija, postopek, ki je precej zapleten, pa nadaljuje sedanji odbor. Znani problemi z občinsko tajnico so v zadnjem času povzročili nekaj zamud in zastojev, župan Giorgio Depangher pa upa, da bodo vsa odprta vprašanja kmalu rešena.

Za prodajo nepremičnin so se v zadnjem času odločile mnoge italijanske občine, velike in majhne. Na prodaj so stavbe, ki jih uprave s težavami vzdržujejo ali ki so potrebne nujnih popravil, za katera Občine nimajo finančnih sredstev.

Občina namerava prodati bar in knjigarno na nabrežinskem trgu (Foto Ferrari-KROMA)

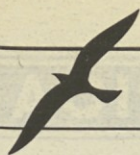
Tečaj o informiranju za višje srednješolce

Danes popoldne se bo na znanstvenem ličeju »Oberdan« nadaljeval eksperimentalni tečaj »Srečanje s časopisom«. Kot že ime izdaja, gre za niz srečanj, namenjenih dijakom višjih srednjih sol, na katerih naj bi jih seznanili s skrivnostmi informiranja javnosti. Pobudnik srečanj je Jamstveni odbor FJK za informiranje o mladostnih in sibihi subjektivnih, z njim pa sodelujejo Združenje italijanskih časopisnih založnikov Fieg, Novinarska zbornica in dnevnik Il Piccolo.

Niz srečanj se je začel decembra, ko sta se z dijaki porazgovorila predstavnik Fiega Arcangelo Iannace in predsednik Novinarske zbornice FJK Silvano di Varmo. Tema danasnega srečanja, ki se bo začelo ob 17. uri, je »Vest: kaj je, kako jo je treba poiskati, kako jo

je treba napisati«, o tem bo dijakom govoril novinar tržškega dnevnika Il Piccolo Paolo Rumiz. Teoretski del tečaja se bo zaključil 24. januarja, ko bo novinarica tiskovne agencije Ansa Laura Capuzo govorila o »Strukturi in mehanizmi informiranja v pisni obliki«.

Drugi del seminarja bo bolj praktično usmerjen, vodila pa ga bo predstavnica italijanske sekcije Unicefa Luigina Soranzo. Sedmega marca bodo pregledali obstoječe solske casopise, medtem ko bodo 21. marca brali odlomke iz »pravih« casopisov, in končno bodo 28. marca pripravili poskusno stevilko solskega casopisa. V okvir niza sodi tudi okrogla miza o casopisu v solah in prostovoljni dejavnosti v življenju, ki bo 24. februarja v tržaskem Novinarskem krožku.

BOLJUNEC / TRADICIONALNA PRIREDITEV

Božični koncert in ex tempore za otroke

Nastop zborov in tamburaškega orkestra

Kot vsako leto so člani Mladinskega doma v Boljuncu tudi letos priredili preteklo soboto koncert božičnih pesmi. Pester spored sta napovedovali domačinki Mateja Metlika in Samuela Bardi, medtem ko je g. Žarko Škerlj podal nekaj misli o božičnem prazniku.

V sporedu je najprej nastopil domači cerkveni zenski pevski zbor, ki je pod vodstvom Natase Smotlak ubrano zapel nekaj božičnih pesmi. Nato je nastopil tamburaški orkester KD France Prešeren, ki je najprej sam, nato v spremstvu boljunškega pevskega zbora zaigral nekaj pesmi na božično tematiko. Kot gost je nastopil cerkveni mešani pevski zbor iz Mackolj, ki je pod vodstvom Iva Lesnika zapel več latinskih in slovenskih pesmi. Sledilo je nagajevanje 18. božičnega ex-tempore, ki se ga je udeležilo okoli 50 otrok slovenskih in italijanskih sol dolinske občine (na sliki). Risbe so bile razstavljene v dvorani Mladinskega doma, kjer se je lepa prireditev končala s prijateljskim srečanjem med pevci in domaćini.

Tekst in foto
M. Maganja

Pregled nemškega filma

Prihodnji torek se bo v kinodvorani Alcione v Ul. Madonizza 4 pričel prikaz nemških filmov v izvirniku z naslovom »Die Deutsche Sprache im Kino«. Filmsko manifestacijo prireja Club Anthares Cinema v sodelovanju z društvom Progetti d'Allegria, ki deluje na področju športnih in kulturnih pobud. V torek, 17. januarja bodo v izvirniku predvajali znani Wendersov film »Nebo nad Berlinom«. Mesec dni kasneje bo na vrsti prav tako Wendersov film »Alice v mestu«, nakar bodo 7. mar-

ca predvajali Reitzevo delo »Heimat 2 st. 13«, 4. aprila pa Fassbinderjev film »Martha«.

Abonma za celotni cikl stane 20.000 lir (za člane Cluba Anthares in Goethe Instituta 15.000 lir), vstopnica za posamezno predvajanje pa stane 10.000 lir. Podrobnejše informacije so na razpolago pri blagajni kina Alcione, ali na telefonskih številkah 304832 in 307733. Prireditelji napovedujejo v kratkem tudi pregled spanskega filma v izvirniku.

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK,
10. januarja 1994
VILJEM

Sonce vzide ob 7.44 in
zatone ob 16.41 - Dolžina
dneva 8.57 - Luna vzide ob
12.12 in zatone ob 1.53.

Jutri, SREDA,
11. januarja 1995
PAVLIN

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 2,5
stopinje, zračni tlak 1022,2

POHIŠTVO

Kovše snc

POPUSTI do 50%

zaradi prenovitve
razstavnih prostorov

Ul. S. Cilino 38 - Trst
Tel. 54390

mb narasča, veter vzhodnik severovzhodnik 19 km na uro, burja s sunki do 55 km na uro, vlaga 53-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Caterina Cedolin, Lorenzo Gulic, Eleonora Cattaruzza, Giacomo Gazzillo, Luisa Albertacci, Dennis Bellitta, Lorenzo Pacchialat, Daniele Tomasi, Omar Fabiani.

UMRLI SO: 64-letna Maria Moratto, 82-letni Sparti Dimitropulo, 88-letna Andreina Vodarich, 72-letni Giuseppe Valente, 68-letna Edvige Zaro, 88-letna Santina Pertot, 76-letna Pasqua Vitto, 87-letni Enrico Opiaglia, 71-letna Maria Petrini, 74-letni Luigi Muscatelli, 74-letna Antonia Zancola, 74-letni Silvano Troiani, 69-letni Giovanni Colonna, 73-letna Rosa Canesin.

LEKARNE

Od ponedeljka, 9., do
nedelje, 15. januarja 1995
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od
13.00 do 16.00
Trg Libertà 6 (tel.
421125), Ul. dei Soncini
179 - Skedenj (tel. 816296).
BAZOVICA (tel.
226210) - samo po telefonu
za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od
19.30 do 20.30
Trg Libertà 6, Ul. dei
Soncini 179 (Skedenj), Istrska
ulica 18.
BAZOVICA (tel.
226210) - samo po telefonu
za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od
20.30 do 8.30
Istrska ulica 18 (tel.
7606477).

Za dostavljanje zdravi-
vil na dom tel. 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije
KZE deluje od ponedeljka
do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna
služba

Nocna služba od 20.
do 8. ure, tel. 118, pred-
praznična od 14. do 20.
ure in praznična od 8.
do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 17.00,
19.40, 22.00 »Sotto il
segno del pericolo«, i.
Harrison Ford.

EXCELSIOR - 16.45,
18.35, 20.25, 22.15 »Il
Re Leone«, risanka,
prod. Walt Disney.

EXCELSIOR AZZUR-
RA - 16.30, 18.15,
20.00, 21.45 »Sirene«, r.
John Duingan, i. Hugh
Grant.

AMBASCIATORI -
17.00, 18.40, 20.25,
22.15 »The Mask«, i.
Jim Carrey.

OBVESTILO BRALCEM

DAROVE in PRISPEVKE za objavo v časopisu sprejemajo v tajnistvu Uredništva PD in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

V izrednih primerih sprejema prispevke tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritlicje), s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

Marc Camoletti
**PRIDI GOLA
NA VEČERJO**

Gostovanje MGL
režija
ZVONE SEDLBAUER

V četrtek, 12. t.m., ob 20.30
ABONMA RED D IN E

NAZIONALE 1 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15
»S.P.Q.R.«, i. Leslie Nielsen,
Massimo Boldi, Christian De Sica.

NAZIONALE 2 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15 »Intervista col vampiro«, i. Tom Cruise, Domiziana Giordano.

NAZIONALE 3 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Junior«, i. Arnold Schwarzenegger, Danny De Vito, Emma Thompson.

NAZIONALE 4 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Botte di Natale«, i. Terence Hill, Bud Spencer.

MIGNON - 16.00 -
22.00 »Una zia graziosa«,
porn. prepovedano mladini
pod 18. letom.

CAPITOL - 16.00,
18.00, 20.00, 22.10 »Il mostro«, r.-i. Roberto Benigni.

ALCIONE - 16.30,
19.15, 21.45 »Forrest Gump«, r. Robert Zemeckis, i. Tom Hanks, Sally Field.

LUMIERE - 17.30,
19.50, 22.00 »Viaggio in Inghilterra«, i. Anthony Hopkins, Debra Winger.

PRIREDITVE

KD RDECA ZVEZDA

in Občinska knjižnica v Salezu
vabita v petek, 13. t.m., ob 20. uri, v
društvene prostore v Salezu
na predstavitev knjig in
diapozitivov Dusan Jelencica.
Avtor bo predstavil italijanski
prevod knjige »Zvezdnate
noči - Le notti stellate«
in knjigo »Biseri pod
snegom«.

ANSAMBEL MIRAMAR iz Trsta organizira
KONCERT, ki ga bo izvajal
svetovno znani harmonikaš iz
Ukrajine WLADIMIR ZUBITSKY.
Pričakujemo Vas v soboto,
14. t. m., ob 20.30 v Marijinem
domu v Rojnu (Ul. Cordaroli 29).

SLOVENSKI KULTURNI
KLUB, Ul. Donizetti vabi v
soboto, 14. t. m. na predavanje
z naslovom KAVKASKI NARODI
IN OSREDNJA RUSKA OBLAST.
Govoril bo univerzitetni prof. Jože
Pirjavec. Začetek ob 18.30.

KD RDECA ZVEZDA vabi na ogled
Grimmove pravljice »MESTNI
GODCI« (glasba, besedilo in
režija B. Hrvatic), ki bo v
nedeljo, 15. t.m., ob 18. uri
v društevni prostorih v Salezu
v izvedbi Mladinske skupine
in SKD Primorec-Trebece.
Vabljeni.

SKD I. GRUDEN vabi ob 200-letnici
nabrežinske cerkve na BOŽIČNI
KONCERT zenskega in moškega
pevskega zbora Igo Grden, ki bo
v nedeljo, 15. t. m., ob 16.30
v župnijski cerkvi sv. Roka v Nabrežini.

OBVESTILA

DOLINSKA OBČINSKA UPRAVA vabi vse svoje
starejše občane na običajno
novoletno srečanje, ki bo v
nedeljo, 15. t.m., ob 17. uri
v občinskem gledališču v
Boljuncu. Po kulturnem
programu, ki ga bodo izvajali
mladi pevci in glasbeniki iz
Domja in Ricmanj, bo
družabno srečanje.

KRISKE ORGANIZACIJE
prirejajo jutri, 11. t. m., ob 19. uri v občinskem
rekreatorskem centru v Krizu
skupščino o vaskih vprašanjih.
Sodeloval bo tudi zupan Riccardo Illy.

KMETIJSKA ZADRUŽA v Trstu
obvesča vse oljkarje, da
meljemo oljke zadnjič jutri,
11. januarja. Zainteresirani
naj nujno telefonirajo na st.
382555.

SK DEVIN obvesča, da
organizira v petkih od 20.30
do 22. ure rekreacijsko
telovadbo za odrasle v soli
De Marchesetti v Sesslanu.
Prva vadba bo v petek,
13. t.m. Telefon 200912 v
večernih urah (Katja).

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE -
tajništvo Trst sporoča
solnikom v stalezu, da so
roki za vložitve prošnje za
prememitve naslednji:
vzgojiteljice in profesorji
srednjih sol do 25. januarja;
učitelji osnovnih sol do 5.
februarja; profesorji višjih
sol do 10. februarja. Pojasa-
nila na sedežu sindikata v
Trstu, tel. 370301 ob dne-
vih in urah poslovanja.

IZLETI

SK DEVIN organizira v
nedeljo, 15. t.m., smučarski
avtobus v Podkloster (Arnold-
stain-Avstrija). Avto-
bus bo sprejel izletnike od
Bazovice do Sivana. Re-
zervacije in informacije So-
sic tel. 208551 in Sker tel.
200236.

MALI OGLASI

PRODAM najboljšemu
ponudniku avtomobil
Volkswagen hrošč (maggio-
lino) letnik 1974, v zelo
dobrem stanju. Tel. (0481)
34642.

PRODAM se neuporabljene
fotoaparate Nikon F401x
AF z objektivoma Nikkor
35-70 AF in Tamron 90-300
AF ter flash Nikon SB-23. Tel.
v večernih urah na st. 0481/
537659.

PREPROSTA, skromna
vdova zeli spoznati dobro-
srčno, posteno, upokojeno
vdovo za družbo, prijatelj-
stvo in medsebojno pomoč.
Pismene ponudbe poslati na
Publiet Srl, Ul. Montecchi 6,
34137 Trst, pod geslo
»Trst-Slovenija«.

OSMICO ima Livio Pernarcic,
Stivan. Toci belo in
crno vino ter nudi prigrizek.

OSMICO je odprl v
Zgoniku 71, Mario Milic.

PRISPEVKI

Sest mesecev je minilo,
odkar nas je zapustila naša
draga mati Milena. V
pocastitev njenega spomina
darujejo Stanko, Natasa in
Mira Bole 500.000 lir za
Sklad Stadion 1. maj.

Ob 31. obletnici smrti
dragega očeta Alojza
Bukavca se ga spominjajo
hceri Bruna in Palmira ter
sin Luciano z družinami in
darujejo 100.000 lir za
Skupnost Družina Opceine.

V spomin na Rado Jelencic
daruje Minka Pahor
100.000 lir za Sklad za
dvojezičnost.

V spomin na Marijo
Starc daruje Neva 50.000
lir za SD Kontovel.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglas - obvestila:

8.30 - 12.30

osmrtnice - sozalj:

8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

V spomin na Dragota
Petarosa in Meri Rojc
darujeta Darinka in Boris
Stefancic 50.000 lir za
Sklad Stadion 1. maj.

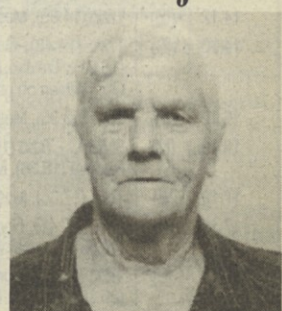
Namesto cvetja na grob
Meri Rojc darujeta Danila
in Corrado Dobrigna
50.000 lir za Sklad Stadion
1. maj.

V spomin na Slavo
Tavcar Vivic darujeta Marta
in Danilo Gustin 50.000 lir
za popravilo strehe Prosvet-
nega doma na Opcinah.

Zapustila nas je naša
ljuba mama, nona in pra-
nona

**Francka Vodopivec
vd. Kocijan**

Pogreb bo jutri, 11. t.
m., ob 12.15 iz mrtvasnice
v Ul. Costalunga v
cerkev v Dolino.

Zalostno vest sporočajo
otroci Sergio, Eto in
Ernesta z družinami ter
vnuki Claudio in Tania z
družinami in Sandi z
Eriko

Dolina, 10.1.1995

Zadnji pozdrav noni,
pravnuka Ivan in Gaja

Ob smrti drage mame
in none Francke izreka-
ta Sergiju, Sandiju in
ostalim svojcem iskrene
sozljaje

MPZ V. Vodnik in
KD V. Vodnik

Ob izgubi drage mame
in none Francke izreka-
mo Sergiju Canciani in
družini naše iskreno
sozljaje

Erika, Egidio in Rozi

Zapustil nas je naš dra-
gi

Francesco Viola

Pogreb bo danes, 10. t.
m., ob 12.15 iz mrtvasnice
glavne bolnisnice v
Dolino.

Zalostno vest sporočajo
zena Vera, sinova
Alberto z Danielo ter
Fabio z Mariello,
ljubljeni vnuka Vanessa
in David, sestra, brat ter
vse ostalo sorodstvo

Trst, 10.1.1995
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob boleci izgubi očeta
Angela sočustvujeta s
svojim dolgoletnim cla-
nom in upraviteljem
Marinom Pecnikom ter
s prizadeto družino

Slovensko deželno
gospodarsko združenje
in družba Servis d.o.o.
Trst

**Cremcaffè: tako dobra,
da te spravi v dobro voljo.**

Cremcaffè
KAKOVOST PO TRADICIJI

OBRAT D TRSTU - TEL. 040/380777

VOZNI RED VLAKOV

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.12	(R)	Tržič (4.35), Mestre (6.20), Benetke (6.32).
5.36	(D)	Tržič (5.59), Mestre (7.36), Benetke (7.47).
6.10	(IC)	TERGESTE - Tržič (6.34), Portogruaro (7.19), Mestre (8.02), Padova (8.36), Vicenza (8.57), Verona (9.31), Milano (10.55), Torino (12.55).
6.16	(R)	Tržič (6.42), Portogruaro (7.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.48	(IC)	MIRAMARE - Tržič (7.12), Mestre (8.40), Padova (9.14), Bologna (10.35), Firenze (11.44), Rim Termini (13.45).
7.12	(E)	VENEZIA EXPRESS - Tržič (7.35), Mestre (9.07), Benetke (9.18).
7.35	(D)*	Tržič (7.58), Gorica (8.19), Videm (8.48), Pordenone (9.28), Treviso (10.19), Benetke (11.06). Op.: ukinjen ob praznikih iz Trsta do Vidma.
8.12	(IR)	Tržič (8.35), Mestre (10.07), Benetke (10.18).
9.25	(R)	Tržič (9.53), Portogruaro (10.54). Op.: samo ob praznikih.
10.12	(IR)	Tržič (10.35), Mestre (12.02), Benetke (12.18).
12.12	(IR)	Tržič (12.35), Mestre (14.07), Benetke (14.18).
13.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (15.07), Benetke (15.18).
13.47	(R)	Tržič (14.15), Portogruaro (15.17). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.12	(IR)	Tržič (14.35), Mestre (16.07), Benetke (16.18).
14.20	(IR)*	Tržič (14.43), Gorica (15.05), Videm (15.30), Pordenone (16.01), Treviso (16.39), Mestre (16.57), Benetke (17.08). Op.: ukinjen ob praznikih od Trsta do Vidma.
15.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (17.07), Benetke (17.18).
16.10	(IC)	SVEVO - Tržič (16.34), Portogruaro (17.19), Mestre (18.02), Padova (18.36), Milano (20.55), Genova (22.55).
17.12	(E)	Tržič (17.35), Mestre (19.07), Benetke (19.18).
17.18	(R)	Tržič (17.45), Portogruaro (18.45), Mestre (19.48), Benetke (19.59). Op.: se ne ustavi v Grljanu in Križu.
18.12	(E)	Tržič (18.35), Portogruaro (19.23), Mestre (20.07), Benetke (20.18), Bologna (23.10), Lecce (9.34).
19.12	(IR)	Tržič (19.35), Mestre (21.07), Benetke (21.18).
19.45	(R)	Tržič (20.14), Portogruaro (21.16). Op.: ukinjen na predpraznični dan.
20.28	(E)	SIMPLON EXPRESS - Tržič (20.52), Mestre (22.15), Padova (23.04), Verona (0.02), Milan (1.34), Domodossola (3.05), Zeneva (6.49).
21.12	(IR)	Tržič (21.35), Mestre (23.07), Benetke (23.18).
21.18	(E)*	Tržič (21.41), Gorica (22.02), Videm (22.30), Benetke (0.21), Padova (1.10), Verona (2.14), Milan (4.05), Turin (6.37).
22.10	(E)	Tržič (22.33), Portogruaro (23.21), Mestre (0.04), Bologna (3.00), Firenze (4.35), Rim Termini (8.25).

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
0.47	(IR)	Benetke (22.40), Mestre (22.51), Tržič (0.23)
2.32	(D)	Benetke (0.14), Mestre (0.25), Tržič (2.08).
6.34	(R)	Portogruaro (5.05), Tržič (6.08). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.10	(D)	Portogruaro (5.56), Tržič (6.47).
7.45	(D)	Portogruaro (6.30), Tržič (7.17), Sesljan (7.24), Nabrežina (7.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.01	(E)	Rim Termini (22.15), Firenze (1.38), Bologna (3.55), Mestre (5.50), Tržič (7.37).
8.55	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zeneva (22.52), Milan (3.42), Verona (5.16), Padova (6.16), Mestre (6.40), Tržič (8.32).
9.10	(E)*	Turin (22.50), Milan (0.40), Verona (3.31), Benetke (5.08), Treviso (6.15), Pordenon (7.05), Videm (7.46), Gorica (8.25), Tržič (8.46).
9.31	(R)	Portogruaro (8.00), Tržič (9.03).
9.53	(D)*	Benetke (6.34), Treviso (7.06), Pordenon (8.01), Videm (8.40), Gorica (9.09), Tržič (9.30).
10.07	(E)	Lecce (18.14), Bologna (4.37), Benetke (7.10), Mestre (8.12), Tržič (9.43).
10.47	(IR)	Benetke (8.40), Mestre (8.51), Portogruaro (9.35), Tržič (10.23).
11.03	(R)*	Benetke (7.08), Treviso (7.42), Pordenone (8.54), Videm (9.34), Gorica (10.14), Tržič (10.36). Op.: ukinjen ob praznikih.
11.47	(E)	Benetke (9.40), Mestre (9.51), Tržič (11.23)
14.09	(IC)	SVEVO - Sestri Levante (6.15), Genova (7.13), Milan (8.50), Verona (10.27), Benetke (11.54), Mestre (12.21), Tržič (13.45).
14.35	(D)*	Benetke (11.10), Pordenone (12.24), Videm (13.05), Gorica (13.48), Tržič (14.12). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.47	(IR)	Benetke (12.40), Mestre (12.51), Tržič (14.23).
15.05	(R)	Portogruaro (13.45), Tržič (14.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.47	(IR)	Benetke (13.40), Mestre (13.51), Portogruaro (14.35), Tržič (15.22).
16.27	(D)	Benetke (14.17), Mestre (14.28), Portogruaro (15.15), Tržič (16.03).
17.47	(IR)	Benetke (15.40), Mestre (15.51), Portogruaro (16.35), Tržič (17.23).
18.57	(D)	Benetke (16.40), Mestre (16.51), Portogruaro (17.35), Tržič (18.23).
20.10	(R)	Benetke (17.34), Mestre (17.46), Portogruaro (18.45), Tržič (19.43).
20.47	(IR)	Benetke (18.40), Mestre (18.51), Tržič (20.23)
20.54	(IR)*	Benetke (17.58), Treviso (18.28), Pordenon (19.07), Videm (19.38), Gorica (20.10), Tržič (20.31). Op.: ukinjen ob praznikih iz Vidma v Trst.
21.45	(IC)	TERGESTE - Turin (15.08), Milano (17.05), Padova (19.22), Mestre (19.40), Tržič (21.21).
22.47	(R)	Benetke (20.28), Mestre (20.39), Portogruaro (21.35), Tržič (22.23)). Op.: se ne ustavi v Sesljanu, Nabrežini, Grljanu in Miramaru.
23.12	(IC)	MIRAMARE - Rim Termini (16.15), Firenze (18.17), Bologna (19.27), Padova (20.46), Mestre (21.04), Tržič (22.48).
23.27	(E)	VENEZIA EXPRESS - Benetke (21.22), Mestre (21.34), Tržič (23.04).

* Proga Trst-Videm-Benetke

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.25	(R)	Tržič (5.48), Gorica (6.09), Videm (6.43). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.29	(D)	Tržič (6.52), Gorica (7.18), Videm (7.43). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.54	(R)	Tržič (7.20), Gorica (7.45), Videm (8.10). Op.: se ne ustavi v Miramaru, Grljanu, Križu.
7.52	(D)	Tržič (8.15), Gorica (8.36), Videm (9.01). Op.: vozi samo ob praznikih.
8.42	(R)	Tržič (9.09), Gorica (9.34), Videm (10.10). Op.: ukinjen ob praznikih.
9.35	(R)	Tržič (10.00), Gorica (10.25), Videm (11.01). Op.: vozi samo ob praznikih; ne ustavi v Miramaru, Grljanu, Križu, Nabrežini.
10.46	(R)	Nabrežina (11.00), Sesljan (11.04), Tržič (11.13), Gorica (11.37), Videm (12.09). Op.: ne ustavi v Miramaru, Grljanu, Križu.
12.24	(D)	Tržič (12.47), Gorica (13.08), Videm (13.36), Pordenone (14.18).
13.20	(R)	Tržič (13.47), Gorica (14.12), Videm (14.48). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.40	(R)	Tržič (15.08), Gorica (15.31), Videm (16.06). Op.: ne ustavi v Grljanu in Križu.
16.16	(D)	Tržič (16.39), Gorica (17.00), Videm (17.25).
17.04	(R)	Tržič (17.27), Gorica (17.48), Videm (18.23). Op.: ukinjen ob praznikih.
17.28	(R)	Tržič (17.52), Gorica (18.17), Videm (18.55). Op.: ne ustavi v Grljanu, Križu, Nabrežini, Sesljanu.
17.45	(D)	Tržič (18.08), Palmanova (18.32), Videm (18.49). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.05	(D)	Sesljan (18.21), Tržič (18.30), Gorica (18.52), Videm (19.10). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.30	(R)	Tržič (18.57), Gorica (19.20), Videm (19.54). Op.: ne ustavi v Grljanu, Križu.
19.25	(D)	Tržič (19.48), Gorica (20.09), Videm (20.34).
20.00	(R)	Tržič (20.25), Gorica (20.48), Videm (21.15). Op.: ukinjen ob praznikih.

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.50	(R)	Videm (5.28), Gorica (5.59), Tržič (6.22). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.28	(R)	Videm (6.10), Gorica (6.33), Tržič (7.00). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.54	(R)	Videm (6.25), Gorica (7.01), Tržič (7.25). Op.: samo ob praznikih.
7.54	(D)	Sacile (5.46), Pordenone (6.00), Videm (6.41), Gorica (7.11), Tržič (7.31). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.41	(R)	Videm (7.08), Gorica (7.46), Tržič (8.11). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.47	(D)	Videm (7.43), Palmanova (7.59), Cervignano (8.11), Tržič (8.24). Op.: ukinjen ob praznikih.
12.30	(R)	Videm (11.02), Gorica (11.38), Tržič (12.02). Op.: samo ob praznikih.
13.56	(R)	Videm (12.37), Gorica (13.08), Tržič (13.29).
14.57	(R)	Videm (13.30), Gorica (14.06), Tržič (14.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.39	(D)	Videm (14.30), Gorica (14.55), Tržič (15.16). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.39	(R)	Videm (14.10), Gorica (14.46), Tržič (15.11). Op.: samo ob praznikih.
16.43	(D)	Pordenon (14.50), Videm (15.30), Gorica (15.59), Tržič (16.20). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.00	(R)	Videm (16.32), Gorica (17.08), Tržič (17.32). Op.: samo ob praznikih.
18.21	(R)	Videm (17.01), Gorica (17.32), Tržič (17.54). Op.: ukinjen ob praznikih.
19.07	(R)	Videm (17.40), Gorica (18.16), Tržič (18.40).
19.29	(D)	Videm (18.18), Gorica (18.44), Tržič (19.05). Op.: ukinjen ob praznikih.
19.58	(D)	Camia (18.01), Videm (18.30), Gorica (19.14), Tržič (19.35).
20.39	(R)	Videm (19.13), Gorica (19.48), Tržič (20.11). Op.: ukinjen ob praznikih.
21.28	(R)	Videm (20.00), Gorica (20.36), Tržič (21.00). Op.: samo ob praznikih.
21.56	(D)	Videm (20.47), Gorica (21.12), Tržič (21.33).

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
9.16	(E)	SIMPLON EXPRESS - Opčine (9.45), Sežana (10.14), Ljubljana (12.15), Zagreb (14.50).
12.04	(E)	DRAVA - Opčine (12.38), Ljubljana (15.00), Cakovec (18.05), Budimpešta (22.58).
17.58	(IC)	KRAS - Opčine (18.25), Sežana (18.49), Ljubljana (20.43), Zagreb (22.55).
23.43	(E)	VENEZIA EXPRESS - Opčine (0.11), Sežana (0.40), Ljubljana (2.40), Zagreb (5.00), Budimpešta (12.30).

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.28	(E)	VENEZIA EXPRESS - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40).
10.57	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.10), Sežana (10.05), Opčine (10.14).
16.50	(E)	DRAVA - Budimpešta (6.00), Cakovec (10.44), Ljubljana (13.55), Opčine (15.55).
19.49	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54).

IC - Intercity

E - ekspresni vlak

IR - Meddeželni vlak

D - Brzovlak

R - Deželni vlak

GORICA / ZADEV A GLEDE ODLOKA O BENCINU

Asquini ni uspel prepričati nikogar

Širok sestanek a žal za zaprtimi vrati

Podtajnik Asquini naj bi danes pojasnil svoj nacrt uvedbe kontingenta bencina po znizani ceni na celotnem območju Furlanije Julijske krajine, smo zapisali včeraj. Povabil se je namreč na sejo Razsirjenega odbora Trgovinske zbornice, kamor so prisli tudi deželni parlamentarci, povabljeni pa so bili tudi deželni svetovalci in zupani nekaterih občin. Slo je torej za srečanje z zelo široko udeležbo, saj je bilo prisotnih kakih stideset oseb in celo tržaska parlamentarka Marucci Vascon. Žal pa nikomur od novinarjev niso dovolili vstopa. Soocanje, ki se je končalo dokaj neugodno za podtajnika vlade v odstopu Asquinija, saj se je znašel

v navzkrižnem ognju in doživel tudi zelo surov besedni napad goriskega senatorja kakor smo posredno izvedeli. Asquini je skušal dokazati smisel ukrepa, ki je dobil obliko zakonskega odloka in predvsem to, da na Goriskem ne bi v bistvu ničesar izgubili. Sklicevanje na Zakon o Prosti coni pa je bilo nujno zaradi strategije. Samo s povezavo na obstoječi zakon naj bi namreč bilo mogoče raztegniti ugodnosti na celotno območje dežele. Kaksno pa je stališče predstavnikov Goriske? V skopih besedah bi ga lahko opredelili takole: ne nasprotujemo uvedbi kontingenta bencina tudi za druga območja v deželi, vendar naj bo ukrep pov-

sem ločen od Goriske proste cone. Razlog je sila preprost, vendar dovolj utemeljen: četudi bi bil odlok spremenjen v zakon, bo morala o njem nujno odločiti pristojna komisija EU, tam pa se bodo stvari zagotovo zagozdile. Komisija bi morala nujno spet obravnavati tudi upravičenost obstoja Goriske proste cone. In prav v tem ja največja nevarnost. Razprava je zatem segla tudi na področje navajanja ugodnosti, delovanja mehanizmov in seveda izpodbijanja podatkov, pri čemer se je izkazalo, da je Asquini precej približno seznanjen z delovanjem in mehanizmi Proste cone. V četrtek je predviden njegov poseg v pokrajinskem svetu.

VIDEM / ŽRTEV PROMETNE NESREČE PRI PODKORENU

Enrico Erzetti umrl

V videmski bolnišnici je včeraj umrl 29-letni Enrico Erzetti iz Ločnika. V petek popoldne je postal žrtev težke prometne nesreče pri Podkorenu, kamor se je skupaj s prijatelji name nil na ogled smučarskega tekmovanja. Zdrsnil je med hojo na cesti, padel na cestisce, pri tem pa ga je povozil avtomobil. Erzettija so prepeljali najprej v bolnišnico na Jesenice, od tam pa v klinični center v Ljubljani. V klinični center so v petek prisli tudi ozji sorodniki, ki so se odločili

za prevoz ranjenca v Videm. Sprico težkih poškodb so bila prizadevanja zdravnikov brez uspeha. Včeraj je Enrico Erzetti, ki je skupaj s starsi in bratom živel v Ločniku v ulici Udine 82 umrl, posebna ekipa pa je, po pristanku svojcev, poskrbel za odvzem organov. Srce bodo presadili bolniku v Vidmu. Prav tako ledvico. Drugo ledvico so poslali v Padovo, jetra pa naj bi pomagala živeti pacientu v Bologni. Roženici bodo presadili v Trstu.

KINO

GORICA
VITTORIA 15.00-16.45-18.30-20.15-22.00 »Il Re Leone - The Lion King«. Walt Disney. Ozvočenje Dolby stereo.
KULTURNI DOM (Gorica kinema) Jutri: 20.00-22.00 »Quattro matrimoni e un funerale«. I. Andie McDowell.
CORSO 18.00-20.00-22.00 »S.P.Q.R. - 2000 e mezzo anni fa«. Massimo Boldi in Leslie Nielsen.

GLEDALIŠČE

KULTURNI DOM GORICA - Nocoj ob 20.30, Eugenio O' Neal: »Desiderio sotto gli olmi«. Režija Walter Manfrè. V glavnih vlogah Raf Vallone in Mila Sannoner. Predstava je v abonmajskem sporedu italijanske gledališke sezone.
OBCINSKO GLEDALIŠČE - Nocoj ob 20.30, Samuel Beckett: »Finale di partita«. Izvaja Stalno gledališče iz Firenc. Režija Carlo Cecchi, igrajo Carlo Cecchi, Valerio Binasco, Daniela Piterno, Arturo Cirillo.

OBVESTILA

SPD GORICA - SMUČARSKI ODSEK obvešča, da se DANES od 19. do 20. ure vpisujejo za tečaje smučanja (tudi smučarski tek) na sedežu društva v ulici Malta 2 - tel. 33029. Z rezervno (če bo dovolj prijav) vpisujejo tudi za prevoz z drugim avtobusom. Prijavljene, ki so se ze vpisali a se niso poravnali obveznosti, društvo naproša, da to storijo danes.

KD OTON ŽUPANČIČ iz Standreža prireja v sodelovanju s Plesno solo Urška plesni tečaj za odrasle. Informacije in vpisovanje pri Marti do 11. januarja (tel. 21407).

RAZSTAVE

V KROŽKU MITTELART na Trgu sv. Antona razstavlja do 13. t.m. Herman Kosič. Razstava je odprta ob torkih in petkih od 17.30 do 19.30.
V KULTURNEM DOMU V GORICI bodo v petek, 13. januarja, odprli razstavo likovnih del slikarja Helmuta Jeraka.

PIREDITVE

DRAMSKI ODSEK PD STANDREŽ vabi na predstavitev publikacije o 30 letih dramske dejavnosti 1965-1995, ki bo jutri, 11. januarja, ob 20. uri v župnijskem domu Anton Gregorcic v Standrežu. Ob 20.30 sledi odprtje dokumentarne razstave o delovanju dramskega odseka, ki bo prav tako na ogled v prostorih župnijskega doma.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALL'ORSO BIANCO (Tavasani), C. Italia 10, tel. 531576.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

POGREBI

Danes ob 10.30 Maria Cicchella vdova Carfora iz splosne bolnišnice v Maddaloni (Caserta), ob 13.15 Valerio Clemente iz splosne bolnišnice v Turjak.

ZDRAVSTVO / REFORMA BOLNIŠNIČNE MREŽE

Usklajen nastop med razpravo

Napovedana vrsta amandmajev

Med včerajšnjim srečanjem županov z deželnimi svetovalci (foto Studio Reportage)

V četrtek se bo v dežel- nem svetu začela razprava o osnutku zakona o preu- reditvi mreže bolnišnic v deželi. Prebivalci Karnije in tudi krajev v okolici Ceda- da so že napovedali ve- liko in glasno protestno manifestacijo proti na- daljnemu krčenju ali celo zapiranju bolnišnic v Hu- minu in Cedadu. Goricani pa so (zaenkrat) na pred- videne ukrepe, ki utegnejo imeti zelo neugodne po- sledice za javne bolnišni- ce v nasi pokrajini, odgo- vorili bolj umirjeno. Vče- raj je bila namreč na go- riskem zupanstvu konfe- renca županov in dežel- nih svetovalcev z name- nom, da se določi skupna strategija. Posvetovanje županov, ki so se ga ude- ležili stiri od sedmih deželnih svetovalcev, je vodil goriski zupan Valen- ti. Zaključke razprave je mogoče strniti v stiri

točke: v deželnem svetu bodo predložili amand- ma, ki gorisko KZE, oziro- ma nastajajočo bolnišni- no ustanovo opredeljuje kot ustanovo ki služi širšemu zaledju s prebi- valstvom od 150 do 400 tisoč oseb. Z amandmaji bodo skušali doseči tudi, da se minimalno popre- čno število postelj ne do- loci na minimumu (4 pro- mile), ampak da bo višje. Glede bolnišnice Usmilje- nih bratov je treba doseči, da se tej ustanovi prizna status deželne ustanove in, kar zadeva število po- stelj, da se le te ne uposte- vajo v kvoti, ki pripada Goriski. Takoj je treba zaceti pripravljati stvar- nen načrt za uvedbo in razsi- ritev specifičnih dejavnosti na teritoriju, ki so danes v začetni fazi, ali pa povsem odsotne.

V razpravo so posegli deželni svetovalci Longo,

Antonaz, Larise in Ritossa ter tržiski zupan Persi in zupan iz Gradeza. Longo je napovedal, da pri- pravlja njegova skupina (PPI je med drugim tudi del sedanje večine na Deželi) nekaj amandmajev - glavni zadeva prav prekatégorizacijo bolni- šnične ustanove za Gorisko - s katerimi naj bi predvi- doma ohranili obstoječe stanje. Med udeleženci pa je zbudila nekaj dvomov njegova izjava o težavah, ki menda pogojujejo na- stanek posebne bolnišni- ne ustanove. Misovec Ri- tossa je govoril o predvi- denih negativnih posledi- cah (tudi na področju za- poslovanja), če bodo ob- veljali načrti deželne uprave, pred prezgodnjim optimizmom pa je posva- ril Antonaz (SKP), med- tem ko je Larise dejal, da glasen nastop prebivalstva tokrat ne bi škodil.

GLEDE BOLNIŠNIC

Sen. Bratina odgovarja na kritike

V četrtek naj bi se v deželnem svetu pričela razprava o osnutku deželnega zakona o preureditvi mreže bolnišnic. (zakonski osnutek st. 40). Polemike, ki so sicer prisotne že lep čas, se tako sto- pnujejo. V daljšem sporočilu za javnost se- nator Darko Bratina odgovarja na vrsto kri- tik glede stališča, ki ga je zavzel v zvezi z rese- vanjem vprašanja bol- nišnic na Goriskem in v deželi. Med tistimi, ki se ne strinjajo z oce- nami in ugotovitvami senatorja Bratine je tu- di nekdanji deželni od- bornik Mattassi, sicer predstavnik DSL. Bra- tina ugotavlja, da gre v večini primerov za ze- lo splošne in slabo ute- meljene kritike.

Ob tem izpodbija predvsem začetno Mat- tassijevo navedbo, da je razlog za tako sta- lišče iskati v sporih med Tržicem in Gori- co. "Ves čas sem na vprašanje reorganizacije bolnišnic gledal z zelo širokega kota, mi- mo lokalističnih inte- resov, zagovarjal sem integrirani sistem dveh bolnišnic na Goriskem, ki mora najti ustrezno vlogo in priznanje na deželni ravni", navaja v odgovoru senator Bratina. Na ocitek gle- de navajanja alarmis- tičnih podatkov pa dodaja, da se le ti lahko razberejo iz osnutka dež. zakona st. 40, iz zapisnikov 3. deželne komisije in raznih drugih listin.

Torej temelji raz-

misljanje in sklepanje na dovolj trdni osnovi in ni predmet hitrih in površnih analiz, ki so sicer praksa nekaterih politikov. Glede pred- loga za preselitev glav- ne bolnišnice na ob- močje bolnišnice Usmiljenih bratov, ta predlog zagovarja po- leg odbornika Fasole tudi Mattassi, so se v Gorici že izrekli, v glavnem odklonilno, v različnih ustanovah in organih. Treba je ome- niti vsaj dve: občinski svet in konferenco žu- panov.

Bratina zaključuje sporočilo javnosti z vprašanjem, naslovlje- nim svetovalcu Mattas- siju in tudi odborniku Fasoli. Teško je razu- meti logiko po kateri so v Latisani in Palmano- vi ohranjata dve bolni- šnici v razdalji 25 kilo- metrov in za območje, ki steje nekaj nad sto ti- soč prebivalcev, med- tem ko se po drugi stra- ni nakazuje zaprtje bol- nišnic na goratem in z različnih vidikov zelo težkem področju.

In se poduk: ob iz- postavljanju predloga za ureditev bolnišnic Bratina upošteva zgolj koristi celotne skupno- sti, medtem ko naj bi Fasola in Mattassi v svojih izhodiščih upo- stevala koristi določe- nih segmentov, oziro- ma ustanov, kar je si- cer razumljivo, z ozi- rom da sta po poklicu zdravnika. In se pripo- ročilo: manj arogantno- sti in več odgovornosti in korektnosti ne bi škodilo.

NOVICE

Pred gledališko predstavo srečanje z Rafom Vallonejem

Italijanska gledališka sezona se nocoj nadaljuje v Gorici z novo abonmajsko predstavo. Ob 20.30 bodo v Kulturnem domu uprizorili igro Eugeneja O'Neala »Desiderio sotto gli olmi«. Režiser pred- stave je Walter Manfrè, v glavnih vlogah pa nasto- pata Raf Vallone in Milla Sannoner. Igralca se bo- sta pred večernim nastopom ob 17.30 srečala z goriskim občinstvom v dvoranci UGG v Ul. Ri- smondo. Srečanje prireja Deželna gledališka usta- nova, ki želi tudi s takimi neposrednimi razgovo- ri spodbuditi med mlacnim goriskim občinstvom nekoliko večje zanimanje za gledališče. Posebej zanimivo bo prisluhniti Valloneju, danes 78 let staremu a se vedno žilavemu gledališkemu igral- cu, ki ima za seboj blestečo igralsko kariero tudi na filmskem platnu.

Član krožka CIFI Eros Culiati razstavlja svoje fotografije

Danes ob 18. uri bodo v kavarni "Ai giardini - la Cicchetteria" v Ul. Petrarca v Gorici otvorili četrto fotografsko razstavo v sezoni goriskega fotograf- skega krožka CIFI. Na ogled bo izbor crnobelih fo- tografij člana krožka CIFI Erosa Culiata pod naslo- vom Maske v Benetkah. Razstava se vključuje v širši projekt predstavitve ustvarjalnosti fotoama- terjev goriskim občanom. Z njo želijo člani krožka, ki praznuje letos 25- letnico delovanja, tu- di poglobiti stik z javnostjo.

Tarife za oskrbo na domu se zaenkrat ne bodo spemile

Goriška občinska uprava zaenkrat ne bo prilago- dila samoprispevka, ki ga plačujejo občani za oskrbo na domu. Tako je sklenil pred kratkim občinski odbor. Prilagoditev samoprispevka bi bi- la potrebna zaradi novih davčnih predpisov. Po novem se na tovrstne storitve plačuje davek na dodatno vrednost. Breme si bo zaenkrat prevzela občina. Utemeljitev, ki jo ob tem navajajo je dejst- vo, da so med koristniki te občinske službe v glavnem občani z zelo nizkimi ali celo minimal- nimi pokojninskimi dohodki, ki bi le s težavo bili kos občutnejši podrazitvi tarife za oskrbo.

V Trzinu priprli moškega zaradi domnevnega sodelovanja pri razpečevanju mamil

V Trzinu je policija izsledila in priprla 49-letnega P.R., v Trzin priseljenega delavca iz notranjosti Italije. Obtožujejo ga, da je sodeloval ali vsaj omo- gočal uživanje in razpečevanje mamil. Moza so preiskovalci imeli že dalj časa pod nadzorstvom. Pred kratkim so ugotovili, da je skupini znanih uživalcev mamil posojal ključ svojega stanovanja v centru Trzica. To pa najbrz se ni vse. Preisko- valci namreč raziskujejo tudi osumljencevo pre- teklost, saj domnevajo, da je P.R. tesneje povezan z razpečevanjem mamil na tržiskem območju. Tako naj bi prav on pred nedavnim posodil svoj avto nekemu Roccu Iacoviellu za prevoz mamil. Iacoviella je policija ustavila pred nedavnim na nekem mejnem prehodu na Trzaskem, prav ko je prevajal večjo količino mamil.

POKRAJINA / STATUT

Manjšina ostala »slovenska«

Uprava umaknila predlog o črtanju pridevnika iz 3. člena

Med predlogi za spre- membo statuta Pokraji- ne, o čemer obširneje po- ročamo posebej, je eden zadeval tudi drugi odstavek 3. člena, ki določa obveznosti pokrajinske uprave na področju zaščite manjšin. Ta od- stavek predvideva, da Pokrajina v skladu z načelom o valorizaciji različnih etnij, jezikov, kultur in tradicij na nje- nem ozemlju, deluje za ovrdenjenje etničnih, kulturnih in jezikovnih značilnosti slovenske manjšine.

Komisija, ki je vzela v pretes predloge za statu- tarne spremembe in jih predložila v odobritev pokrajinskemu svetu, je med drugim osvojila tu- di predlog, naj bi iz cle-

na črtali pridevnik "slo- venska". Ostalo naj bi to- rej le splošno sklicevanje na manjšine. Proti temu predlogu sta nastopila predstavnik DSL Pironi in SKP Buttignon in zah- tevala, naj se ohrani iz- recna omemba sloven- ske manjšine. Uprava je njun predlog sprejela, umaknila amandma in ohranila dosedanje besedilo statuta.

V statutu ostaja ne- spremenjen tudi člen 93, ki predvideva ustanovi- tev Pokrajinske konzulte za slovensko manjšino. Ta člen pa se vedno ostaja mrtva crka, saj uprava se ni poskrbela za pripravo pravilnika, ki bi določal sestavo, pri- stojnosti in način delo- vanja konzulte.

POKRAJINA / SPORNO ŠTEVILO ODBORNIKOV IN IZVOLITEV PODPREDSEDNIKA

Za spremembo statuta ni bilo potrebne dvotretjinske večine

Število odbornikov se na Pok- rajini ne bo spremenilo. Ceprav je sama uprava v začetku avgusta zavzeto zagovarjala zmanjšanje od sedanjih šest na stiri odbor- niki, se je sedaj premislila in od- locila, naj ostane vse pri starem.

Vprašanje števila pokrajinskih odbornikov je bilo skupaj s pred- logom o izvolitvi podpredsednika pokrajinskega sveta (to povsem novo funkcijo naj bi Severna liga, kot vedo povedati v dobro ob- vesčenih krogih, prepustila pred- stavniku DSL in s tem potrdila vzdusje "tvornega sodelovanja", ki je v zadnjih mesecih zavladalo med tema strankama na Pokraji- ni) med glavnimi političnimi vprašanji v razpravi o statutarnih spremembah, s katero se je včeraj ukvarjal goriski pokrajinski svet. Spremembe statuta pa niso bile odobrene, ker zanje kljub "dого- voru" med Ligo in DSL ni glosa- vala potrebna dvotretjinska veci- na. Potrebni bi bili vsaj 17 gla-

sov. Obe stranki teoretično razpo- lagata z 18 svetovalci (Liga jih ima 15, DSL 3), toda zmanjkala sta prav dva glasova Lige: ob sve- tovalcu Toniolu, ki se že več kot eno leto ne udeležuje več sej pok- rajinskega sveta, se je ob glosa- vanju za podpredsednika vzdržal, kasneje pa je zapustil sejo tudi svetovalec Zamparo. Posamezni popravki so sicer bili sprejeti z navadno večino, za odobritev ce- lotnega spremenjenega statuta pa je na prvih dveh sejah potrebna dvotretjinska večina in sele v tretje zadosca navadna. Potrebna bo torej vsaj se ena in najbrz dve seji.

Precejšnje je bilo zanimanje za razplet okrog predloga o zmanjšanju števila odbornikov, ki ga je svojčas postavila sama upra- va, se nato premislila in ga umak- nila, predlog pa je potem osvojila Ljudska stranka. Zelo oster spo- pad se je glede tega vnel že avgus- ta, ko je pokrajinski svet temu

problemu posvetil kar tri seje, ne da bi karkoli odločil. Takrat sta uprava in Severna liga predlagali reorganizacijo pokrajinskih ura- dov in posledično zmanjšanje šte- vila odbornikov na 4. Za predlo- gom se je po mnenju mnogih skr- valo merjenje sil med dvema komponentama v Severni ligi. Takrat je namreč že manjkala eden od šestih odbornikov (Lovisonja, ki je bil marca izvoljen v parla- ment, predsednica Marcolinijeva ni nadomestila), z zmanjšanjem števila pa naj bi zaradi nesoglasij z odbornikom Scuorom iz uprave izločili tudi podpredsednika Ti- rellija.

Kasneje pa so v sami Ligi prev- ladali drugačni dogovori in izbire, tako da je sedaj sama uprava, ki se je pred petimi meseci vehe- mentno zavzemala za redukcijo števila odbornikov (in s tem stroškov, kot so zatrjevali), premi- slila in predlagala ohranitev se- stih odborniskih mest. Predlog je

tacas osvojila Ljudska stranka in ga predložila v razpravo pokrajins- kemu svetu, da bi tako podčrtala nedosledno ravnanje večine, ki danes trdi prav nasprotno od te- ga, kar je se pred nekaj meseci. Predlog ni prodril, saj je proti nje- mu in za ohranitev šestih odbor- nikov kompaktno glasovala prav Severna liga. Drugi svetovalci opozicije so se vzdržali in tudi sa- mi podčrtali nedoslednost večine.

Povsem nerazumljivo pa je bilo pri glasovanju ravnanje predse- dnice Marcolinijeve, ki je z ironi- nim nasmeškom glasovala za predlog Ljudske stranke in torej v nasprotju s stališči večine in uprave. Ta njena izzivalna pote- za, ki jo je večina navzočih razu- mela kot izraz zaničevalnega od- nosa do predstavnikov Ljudske stranke, je izzvala negativne ko- mentarje, čes da je ponoven dokaz nezrelosti gospodine, ki ji je zaupana zahtevna naloga vo- denja pokrajinske uprave.

TIPANA / KRIŽEV POT S SLOVENSKIMI PODNAPISI

Tudi v cerkvi v Prosnidu ima slovenščina svoje mesto

PROSNID (Tipana) - Tako kot v po potresu obnovljeni cerkvi v Bardu, imajo tudi v Prosnidu, vasi s šestdesetimi dušami v Občini Tipana, Križev pot s podnapisi v domačem narečju (na sliki ena od postaj). Ko bi se dogodek zgodil neke na Goriskem ali Trzaskem, bi verjetno ne bil vreden kake posebne pozornosti. Da pa se tudi v najbolj izpostavljenih območjih Beneske Slovenije utrjuje volja po uveljavljanju domačega, slovenskega jezika, je vredno pozornosti.

Povedati velja, da je vasica izjemno visoko plačala davek gospodarske krize in izseljeniska rana je pustila globoko in neozdravljivo brazdo. Pred približno tridesetimi leti je Prosnid stel kakih 800 prebivalcev, danes pa jih je v vasi ostalo le dobra desetina, predvsem mlajši so se izselili v furlansko nizino, kjer so dobili zaposlitev in si zgradili nov dom.

Zanimivo pa je, da marsikdo, ki se je preselil, ne more pretrgati vseh vezi z domacim krajem: To se pozna posebno ob nedeljah, ko se domača cerkva napolni do zadnjega kotička. Domacinom, ki

so v glavnem starejši, se pridružijo mlajši Prosnidčani, ki sem gor prihajajo iz nizine. Rekli smo domača cerkev. To velja le od 1. oktobra lanskega leta, saj so bili prej verski obredi v domaci soli, ker je bila cerkva hudo prizadeta od potresa iz leta 1976.

Domacini so na obnovljeno cerkvico posebej ponosni, ugotavlja župnik Luigi Battistutta, saj je bila zgrajena v 17. stoletju in to v romanskem stilu, v prejšnjem stoletju pa so jo razširili in jo obogatili z baročnimi elementi. Po oktobrski obnovi cerkev krasi Križev pot z napisi v domačem narečju. Ikone je župnik staknil v podstresju župnišča, kjer so jih skrili pred takratno fasistično oblastjo, ki je prepovedala vsakršen izraz v slovenscini, četudi verski, kot je lahko Križev pot.

Tako. Prosnidčani imajo danes

svojo obnovljeno cerkvico, v njej pa stalen znak narodnostne identitete ljudi, ki jim je bila usoda vedno maceha. Rudi Pavšič

Kmetje in družinske pomočnice: še danes plačilo socialnih dajatev za 4. trimesečje 1994

TRST - Danes zapade rok za plačilo socialnih dajatev, ki jih morajo kmetje oziroma delodajalci (za družinske pomočnice) poravnati za četrto trimesečje 1994.

Kmečki zavarovanci bodo po vsej verjetnosti tokrat zadnjič plačali prispevke za pokojninski sklad na položnicah, ki so naslovljene na zavod za poenotene kmečke prispevke SCAU. Finančni zakon za leto 1995 namrec predvideva ukinitve zavoda SCAU do 30. julija 1995 in prenos zavarovalnih oziroma izterjevalnih obveznosti na skrbstveni zavod INPS, kot to velja za vse ostale delovne kategorije - tako odvisne kot samostojne delavce. Z ozirom na dokaj omejeno razsežnost kmečkih oziroma obdelanih površin na kraskem območju, ki

ima kot nerazvit predel parificiran status goratega območja, so skoraj vsi zavarovanci uvrščeni v prvi plačilni razred in bodo za 4. trimesečje 1994 odšteli 491.159 za pokojninski sklad, medtem ko morajo davek na zdravje po novem poravnati ob predstavitvi davčne prijave.

Delodajalci, ki se poslužujejo storitev družinskih pomočnic, morajo poravnati socialne dajatve, ki se nasajajo tokrat izjemoma na 14-tedensko zaposlitev, in sicer od 26. septembra do 31. decembra 1994. Osnova za izračun dolgovane prispevka je dejanska mesečna plača, ki zaobjema tudi dvanajstino 13. plače in eventualno delež za prehrano (2.100 lir za vsakega izmed dveh dnevnih obrokov) oziroma prenočitev (1.320 lir) v

skupnem znesku 5.520 lir na dan. Na podlagi visine plače na uro opravljenega dela delodajalec plača zavarovalni prispevek enega izmed prvih treh plačilnih razredov, ce delovno razmerje ne presega 24 ur na teden; četrty razred predvideva ugodnejše plačilne pogoje z dokaj nizjimi dajatvami za več kot 24-urno tedensko zaposlitev družinskih pomočnic. V primeru, da je bilo v nekaterih tednih opravljenih več, v drugih manj kot 24 ur, mora delodajalec uporabiti dve plačilni položnici. Spomnimo naj se, da morajo do danes delodajalci javiti zavodu INPS ime družinske pomočnice, ki so sprejeli v službo v 4. trimesečju 1994, medtem ko morajo predložiti prijavo na zavod za zaposlovanje v roku desetih dni. (B)

NOVICE

Pojutrišnjem v Trstu skupščina OSO-FJK

TRST - Na deželnem sedzu Cisl v Trstu (Trg Libertà st. 6) se bo začela v četrtek ob 11.30 skupščina Obmejnega sindikalnega odbora Furlanije-Juljske krajine. Na njej bosta sodelovala soproedsednika OSO Lucio Gregoretti iz deželnega tajništva Cisl in glavav avstrijske Koroske Adam Unterrieder, ki se bo se poprej sesel s predsednico deželne vlade FJK Alessandro Guerra. Govor bo predvsem o dejstvu, da bo zaradi vstopa Avstrije v Evropsko unijo in posledicnega zrušenja carinskih pregrad na obeh straneh meje ob službo kakšnih 800 ljudi. Sindikati si sprico tega prizadevajo za ponovno zaposlitev prizadetih v okviru alternativnih dejavnosti oziroma v sklopu pospešenega gospodarskega razmaha obmejnih območij v Avstriji in Furlaniji-Juljski krajini. Dezelni upravitelji in podjetniki so v navzočnosti predsednika deželne sveta Giancarla Cruderja o tem razpravljali že na nedavnem seminarju na Trbizu, o zaključkih, do katerih so prišli, pa bo beseda tekla tudi na pojutrišnji skupščini. V predsedstvu OSO-FJK sta tudi dezelna tajnika UIL Adele Pino in član deželne tajništva CGIL Roberto Treu.

PISMO UREDNIŠTVU

Silvestrska protislovenska histerija gostilničarja na Nevejskem sedlu

31. december na Nevejskem sedlu.

Počutili smo se res dobro: vesela družba, jasen večer, pričakovanje na silvestrovanje... Prijeten vonj nas je vabil v koco sredi zasnežene smučarske proge, v isto koco, v katero so nas stari peljali že v otroških letih. Sedli smo okrog vabljlivega ognjiska in naročili pristno domače zganje. Zelo lepo nas je postregel mlad mož, sin gospodarja. Mirno smo klepetali v materinem jeziku, ko je vstopil star mozakar, gospodar, Tarcisio po imenu.

Prijazno smo ga vprasali, v italijanscini, nekaj narezka. Toda mozakar ni bil zainteresiran za narocilo, saj nas je živčno vprasal, od kod prihajamo. Ponosno smo mu odgovorili, da smo Slovenci, ki živimo v Italiji. Iz tega je dognal, da, ce živimo v Italiji, moramo govoriti v italijanscini. Ob tej

bistri izjavi smo mu umirjeno in s spoštovanjem do starejše osebe, razlagali nas položaj. Vse je bilo zaman! Mozakar je trnasto rjovel: »Siamo in Italia, parlate italiano... Siete dei gradassi... Avete solo diritti e niente doveri... Questa è casa mia e qui si parla solo italiano...!!!»

Besni smo pobrali sila in kopita, placali gospodarjevemu sinu, ki se sploh ni opravičil za očetovo vedenje.

Prepričani smo bili, da je tablica z napisom »QUI SI PARLA SOLO ITALIANO« propadla pred več kakor petdesetimi leti. Kaj storiti po taki neprijetni izkušnji? Ukrepov bi bilo na pretek. Odločili smo se, da bomo zaenkrat objavili to pismo, da opozorimo na ta dogodek, da ne bo sel kar tako mimo.

Danijele, Erika, Livio, Martina, Tanja, Robert, Tanja, Samo

PRI NOVI GORICI

Prva terapevtska skupnost don Gelminija v Sloveniji

NOVA GORICA - Terapevtska skupnost Srečanje v franciskanskem samostanu nad Novo Gorico je z nedeljsko otvoritvijo tudi uradno zazivila. Njeni člani - devet jih je, sami fantje, trije Italijani in šest Slovencev - živijo na Kostanjevici že od 27. decembra lanskega leta.

»Bil je čas,« je rekel don Pierino Gelmini, da pridemo tudi v Slovenijo in da tudi v tej državi ponudimo možnost vsem, ki so zapadli v pekel mamil, da se iz njega resijo. »To je rekel zaradi nič kaj lepe preteklosti stvilnih poiskusov, da bi tudi v Sloveniji ustanovili podobno terapevtsko skupnost, kot jih je ta italijanski duhovnik osnoval že 150 v Italiji in se nadaljnih 50 drugod po svetu, med drugim tudi v Rusiji in na daljni Tajski. Spomnimo se, da je že pred tremi leti Franc Prelc iz Secovelj hotel ustanoviti podobno skupnost v kraju Krog nad Secovljami, a ni uspel, ali pa burne reakcije krajanov Planine pri Rakeku, ki so celo s traktorji in prikolicami demonstrirali zoper takšno skupnost. Bili so tudi drugi poskusi, na primer v Cirkulanah pri Ptuj, v Idriji in se kje. Zato je imel koprski škof Metod Pirih za potrebno, da se je v svojem nagovoru vsem prisotnim, posebno se Novogoricanom, ljudem in oblastem, zahvalil za podporo pri urednitvi te nadvse potrebne institucije.

Terapevtska skupnost na Kostanjevici bo zaenkrat stela devet fantov. Trije so Italijani, šest pa je Slovencev. Trenutno je v podobnih skupnosti po Italiji kakih 40 slovenskih fantov in deklet, ki so zapadli pod vpliv mamil. Malo v ogromnem številu v Sloveniji registriranih jemalcev trdih mamil. Stevilke so grozljive: nad osem tisoč narkomanov (pet tisoč moških in tri tisoč žensk). Kot nam je povedal eden največjih strokovnjakov za mamila, pater Miha Kramli, ki bo tudi duhovni vodja skupnosti Srečanje na Kostanjevici, prihajajo trda mamila v Slovenijo predvsem preko Albanije. Za nakup teh (trdih) mamil gre na leto okoli 60 milijonov nemških mark.

Nekaj njih je že končalo terapijo, ki običajno traja tri leta, in se je v času božičnih praznikov že vrnilo v svoje domove. Seveda si ne oni in njihovi stari in drugi sorodniki niso mogli odreci, da bi se prisli osebno zahvaliti don Pierinu, ki jim je med srečanjem z njimi med drugim dejal, »da so mamila samo sredstvo, po katerem ljudje posežejo, potem, ko se znajdejo na robu. Če bi jih hotelo clovestvo zatreti, bi morali zdraviti vzroke. Življenje v terapevtski skupnosti pomaga pri tem.«

Vojko Cuder

Na sliki don Gelmini s koprskim škofom Pirihom.

Bogdan Berdon

Pravno stanje jezikovnih pravic Slovencev v Italiji

57.

No, v pravdoreku sodbe Trzaskega tribunala, ki smo ga že navedli v slovenscini, pa je zapisano: »L'uso della lingua slovena da parte dell'assessore procedente, in sostituzione del sindaco, alla celebrazione di un matrimonio civile fra cittadini appartenenti alla minoranza linguistica slovena e residenti nell'ex zona A del Territorio libero di Trieste non costituisce infrazione all'art. 196 R.D. 9 luglio 1939 n. 1238«. Ponovno lahko ugotovimo, kako hude posledice lahko povzroci nerazsodni in nekulturni pristop do vprasanja jezikovnih pravic trzaskih Slovencev. Kako je mogoče, da je Gianni Giuricin razmišljal o »neveljavnosti poroke« med slovenskima poročenca, ki ju je poročil slovenski odbornik v funkciji priložnostnega maticarja?

2) Gor z zastavo! Razsodba Ustavnega sodišča z dne 21.5.1987-25.5.1987 st. 189. Goriski Pretor dr. Giovanni Gagliardi je sodil predstavniku standreske sekcije VZPI-ANPI Stanislavu Marušicu, ker je dne 25.4.1983 ob spomeniku padlim na trgu v Standrezu

izobesil tudi slovensko zastavo. Prijavi orožnikov je sledil kazenski proces zaradi kršitve zakona z dne 24. junija 1929 st. 1085, ki je prepovedoval javno razobešenje tujih zastav. Branilec odv. Peter Sanzin je oporekal, da je omenjeni zakon iz leta 1929 st. 1085, na katerega se je sklicevala obtožnica, protiustaven. Sodnik dr. Gagliardi je ocenil, da je ugovor očitno utemeljen in predal spis Ustavnemu sodišču.

Ustavno sodišče je sprejelo ugovor in razveljavilo navedeno zakonsko določilo z razglasitvijo njegove neskladnosti z ustavo. »Ker država - beremo v obrazložitvi - ne more več vsiljevati vrednot in ideoloske vsebine, ki bi zadevala vse državljane in vsakega posameznega državljana, so zastave samo simbol, pod katerim se prepoznava neka država in kvečjemu jasni, nedvoumni ideali, ki vodijo ljudstvo. Demokratična država se ne more bati soocanja z ideali, h katerim težijo ljudstva drugih držav in narodov, ki so drugačni od tistega, kateremu pripada večina njenih državljanov; nasprotno, demokratična država se osnuje in živi v tem soocanju ter zato ima do njega samo interes.«

Bila je to prava lekcija o pojmu »demokracije države«. Republika Italija odklanja fasistično enačbo »država-narod« (»Stato nazione«), je sodobna država, ki je okvir multikulturnega prostora, v katerem naj se svobodno in plodno srečujejo različne kulture, etnicne, jezikovne in druge identitete.

3) Odločba trzaskega pretorja z dne 10.7.1987 (pretor dr. Morvay).

Dne 18.3.1987 so se pritožili na pretorja

italijanski planinci Maria Sau, Antonio Alberti, Piero Gerin, Livio Siro, Silvio Legnani, Franca Legnani, Edoardo Dorda, Bruno Grego, Paolo Calandra, Paolo Pezzolato, Claudio Oretti, Bianca Giacomini, Furio Finocchiaro, Giuliano Coronica in Roberto Valenti (zastopal jih je odv. Franco Berti), ker je njihovo planinsko društvo S.A.G. (Società alpina delle Giulie - Sezione di Trieste del Club alpino italiano) vstopilo v razvpiti »Odbor za obrambo italijanske istovetnosti Trsta« (»Comitato per la difesa dell'identità italiana di Trieste«). Ta odbor je nastal februarja 1985 z izrecno protislovenskim političnim ciljem, da bi preprečil uzakonitev globalnega varstva slovenske manjšine. Ta politični program pa ni imel nič skupnega z vrednotami planinstva in gornistva.

Okrog sodnega spora, kakor tudi v samem sodnem postopku, se je gnetlo precej nam nasprotnih sil. Priskočili sta na pomoč tudi drugi dve trzaski organizaciji CAI, »XXX Ottobre« in »Sezione di Fiume«. Sam »Odbor za obrambo italijanske istovetnosti Trsta« je pristopil v pravdo. Z odločbo z dne 10. julija 1987 pa je Pretor dr. Raffaele Morvay prepovedal trzaski sekciji CAI Alpina delle Giulie, da bi pristopila k »Odboru za obrambo italijanske istovetnosti Trsta« in ji prepovedal, da bi nadaljevala z dejanji usmerjenimi k pristopu v ta odbor (»Il Pretore vieta alla società Alpina delle Giulie con effetto immediato di procedere ad atti diretti all'adesione al Comitato di Difesa dell'Italianità di Trieste«).

(Se nadaljuje)

RIM / NOVE TEŽAVE ZA DRŽAVNO LETALSKO PREVOZNO DRUŽBO

Uslužbenci Alitalie so napovedali stavkovni val

Povod je bil najem dveh avstralskih letal s posadko

RIM - Na italijanskih notranjih progah poletov v sredo 18. januarja najbrž ne bo. Piloti Alitalie so namreč napovedali stavko v znak protesta, ker je vodstvo podjetja negativno odgovorilo na njihove zahteve o povisaniju plac, istocasno pa najelo dve avstralski letali, ki naj bi pod oznako Alitalie leteli na progah med Italijo ter Chicagom in Bostonom.

Spor se uokvirja v sirse vprašanje klenjenja stroškov italijanskega letalskega prevoznika. Znano je, da so skoraj vse letalske družbe v krizi. V ZDA so zašla v krizo tudi tista podjetja, ki so bila doslej aktivna. Southwest iz Dallasa je pred dnevi s piloti sklenilo sporazum: nobenih povisokov plac za dobo petih let, v zameno piloti dobijo delnice. Ob obratu leta so vsi uslužbenci spanske Iberie sprejeli 15-odstotno zmanjšanje plac, potem ko je družba že odslovila nekaj tisoč delavcev. Air France se je resila dragih luksuznih hotelov Meridien po vsem svetu, velikega stevila

uslužbencev, doma se mora sedaj soočiti s konkurenco zasebnih letalskih prevoznikov. Nemska Lufthansa je prav tako sla v korenito klenjenje stroškov. Nekaterim manjšim družbam, ki jih bremenijo manjši rezijski stroški, je zacasno odstopila nekatere svoje proge. Sem sodita tudi dva vsakodnevna poleta na relaciji Ronke - München.

Italijanska Alitalia se je soocala s podobnimi problemi, vendar, kot je pri nas navada, so se jih lotili reševati zelo kasno. Sedaj sicer hitijo, tudi zaradi tega, ker hočejo tako »očisteno« Alitalio privatizirati. Tudi v njej je namreč večinski kapital državni.

SedANJI predsednik Roberto Schisano je bil na čelu Alitalie imenovan lansko pomlad. Ko si je dodobra ogledal računovodske in blagajniške knjige je dejal, da ob takih stevilkah ima Alitalia le 500 dni življenja. Treba je bilo korenito zarezati. Družba Ati, ki je vzdrževala notranje proge, je bila priključena maticni Alitalii. Po-

notena je bila uprava. S sindikati osebja je bil dosežen sporazum o ukinitvi 1.570 mest. Povedati je treba, da je bilo in je osebje letalske družbe sorazmerno dobro plačano.

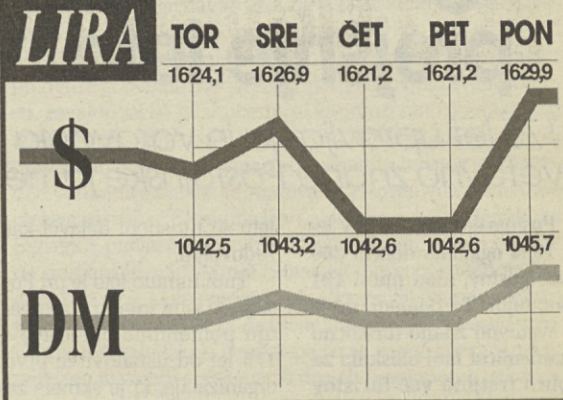
Ostali so piloti. Teh je pri Alitalii 1.346, od teh skoraj polovica z naslovom komandanta. Povprečna letna bruto placa je 160 milijonov lir. V upravi pravijo, da ti letijo povprečno 40 ur mesečno, pa čeprav je v delovni urnik treba šteti tudi čas med prihodom in odhodom letala. Piloti pravijo, da so plačani slabše od njihovih kolegov v drugih evropskih družbah, uprava pa trdi, da so njihove plače in drugi pogoji boljši. Piloti zahtevajo dodatnih letnih 30 milijonov, uprava pa trdi, da nima denarja in da je treba stediti na vseh področjih. Pogajanja so se razbila v začetku decembra, vodstvo Alitalie je prekinilo tudi vse dejavnosti za so-
lanje dodatnih pilotov.

Razlog za stavko pa so našli konec prejšnjega tedna, torej po novem letu.

Vodstvo Alitalie se je odločilo, da vzame v najem dve novi veliki letali B 767-300 Er, in sicer od avstralske družbe Answer worldwide aviation services. Ta poleg letal nudi tudi popolno osebje. Gre za najboljše svetovno zasebno podjetje, ki nudi na posodo svoja letala. Očitno imajo avstralski piloti in pomožno osebje nižje plače, saj bi Alitalia porabila veliko manj, kot če bi uporabljala svoji letali s svojim osebjem. Letali bi Italijo povezovali z Bostonom in Chicagom. Pogodba velja 6 mesecev, v Rimu trdijo, da jo bodo obnovili in najeli se druga letala za druge podobne polete. Osebje Answera bo oblečeno v uniforme Alitalie.

Zadeva je seveda razkacila italijanske pilote, ki se boje za svoj sedanjí status. Podobna posojila so tudi pri velikih letalskih prevoznikih nekaj kar obicajnega. V Italiji pa je to novost. Stavka, napovedana za 18. januar, očitno ne bo edina.

Marko Waltritsch

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVA GORICA • KOPER • MARIBOR

Povezava z letališčem Ljubljana

(moderno opremljeni kombi, mobitel, klima, osvežilne pijače, časopisi)

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel.: 066/38-458, 38-512

ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel.: 062/27-038, 26155

ADRIA AIRWAYS Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel.: 061/131-81-55

Ljubljana, Gosposvetska 6, tel.: 061/313-312

EVROPA JE VEČJA, TODA...

Ugodnosti in problemi po razširitvi Evropske zveze

ELIO FORNAZARIC

Evropska zveza je stopila v novo leto okrepljena. Dvanajstim dosedanjim članicam (Belgiji, Danski, Franciji, Grčiji, Irski, Italiji, Luksemburgu, Nemčiji, Nizozemski, Portugalski, Španiji in Veliki Britaniji) so se kot znano 1. januarja pridružile še Avstrija, Finska in Švedska. Če se tudi mi držimo parametra, ki se v tej zvezi najpogosteje uporablja, naj zabeležimo, da se je s pristopom treh novih članic skupni trg povečal za okrog 50 milijonov potrošnikov, torej od dosedanjih 288 na 338 milijonov, tako da se evropska petnajsterica s tega vidika lahko zdaj primerja s trziščem ZDA (249 milijonov) ali s trgov nekdanje Sovjetske zveze (289 milijonov potrošnikov).

Razširitev Evropske zveze na tri nove države pa pomeni še marsikaj drugega. Na primer, da se je tržišče Evrope pomaknilo znatno bolj na sever in hkrati tudi občutno bolj na vzhod. Premik tržišča na sever pri nekaterih »starih« članicah EU ze zbujajo bojazni, da bi se zanimanje Evrope za Sredozemlje zrahljalo in da bo to območje, kamor sodijo predvsem Italija, Grčija, Španija in Portugalska, utrpelo nekakšno emarginacijo. Ta bojazen prihaja se posebno do izraza v Španiji, kjer so se le zadnji trenutek odločili, da ne bodo postavili veta na pristop novih dveh članic, ki bosta nedvomno prizadeli španske interese na področju ribištva.

Premiku evropskega tržišča proti vzhodu pripisujejo nekateri opazovalci velik pomen. Poudarja se, da je s pristopom Finske Evropska zveza dobila nov neposreden stik z Rusijo, s pristopom Avstrije pa se z drugimi pomembnimi državami srednje in vzhodne Evrope. To naj bi v prihodnje pospešilo zlasti gospodarsko sodelovanje z vzhodno Evropo in hkrati poenostavilo proces za jutrišnji pristop še drugih držav s tega območja, s katerimi ima EU že danes razvite poslovne odnose. V zvezi s tem se poudarja, da se je uvoz blaga iz teh dežel v Evropsko unijo od leta 1992 do leta 1993 sicer zmanjšal s 24.742 na 24.429 milijonov dolarjev, da pa se je nasprotno izvoz iz EU povečal s 27.900 na 30.939 milijonov dolarjev. Neposredna blizina trgov naj bi v prihodnje se pospešila medsebojno blagovno menjavo in, kot rečeno, proces nadaljnega zblizevanja. Gospodarski, pa tudi drugi interesi vzhodnoevropskih držav gredo gotovo v to smer, s svoje strani pa je EU prav pred kratkim (9. in 10. decembra) v Esnu poudarila nujnost po hitrejšem zblizevanju z državami vzhodne Evrope (na tem srečanju se je italijanski minister za promet Fiori zavzel za raztegnitev nacrtu o hitrih železniskih povezavah tudi na os Trst-Budimpešta).

S pristopom treh novih članic pa se nekatera vprašanja Evropske

zveze utegnejo se bolj zaplesti. Tako na primer že samo vprašanje jezikov, v katerih poteka upravljanje skupne hiše. Od dosedanjih devet se stvilo jezikov zdaj poveča na enajst, kar bo nujno občutno zavrla delovanje skupnih organov Unije. Namera, da bi stvilo uradnih jezikov zmanjšali na pet, se najbrž ne bo tako kmalu uresničila, saj se nobena članica ne mara odpovedati svojemu jeziku.

Poglablja se bodo razhajanja glede tega, kako do leta 1997 ali 1999 uresničiti evropsko monetarno unijo. Ze doslej ni bilo jasno, kako naj bi se temu cilju približali. In, ce se naj izbere pot »dveh različnih hitrosti«, katere članice naj hitreje poženejo? No, ta problem se bo s pristopom treh novih dirkecev se zakompliciral, in sicer toliko bolj, ker so vsi trije novinci resni kandidati za vključitev v hitrejšo garnituro. Razmerje med nacionalnim produktom in javnim dolgom je namreč pri njih v skladu z ustreznimi zahtevki masticrškega sporazuma, medtem ko so nekatere stare članice, med njimi tudi Italija, se daleč od tega cilja. Zapletlo se bo tudi pri vprašanju skupne obrambe, saj so v unijo sedaj stopile tri države, ki - čeprav na različnih ravneh - zagovarjajo načelo

Pomik proti severu in proti vzhodu

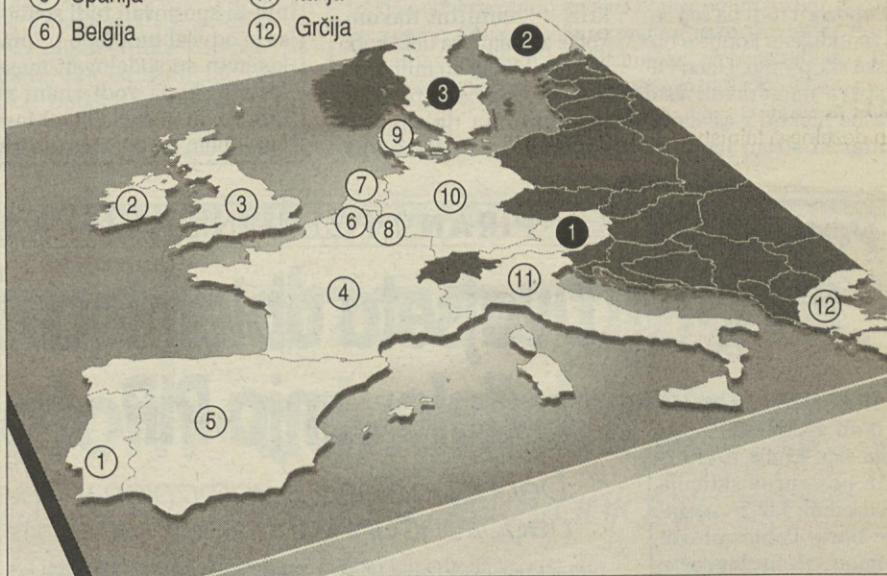
Z vstopom novih članic se je težišče Evropske zveze pomaknilo proti severu in proti vzhodu.

Prejšnje članice EZ

① Portugalska	⑦ Nizozemska
② Irska	⑧ Luksemburg
③ Vel. Britanija	⑨ Danska
④ Francija	⑩ Nemčija
⑤ Španija	⑪ Italija
⑥ Belgija	⑫ Grčija

Nove članice EZ

① Avstrija
② Finska
③ Švedska

nevtalnosti. Pa se eno skupno karakteristiko imajo nove članice: vse tri se bolj vneto kot druge zavzemajo za zaščito naravnega okolja, kar utegne povzročiti nova trenja na področju komunitarnih prevo-
zov.

Zabeležili smo že, da se je težišče petnajsterice sedaj pomaknilo nekoliko bolj na sever. Temu lahko dodamo, da se bo s pristopom dveh skandinavskih držav in Avstrije se okrepila vloga, ki jo v združeni Evropi že danes igra Nemčija. Hkrati s tem bo Avstrija kot najbolj vzhodna članica Zveze sedaj lahko prevzela odločnejšo vlogo direktnega mostu z vzhodom. V nasprotju s tem pa je postala bolj izrazita mejna ločnica med dvema skandinavskima državama, med Švedsko, ki je stopila v EU, in Norveško, ki je z nedavnim referendumom krenila v drugo smer.

Vodilni organi EU bodo torej imeli polne roke dela, da kolikor mogoče uskladijo vse te probleme se pred medvladno konferenco o reviziji delovanja skupnih evropskih institucij, ki bo na sporedu leta 1996. Da ne omenimo »skupnega« problema, ki ga predstavlja 17 milijonov brezposelnih. Evropa je bila doslej vse preveč nemočna na tem področju. Povsod je prevladovala in se prevladuje skrb le za večjo ekonomsko učinkovitost, socialni problemi pa ostajajo v ozadju. Kakor pravilno ugotavlja ugledni Business Week, ki mu prav gotovo nihče ne more pripisovati prevratniških teženj, pa mora tej fazi slediti druga, za katero naj bi bila značilna tudi skrb za pravičnejšo porazdelitev ustvarjenega narodnega dohodka. Z uresničevanjem novih investicij in z ustvarjanjem novih delovnih mest.

POSTOJNA / TURIZEM

Za tretjino več gostov kot prejšnje leto

175 let upravljanja in varovanja svetovno znane Postojnske jame

Postojnsko jamo si je v letu 1994 ogledalo dobrih 260 tisoč gostov, med njimi 191 tisoč tujih. To pomeni, da je to svetovno znano turistično znamenitost lani obiskalo za dobro tretjino več turistov kot v letu 1993.

Največ turistov je prišlo v Postojno 14. avgusta - ta poletni mesec je tudi sicer najuspešnejši mesec za turistične delavce pri Postojnski jami, ko si je lepote jame ogledalo 4.228 gostov. Tudi obisk Predjamskega gradu, ki je od Postojne oddaljen dobrih deset kilometrov, se je lani, v primerjavi z letom poprej, povečal za približno 30 odstotkov.

Minulo leto je bilo tako že tretje leto po vrsti v znamenju narascanja števila obiskovalcev Postojnske jame, potem ko je bil leta 1991 zabeležen katastrofalno nizek obisk. S turistično bero v lanskem

letu so turistični delavci kar zadovoljni.

Tudi minulo leto je pri Postojnski jami minilo v znamenju pomembne obletnice - 175 let od ustanovitve prve organizacije, ki je skrbela za varovanje in upravljanje Postojnske jame. Ob tej visoki obletnici so si v podjetju Postojnska jama, turizem p. o., ki zdaj upravlja z jamo in še drugimi naravnimi in kulturnimi znamenitostmi, za osnovni cilj zadali prenovu jamskega turizma, ki ga želijo opreti na naravoslovno in turistično zgodovino tega dela kraškega podzemlja. Gostom nameravajo lepote postojnskega jamskega sistema in Predjamskega gradu predstaviti na nov, sodobnejši način. Vzdušje ob ogledovanju podzemlja naj bi na primer popestrili z zvočnimi, svetlobnimi in drugimi efekti.

Mateja Godejsa

KOPER / OBNOVA

V centru mesta je naposled stekla prenova Ulice OF

Takoj po novoletnem praznovanju se je končno pričela obnova tlaka v Ulici OF. Pred dobra pol leta so iz ulice pobrali stari kamniti tlak, ker je pri obnovi Prešernovega trga (Mude) zmanjkalo starih pesčenjakovih plošč.

Muda je sedaj že nekaj mesecev lepo urejena, razkopana Ulica OF pa je medtem postala prizorišče lomljenja zenske pet, na kar je eden izmed odbornikov opozoril tudi na seji sedaj že ukinjene koprške občinske skupščine. Ulico OF so sprva nameravali vsaj začasno prekriti z asfaltem, vendar bi s tem izgubila

svojo avtentično podobo. Na občinskem Zavodu za družbeni razvoj pa so le uspeli pridobiti komunalno podjetje, Rizanski vodovod in PTT za skupno financiranje prenove ulice, ki je ena najzanimivejših v starem mestnem jedru Kopra. Med drugim vodi mimo že prenovljene palače Graviši, kjer je sedež koprške Skupnosti Italijanov. Sedaj bodo obnovili vse komunalne vode in ulico pokrili s kamnitim tlakom, kot je že bila. Vsa dela bodo stala približno 40 milijonov tolarjev, končana pa bodo predvidoma do meseca aprila.

Boris Vuk

VIPAVA / POSLOVANJE

Stoletnica »Vipave 1894«

Podjetje je razširilo svojo dejavnost

Podjetje Agroind. »Vipava 1894« je lani praznovalo stoto obletnico od ustanovitve Vinarske zadruge Vipava, predhodnice današnje kleti. Jubilej je podjetje dobro izkoristilo za promocijo doma in v tujini, razširilo pa je tudi dejavnost. Tako so z novim letom tudi uradno odprli restavracijo s kuhinjo in vinoteko, »Vipavski hram«, kot se imenuje novo gostinsko in promocijsko središče, v kleti pa se bo že letos zaključil muzej vinarstva in vinogradništva v sklopu Goriskega muzeja. Vipavski hram je odprtega tipa in bo sestavni del slovenskih vinskih cest.

Dejavnost je razširila tudi enota podjetja Strojni park, kjer so tehnične preglede in servisiranje tovornjakov ter strojev skupaj z ljubljanskim Autocommercom obogatili se s prodajo novih in rabljenih Mercedesovih tovornjakov. Vzporedna dejavnost podjetja je oskrba članov Vinogradniške in kmetijske zadruge Vipava s cenejšim repromaterialom, zaščitnimi sredstvi in gnojili. Pose-

bej kaže omeniti dejavnost ki jo je podjetje z odslej okoli tristo zaposlenimi začelo s prevzemom 320 ha vinogradov družbenega poslastva Agrogorica skupaj s 47 delavci ter obveznostmi. Ker morajo družbena poslastva po črki zakona v »razformiranje«, si je tem klet zagotovila koncesijo za 8 do 10 let in s tem skoraj 30 odstotkov od potrebne grozdja.

Vipavska klet je lani od

1.200 do 1.300 vinogradnikov z območja Vipavske doline sprejela 820 vagonov grozdja, največ v državi. »Struktura vrhunskih in kakovostnih vin je takšna, da podjetju narekuje drugačno trženje v specializiranih in delikatesnih trgovinah. Trzna usmeritev v avtohtone sorte (zelen, pinela ipd) se je ocitno obrestovala. Drugačen način trženja brez posredništva bodo uvedli tudi pri trženju izdelkov mlekarne, ki je lani dala na trg prvi od vrste proizvodov, narejenih na novi proizvodni liniji mlečnih desertov. Vipavski puding je prvi, ki je narejen v Sloveniji. Mlekarna predela med 12 in 13 milijoni mleka, največji del ga namenijo predelavi v kakovostne končne mlečne izdelke.

Artur Lipovz

ŠEMPETER / ISKRA AVTOELEKTRIKA

Poslovali so uspešno

Največji lastninski delež bodo namenili delavcem

Sempeterska Iskra Avtoelektrika d.d. ocenjuje lanskoletno delo kot uspešno, čeprav visoki finančni stroški zaradi starih obveznosti izničujejo pozitivni poslovni rezultat.

Med drugimi "bolniki", kakor imamo pri nas navedo reci za tista podjetja, ki so največ škode utrpela zaradi prekinjenih gospodarskih stikov z nekdanjim jugotrgom, je ta sempeterska tovarna sorazmerno uspešno nadomestila ta izpad s povečanim izvozom. Zdagre čez mejo okoli 92 odstotkov njene proizvodnje in samo 8 odstotkov je ostane doma v Sloveniji.

V Iskri Avtoelektriki ne drzijo krizem rok tudi ob vprašanju lastninjenja delniške družbe. Pripravili so nacrt lastninjenja, a se jim je v novembru s spremem-

bo metodologije lastninjenja delno porusil in so zato morali vnesti nekatere popravke. Zdaj je nacrt konsolidiran, februarja ga bo sprejela njihova skupščina, nato ga bodo predložili agenciji. Celotna vrednost Iskre Avtoelektrike je 2 milijardi in 740 milijonov tolarjev, predvidena lastniška struktura po izvedenem lastninjenju pa naj bi bila takšna, da bi zaposleni in nekdanji zaposleni delavci dobili 45, 51 odstotkov vsega premoženja, preostalih 54, 49 odstotka premoženja pa bi prejeli pokojninski sklad, razvojni sklad, odškodninski sklad itd. Zanimivo je, da je med predlaganimi lastniki tudi Iskra holding d.d. Ljubljana in celo Dubrovačka banka d.d. iz Dubrovnika.

Vojko Cuder

POSTOJNA / GASILSKA ZVEZA

Več posredovanj pri nesrečah, manj gašenja v naravi

Gasilci občinske gasilske zveze Postojna so morali v lanskem letu posredovati pri 163 intervencijah, kar je 15 odstotkov manj kot leto prej. V primerjavi s prejšnjimi leti se je zaradi deževnega vremena v spomladanskih mesecih zmanjšalo število požarov v naravi, znatno pa se je povečalo število tehničnih intervencij v prometnih nesrečah in gašenje požarov v avtomobilih.

Tako so morali lani posredovati pri 19 hujskih prometnih nesrečah. Zaradi požarov prometnih sredstev so morali na pot 12-krat, na gašenje goz-

dnih in travniških požarov pa so odhiteli 58-krat. Manj je bilo požarov his in poslopij (13), na raznih smetiščih pa je zagorelo 14-krat. Veliko dela so imeli gasilci tudi z vodo. Trinajstkrat so posredovali pri tistih, ki so jo imeli »preveč« (poplave...), na območja, kjer jim vode primanjkuje (ker se niso priključena na glavni vodovod), pa so občanom pripeljali približno 4 tisoč kubčnih metrov vode. Postojnski gasilci so lani tudi večkrat priskočili na pomoč sezanskim gasilcem pri gašenju večjih požarov v naravi.

(M. G.)

Ponudba za srečanje izseljencev

MOST NA SOCI - Turistično društvo Most na Soci si po svojih močeh prizadeva vzbuditi turistično gospodarsko miselnost v svojih članih in krajanih in pri tem kar dobro uspeva. S atraktivno prireditvijo Noč na jezeru, ki poteka vsako leto na začetku julija, se nabere v društveno blagajno dovolj denarja, da postori to in ono v kraju. Med TD in Krajevno skupnostjo vlada delovno sodelovanje, koristi od tega pa imajo krajanje.

Turistični delavci želijo svoj kraj promovirati ne le v slovenskem ampak tudi v mednarodnem prostoru. Nekajletna srečanja krajev ob jezerih, ki so lani prerasla v pogovor o uveljaviti in razvoju objezerskega turizma, so že dala nekaj rezultatov, se več pa jih pričakujejo. Tudi letos nameravajo Mostarji svojo elitno prireditev Noč na jezeru nameniti najmanj dvema projektoma: okrogli mizi, na katero želijo privabiti vse, ki imajo kaj reci na tematiko turizem in varstvo okolja, ponujajo pa tudi organizacijo vsakoletnega izseljeniškega piknika, ki je bil dolga leta v Skofji Loki, zdaj pa že nekajkrat v Dolenjskih Toplicah. Tema dve akcijama (in še nekaterim drugim) bo namenjeno srečanje turističnih delavcev, ki bo potekalo v petek, 13. januarja na Mostu na Soci. Udeležil se ga bo tudi predsednik TZS Marjan Rožic in (morebiti) tudi predsednik DZ Jozef Skolc.

Vojko Cuder

Posvet o cestah in elektriki

NOVA GORICA - V skladu s sklepom z zadnje seje Kluba primorskih poslancev sklicuje predsednik kluba, poslanec Borut Pahor, posvet primorskih poslancev z župani primorskih občin, ki bo v soboto ob 11. uri v Novi Gorici.

Vsebinska posveta je nadvse aktualna: gradnja avtocest in posodobitev cestnega omrežja po Sloveniji in projekt dograditve HE Doblar in Plave. O prometni infrastrukturi pripravlja poročilo poslanec Zare Pregelj, ki je tudi predsednik odbora za infrastrukturo in okolje pri DZ, za drugo temo pa bo izdelal poročilo poslanec Ivo Hvalica. Obljubljajo, da se bodo novogoriškega posveta poleg vabljenih poslancev in županov vseh novih občin udeležili se predstavniki DARS in Solskih elektrarn, vabljeni pa sta tudi ministri Umek in Gantar ter državni sekretar Boris Sović. (V. C.)

PIRAN / PODJETNIŠTVO

Dvajseta obletnica delovanja PIP

Denar podjetja je zamrznjen v nedokončani kanalizaciji Fiese

Na slovenski obali je kar 10 večjih ali manjših podjetij, ki se ukvarjajo s gradbenim projektiranjem in inženiringom. Konkurenca je torej huda, trzišče je majhno in v tem času, ko večji gradbeni posegi niso ravno pogosti, se morajo kar trdo boriti za preživetje. Eno od takih podjetij je tudi PIP - Projektiva inženiring Piran, ki v letošnjem letu slavi 20. obletnico začeta delovanja.

Leta 1975 so v okviru tedanjega Komunalnega podjetja Piran ustanovili razvojni oddelek, v katerem so združili svoje strokovne sile za področje projektiranja in vodenja investicij. Iz tega oddelka je v nekaj letih nastal tozdz, po ukinitvi tozdzov pa je leta 1989 nastalo samostojno podjetje. V 20 letih delovanja so v Proje-

ktivi - inženiringu sodelovali mnogi zdaj znani gradbeni strokovnjaki, ki so prav tu začeli z delom ali so se tu strokovno izpopolnili.

Sedaj je v podjetju zaposlenih 13 ljudi, od tega 8 inženirjev gradbeništva. Lastniško preoblikovanje so izvedli že v lanskem letu, praktično vsi delavci pa so solastniki. Od začetka letošnjega leta so registrirani kot d.o.o., pri čemer je med lastniškim preoblikovanjem 10-odstotni delež v podjetju kupila tudi mariborska družba za upravljanje Infond.

Podjetje je že ves čas usmerjeno predvsem na gradbena dela povezana s komunalnim urejanjem in zlasti na tem področju so projektirali vrsto zanimivih naložb. Pri teh so pogosto vodili tudi inženiring in nadzor. Med zanimivejšimi

Komunalna ureditev Fiese je zastala (Foto: Zdravko Primožič / FPA)

njihovi projekti sta tudi obe tukajšnji marini - portoroška in izolska. Valobran izolske marine je se posebej zanimiv kot izreden projektantski in gradbeni podvig.

Kljub dobremu delu pa imajo precejšnje težave z naročniki, ki s plačili zamujajo. Pri tem je najbolj boleča postavka komunalna ureditev Fiese, za katero se že pred leti naredili projekte in vodili inženiring. Gradbeno podjetje SCT, ki

je izvajalo dela v Fiesi, ima vloženo tozbo proti piranski občini za 6 milijonov DEM, in dokler se zadeve ne rešijo, podjetje PIP ostaja brez plačila za opravljeno delo. Naložba v komunalno opremo naj bi se po prvotnem dogovoru pokrila z gradnjo pocitniških zmo-gljivosti za trg. Ker so zaradi nasprotovanja tukajšnje javnosti ti nacrti padli v vo-do, podjetje SCT ni moglo izrztiti prvotno nacrtovane-

ga denarja, naložbe v komunalno opremo pa so zastale tik pred zaključkom. Po besedah Jozeta Mavra bi bilo treba zagotoviti se približno 1 milijon DEM, da bi bila komunalna ureditev Fiese končana. Dosedanje terjatve SCT-ja pa bo občina tako ali drugače morala pokriti, meni Joze Maver, ki upa, da bo novoizvoljna občinska oblast sposobna razrešiti ta problem.

Boris Vuk

Mija Gačnik

Prvi del seminarja o samouničevalnosti mladih Slovencev

LJUBLJANA (STA) - Agencija Meridiana je oblikovala cikel seminarjev o problematiki uničevalnosti in samouničevalnosti pri mladih, ki v Sloveniji po njenem mnenju dobiva grozljiv razsežnosti. Seminarji bodo potekali od januarja do junija letos, njihovo vsebino pa bodo predstavili na novinarski konferenci v torek, 10. januarja, ob 12. uri v Cankarjevem domu. Strokovni nosilci cikla seminarjev z naslovom Namesto koga roza cveti bodo dr. Gorazd Mravlje, prof. dr. Martina Tomori in doc. dr. Slavko Zihherl. Posamezni seminarji bodo obravnavali oblike, vzročnost in dinamiko samouničevalnega vedenja pri otrokih in mladostnikih (16. januarja), vlogo alkohola v življenju mladostnika (16. februarja), vprašanje zasvojenosti z mamili (23. marca), problematiko mladostnika kot priče, žrtve in izvajalca nasilja (24. aprila), zadnji seminar pa bo obravnaval pojav samomora na Slovenskem (8. junija).

Predlog zakona o poravnavanju obveznosti

LJUBLJANA - Na včerajšnji seji odbora državnega zbora za finance in kreditno - monetarno politiko so člani odbora med drugim obravnavali tudi predlog zakona o poravnavanju obveznosti do bank iz izplačnih deviznih vlog. Največ negotovanja med razpravljalci so povzročila v amandmajih predvidena dvojna merila za banke glede izplačevanja obresti, revalorizacije glavnice in glede možnosti predcasnega izplačevanja glavnice. Minister Mitja Gaspari je najprej predstavil potek reševanja problematike terjatev do Narodne banke Jugoslavije iz naslova deviznega varčevanja. Ze ob osamosvojitvi Slovenije je v ustavnem zakonu Republika Slovenija prevzela jamstvo za devizne hranilne vloge, zbrane pri bankah na ozemlju Slovenije. Najustreznejša rešitev deviznih vlog, ki so predstavljale terjatev do Narodne banke Jugoslavije, bi bila, ce bi se vse te terjatve obravnavale celovito in reševale takoj. Vendar pa so se zaradi proračunskih omejitev in zaradi sprejemanja drugih pomembnih zakonov zakonodajalci odločili, da najprej rešijo problem se neizplačanih vlog in s tem vrnejo zaupanje v naš bančni sistem. Banke so na reševanje problematike izplačnih deviznih vlog morale počakati do aprila 1994, ko je parlament prvič obravnaval predlog zakona o poravnavanju obveznosti iz izplačnih deviznih vlog. Ker pa bodo revizorske hiše za poročila za leto 1994 za omenjene terjatve bank zahtevale 100 odstotne rezervacije, kar praktično za banke pomeni odpis terjatev s tega naslova, mora zakonodajalec do konca marca, ko poteče rok za oddajo bilančnih poročil, ustrezno zakonsko rešiti tudi ta del terjatev.

Problema izplačanih deviznih vlog se trenutno ne da obravnavati enako kot neizplačanih vlog, je povedal Gaspari. Za prevzem obveznosti iz izplačanih deviznih vlog je vlada namreč predvidela obveznice, nominirane v tolarjih in z nizjo obrestno mero kot za obveznosti iz neizplačanih vlog. Na ta način rešuje dolga devizna pozicija bank in preprečuje nerazumno velik pretok proračunskih sredstev v bančni sistem. Vlada je pri predlogu zakona izhajala iz dveh nacerl: upoštevala je kapitalsko ustreznost bank v trenutku, ko je zazivel naš bančni sistem. Drugo nacelo pa je, da revalorizacije glavnice ne financira država sama, temveč si to deli z bankami. Če se namreč za prevzem obveznosti, za katere so osnova devizne vloge, sprejme predlog tolarško nominiranih obveznic, se z nizjo revalorizacijo od 100 odstotne omili razlika v gibanju R in D klavzule. V amandmajih je vlada predvidela tudi takojšnjo možnost prodaje teh obveznic, kar bi izboljšalo likvidnost bank-inmetnic teh obveznic. Proračunske posledice predvidene rešitve bodo nižje kot po prvem predlogu, in sicer letno izplačevanje obresti v višini 1, 1 milijarde tolarjev, poleg tega pa se nekaj manj kot 2 milijardi za izplačevanje glavnice. Na pripombe razpravljalcev, češ da predlog ni sestavljen po nacelu linearnosti za vse banke, se je Gaspari odzval z besedami, da bi v takem primeru lahko govorili le o neenakih izhodiscih z enakimi rešitvami. Pri sestavljanju predloga zakona so namreč upoštevali, da so nekatere banke zaradi izplačevanja deviznih vlog prihajale v dolocene težave, na katere pa same zaradi zakonsko nerešenega problema niso mogle vplivati in se jim je na ta način tudi poslabšala kapitalska ustreznost. Eden izmed razpravljalcev je omenil tudi nužnost, da se v zakonu izreče o pravni veljavnosti Protokola. Z rešitvijo, kot je predvidena, se namreč pred pravne subjekte postavlja možnost, da sami odločajo, po kateremu aktu bodo izterjali obveznosti od države: bodisi po Protokolu, bodisi po zakonu. Clani odbora so predlog zakona podprli, o samih amandmajih, o katerih mnjenja se niso uskladili, pa bodo razpravljali na nadaljevanju seje naslednji teden.

Sabrina Slak

Zadovoljni pogajalci? (Foto: Jože Suhadolnik)

municiranje dveh največjih vladnih strank po sporocilih za javnost. Vnovič sta se pogajalski skupini LDS in SKD namesto za kršćanske demokrate nesprejemljiv praznik svetih treh kraljev, srečali včeraj. Tokrat sta bili po sestavi bolj uravnoteženi, saj se je iz vsake stranke pogajanj udeležilo po pet članov.

pino uvrstili Gregorja Golobiča, Pavla Gantarja, Mirka Bandlja in Bostjana Kovčica. Prisotni po pogajanjih niso želeli dati izjav. Glavna tajnica SKD Vida Čadonic-Spelic je izjavil želje novinarje potolčila s kratkim komentarjem, v katerem je poudarila, da so se v duhu dobrega sodelovanja dogovorili veliko lažje in zanimiveje.

scanski demokrati
odločiti o svojem na-
daljnjem obstoju v vladi
nadaljnji koalicijski. Čeprav
ultimat poteče sele kon-
ec meseca, bo treba
odločitve sprejeti naj-
kasneje do začetka za-
sedanja državnega zbor-
a; torej do 19. januar-
ja, ko bodo poslanci
odločali tudi o interpe-
laciji glede dela
obrambnega ministra
Jelka Kacina. Liberalni

Po dolgem in počez o igrah na srečo

LJUBLJANA - Odbor za finance in kreditno-monetarno politiko je na včerajšnji seji med drugim obravnaval predlog zakona o igrah na srečo, ki je pred zadnjo obravnavo v državnem zboru. Če bo šlo vse po sreči, bo zakon, ki ureja sistem organiziranja klasičnih in posebnih iger na srečo in ga je pripravila vlada, sprejet se ta mesec.

Vlada je predlog zakona za tretjo obravnavo pripravljala celih osem mesecev, včeraj pa so se člani odbora po dolgotrajni razpavi izrekli o številnih vladinih dopolnilih in jih večino tudi podprli. Ob drugem branju predloga zakona, ki ga je odbor obravnaval v začetku lanskega leta, so imeli poslanci namreč precej vsebinskih pripomb, tako da je vlada k svojemu zakonu vložila preko petdeset amandmajev. Člani odbora so se včeraj strinjali s predlogom, po katerem naj bi vsa zakonska določila v zvezi z nadzorom države nad igrami na srečo izvajal urad za igralništvo. Na naslednjo sejo, ki bo predvidoma 17. januarja, pa so preložitvi odločanje glede pristojnosti tega nadzornega organa.

Odbor je včeraj podprl tudi nekatere amandmaje, ki se nanašajo na organizacijo klasičnih iger na srečo in sta jih predlagala poslanca Breda Pecan (ZLSD) ter Svet invalidskih organizacij Slovenije. Po njihnih dopolnilnih naj bi klasične igre na srečo, kamor sodijo tombole, loterije, kvizi, športne napovedi in stave ter srecelovi, lahko trajno prirejale le delniške družbe s sedežem na območju Slovenije. Za posamezno vrsto klasične igre na srečo pa se lahko podeli največ ena koncesija. Podprli so tudi predlog Jane Primožič (SKD), po katerem naj bi dejavnost prirejanja iger na srečo opravljali prireditelji in koncesionarji, pri katerih pa ne more biti udeležena tuja oseba. Na naslednji seji se bo odbor opredelil se do amandmaja vlade k 76. členu, ki govori o koncesijski dajnavi.

Margareta Jarc

Margareta Jarc

UDEJANJANJE ZAKONA O ORGANIZACIJI IN DELOVNEM PODROČJU MINISTRSTEV

Med racionalizacijo državne uprave in novim »poletom« administriranja

Kaj nepoučenemu bralcu odstira skrivnosti delovanja države?

LJUBLJANA - V začetku meseca decembra lani je začel veljati novi zakon o organizaciji in delovnem področju ministrstev, ki je na področju državne uprave uvedel nekatere novosti, predvsem veliko število novih uradov. Branje omenjenega zakona je po svoje zanimivo, saj nepoučenemu bralcu odstra skrivenost zapletenih mehanizmov delovanja države.

Slovenija tako za svoje delovanje očitno potrebuje 15 ministrstev ter 16 uradov, 14 inspektoratov, 14 uprav, 5 direkcij ter po eno agencijo, arhiv, prehodni dom za tujce in generalstab; ce se omejimo le na ustanove, ki jih na-

Med udrugi, ki jih zakon o organizaciji in delovnem področju ministrstev uvaja na novo, sta tudi dva, ki bosta delovala kot organa v sestavi ministrstva za zunanje zadeve. Gre za Urad Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu ter

Urad Republike Slovenije za evropske zadeve. Uredba očasno financiranju proračunskih potreb predvideva za potrebe prvega slabih 313 milijonov tolarjev, za drugega pa nekaj manj kot sedem milijonov tolarjev, pri čemer opozarjamo, da gre za le za prvo trimeseje letosnjega leta. Zanimivo je tudi, da pri obeh postavkah niso vsoteta sredstva za plače, prispevke delodajalca in druge osebne prejemke. Na zunanjem ministrstvu so nam povedali, da v omenjenih uradih predvidevajo 31 novih zaposlitev, 11 v uradu za Slovence v zamejstvu ter 20 v uradu za evropske zadeve. In kakšen bo delokrog novih uradov: tisti za Slovence v zamejstvu in po svetu bo opravljal na-

loge, ki se nanašajo na slovensko manjšino v sosednjih državah ter na slovenske zdome in izseljence. Novi urad bo skrbel za njihovo kulturno, gospodarsko in prosvetno povezovanje z matično državo, za informiranje, svetovanje in pravno pomoč, koordiniral pa bo tudi dejavnosti pristojnih ministrstev na področju sodelovanja s Slovenci izven matične države. Delokrog se v nicemer ne razlikuje od tistega, ki ga je svoj čas imelo ministrstvo za Slovence po svetu, saj gre le za najbolj splošen opis obveznosti, ki jih državi nalaga ustava, zato se zastavlja vprašanje zakaj bodo za enako delo zaposlili še dodatnih 11 ljudi. Razen v primeru, če pristanemo na podmeno, da je država

doslej zanemarjala ustavne obveznosti in ni ustrezno skrbela za narodove ude po svetu...

Urad za evropske zadeve bo opravljal strokovne naloge, ki se nanašajo na sodelovanje Slovenije z evropskimi integracijami, na vključevanje v integracijske procese ter na vodenje in usklajevanje medresorskih priprav za pogajanja z evropskimi ustanovami. Na MZZ ocenjujejo, da je 20 novih delovnih mest utemeljenih za vse bolj intenzivnim približevanjem Slovenije Evropski uniji. Na MZZ se niso vedeli povedati, kdo bo prevzel vodenje novih uradov, zanesljivo pa je, da bosta nova direktorja imela enak status kot državni sekretarji.

Boštjan Lajovic

BRUSELJ / HEARING

Franz Fischler za vključitev vzhodnih držav

Za reforme v kmetijski politiki EZ

BRUSELJ/DUNAJ - Nekdanji avstrijski minister za kmetijstvo Franz Fischler (slika) je včeraj v okviru zaslišanja kot bodoci komisar za kmetijstvo odgovarjal na vprašanja parlamentarcev parlamenta Evropske zveze v Bruslju.

Kot glavna teziša bodoče agrarne politike EZ je izpostavil predvsem potrebo nadaljevalno agrarnih reform ter vključitev vzhodnoevropskih držav v agrarno politiko EZ.

Fischler bo že 18. januarja letos prevzel odgovornost za kmetijsko politiko znotraj Evropske zveze, torej resort, ki steje - vsaj

kar se tiče visine proračunskih sredstev - med največje v Evropski zvezi.

Zasliševanje bodočih 19 komisarjev pomeni premiero za Evropsko zvezo. Zasliševanja so se namreč uvedla šele na osnovi sklepa parlamenta EZ.

AVSTRIJA / AVTOBUS S SRBSKIMI ZDOMCI TRČIL V TOVORNJAK

Tragedija v megli

Šest mrtvih in 15 težko ranjenih pri prometni nesreči na Zahodni avtocesti A1 blizu Dunaja - Je šofer zaradi utrujenosti zaspal za volanom?

DUNAJ - Na tako imenovani Zahodni avtocesti (A 1) blizu kraja Amstetten v Nizji Avstriji se je včeraj ob starih zjutraj zgodila ena najhujših prometnih nesreč zadnjih let v Avstriji. Nezgoda je terjala življenje šest potnikov, med njimi tudi en otrok, 15 potnikov pa je bilo huje ranjenih.

Nemški avtobus s 50 zdomci iz Srbije, ki so se iz novoletnega dopusta vrnili na delo v Nemčijo, se je v megli s hitrostjo nad 100 kilometrov na uro od zadaj zaletel v težek tovornjak z avstrijsko registracijo.

Trčenje obeh vozil je bilo tako silovito, da je nekatere potnike iz avtobusa zagnalo na cesto, kjer so jih povozili še drugi avtomobili.

Reševalcem se je na kraju nesreče nudila slika groze: na cesti so ležala

trupla starih potnikov ter številni drugi potniki s težkimi poškodbami, iz

na sprednji strani popolnoma uničenega nemškega avtobusa pa so vlekli

trupla se dveh potnikov. Med mrtvimi je bil tudi majhen otrok.

Sodelavci Rdečega križa so se na kraju nesreče postavili sotor in ranjenim potnikom zagotovili prvo zdravniško pomoč. Težko ranjene osebe so potem pripeljali v bolnišnico v Amstetten.

Vzrok, zakaj je prišlo do tragedije, včeraj se ni bil točno znan. Avtocestna žandarmerija meni, da je nesreči - poleg megle - botrovala tudi utrujenost soferja nemškega avtobusa, ki je menda zaspal za volanom. Sofer je nesrečo preživel, zaradi hudih poškodb pa doslej še ni bilo mogoče z njim govoriti.

Avtocesta je bila več kot sedem ur zaprta za ves promet. (I.L., telefoto AP)

NOVICE

Avstrijski šiling vstopil v Evropski denarni sistem

DUNAJ - Avstrijski šiling je včeraj uradno vstopil v Evropski denarni sistem (EDS). Tecaj avstrijske valute v razmerju do ecu-ja znaša 13, 7167 silingov, pri čemer se je upoštevalo razmerje menjalnega tečaja med silingom in nemško marko. Avstrijska nacionalna banka je ob vstopu silinga v EDS poudarila, da ta korak ne bo imel posledic za avstrijsko denarno politiko. Druga stopnja gospodarske in denarne unije namreč doloca, da denarna politika ostaja v nacionalni pristojnosti držav članic EDS-a. Predsednica avstrijske nacionalne banke Schaumayerjeva pa je ob tem dejala, da bo avstrijski šiling še naprej tesno vezan na nemško marko.

Minulo leto več prošnji za politični azil kot leta 1993

DUNAJ - V minulem letu je v Avstriji zaprosilo za politični azil 5.082 tujih državljanov, le 684 od njih pa je lahko ostalo v Avstriji. Stevilo prošnji se je napram letu 1993 sicer zvišalo za skoraj 400 oseb, odstotek pozitivnih odgovorov pa je v primerju z letom 1993 ponovno padel.

AVSTRIJA / TRIKRALJEVSKO SREČANJE LJUDSKE STRANKE

»Revolucija« je izostala

DUNAJ - Napovedane revolucije ponavadi izostanejo. Tako je bilo tudi pri že tradicionalnem Trikraljevskem srečanju Avstrijske ljudske stranke.

Erhard Busek, v zadnjih dneh v središču dokaj ostre kritike iz lastnih vrst, ostaja predsednik stranke, tudi Alois Mock, o kateremu se je govorilo, da bo zaradi svoje bolezni kot zunanji minister odstopil, to vsaj zaenkrat - še ne bo storil. Busek: »Mock bo ostal toliko časa zunanji minister, kot to sam hoče«.

Srečanje najvidnejših politikov ljudske stranke se je torej končalo z de-

monstrativno izpovedjo, da bo ÖVP v prihodnosti nastopala bolj enotno ter da se nesoglasja naj rešijo znotraj stranke in ne v javnosti. Tako je Busek, ki je ob začetku srečanja celostavil vprašanje po razpustitvi stranke, na zaključni tiskovni konferenci lahko dejal, da je »zelo zadovoljen in močno motiviran, da se naprej vodi ÖVP«.

Podporo je Buseku zagotovil celo njegov najostrejši kritik v javnosti, nizjeavstrijski deželni glavar Erwin Pröll, ki je še tik pred srečanjem zagrozil, da se bo njegova deželna organizacija odklopila od

zvezne stranke, če njeno vodstvo ne bo spremenilo politiko.

Na srečanju si je svojo pozicijo očitno premislil: dejal je, da podpira zdaj ponovno Buskovo kandidacijo za predsednika na strankinem kongresu 21. aprila letos. Sodeloval pa bo tudi v pripravljani komisiji za zvezni kongres, na katerem naj bi delegati sprejeli tudi nov program ljudske stranke. Glavna izpovedi novega programa: ÖVP je krščansko-demokratska stranka, ki se brez pogoja priznava k nena- domestljivim vrednotam družine, ter stranka, ki se

bori za socialno pravičnost in ki zagovarja ekonomsko-socialno gospodarsko politiko.

Glavni avtor novega programa, obrambni minister Fasslabend: »ÖVP se bo v prihodnosti bolj vidno razmejila od drugih strank, razlog zato pa je pojav novih strank ter sprememba profila tradicionalnih avstrijskih strank. Najmočnejša bo razmejitev od Haiderjevih svobodnjakov, ker je ÖVP proti politiki populizma«. Novi osrednji pojem ÖVP bo »odgovornost« - kot odgovor na narasčajoči egoizem v politiki. I. Lukan

KLAVZURA

Kritika tudi znotraj SPÖ

DUNAJ - Tudi v vrstah druge vladne stranke, pri socialdemokratih, po porazu na volitvah ni več vse v najlepšem redu.

Na klavzuri SPÖ, ki se prične danes, naj bi razpravljali o novem profilu stranke v javnosti, s tem v zvezi pa tudi o nekaterih personalnih spremembah. Tako je šef tirolske SPÖ Prock zahteval, naj »trener Vranitzky v svojem moštvu nujno zamenja nekatere igralce«.

ISTRA / GOSPODARSKI POMEN REKE VSE BOLJ SLABI

Reško pristanišče životari kot neslavno domovanje trajektnih povezav

Sporazum s Srbi o odprtju prometnih poti bi Hrvaško vnovič povezal, odpraviti pa bi morali tudi tako imenovani »parazitski sistem« državnega usmerjanja razvoja

REKA - Pomen Reke, ki je bila nekdanje najpomembnejše pomorsko središče na vzhodni obali Jadrana, vse bolj slabi. Mesto deli usodo Zadra, Sibenika, Splita in Ploča, pristanice, ki so se, večinoma zaradi vojne ter prekinjenih cestnih in železniskih povezav, spremenila v prometno slepo črto. Zaradi vojne v tako imenovani Krajini in v Bosni se namreč številne, nekdanje pomembne ceste in proge, končajo na Hrvaškem.

Zato ni čudno, da v Zagrebu, ne glede na nacionalni ponos, vztrajajo v nameri, da bi za vsako ceno dosegli sporazum s kninskimi Srbi, saj bi tako avtocesta Zagreb-Slavonški Brod ostala še naprej odprta za promet. Hrvatje so besni, ker jih na delu avtoceste pri Okučanih nagovarja tabla, na kateri je v cirilici napisano »Republika srbska Krajina«, Martićevi oboroženi policisti pa jih pozdravljajo z dvignjenimi tremi prsti. Toda marsikdo se je že odločil, da se bo po tej najkrajši poti podal do Slavonskega Broda, Vinkovcev ali Osijeka. Ta mesta na robnih območjih Hrvaske, ki so se razvila na prometnih krizisnih, se danes kopljejo v velikanskih gospodarskih težavah. Skozi Vinkovce, ki so bili nekdanje najpomembnejše železniško križišče nekdanje Jugoslavije, vlaki že tretje leto sploh ne vozijo več.

Hrvaška hiti z odprtjem železniške proge od Zagreba čez Knin do Splita, Sibenika in Zadra, čeprav številnim Hrvatim ni jasno, kako bo mogoče poskrbeti za varnost te prometnice, saj imajo Srbi pod svojim nadzo-

rom kar 250 kilometrov te proge. Prav tako si Tudmanov tesni sodelavec Hrvoje Sarinac, ki se pogaja z lokalnimi Srbi o odprtju prometnic, prizadeva, da bi čim hitreje dosegel sporazum o odprtju jadranskega naftovoda, katerega del se prav tako nahaja na ozemlju pod srbsko okupacijo.

Ko se je davnega leta 1990 začel srbski upor, so ga mnogi poimenovali za »drvarsko revolucijo«, saj so Srbi s posekanimi drevesi in kamenjem zaprli ceste in proge, Hrvatje pa so se dodobra namučili, da so po ozkih koridorjih na severu države ali po morskimi poteh na jugu povezali svoja mesta. Skoda, ki je nastala zaradi prekinjenih prometnih smeri, je velikanska. Hrvaška, ki je danes vojaško precej močnejša in politično v relativno boljšem položaju, si prizadeva, da bi posledice te prometne izolacije ublažila, vendar pa se mnogi bojijo, da jih bo občutila še desetletja. Zlasti zato, ker se zmeraj ni denarja, da bi začela z gradnjo novih strateških prometnih poti.

Reško pristanišče, ki je tudi v najhujših dneh vojne delovalo približno normalno, zdaj prav tako životari. V enajstih mesecih lanskega leta je ustvarilo promet skromnih 3, 4 milijona pretovora, to pa je za približno 15 odstotkov manj od prometa, ki ga je doseglo v enakem obdobju leta 1993. V primerjavi z letom 1988 pa se je ta promet zmanjšal celo za 40 odstotkov, saj se železova ru- da za Cesko in Slovaško prevaža po drugih tirih, z nedavnim zaprtjem koksarne v Ba-

kru pa po teh tirih tudi ne prepeljujejo več premoga za koksiranje iz prekomorskih držav. Nacrti o tem, da bo reška prometna smer pomembna za Turčijo ali daljni Čile, o čemer že obstajajo načelni dogovori, so samo mrtva crka na papirju, ravno tako tudi nacrti o odprtju tako imenovane svobodne pristaniške brezcarinske cone.

»Položaj Reke je idealen za razvoj konsignacij in kot distribucijsko mesto za različno prekomorsko blago, ki je namenjeno v srednjo Evropo. Taksno razvojno usmeritev

bi morali začeti pripravljati takoj,« poudarja Zdravko Kovacic, eden vodilnih pomorskih strokovnjakov. Z njegovim stališčem se številni strinjajo, ker pa v Zagrebu ni pretiranega posluha za lokalne pobude, končajo številni dobri nacrti v predalih uradnikov. Centralistični razvoj države, ki ga usmerjajo iz Tudmanovega kabineta, ima vse več nasprotnikov, saj podjetniki iz Istre, Primorja in Dalmacije menijo, da bi lahko ublažili precejšen del vojno-gospodarskih težav, če bi imeli proste roke.

Doktor Vladimir Smesny, predsednik regionalne Reške demokratične zveze (RIDS), ki je v politični koaliciji z Istrskim demokratskim saborom (IDS) in splitsko Dalmatinsko akcijo (DA), se zavzema za to, da bi Reka dobila pooblastila županije. Po njegovem mnenju je sedanja politična ureditev Hrvaske za Reko, kakor tudi za druga večja mesta, kakršni sta Split ali Osijek, slaba. Regionalisti se borijo proti »parazitskemu sistemu« oziroma vsemogočni centrali v Zagrebu, ki usmerja razvoj. »Če je Zagreb kot prestolnica Hrvaske sedež vsenarodne birokracije, potem je to nacionalna tragedija, mi pa smo z dušo in telesom proti takšnim neumnostim. Birokracija je sama po sebi zajedalski sloj, ki celotno državo peha v neucinkovitost, ljudi pa oddaljuje od odgovornosti,« poudarja doktor Smesny. Prepričani so, da bi decentralizacija ublažila številne vojne in gospodarske težave, saj imajo jadranska mesta precejšnje zmogljivosti. Toda namesto da bi se Reka, Zadar, Sibenik, Split in druga mesta na obali razvijala, stagnirajo. V najtežjem položaju je Split s skoraj 30 tisoč brezposelnimi in vojsko mladih, ki steje približno 20 tisoč tistih, ki uživajo mamila. Obstaja upanje, da bo z odprtjem proge Zagreb-Split čez Knin del gospodarskih težav razrešen, zagotovo pa drži - kot opozarjajo vse številnejši kritiki Tudmanovega centralizma - da brez decentralizacije in svobodnega podjetništva uspešen razvoj države ni možen.

Goran Moravček

NA KRATKO

Začetek vaj pred novo premiero

LJUBLJANA - Sinoči so v Ljubljanskem lutkovnem gledališču začeli z vajami za novo gledališko predstavo lme na koncu jezika po romanu kultnega francoskega pisatelja Pascala Quignarda. Gre za mednarodni projekt starih mladih avtorjev iz Francije, Hrvaske in Slovenije (Laetitia Delafontaine, Gregory Niel, Ivica Buljan in Robert Waltl), ki predstavlja novost na interkulturalni ravni. Lutkovno gledališče, odpira svoja vrata različnim vrstam eksperimentov v domeni kreacije prostora in tako postaja laboratorij, z novim projektom, ki vključuje vizualne in plastične umetnosti, instalacije, svetlobo in delo z lutkami / skulpturami, pa odpira tudi nov gledališki prostor v tunelu pod grajskim hribom. Poleg avtorjev sodelujejo pri projektu še koreografinja Mare Sesarić iz Zagreba, igralci Olga Kacjan, Gorazd Logar, Nenad Tokalic in Robert Waltl, oblikovalec luci Zoran Najdenov, lektor Jože Faganel in prevajalca besedila Tita Simonitti in Igor Lampret. Projekt (premiero napovedujejo v začetku marca) so podprli Ministrstvo za kulturo RS, Francoski kulturni center Charles Noider, Ministrstvo za kulturo republike Francije, Adria Airways in HIT Nova Gorica. (M. T.)

Umrli skladatelj Francis Lopez

PARIZ (Reuter) - V francoski prestolnici je v 78. letu umrl skladatelj Francis Lopez, ki je napisal vrsto popularnih operet, med katerimi sta mu največjo slavo prinesli Lepotica iz Cadiza in Mehiski pevec. Lopez, po izobrazni sicer zobozdravnik, se je glasbi zapisal po II. svetovni vojni. Njegove najbolj znane pesmi sta prepevala tudi Maurice Chevalier in Josephine Baker. Nekateri Lopezove operete so v Franciji še vedno na sporedu, najbolj znane pesmi pa so skoraj ponarodele.

Antropološka raziskava otoka Brača

LJUBLJANA - V lanskem juniju so pod vodstvom dr. arheologije Zorana Stancica začeli na otoku Braču interdisciplinarni projekt, ki poteka v sodelovanju SAZU in Evropskega centra za humanistične studije. Poleg arheološke raziskave otoka vključuje ta projekt tudi antropološko preučevanje načina življenja ljudi v mediteranskem naravnem okolju, s poudarkom na človekovi prilagoditvi danim naravnim pogojem. Medtem ko je arheološka raziskava zajela celoten otok, se je antropološka omejila na vas Lozišče, kjer predvsem gojijo oljke. V bozičnem in novoletnem času je potekala druga faza raziskovanja vasi, katere življenje se je odvijalo v znamenju predelave oliv. (A. P.)

LITERATURA / RECENZIJA KNJIGE BOGOMILA FERFILE

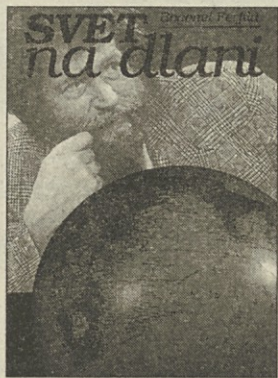
Razmislek o drugih za Slovence

LJUBLJANA - Bogomil Ferfila je razmeroma plodovit avtor, saj je doma in v tujini izdal že kar 20 knjig, katerih zarnost seže od ekonomskih in politoloških znanstvenih studij do globinskih refleksivnih potopisov. Čeprav je dosegel ustrezno akademsko kariero (zdaj je tudi predstojnik Oddelka za politologijo na Fakulteti za družbene vede), se včasih dozdeva, da je v tujini (kot toliko drugih) bolj znan in cenjen kot doma. Zunaj Slovenije se je uveljavil zlasti kot tehten premisljevalec tranzicije z vidika premen v ekonomskem in političnem sistemu.

Knjiga Svet na dlani, ki je izšla pri ljubljanski založbi Didakta, pa pomeni obratno, slovenskemu občinstvu namenjeno razmišljanje o drugih deželah.

V njej se prepletajo tri sestavine: objektivna analiza posameznih ključnih značilnosti stevilnih držav; srečevanje z ljudmi in življenjem, ki jih avtor profilira deloma v vlogi zadržanega profesorja, deloma pa neobrzanega avanturista; avtobiografski drobci in pasusi, ki često služijo kot eno izmed veziv obširnega in raznolikega teksta.

V prvih starih poglavjih se razpre pahljaca

daljših in krajsih potovanj po Južni Ameriki, Tajski, Mehiki, Rusiji, Kitajski, Kanadi in Izraelu, nato pa natančno preuci ameriški sistem ter različne plati življenja v protislovni ameriški družbi, v katerih je avtor preživel nekaj let.

Peto poglavje obsirno razčleni državo, ki je v svojem razvoju zaspala - Nepal in njegovo Trnuljčico, ki mu jo vsi zavida - Himalajo. Avtor tu obravnava slovensko vključevanje v ta svet z neobremenjenimi očmi planinca in analitika.

Sledi spet povratek v vrh civilizacije - kanadska alternativa je Sloveniji in Evropi veliko bolj domača kot pa neomejevana in često nenadzorovana kompetitivnost in profitnost »American way of life«.

Knjigo zaključijo »raj na zemlji« - pocitniško pa tudi zgodovinsko prehajanje po Kolumbo-

vih Karibskih otokih.

Ce smo si sprva ogledovali svoj obraz v ogledalu prvih sosed na zahodu, se nato povzpeli do doseganja razvite Evrope sploh in se zdaj zaceli kolebati, ali je ta primerjava se vzpodbudna ali izgledna, potem nam je sporočilo o ekonomskem in političnem sistemu Združenih držav, o socialnih dimenzijah te države in njenem sistemu vladanja na eni strani in soocenje s povsem drugim tipom ekonomskega in političnega življenja na »streh sveta« več kot dobrodošlo.

Avtor pri tem vseskozi prepleta dejstva, ki jih je raziskal in ugotovil na kraju samem med svojim studijskim potovanjem ali studijskim gibanjem, s svojimi vtisi in refleksijami. Tako se srečamo z dvema sintetičnima podobama: cutno nazorno in znanstveno analitično in njuno skladje skupaj s kontrapunkti oblikuje bolj zaključeno in celovito podobo države ali svetovne regije.

Slovenci smo danes v obdobju iskanja lastne vizije (pravijo, da bolujejo za odsotnostjo dejavnih vizij) in lastne državne identitete, zato je pisanje Bogomila Ferfile lahko doprinos k obema razmislekom.

Lev Kreft

LIKOVNA UMETNOST / BOŽIČNE JASLICE ZMAGA MODICA

Osebnostno doživeta postavitev

SENTVID PRI LJUBLJANI - V Zavodu sv. Stanislava za izobraževanje in vzgojo so na ogled božične jaslce, ki jih je za ustanovo pripravil slikar Zmago Modic. Jaslice, ki si jih je avtor zamislil kot asketske jaslce, bodo na ogled vse do velikonočnih praznikov (vsak dan med 17. in 20. uro).

Zmago Modic, ki se je s postavitvijo jaslce že ukvarjal (na primer v Galeriji Feniks v stari Ljubljani), je svoje tokratne jaslce organiziral sledeč lastni viziji dogodka Kristusovega rojstva in se je povsem odpoval kicu, ki praviloma spremlja tovrstne božične postavitve (in ki izhaja iz davne poznosrednjeveške tradicije). Odtod tudi asketskost njegovih jaslce, ki običajnemu verniku v bistvu preperejuje, da bi jaslci v trenutku razumel na način, kot lahko v trenutku razume običajne poljudne jaslci.

Modic je dogodek, ki pomeni vernikom učlovečenje Boga in rojstvo odrešenika, zreduciral na bistvo in povezal s se nekaterimi drugimi biblijskimi dogodki, ob izdelanih jaslcih pa je razstavil se pripravljalne skice (tudi za projekte, ki jih Modic za zavod se načr-

tuje). Jasli pričena prakroglja, ki ponazarja kaos, in komet, ki nakazuje dogodek. Same jasli sestavlja tloris rojstnega kraja Kristusa, Betlehema, nad katerim je postavljena sveta družina. Oboje loči plošča trikonte oblike, ki simbolno ponazarja trojnost temeljne dogme krščanstva, trojnost svete trojice. Dogodku pristostvuje 12 bakel, ki pomenijo stilizirane pastirje (ali pa tudi simbole, ki se vežejo na število 12, denimo, apostole), ki pa so zreducirani na trenutek rok, sklenjenih v molitvi, sredi katerih je ogenj, ki ga lahko obiskovalec razume kot naveden kres ali kot človeško dušo. Nad jasli je Modic postavil kovinsko konstrukcijo, ki predstavlja kupolo in ki sledi obliki grškega križa, na krakih katerega so naslikani še stiri evangeljski prizori. Ti se ne podre-

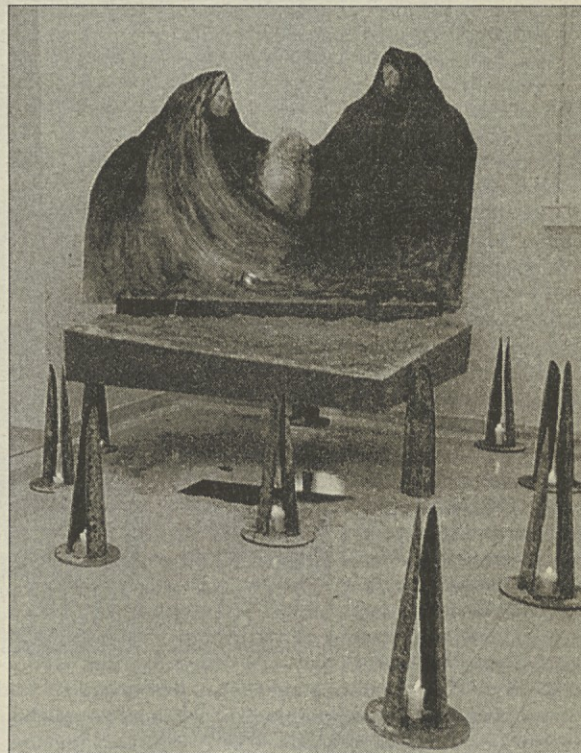
jajo kakršnikoli ustaljeni postavitvi, poleg tega pa tudi ne običajnim ikonografskim rešitvam - zato niso takoj razumljivi in od gledalca zahtevajo razmislek. Avtor jih je sam, po osebnem izboru, združil v celoto: Kristus sreča zene, detelj iz Zadnje večerje, pasijonski prizor, na katerem Kristusu ponudijo zolc, in Pietá, na kateri je poudaril človeški odnos med materjo in sinom. Nad kupolo je obesil kriz iz ogledal, ki na le eni, natančno določeni točki, funkcionira tako, da se gledalec v njem lahko vidi (na dnu, na njegovem vznožju, kamor običajen vernik, ki se ne more primerjati z božanstvom, v Modicevih jaslcih sodi).

Gre torej za povsem osebnostno doživeto postavitev, ki bo, vsaj delno (kupola) v zavodih stalno na ogled. Ob njih je Modic za ustanovo izdelal tudi nekaj drugih del, v načrtu pa ima se izdelavo monumentalne freske izjemno velikih dimenzij, ki jo namerava izvesti v enem samem dnevu.

Vojko Urbancić

Zmago Modic pod kupolo in križem (Foto: J. S.)

Sveta družina nad Betlehemom (Foto: J. S.)

PRISLUHnite

Milan Stibilj

Sodobne skladbe, izvajajo orkester Slovenske filharmonije, simfoniki RTV Slovenija in solisti. CD (RTV Slovenija, Založba kaset in plošč, Ljubljana, 1994), 60 minut, prodaja DZS - Plečnikova knjigarna in papirnica, Subičeva 1, Ljubljana, 1.556 SIT.

Milan Stibilj, ki je studiral kompozicijo na ljubljanski in zagrebški visoki glasbeni soli, je deloval dve leti kot gost Berlinskega umetniškega programa, kot povabljeni profesor pa je predaval kompozicijo in analizo sodobnih glasbenih del na univerzi v Montrealu (Kanada). Njegove kompozicije so izbrali za izvedbo na festivalih Mednarodne družbe za sodobno glasbo v Londonu, Reykjaviku in Bostonu. Milana Stibilja poznaveci sodobne glasbe ocenjujejo kot samosvojega iskalca in raziskovalca zvoka, ustvarjalca in misleca. Za domače razmere pa je njegova glasba drzna, a avtorsko avtohtona in premisljeno zasnovana. Avtor sam pravi, da predstavlja enega izmed načinov sporazumevanja. Na njegovem CD-ju je osem sodobnih skladb, med njimi Mavrica za magnetofonski trak, Xystus za dva tolkalca, pihalni kvintet in godala, Shota za klavir, Indijansko poletje za flavto, violino, klavir, tolkala in kontrabas, Skladba za klavir in orkester, Zoom za klarinet in bongosa, Skladbe za rog in godala ter Seance za klavir, violino in violoncelo. (T. F.)

Slayer

Divine Intervention (American Recordings, 1994) CD, rock, 36 min. Distribucija Nika, prodajajo vse boljše trgovine z glasbo, RecRec., Resljeva 2, Ljubljana, 2.800 SIT.

»Poznaš občutek, ko prevzame nadzor adrenalin,« pravi Slayer v prvem izmed desetih komadov na njihovi novi plošči in čeprav gre pri tem za dragacen kontekst, začetni verz plošče odlično simbolizira moč njihove glasbe. Podobno kot druge pomembnejše in včasih bolj radikalne metalne skupine so se tudi Slayer postopoma razvili v kvalitetno rockovsko skupino. Če je njihova novejša glasbena podoba bolj sprejemljiva tudi za nekoga, ki ne prisega na ortodoksne heavymetalne kliseje, pa Slayer se zdaleč ne igrajo glasbe za sprostitve in lahkonotno zabavo. Manj hrupnega nabijanja in večja strukturiranost glasbe moči uvršča že itak zelo popularne Slayer v sam vrh sodobnega rocka in metala, ki se modifizira tudi po vsebini. Tudi pri Slayer morbidni »Death & Pain« vzorci dobivajo vedno bolj zemeljsko podobo, fantastični postapokaliptični svetovi se selijo v apokaliptičnost človeškega duha, poleg tega pa je polovica likovne opreme njihove zadnje posvečena glasbi in nasilju. Kolazi casopisnih izrezov in slik odpirajo vprašanje, o katerem se vlečejo prerokanja že veliko let, ljudje pa so se spravliali tudi nad veliko bolj nedolžne skupine, kot so Slayer. Z zadnjo ploščo so ti pokazali, da ni več časa za udobno draženje občutkov s izmislijami nasilnih svetov. Horror je postal stvaren. In glasba hrumi zato, da nam to dejstvo spet ne bi uslo iz spomina. (D. C.)

Trio barocco forte

Olga Gracelj - sopran, Stanko Arnold - trobenta in Maks Strmcnik - orgle, Založba Edition Bizjak, d.o.o., Ljubljana 1994, (brezplačno - plošča ni naprodaj, ker so jo v nakladi 1.500 izvodov založila blejska turistična podjetja Albatros, Turistično društvo skupaj z blejskimi hoteli: Toplice, Vila Bled, Park, Golf, Kompas, Astoria in Vila Preseren).

Ansambel Trio barocco forte deluje že skoraj desetletje, to pa je njihova prva skupna plošča. Poleg baročne glasbe skladateljev Händla, Bacha, Albinonija, Purcella, Clarkeja, Stradella in A. Scarlattija so na plošči se dela F. Schuberta (Ave Marija) in skladatelja, ki na njej tudi igra M. Strmcnika - orgelske improvizacije na temo Et Incarnatus Est. Skoraj 60 minut glasbe na tej plošči ima morda kakšen vzor: recimo na predhodni Sonyjevi laserski plošči Barocni duet (K. Battle-sopran in W. Marsalis-trobenta). Tako ta naša kot tista prejšnja-Sonyjeva laserska plošča - imata skupno skladbo Bodi slaven, Serafin iz Händlovega oratorija Samson. Posnetke za našo ploščo Tria barocco forte (v prostem prevodu Trio glasnega baroka) so naredili sodelavci mariborskega Radia (tonski mojster S. Hohnjec, producent B. Rosker, digitalna montaža in obdelava zvoka), oblikovalec spremne knjizice je Karl Zajc, fotografijo ansambla je prispeval Janez Vlachy, tisk je opravila Magneta z Bleda. (F. K.)

Puck Rock vol. 1

Johnny Hanson Presents... Puck Rock vol. 1 (Wrong Records, 1994) CD, rock, 53 min. Distribucija Nika, prodaja RecRec, Resljeva 2, Lj., 2.600 SIT.

Puck rock je prava stvar. Hokej, to! O tem so ramonično ropotali že Hanson Brothers, alter ego No Means No, zdaj pa je podobno razdejanje, kot ostane na ledu po dobri hokejski tekmi, na voljo se v glasbeni podobi. Kompilacija kanadskih skupin, ki jo je sestavil John Wright alias Johnny Hanson, resda temelji na hokejsko-glasbenih eksczesih, primerno naslovljenih Hockey Night Tonight, Hockey Sucks, Drinkin' Whiskey Playin' Hockey ali I'm Gonna Pay Hockey, vendar prinaša tudi prerez dogajanja v kanadskem rocku. Na kompilaciji sodeluje dvajset kanadskih skupin, od znanih (Hanson Brothers, SNFU, D.O.A.) do manj znanih, ki so v večini (Itch, Swell Prod., Wheat Chiefs, Wingnuts, Muscle Bitches, Glenn Ford & The Piers,...)

Glasbeno je hokejski izlet precej raznolik ter sega od najbolj klisejskih punk rifov do zafrkantkega countryja. Vmes je vse, kar si lahko zamislite. Nekaj zares dobrih rockerskih izzivov in vzpodbud za sledenje nadaljnjih izdaj določenih skupin, medtem ko je nekaj poskusov »puck rocka« najboljše pozabiti. Razmere na kompilaciji se vseeno močno nagiba na stran prvih, tako da ni bojazni za povprečnost izdelka. CD Puck Rock vol. 1 je izdaja za vse, ki si želijo več kot le preverjene stvari, njen ramonoidni značaj pa bo verjetno razveselil vse ljubitelje hitrega triakordnega rock'n'rolla po vzoru Ramones. (D. C.)

Z G O D O V I N A

Pot »Pod svinčenim nebom« tigrovca Zorka Jelinciča

MATEJKA GRGIC

Goriska Mohorjeva družba je ob koncu prejšnjega leta izdala knjigo *Pod svinčenim nebom*, avtor spominov in pričevanj iz let fasističnega terorja pa je pokojni tigrovca Zorko Jelincič.

Za zgodovinski okvir, pravzaprav neke vrste obvezni uvod v Jelincičeve zapiske, je poskrbela Milica Kacin Wohinz. Zgodovinska navedba Wohinza je obdobje, ki ga opisuje delo *Pod svinčenim nebom*, orisala sicer v strnjeni, a kljub temu jasni sliki, seveda s posebnim poudarkom na specifičnem geografskem kontekstu - slovenskem Primorju. »Zivljenje Zorka Jelinciča je pogojeno zgodovina tistega dela slovenskega naroda, ki je živel in deloma se živi zunaj meja matične domovine, v Italiji.« S temi besedami se začne uvodni zgodovinski ekskursus. Pomenljivo se mi zdi dejstvo, da se že takoj od začetka skoraj nevidna fabula knjige (saj to vendar ni roman ali novela) osredotoči na zemljepisni pas, ki ga je prva svetovna vojna odtrgala naravnemu etničnemu zaledju in ga izročila uničevalni sili fašizma - ta ozek pas čuti se danes marsikateri Slovenec, in med temi tudi podpisana, za svojo edino domovino.

Vendar predpostavki zemljepisne in zgodovinske specifičnosti nikakor ne omejujejo široke zasnovе celotnega dela. Prizorišče dogajanja je celoten Apeninski polotok, časovno pa se bralcu zdi, da se življenjska tragedija Zorka Jelinciča ne začne z njegovimi dijaškimi leti, kot opisujejo prve strani spominov, pač pa že mnogo prej, kot da bi bil deček že samo s tem, da se je rodil kot Slovenec, zaznamovan. Prav tako je čisto mogoče (oz. nujno), da se zgodba ne konča z Jelincičovo smrtjo, pač pa da je se vedno v polnem teku in razvoju. Občutek kontinuitete dajeta zapisom Zorka Jelinciča uvodno razmišljanje sina Dušana Jelinciča (»Mit, clovek in tr-

pin: moj oče Zorko Jelincič») in končni povzetek hčere Rade Jelincič (»Spominom na rob«). Lahko bi rekli, da sta prolog in epilog, skupaj z zgodovinskim okvirjem Milice Kacin Wohinz, sestavni del knjige in ne samo obrobna zapisa k njej.

Prispevkoma Rade in Dušana Jelinciča sta skupna ljubezen in skoraj zamaknjeno spostovanje do očeta ter prepričanje v moralno vrednost njegovega darovanja. Razhajata pa se v namenu in temu dosledno tudi v slogu. Razmišljanje Dušana Jelinciča je lirčno in strogo zasebno, med vrsticami pa se zasledujeta tiha literarna in veliko markantnejša vsakdanja metaforika, taka, karkršna je pač v navadi med očetom in sinom. Prolog Mit, clovek in trpin: moj oče Zorko Jelincič bi lahko bil dialog, če bi ne te možnosti izničevala nepremostljiva oddaljenost enega od nastopajočih - smrt. A morda je prav zato ta »prisilni monolog«, ki ga imam pred sabo, toliko bolj plastičen. V drugačnem slogu, kot sem že prej omenila, je sklep Rade Jelincič, ki pa se kljub veliko bolj »tehničnemu« izrazu ne more izogniti nekaterim nežnim slikam, na primer podobi preproste

starke, ki spremlja Zorka Jelinciča na zadnji poti.

Spomine same, se pravi središni del knjige, je mogoče presojati z več zornih kotov. Eden od teh bi lahko bil zgodovinska natančnost, katere garant pa bi lahko bil le nezainteresirani pristop avtroja do dogodkov. A ta odpade že brz na začetku, saj je vrednost katerihkoli spominov prav v tem, da je njihova perspektiva vedno osebna. Toda zdi se mi, da se Zorko Jelincič kljub temu ni hotel popolnoma izneveriti neki minimalni distanci do dogodkov. O tem prica med drugim tudi stavek iz uvodnega poglavja: »Tudi je ta doba med obema vojnama že odmaknjena (...). Gledati jo mora-

mo v zgodovinski perspektivi. (...) ta svet, ki ga je treba objektivno gledati...« A bralcu je, že ko se odloči, da bo segel po spominih tega ali onega velikega moža, bolj malo do znanstvene neoporečnosti; namesto objektivnosti zgodovinarja isče izkustvo cloveka, protagonista dogodkov in čustev.

In ko stikas za dogodki in čustvi, opazis v Jelincičevem delu dvoje: da se ti zazdi, kar naenkrat dogodki prgišče postaj krizevega pota, čustva pa komaj nakazane neznanke protagonistovega duha. V resnici je dogojanja izredno veliko, le da ga pisec strne in potegne preko njega le nekaj linij. Tudi čustev je moralo biti nujno veliko in nujno so morala biti globoka; a v knjigi so podana brez enfačnega opisovanja in moralnih »pridig«. Skozi preprosti slog, tak, da spominja na beležko, je bralcu vendarle mogoče zacutiti pokončnost cloveka, ki je (da ne bomo nastevali vseh dejanj in trpljenj, ki jih je daroval narodu) ljubil vse tisto, za kar se je žrtvoval.

In čisto na začetek spominov je Zorko Jelincič postavil citat Klementa Juga, ki pravi: »Clovek je toliko vreden, kolikor ljubi...«

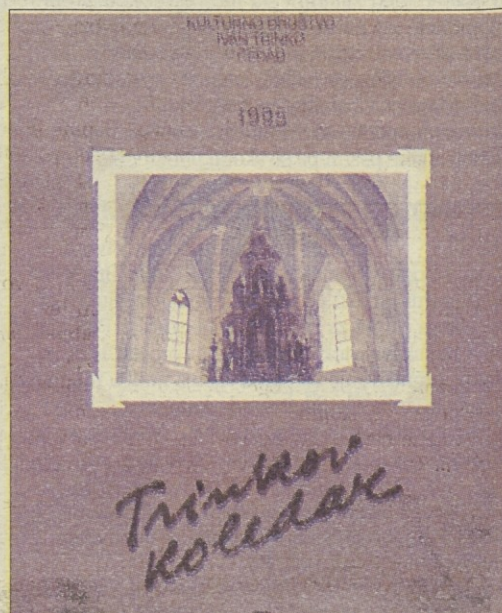
Z B O R N I K Z A L E T O 1 9 9 5

Trinkov koledar tokrat še bolj zapisan Trinku

»Z dolgoletnim odporom proti nacionalizmu in fašizmu in z oboroženim bojem proti nacifasističnemu uničevalnemu stroju smo Slovenci, v matici in izven nje, postali del zmagovite svtočne protifasistične koalicije. To pa je, mislim, najprepričljivejša kulturna in politična vizitka za pot v simi svet, med številne narode, ki bodo letos svečano praznovali svojo zmagao nad nestrpnostjo, neenakostjo in nehumanostjo.« Tako je Marino Vertovec zaključil uvodno misel v Trinkovem koledarju za leto 1995, ki ga je izdalo istoimensko kulturno društvo iz Cedada, založila pa zadruška Lipa iz Spetra.

Kot opominja urednik, je likovno spocilo Trinkovega koledarja za letošnje leto nekoliko drugačno, ker ne predstavlja, kot je bil že običaj, domačega likovnega ustvarjalca. Glede na dejstvo, da je pravkar minilo 40 let od Trinkove smrti in je bilo pred 40 leti tudi ustanovljeno društvo, ki je prevzelo ime po Trinku, so se uredniki koledarja odločili, da bodo tokratni zbornik opremili s fotografijami iz zadnjega obdobja Trinkovega življenja, ki jih je na Trčmunu posnel trzaski fotograf Mario Magajna. Z vsebinskega vidika se publikacija deli na pet delov; prvi je seveda koledarski, vsebuje pa tudi ljudsko modrost, drugi pa je bil zgodovinsko naravnat. Tretjemu so dali naslov Nas svet, v njem pa so v glavnem prispevki o ljudskem kulturnem izročilu.

V poglavju Nasi ljudje so članki o raznih slovenskih osebnostih videmske pokrajine, medtem ko je zadnje - Nasa beseda - namenjena domačim ustvarjalcem. Publikacija je seveda vsestransko pomembna, predvsem pa je odraz vztrajnega delovanja Slovencev v videmski pokrajini. Ima pa se izredno zanimivo svojstveno potezo: predvsem pri umetniških prispevkih pride do izraza pestrost govoric, ki jih uporabljajo Slovenci videmske pokrajine. Po eni strani so dokaz, da slovenska govorica v videmski pokrajini ni nikdar zamrla, po drugi pa, da se ta, uradno nesposlovani jezik, zna dvigniti tudi z vsakdanje rabe v umetniske visine.

Letošnje celovške mohorjeve bukve

KOLEDAR 1995
MOHORJEVE DRUŽBE V CELOVCU

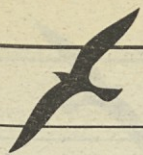
»Stiri bukve Mohorjeve družbe iz Celovca«, to je knjižni dar za leto 1995, ki je prišel pred kratkim med bralce, se pravi nekoliko kasneje kot sicer. Prva izmed omenjenih bukev je Koledar za leto 1995 (na sliki naslovnica), ki je seveda pretežno korosko zaznamovan. V zborniku je med drugim predstavljeno delovanje Mohorjeve družbe, opisana je zilska ljudska noša, dobršen del pa je posvečen življenjskim temam kot so solstvo, zdravstvo in vzgoja. V letosnji knjižni zbirki celovške Mohorjeve pa je ena zgodovinska knjiga, delo namenjeno mladim in družinsko ctivo. Vasja Klavara je v knjigi »Koraki skozi meglo« opisal boje na soski fronti v prvi svetovni vojni. Avtor, doma v Gorici, je po poklicu zdravnik, že deset let v prostem času raziskuje dogodke iz 1. svetovne vojne, to je njegova druga knjiga ma to temo. Otrokom je namenjen prevod knjige Thomasa Brezine »Izgubljeni v džungli«, družinam pa knjiga dekana Krista Srienca »Sprta brata«, v kateri obravnava razdor med nemško in slovensko govorecimi prebivalci na Koroskem.

Niz koncertov v openski cerkvi z zvokom Zanin-Jenkovič orgel

V petek, 6. t.m. je bil v župnijski cerkvi Sv. Jerneja na Opcinah koncert zbor Consortium Musicum, ki ga je priredila Župnija sv. Jerneja s sodelovanjem Slovenske prosvete iz Trsta. Openska župnija je tako pricela niz glasbenih srečanj, ki se bodo nadaljevala v prihodnjih mesecih; v nedeljo, 5. februarja bo že naslednji koncert, na katerem se bo predstavila flavtistka Silvia Di Marino ob orgelski spremljavi. Niz glasbenih srečanj se bo nadaljeval s sodelovanjem kitarista Marka Ferija in dua orgel in viole, ki ga sestavljata Valentina Longo in Paolo Cannarella. S to glasbeno pobudo zeli pastoralni svet ovrednotiti Zanin-Jenkove orgle, ki so na koru cerkve; župnijska skupnost je namreč leta 1993 izpeljala projekt obnove instrumenta. Openske orgle - ki jih je postavila tvrdka Zanin leta 1957 - so bile sicer zaradi poskodb dolgo let neuporabne in zato neuporabljene. Po obnovitvi cerkvenega poslopja se je župnija odločila za popravitev in obogatitev instrumenta; tako so orgle tudi povečali, saj je bilo dodanih 13 novih registrov. Nacrt za novo dispozicijo orgel je izdelal Hubert Bergant v dogovoru z orglarskim mojstrom Antonom Jenkom iz Sentvida v Ljubljani, kateremu je bilo obnovitveno delo tudi zaupano. Orgle imajo sedaj v celoti 27 pojocih registrov, ki so razporejeni na dveh manualih z 61 tipkami in na pedal z 32 tipkami.

Na otvoritvenem koncertu se je openskemu občinstvu predstavil mešani zbor Consortium Musicum iz Ljubljane, ki ga vodi Mirko Cuderman. Le-ta, ki je diplomiral iz cerkvene glasbe na Visoki soli za glasbo na Dunaju, je zbor ustanovil leta 1968. Cuderman je sicer tudi docent na ljubljanski Akademiji za glasbo, kjer je predstojnik oddelka za cerkveno glasbo. Vokalni sestav Consortium Musicum pa je glasbeno kvalitetna skupina, ki redno sodeluje v abonmajskih ciklih Slovenske Filharmonije in Simfoničnega RTV Slovenije. Na petkovem koncertu je Consortium Musicum predstavil v prvem delu izbor skladb iz slovenskega in svetovnega repertoarja; program je sicer pričel s stirim skladbami Sergeja Rahmaninova in ga nadaljeval z Mozartovim Ave Verum, z dvema skladbama iz Mase v D-duru op. 86 Antonina Dvoraka ter ga zaključil z delom Tollite Hostias Camilleja Saint-Saënsa. V drugem delu večera pa je predstavil nabožne skladbe slovenskih skladateljev (Matija Tomc, Leopold Cvek, Stanko Premrl, itd.). Celotni spored je na orgle zanesljivo spremljala Barbara Pibernik, ki je svojo glasbeno pripravo izpopolnila v razredu Huberta Berganta na ljubljanski Akademiji za glasbo.

Luisa Antoni

Preizkusili smo: PEUGEOT 806 SV

Evropejec s francoskim šarmom

PEUGEOT: Po skokovitem naraščanju trznega deleža tako imenovanih enoprostorskih vozil v Ameriki se podobni trendi obetajo tudi v Evropi. Pravzaprav je bilo glede na rast zanimanja za tovrstne avtomobile in glede na dokaj skromno evropsko ponudbo le se vprašanje časa, kdaj bodo tudi drugi evropski avtomobilski proizvajalci poleg Renaulta ponudili tako vozilo. Tako se je že zacelelo francosko-italijanska sodelovanje, na nemško s Volkswagenom in Fordom pa bo treba še malo pocakati.

Peugeot 806 je tako eden od četverčkov, ki se sicer pri Citroënu imenuje evasion, pri Fiatu ulyse in pri Lancii Z. Peugeot je na voljo s tremi paketi opreme, v kombinaciji z dvema motorjema. Peugeot 806 SV turbo, ki smo ga imeli priložnost preizkusiti, se ponasa z najbolj luksuzno opremo in močnejšim motorjem. Če odmislimo pomično streho in polico za sedeži, ki sodita v dodatno opremo, mu nič več ne manjka. Vozilo je opremljeno s petimi sedeži, vgraditi pa je mogoče še dva dodatna oziroma klop, tako da je prostora za osem potnikov. Beseda vgraditi je pregroba, saj sedeže odstranimo in ponovno namestimo zgolj z nekaj prijemi. Tudi glede udobnosti jim ne moremo ničesar očitati, posebno prednjima sedezema, ki ju je mogoče obrniti za 360 stopinj, voznikov pa je nastavlja tudi po visini. To in po visini nast-

vljiv volan omogoča vozniku dobro namestitev. Sploh pa je možnosti za prerazporeditev zadnjih sedežev toliko, da zadovolji vsem potrebam in okusom. Dostop do zadnjih sedežev je mogoč skozi dvojne stranske drsne vrata. Drsna vrata so sicer bolj značilna za klasične kombije, zato pa omogočajo lažji vstop oziroma izstop tudi takrat, ko smo vozilo parkirali bolj na tesno.

Posebnost ali tudi čar peugeota 806 SV je njegova oblika. Čeprav je ta nekako kombijevska, pa sodi z dolžino pod 4,5 metra med avtomobile srednjega razreda. Res pa s širino 183 cm in visino 172 cm nekoliko izstopa. Vendar med vožnjo zaradi tega ni težav. Nasprotno, preglednost skozi velike steklene površine in s pomočjo ogledal je zelo dobra. Pri »plazenju« skozi ozke prehode ali v avtopralnici pa lahko ta ogledala kar iz

kabine s pomočjo električnega pogona preklomite ob karoserijo. Tudi visina vozila vam je v pomoč, saj vam pogled med vožnjo seže preko streh osebnih avtomobilov, tako da se v koloni lahko orientirate bolj po vozilu, ki jo vodi, kot pa po avtomobilu pred vami. Edino vstop in sedenje za krmilom sta bolj pokončna, kar je zelo pomembno.

Da gre za tako imenovano enoprostorsko vozilo, je pri peugeotu 806 se bolj očitno zaradi izvedbe dna potniske kabine, ki je popolnoma ravno in ga ne kazi niti prestavna ročica niti ročna zavora. Ta je nameščena ob levi strani voznikovega sedeza, za kar se voznik hitro privadi, za uporabo pa je prenzika in zahteva pretirano priklanjanje. Nenavadno je nameščena tudi prestavna ročica, ki je na solzi podobni izboklini pregledne armaturne plošče. Prestavljanje je, čeprav je prenos na menjalnik izveden s pletenici, zelo natančno, pa tudi menjalnik sam omogoča dokaj hitro prestavljanje. Kot že receno, pomaga motorju, ki ga je izdelal Peugeot in ki razvije ob dveh litrih delovne prostornine 150 Km ter doseže navor 235 Nm pri

250 obratih na minuto, turbinski polnilnik. Turbinski motorji imajo določene zakonitosti. Če je ta v peugeotu nekako kultiviran, saj se na račun turbine ne ponasa z izrazitim povečanjem moči in zato značilne »luknje« oziroma premora pri dodajanju plina ni čutiti, pa se njegovo delovno območje začne sele nad 2500 obrati. Kljub teži praznega vozila, ki znaša 1650 kg, peugeot 806 turbo od 0 do 100 kilometrov na uro pospeši v enajstih sekundah in doseže maksimalno hitrost 195 kilometrov na uro. Sicer pa se tudi pri priganjanju motorja nad 6000 obratov kažejo značilnosti turbinskega motorja. Pri teh obratih moč očitno pada, motor postane neprijetno glasen, se bolj neprijeten pa je podatek o trenutni porabi goriva na board computerju.

Seveda so za naraščajočo priljubljenost vozil te vrste udobje, prostornost in s tem funkcionalnost premalo. Voznika v peugeotu 806 na-

vdusi tudi vožnja. Zmogljiv motor, odlično vzmeteno podvozje - tako glede udobja kot lege vozila na cesti - učinkovite ABS zavore in lahkotnost upravljanja prepričajo voznika, da je avto primeren tudi za vsakodnevne opravke in tudi če se

peljete sami, ne boste imeli občutka, da ste nekaj potnikov - pozabili! V mestni gneti pa vam bo poleg dobrega preglednosti v pomoč tudi zelo neposreden servo volan, s samo 3,1 obrata od ene do druge skrajne lege.

Ce torej tudi v avtomobi-

lu nocete utesnjenosti in sovravzite filigransko zlaganje prtljage, vas bo peugeot 806 SV tubo pri zastopniku Peugeot za Slovenijo, ljubljanski Avtohiši Claas, ob upoštevanju 20-odstotnega davka veljal 5.220.000 tolarjev.

Matjaz Mihelcic

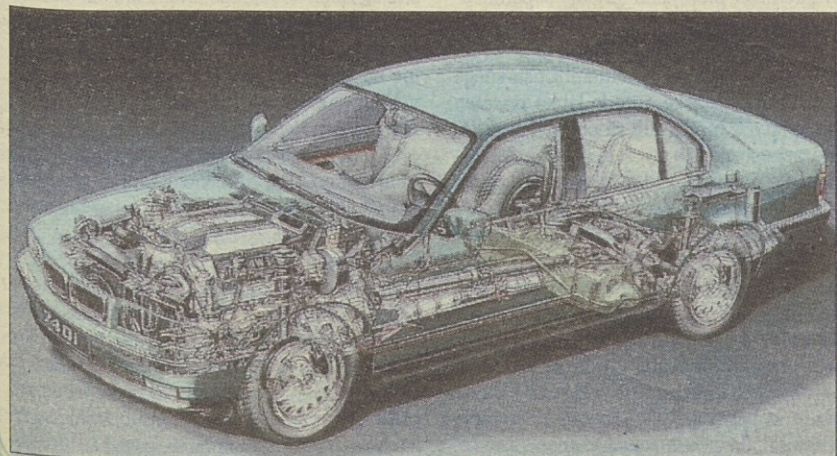

Foto Denis Sarkič

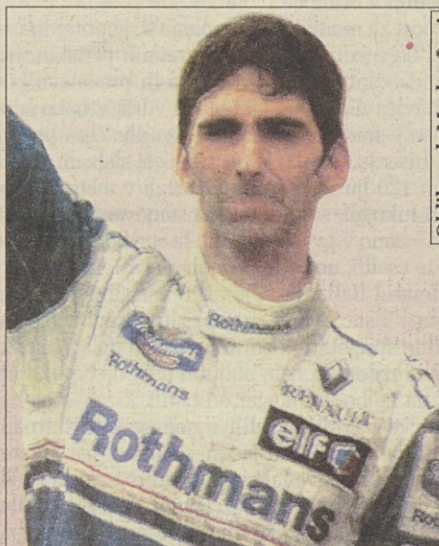
Bavarci reciklirajo z visoko tehnologijo

BMW: Münchenski avtomobilski proizvajalec BMW ni znan le po svojih kakovostnih, hitrih in prestižnih vozilih, ampak tudi zaradi skrbi za okolje, čemur se posveča že dolga leta. Ena zadnjih pridobitev bavarske avtomobilske hiše je center za recikliranje in razstavljanje vozil, ki stoji v bližini raziskovalno-razvojnega središča BMW v Unterschleißheimu / Lohfoh. Prednost povezave obeh centrov je to, da lahko načrtovalci že na začetku razvojne poti novih modelov ugotovijo, če so njihove zamisli in avtomobili, ki nastajajo na risalnih deskah, prijazni okolju in primerni za enostavno in hitro razstavljanje ter vnovično predelavo starih avtomobilskih delov v sestavne dele novih

vozil. Strokovnjakom je pri tem v pomoč tudi novi infrardeči spektroskop, ki lahko v eni sekundi »prepozna« trideset vrst umetnih snovi, pravilno ločevanje in zbiranje različnih vrst plastike pa je predpogoj za uspešno vnovično uporabo teh snovi v novih izdelkih. Center za recikliranje in razstavljanje vozil je tudi vir informacij za reciklirne delavnice, ki razstavljajo avtomobile znamke BMW. Uslužbenci teh partnerjev bavarskega avtomobilskega proizvajalca lahko svoje znanje izpopolnjujejo tudi na posebnih tečajih ali pa z izmenjavo izkušenj pomagajo pri razvoju novih načinov za učinkovito recikliranje vozil, ki so bolj ali manj srečno pripeljala do svojega zadnjega parkirišča. (J. V.)

Damon Hill - športnik leta v Veliki Britaniji

Oblikoval: Marko Copi

Nekoč...

...danes

V Sloveniji je športnik leta smučar Jure Kosir, v Angliji pa avtomobilist Damon Hill. Za športnika leta ga je izbrala znana britanska televizijska mreža BBC. Ljubiteljem avtomobilizma je Hillova športna pot znana, saj gre uspešno po stopinjah svojega nič manj znanega očeta. Da je rasel z avtomobili, dokazuje tudi posnetek malega Damona v otroškem avtu. Ze takrat so ga obkrožali najbolj znani britanski avtomobilski konstruktorji. Omenimo se, da je letos Hillu zmagovita stopnička v formuli 1 usla dobesedno za las, pa se to v precej dramatičnem »srečanju bližnje vrste« - z njegovim največjim konkurentom Michaelom Schumacherjem.

ČEČENIJA

Sklepni boji za Grozni

Nova ruska taktika ni obrodila sadov - Uporniki še vztrajajo

GROZNI (Reuter) - Ruske sile so včeraj nadaljevale s topniškimi in minometnimi napadi na predsedniško palačo v Groznm, vendar pa se po trditvah branilcev niso uspeli približati goreči zgradbi, ki je v minulih dneh postala simbol čečenskega upora.

Neki britanski fotograf je sporočil, da so ruski tanki zavzeli položaje približno kilometer od palače, zato lahko s precejšnjo natančnostjo obstreljujejo nasprotnika. Čečenski borci so priznali, da je njihov položaj težak in da »agresor« nadzoruje večji del mesta, tudi železniško postajo in osrednji trg, vendar so obenem poudarili, da bodo svoje poveljstvo branili do zadnje kaplje krvi.

Potem ko so boji potekali vso noč in vse ponedeljkovo dopoldne, je okrog poldneva prišlo do krajšega zatišja, med katerim so se uporniki, ki so organizirani v skupine po 30 mož, uspeli prerazporediti. Medtem so iz sosednje Ingusije poročali, da ruska vojska dovaža na območje nove okrepiteve. Se vedno ni znano, kje se v tem trenut-

ku nahaja vodja upornikov, general Dudajev. Čečenska stran namreč ni potrdila izjav predstavnikov ruske vlade, ki so sporočili, da je Dudajev že v petek pobegnil iz prestolnice in se z najozjim spremstvom zatekel nekam na jug pokrajine.

V Moskvi je premier Cernomirdin sklical sejo vlade, na kateri so za zaprtimi vrati razpravljali o možnih načinih za rešitev krize. Rusko vodstvo je nedvomno zaskrbljeno sprico vse ostrejšega tona, s katerim Zahod obsoja krvavo posredovanje na Kavkazu.

Včeraj je francoski zunanji minister Juppé opozoril Moskvo, da z nasiljem nad civilisti in drugim kršenjem človekovih pravic ogroža navezavo tesnejših stikov z Evropsko zvezo. Tudi Norveška je obsodila »brutalno vedenje« ruskih oboroženih sil in izrazila zaskrbljenost zaradi vse bolj negotove usode Jelcinovih reform. Britanski diplomati so pozvali k ustavitvi spopadov in začetku pogajanj, na katerih naj bi se sprti strani sporazumeli o določenih stopnji čečenske avtonomije znotraj Ruske federacije.

NOVICE

Palestinsko-izraelska pogajanja

GAZA, KAIRO, JERUZALEM - Izrael in palestinske avtonomne oblasti bodo na Zahodnem bregu skupaj zgradili industrijsko območje, je včeraj sporočil izraelski radio, ki je povzel vsebino pogovorov med izraelskim zunanjim ministrom Simonom Peresom in vodjo PLO Jaserjem Arafatom. Omenjena politika, ki sta se včeraj sestala v Erezu, na meji z Gazo, pa o varnostnih vprašanjih nista govorila. To naj bi bila osrednja tema pogovorov med Arafatom in izraelskim premierom Jicakom Rabinom prihodnji teden. Izrael naj bi, kot navaja radio, iz zaporov izpustil nekaj Palestincev, predvsem žensk. Poleg tega naj bi Palestincev, starih več kot 50 let, omogočili svobodni prehod med Gazo in Jerihom, priznali pa naj bi tudi palestinske potne liste in registrske tablice. Včeraj se je v Kairu začel tudi novi krog palestinsko-izraelskih pogajanj, na katerih so govorili predvsem o pripravi na palestinske volitve in siritvi avtonomije na Zahodni breg, kjer se kljub ostrim protestom Palestincev nadaljuje naseljevanje Židov. Židovski priseljenci na Golanski planoti pa so včeraj v času prihoda ameriškega obrambnega ministra Williama Perryja na Golan pripravili demonstracije proti vrnitvi območja Siriji. Perry je namreč Jicaku Rabinu ponudil pomoč - namestitev ameriških vojakov na Golansko planoto. Američani naj bi nadzorovali izvajanje izraelsko-sirskega mirovnega sporazuma, ki pa ga morata obe državi še podpisati. (Reuter, Telefoto: AP)

Na Vzhodnem Timorju vse bolj napeto

ZENEVA, DILI - Medtem ko se politična temperatura na Vzhodnem Timorju nevarno dviga, so se včeraj v Zenevi med zunanjima ministroma Portugalske in Indonezije začela pogajanja o politični prihodnosti tega območja. Na tako imenovanih posvetovalnih pogovorih, ki jih vodi generalni sekretar OZN Butros Gali, »naj bi že določili nekaj smernic za pravično, globalno in mednarodno reševanje krize« v tej nekdanji portugalski koloniji, ki jo je pred 20 leti zasedla indonezijska vojska. Tako je včeraj izjavila Galijeva tiskovna predstavnik. Nekaj ur pred začetkom pogajanj v Zenevi pa je v glavnem mestu Vzhodnega Timorja prišlo do novih protestov. Približno 100 studentov je pred Univerzo v Diliju zahtevalo neodvisnost. Vojska je 24 demonstrantov priprla, stirje turisti, ki so proteste fotografirali, pa so morali nemudoma zapustiti otok. (dpa)

Čečena vlečeta voziček s priletno Rusinjo (Telefoto: AP)

Žrtve ruskih bomb so tudi nedolžni otroci

SLEPTSOVSK - Selman Sultanov, ki je 3. januarja preživel napad ruskih letal, se z žalostjo spominja nedavnega dogodka. »S sinom sva se ravno odpravila nabirati les v bližnji gozd, ko sva nenadoma zaslišala ruska letala. V neposredno blizino naše hiše je padla bomba. Žena je bila pretrčana, da je zadela sina, zato je stekla po cesti. Pohitel sem za njo in jo rotil, naj se vrne v hišo. Tudi hčeram, ki so bile zunaj, sem rekel, naj se vrnejo. Nenadoma so se letala vrnila in spet odvrгла nekaj bomb,« je pripovedoval 57-letni moski.

Ko so se razmere umirile, je z grozo ugotovil, da sta v napadu umrli žena in hčerka Asya. 21-letna Asyet je hudo ranjena v glavo ležala na cesti, 15-letna Hadizat pa je ostala brez noge. Tudi Selman je bil ranjen, samo sin je ostal nepoškodovan, ker se je skril v zavetje pod posekano drevo. Selman je bil voznik tovornjaka na združni farmi ob čečensko-inguski meji in je živel v bližnji vasi. Povedal je, da se v čečenski osvobodilni boj ni vključil. »Izgubil sem vse prste leve noge in desno stopalo. Zdravnik je prepričan, da mi bo moral amputirati celo nogo. Bolje bi bilo, če bi v napadu umrl,« obupan pripoveduje Selman. »Ne vem, zakaj so letala napadla našo vas. Verjetno so bili Rusi prepriča-

ni, da skrivamo orožje, a smo le kmetje, nimamo nobenega orožja.«

Oci svetovne javnosti so sicer uprte v spopade v čečenski prestolnici Grozni, veliko žrtev ruskih napadov pa je bilo tudi med ljudmi, ki živijo v krajih na meji z Ingusijo. Čeprav so njeni prebivalci predvsem Muslimani, ne zahtevajo neodvisnosti tako kot Čečeni. Vas Arsti, ki leži v pokrajini Sunza, je že dalj časa jabolko spora med Čečenijo in Ingusijo. Ruska vojska, ki je naletela na močan odpor v Groznm, hitro napreduje v ostalih predelih države, kjer se za napade čečenskih upornikov mascuje nad civilnim prebivalstvom.

»Prepričan sem, da nas skušajo vse pobiti, ker sovražijo vse, kar je čečensko,« je rekla Selmanova sestra Rosa, begunka iz Groznega, in glasno poudarila: »Muslimani se razlikujemo od Rusov - nismo pijanci in spoštujemo starejše. Rusi hočejo pokazati svojo moč.« V mestni bolnišnici ni proste postelje - večinoma so v njej ranjeni civilisti, med njimi tudi 15-letna Selmanova hči Hadizat, ki je z grozo ugotovila, da je med ruskim letalskim napadom izgubila nogo. Čeprav je želela opisati žalostni dogodek, ji ni uspelo izgovoriti niti ene same besede.

Kurt Schork / Reuter

PREDVOLILNA TEKMA V FRANCJIJI

Boj za Delorsove sirote

Premier in pariški župan sta se spopadla za glasove

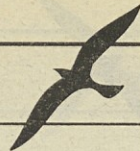
PARIZ - Tisti, ki so napovedovali razpršitev sil na francoski desnici, so imeli prav. Ko je se veljalo, da se bo socialist Jacques Delors udeležil predvolilne tekme, je desnica se razmisljela o združitvi svojih sil, da bi se lahko zoperstavila tako močnemu konkurentu. Zdaj ko je postalo jasno, da Delors ni več kandidat, se je na desnici - kot je to duhovito označil eden od komentatorjev - začel boj za njegove sirote. Pridobili naj bi namreč vsaj del tistih volilcev, ki so nameravali svoj glas zaupati Delorsu, se preden se bodo socialisti odločili, koga bodo poslali v predvolilno tekmo za predsednika Francije.

Prva priložnost za morebitno ukrepanje se je ponudila že nekaj dni pred božicem, ko je skupina revnih pariških meščanov pod vodstvom duhovnika Pierra in predstavnikov organizacije Pravica do strehe nad glavo vdrla v neko šestnadstropno hišo v središču mesta, ki je že dlje časa prazna in namenjena rušenju. Stavba je res v precej slabem stanju, toda za več kot 120 ljudi, ki so prenočevali v metrojih, vežah ali vlažnih luknjah, so tudi takšna stanovanja uresničitev sanj. Seveda samo v primeru, če jih iz stavbe, v katero so se protizakonito vselili, ne bodo pognali na cesto.

Premier Edouard Balladur si je pri revnejših slojih prebivalstva v zvezi s stanovanji prvi prislužil točke. Ne samo, da je uradno sprejel in pozorno poslušal delegacijo, ki se zavzema za brezdomce, celo obljubil ji je, da bo ukrenil vse potrebno, da ne bodo nikogar od tistih, ki so se na božični predvečer nezakonito vselili v nenaseljeno šestnadstropnico, vrgli na cesto. Tudi Jacques Chirac, pariški župan, ki je uradno že napovedal svojo kandidaturo za predsednika Francije, se je hitro znašel. Izjavil je, da bo zalepil vse stavbe v Parizu, ki so že dlje časa prazne in pripadajo spekulantom s stanovanji. To je pri finančnih skupinah, ki se preživljajo s tem, izzvalo pravi vihar negodovanj, županu pa se je vseeno posrečilo, da je v tednu med božicem in novim letom pridobil soglasje za preureditev nekaterih praznih poslovnih prostorov v dvesto stanovanj za brezdomce. Tako si je pri revnih državljanjih Francije zaslužil nekaj točk tudi Jacques Chirac!

Tekma se nadaljuje in postaja z vsakim dnem bolj zagrižena, čeprav sta Balladur in Chirac iz iste stranke - in to kljub temu, da se premier se ni uradno vključil v predvolilno kampanjo, ki se uradno tudi se ni začela. Toda točke ne leviči prinasajo minuse na desnici, kjer se nahaja večina potencialnih volilcev Chiraca in Balladurja. Oba sta naravna zaveznika premožnejših Francozov - tistih, ki imajo kapital in ga hočejo sistematično povečevati. Ali bodo v tej igri kaj malega pridobili tudi reveži?

Milina Vrtunski

JEDRSKE NEVARNOSTI

Iran pet let pred atomsko bombo?

TEHERAN, JERUZALEM (Reuter) - Islamska republika Iran je v nedeljo z Rusijo podpisala pogodbo o dokončanju gradnje jedrskega objekta ob iranski zalivski obali. Po poročilih iranske televizije naj bi bil posel vreden 800 milijonov dolarjev in namenjen samo proizvodnji jedrske energije za civilne namene.

Izraelska obveščevalna služba in zahodne diplomacije pa so sprožile alarm. Ameriški obrambni minister William Perry, ki je prav ta čas v Izraelu, je povedal, da je njegova država močno zaskrbljena zaradi iranskih jedrskih načrtov. Ugledni ameriški dnevnik New York Times je minuli teden poročal, da naj bi Iran v petih letih dobil svojo jedrsko bombo, če bo nadaljeval gradnjo s sedanjo hitrostjo. »Tisti ameriški in izraelski uradniki, ki zlorablajo New York Times za podtikanje svojih zlobnih političnih načrtov, dobro vedo, da Iran ni, ne bo in ne razvija jedrskega orožja,« je prek iranske tiskovne agencije IRNA sporočila iranska misija pri Združenih narodih. Zahodni diplomati pa niso povsem prepričani, da je poročilo iz New York Timesa res »dramatično, čeprav ne nenavadna spreobrnitev dejstev«, kot so se izrazili v misiji. Domnevajo namreč, da je Iran z zaposlitvijo številnih jedrskih strokovnjakov iz nekdanje Sovjetske zveze prepolovil čas, ki ga loci do svoje jedrske bombe. Se nevedno so bili prepričani, da Teheran ne bo mogel izdelati jedrskega orožja prej kot v desetih letih, zdaj naj bi potreboval samo še pet let.

»Ko premišljujemo o najhujših izzivih naši varnosti v devetdesetih letih, je Iran na prvem mestu,« je amerškemu dnevniku povedal visoki oficir izraelske vojske. V podtonu pa so Izraelci zagrozili s podobno akcijo, s kakršno so leta 1981 zavrli iraska prizadevanja za izgradnjo jedrskega orožja. Tedaj so preprosto bombardirali tovarno, v kateri je Sadam Husein po njihovih podatkih izdeloval bombo.

Iran je po mnenju izraelske obveščevalne službe svoj jedrski program zastavil drugače, z nakupovanjem znanja, tehnologije in materialov, ki jih je po razpadu Sovjetske zveze veliko lažje dobiti na črnem trgu kot prej.

Ce časovna razdalja petih let do jedrske bombe drži, potem je to hud poraz za politiko ameriškega predsednika Billa Clintona, ki je skušal s tako imenovanim »dvojnimi zadrževanjem« preprečevati prodajo jedrskih materialov in tehnologije Iranu. Nekateri opazovalci pa dvomijo, da bi bil Teheran že tako blizu jedrske bombi. Dvomljivci opozarjajo, da Iran ni sposoben izdelati niti raket, s katerimi bi izstrelil jedrsko bombo, saj se vedno uvaža severnokorejsko tehnologijo iz 50. let. Če bi imeli Iranci res jedrsko bombo, bi bila nevarnejša njim samim kot pa drugim, so prepričani nekateri.

ŠKOTSKA IN WALES

Stare sanje o lokalni samoupravi

GERRAD RAVEN / REUTERS

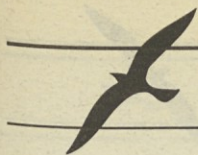
LONDON - Ideja o ustanovitvi mini parlamentov na Skotskem in v Walesu, o kateri je bilo v zadnjem stoletju bolj malo slišati, je nenadoma spet postala aktualna. Vladajoča Konservativna in opozicijska Laburistična stranka imata o federalizmu znotraj Združenega kraljestva povsem nasprotna stališča, britanski premier John Major pa obupano isče rešitev, ki bi mu pomagala vrniti priljubljenost v času, ko so ankete javnega mnenja pokazale, da njegova popularnost pada.

Laburisti, ki so v Walesu in na Skotskem deležni največje podpore, obljublajo, da bodo z zakonom izposlovali ustanovitev skotskega parlamenta in valizanskega senata (senedd), ki naj bi že po letu dni prevzela nekatere pristojnosti, za katere je zdaj izključno pristojna vlada v Londonu. V novejšem intervjuju je premier Major tasne predloge ocenil kot »ene najnevarnejših, o katerih naj bi odločali Britanci«. Major je prepričan, da bi takšna »mini« parlamenta povzročila cepitev Velike Britanije, zagovorniki predloga pa poudarjajo, da bi uresničitev predloga preprečila sirjenje separatističnih idej med Skoti in Valizani.

Opozarjajo, da je Major obljubil izvedbo referendumu o vsakršni spremembi ustavnega položaja Severne Irske, zato je lahko pričakovati razpravo o možnostih za obnovo skupščine, razpuščene leta 1972, ki bi bila pristojna za urejanje notranjih zadev Severne Irske. Zagovorniki ustanovitve pokrajinskih parlamentov poudarjajo, da imajo take vlade tudi v Nemčiji, Spaniji in v ZDA in da njihova zakonodaja ne spodbokava integritete države. Zakaj bi bilo drugače s Skotsko, ki je bila neodvisna do leta 1707, ko je podpisala listino za priključitev k Angliji, ali Walesom, ki se ponasa z enim najstarejših evropskih jezikov? Skotski dnevnik, ki je komentiral Majorjev intervju, je tudi zapisal, da ankete javnega mnenja kažejo, da si Skoti želijo več nadzora nad zadevami, ki

so povsem lokalnega pomena. Zamisel o delovanju skotskega in valizanskega parlamenta se je porodila ob koncu viktorjanske dobe, ko so politiki delovanje samostojnega irskega parlamenta ocenili kot možno rešitev sporov v pokrajini. Liberallec William Gladstone, štirikratni britanski premier, je poudarjal, da bi »lokalna oblast« pripomogla k večji »nacionalni povezanosti«. Po koncu druge svetovne vojne pa se je pokazala potreba po sestavi močne, centralizirane vlade s sedežem v Londonu. Kljub temu zagovorniki federalizma niso utihnili. Leta 1951 sta peticijo Zveze za Skotsko, ki se je zavzemala za sestavo parlamenta v Edinburgu, podpisala dva od petih milijonov prebivalcev, vendar je London nanjo kmalu namerno pozabil. Valizanski nacionalisti so znova povzdignili glas pred dvema letoma, ko je vlada predlagala sprejetje načrta, po katerem naj bi za zgraditev vodnih zbiralnikov porušili nekaj valizanskih vasi. Skotske zahteve po neodvisnosti pa so vedno glasnejše predvsem zato, ker so ob skotski obali odkrili naftna nahajališča. Nekateri so namreč prepričani, da bi Skotska lahko postala druga Saudova Arabija. O predlogu o ustanovitvi samostojnih parlamentov na Skotskem in v Walesu je sicer nerad, a vendarle, glasoval tudi parlament. V najbolj neugodnem trenutku so se o njem izrekli tudi prebivalci obeh pokrajin - Skoti so ga s skromno večino podprli, vendar zanj ni glasovalo potrebnih 40 odstotkov volilnih upravicencev, Valizani pa so ga zavrnili.

Zdaj, po 15-letni konservativni vladavini, je zamisel o samostojnih parlamentih znova aktualna: le deset članov parlamenta, ki zastopajo Skotsko, je članov Konservativne stranke, od 38 valizanskih poslancev pa je članov te stranke 6 parlamentarcev. Skotski laburisti, člani liberalne in drugih manjših strank, so se že sporazumeli o morebitni sestavi in pristojnostih skotskega parlamenta.

Nova srbska pogojevanja

Mladić zahteva, da se bosanska vojska umakne še dlje od Sarajeva

SARAJEVO (Reuter, AFP) - Uresnicevanje decembra sklenjenega premirja je vse bolj vpraskljivo. Bosanski Srbi postavljajo nove zahteve bosanski strani, sami pa niso pripravljeni uresniti obljub. Bosanska stran se pritožuje, da Srbi niso pripravljeni odpreti prometnih poti, ceprav se je bosanska vojska umaknila z Igmana.

V bosanski prestolnici se je včeraj mudil predstavnik ameriskega zunanjega ministarstva za vzhodno Evropo Richard Holbrooke, ki je v pogovorih s predstavniki bosanskega vodstva se enkrat poudaril, da je lanskega delitveni predlog skupine za stike se vedno izhodišče vseh diplomatskih prizadevanj za rešitev krize. Bosanski premier Haris Silajdžić je na tiskovni konferenci po pogovorih kritiziral pristop Zahoda, ki je predlog skupi-

ne za stike bosanski strani vsilil kot brezpogojen, s Srbi, ki predloga lani niso hoteli sprejeti, pa se je še vedno pripravljen pogajati.

Posebni Galijev odposlanec za nekdanjo Jugoslavijo je po pogovorih z bosanskim podpredsednikom Ejupom Ganićem v Zagrebu obe strani pozval k sodelovanju, obenem pa zavrnil dodatne srbske pogoje, po katerih naj bi se bosanska vojska umaknila tudi s sirsega območja Sarajeva in ne le z Igmana, kot so se dogovorili.

Bosanska stran in predstavniki mednarodnih humanitarnih organizacij so protestirali, ker Srbi v bližini Sarajeva se vedno zadržujejo približno osemdeset Muslimanov, pregnanih v srbskih etničnih čistkah s severozahoda Bosne. Med njimi so tudi starci in otroci. Dva sta zaradi slabih življenjskih razmer že umrla.

Bosna bo dobila neodvisno televizijo

PARIZ (Reuter) - Prihodnji mesec naj bi začel delovati neodvisni bosanski televizijski kanal, ki ga bo financiral UNESCO. Denar za izobraževalni in informacijski program, ki se bo imenoval NTV 99, so prispevale Velika Britanija, Nemčija, Švedska in Svica, ter Evropska zveza in Unesco. Ideja za NTV 99 se je rodila v neodvisnem radiju 99, Unesco pa jo je podprl, da bi tako pomagal v BiH vzdrževati neodvisnost medijev in mnenjsko raznolikost.

PRANJE DENARJA

Nizozemci ne marajo »smrkcev«

ALISTER BULL / REUTER

AMSTERDAM - Marten van Altena si z zanimanjem ogleduje zapleteno mrežo povezav, ki se izvirajo na zaslону njegovega računalnika in prikazujejo papirno pot z začetkom v Amsterdamu in nadaljevanjem po vsem svetu. »Tale ga je pa posteno posmrkal,« si mrmlja v brado nekdanji policist, ki je zdaj zaposlen pri nizozemski banki ING, na oddelku za boj proti pranju denarja. Za nizozemsko policijo so pralci z mamili prepojenih guldnov po domače »smrkci«. Nezakonita trgovina z mamili je na Nizozemskem tako velika, da so vse ocene o njenem obsegu popolnoma nezanesljive. Če se je nekdanji minister za pravosodje leta 1993 s svojo izjavo, da je vsak deseti gulden »umazan«, vsaj približal dejanski številki, potem ta znaša 15 milijard guldnov (skoraj 17 milijard nemških mark) letno. Trgovina z mamili je po teh ocenah dvakrat večja od nizozemskega izvoza cvetlic, ki so najdonosnejši kmetijski pridelek te države.

Po novem zakonu proti pranju denarja, ki je začel veljati februarja lani, morajo banke prijaviti vse denarne pogoje, ki presegajo 25 tisoč guldnov (28 tisoč mark), zato se je število denarnih transakcij pod to vsoto skokovito povečalo. Posredniki (»smrkci«), vlagajo stotine majhnih denarnih pologov po celotnem bančnem sistemu in poskušajo prati umazan denar. Računalnik banke ING kmalu opazi sumljive prenose denarja in nato razkrija sled, za katero bi preiskovalci sicer porabili ogromno časa. Sedaj je njihovo delo opravljeno hitro in zanesljivo, ker program prepozna tipične načine pranja denarja, ki jih je policija razkrila v svoji dolgoletni praksi. Prva stopnja je vključitev umazanega denarja v finančni sistem. Druga je brisanje sledi, to je spletnje zapletene mreže mednarodnih denarnih nakazil med bankami in podjetji, ki so registrirana v državah z ohlapno davčno zakonodajo, kar zmede policijo in zakrije dokaze. Ko so sledi zakrite, lahko mafiji umazan denar pomesajo z dohodki, ki so pridobljeni z zakonitimi posli in obtožnice so na trilih nogah.

Bert Voerman, direktor nizozemske finančne policije Finpol, ve, kako težavno nalogo imajo preiskovalci: »Denar je treba povezati s kriminalnim dejanjem. Pri prefinjenem pranju

lahko odkrivanje sledi traja tudi nekaj let in najti dokaze je nemogoče.« Če ni dokazov o zločinu, policija tudi ne more preprečiti naložb v zakonite posle. Teoretično bi lahko »smrkci« kupili celo banko, v Amsterdamu pa so po nekaterih podatkih že nekaj časa posredno prisotni na borzi. Vendar niso vsi pralci denarja tako zviti. V Utrechtu se je v neki banki vsak teden oglasila skupina moških s plastičnimi vrečkami, polnimi rabljenih tujih bankovcev. Policija je gangsterje spravila na hladno potem, ko so v nekaj mesecih, pod budnim ocesom organov zakona, zamenjali skoraj 300 milijonov guldnov (približno 340 milijonov mark).

Za boj proti premetenim »smrkcem« se v nizozemskih bankah pripravljajo tako, da uslužbenci ne predpostavljajo več, da so vse stranke poštene. Nastavljajo jim majhne pasti. »Kadar poskuša nekdo odpreti tekoci račun in nanj položiti veliko vsoto gotovine, mu predlagamo ugodnejši način varčevanja z višjimi obrestmi. Če odkloni, postanemo pozorni. Ko vidimo, da je početje res sumljivo, posredujemo podatke vladni službi, ki sodeluje s Finpolom,« razlaga Van Altena. Nizozemske banke sicer ne morejo neposredno sodelovati s policijo, ker bi s tem kršile zakon o varovanju osebnih podatkov. Odkar je začel veljati novi zakon, je vladna služba dobila že več kot 18 tisoč prijav sumljivih poslov, od tega jih je bilo dva tisoč dovolj sumljivih za začetek preiskave. V Finpolu so sicer prepričani, da je s pranjem denarja povezanih še najmanj dvakrat toliko poslov. »Ce ugotovimo, da ima stranka, ki hoče odpreti račun, podjetje, na primer, v Curacau in sodeluje z banko, recimo, v Kijevu, potem smo v skrbeh,« pripoveduje Van Altena.

Banke z »divjega vzhoda« (vzhodna Evropa in nekdanja Sovjetska zveza) so glavne osumljenke pri pranju denarja, seveda pa niso edine. V zadnjih letih se donosna veriga »pralnic« siri po vsem svetu. Zadnji novi članici sta Nigerija in Gana. Na Nizozemskem nov način preprečevanja pranja denarja sicer kar uspešno deluje, vendar pa so se domaći »smrkci« preselili v Belgijo. Pri Finpolu vedo, da so morda zmagali v pomembni bitki, toda vojna bo dolga sele, ko bodo gangsterjem vzeli denar in ne samo mamili.

Ameriški diplomat Richard Holbrooke in bosanski premier Haris Silajdžić (Telefoto: AP)

Bosansko-hrvaška federacija umira

ZAGREB - Zdi se, da je bosansko-hrvaška federacija le nekaj mesecev po svojem rojstvu na smrtni postelji, saj ji hrvaška stran obrača hrbet. Celo hrvaški predsednik Franjo Tuđman je nehal javno govoriti o tem, kako sta si Beograd in Zagreb razdelila Bosno, državo, ki jo zasebno se zmeraj označuje kot umetno tvorbo.

Decembrska misija nekdanjega ameriskega predsednika Jimmyja Carterja pri bosanskih Srbih je po vsej verjetnosti zadala milostni udarec ze tako ali tako krhki hrvaško-muslimanski federaciji. Prvi predsednik federacije Kresimir Zubak, ki na velja za zmerneža, zdaj v svojih govorih ne prikriva hrvaških nacionalističnih poudarkov in se čedalje bolj kritično loti »muslimanskih motenj«, ki preprečujejo ustanovitev federacije. V javnosti se čedalje večkrat pojavlja kot »predsednik« enostransko razglašene Hrvatske republike Herceg-Bosne, ne pa kot predsednik federacije. Po njegovem mnenju problemi izhajajo iz dejstva, da obe strani različno razumeta washingtonski dokument, v katerem Muslimani »vidijo sredstvo za vnovično vzpostavitev enotne Bosne, hrvaška stran pa stremi k novemu tipu federalne ali konfederalne države«.

Obeti, ki jih od mednarodne skupnosti dobijo bosanski Srbi, ki naj bi svojo Republiko Srbsko legalizirali, samo se krepijo voljo bosanskih Hrvatov, da bi tudi sami imeli svojo republiko. Herceg-Bosna se tako iz dneva v dan bolj hrvašizira. Plaćilno sredstvo - kuna - je isto kot na Hrvaskem, medtem ko je zvezna bosanska valuta plaćilno sredstvo le v Sarajevu. Registracijske tablice so si precej podobne in prav lahko jih je zamenjati s hrvaškimi. Če novi mirovni proces do 1. maja ne bo obrodil političnih rezultatov, Zubak grozi z »novimi ofenzivami za osvoboditev ozemelj«, za katera meni, da jim pripadajo.

Zagotovo pa nihče v tej federaciji ne omenja več volitev, ki bi jih morali organizirati šest mesecev po podpisu sporazuma. Hrvasko-muslimanska federacija ni niti z besedo omenjena v najnovejšem sporazumu o koncu sovražnosti. Kot meni bosanski veleposlanik v Zagrebu Hasim Trnka, ne zato, ker gre za predvsem vojaški sporazum. Za položaj na ozemlju hrvaško-muslimanske federacije pa je značilno, da na njem obstajata dve državi in dve vojski, ki ju vodita Alija Izetbegović in Kresimir Zubak.

Victoria Stegic / AFP

SEVERNA KOREJA / ODNOSI Z ZDA

Pjongjang ne bo več oviral uvoza ameriškega blaga

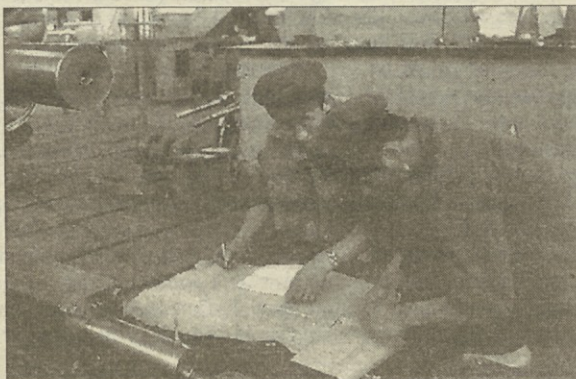
TOKIO, WASHINGTON (Reuter) - Tiskovni predstavnik severnokorejskega zunanjega ministarstva je včeraj napovedal, da bodo v drugi polovici januarja ukinili prepovedi na uvoz ameriskega blaga ter poenostavili postopke pri vstopu in raztovarjanju ameriških tovornih ladij v severnokorejskih pristaniščih. Korejska tiskovna agencija, ki je posredovala omenjene besede, pa ne navaja, katero ameriško »blago« imajo v mislih korejski oblastniki.

V skladu z oktobra lani sklenjenim sporazumom naj bi državi v treh mesecih od uveljavitve sporazuma olajšali medsebojno trgovinsko in finančno sodelovanje. Washington je omenjeno napoved Pjongjanga že pozdravil. Ameriški uradniki menijo, da gre za potezo, »ki je skladna z duhom oktobrskega mednarodnega sporazuma«, zato bodo tudi ZDA kmalu razkrile svoje ukrepe za pospešitev gospodarskega sodelovanja. Sporazum je rezultat večletnih ameriških

prizadevanj za nadzor nad severnokorejsko jedrsko tehnologijo, ki pa ga je v zadnjem času zasenčil incident s sestreljenim ameriškim helikopterjem nad Severno Korejo, ki je tam očito vohunil ali pa preskušal potrpežljivost severnokorejskih vojskarskih in političnih oblasti. Kot je znano, je Severna Koreja z omenjenim sporazumom pristala na zamrzitve jedrskih programov, v zameno pa naj bi dobila denar in tehnologijo za gradnjo jedrskih reaktorjev na lahko vodo, ki jih je precej teže izrabljati v vojaške namene.

Po trditvah uradnika z ameriskega obrambnega ministarstva bodo ZDA Severni Koreji do 23. januarja dobavile 50.000 ton nafte. Včeraj pa so se v Washingtonu nadaljevala tudi pogajanja o vzpostavitvi finančnega konzorcija za financiranje gradnje novih jedrskih reaktorjev. Največji delež starih milijard dolarjev, kolikor naj bi podvig stal, bosta prispevali Južna Koreja in Japonska.

Na sliki korejski delavci.

O čem pišejo drugje po svetu

O razvoju dogodkov v Čečeniji

»Interesi Zahoda ležijo v Moskvi, ne pa v Groznej. Prav zato Jelcinu pravzaprav ni resno grozil s sankcijami. Jelcinova reakcija je bila temu primerna. Ali je drža Zahoda glede čečenskega konflikta pravilna, se bo se pokazalo. Kot v Washingtonu in Bonnu so tudi moskovski privrženci demokratičnega razvoja v Rusiji dolgo podpirali Jelcina. Z vojaškim posredovanjem v Čečeniji se je le-to spremenilo. Jelcin je izgubil podporo in zdi se, da je njegova vloga reformatorja dokončno končana.« (Basler Zeitung, Basel)

»Od Bukareste do Prage, od Budimpeste do Varšave - zahteve po mirni rešitvi čečenskega konflikta se množijo. S tem, da je stavil na vojaško rešitev do bridkega konca, je Jelcin ponovno ozivil stare strahove, povezane s sovjetsko politiko posredovanja. Kako lahko sploh se zavračamo zahteve vzhodnoevropskih držav po polnopravnem članstvu v zvezi Nato?« (Les Echos, Pariz)

»Amerika Jelcina se vedno trdno podpira. Morda zato, ker zagotavlja demokratičen razvoj v Rusiji? Ali morda zato, ker tega umetnika političnega preizvetja nočejo prehitro odpisati. Slednje bi bilo politična napaka. Dobro se se spomnimo stavka, ki smo ga slisali iz ust nekega drugega Rusa, na katerega je Zahod dolgo časa stavil: »Tistega, ki pride prepozno, kaznuje življenje.« (Kurier, Dunaj)

»Zaradi čečenske vojne so se ohladili tudi rusko-nemski odnosi. Zaradi strahu pred novimi jastrebi v Moskvi Bonn zadnje case tesneje sodeluje z mladimi demokracijami v srednji in vzhodni Evropi. Politični razvoj v Rusiji je velika preizkušnja za celotno politiko do vzhoda, ki je za Nemčijo bistvenega pomena in za Evropo ključ do miru. Množijo se znaki, ki kažejo, da se bodo odnosi med Bonnomo in Moskvjo se bolj ohladili ... Kako zdaj ukrepati? Kancler Kohl zavraca zahteve po sankcijah in podobno kot Clinton čečensko vojno označuje za notranjo rusko zadevo. Toda njegova linija ima tudi nasprotnike.« (La Repubblica, Rim)

O premirju na Srilanki

»V zgodovino te dolge državljanske vojne je bilo zabeleženih že nekaj premirij in ciniki morda napovedujejo, da bo najnovejšega doletela enaka usoda kot prejšnja. Imamo pa nekaj razlogov za previdnost pri napovedi, da bo Candrika Kumaratunga morda uspešna prav tam, kjer njeni predhodniki cilja niso dosegli. Prvi razlog je podpora volilcev, ki je Candrika Kumaratunga deležna. Kot drugo pa naj bi bilo premirje sele prvi korak k pogajanjem o bistvenih političnih problemih. Candrika Kumaratunga je v petek v parlamentu poudarila, da njena vlada načrtuje »zelo obsežen umik«. Seveda bodo Tamilci sprejeli le predlog, v katerem bi jim zagotovili najvišjo stopnjo avtonomije. Ze od nekdanji Tamilci želijo suvereno državo in gospa Kumaratunga jih mora prepričati, da umaknejo tovrstne zahteve. V zameno je srilanska vlada pripravljena odstopiti od svoje zahteve po enotni politični strukturi države.« (The Times, London)

O 50. obletnici nemske kapitulacije

»Nekdanji nemški predsednik von Weizsäcker je rekel: »Brez spomina ni sprave.« Te besede so bistvenega pomena za razumevanje nemske debate o 50. obletnici konca druge svetovne vojne in propada Hitlerjeve Nemčije. Za odnos Nemčije do največje evropske katastrofe v tem stoletju je značilna predvsem nemoc. Prav v zadnjih dneh v berlinskem deželnem parlamentu razpravljajo o tem, ali je treba ohraniti nacistične stenske poslikave v nekem prizidku Hitlerjevega bunkerja v Berlinu kot zgodovinsko pričevanje ali pa jih je treba uničiti. Strasti v zvezi z drugo svetovno vojno so se vedno zelo močne in jih ne smemo podcenjevati. Nekaterim se očitno zdi primerno, da čustveno predelavo nemske zgodovine do neke mere usmerjajo. Slednje pa seveda ne velja za Nemce, ki se morajo sedaj odločiti, kaj ima večjo težo: bolečina, povezana z nemskim porazom ali veselje, povezano z uničenjem nacistične vladavine.« (Information, Kopenhagen)

Poročilo o kršenju človekovih pravic na Kosovu

PRISTINA - Pristinski odbor za varstvo človekovih pravic in svobostin je v letnem poročilu za javnost zapisal, da je srbska policija lani ubila 17 in ranila 11 pripadnikov albanske narodnosti. Šest Albancev je umrlo za posledicami brutalnega mučenja med tako imenovanimi »informativnimi pogovori« na policijskih postajah. Na Kosovu so srbske oblasti lani fizično obracunele z 2175 Albanci (436 več kot leto prej), med njimi je bilo kar 28 mladoletnikov in 22 žensk. Policija je zaradi domnevnega skrivanja orožja preiskala 3535 albanskih domov in pri tem priprla 2963 Albancev. 90 Albancev je bilo zaradi političnega delovanja obsojenih na skupaj 305 let zaporne kazni. V preteklem letu je srbska policija prvič uporabila tudi metodo zajemanja talcev (v priporu so zadržali 62 pripadnikov albanske narodnosti, med njimi pet otrok in deset žensk), da bi na tak način ulovila določene osebe. Več kot 700 mladih Albancev so poskusili nasilno odvesti na sluzenje vojaškega roka, 22 pa jih caka na sojenje pred vojaškim sodiščem. Odbor je ob koncu poročila se zapisal, da je bilo leto 1994 na Kosovu leto gorja. Blerim Shala

ZDA / TELEVIZIJSKE POSTAJE

Boj proti nasilju tudi na ekranu

Otroke je treba obvarovati pred najhujšim

MIAMI - Nekaj ameriških televizijskih postaj, na katerih so vodilni delavci zaskrbljeni zaradi negativnega vpliva nasilja, ki ga gledalci spoznavajo, ko gledajo televizijo, ki redno poroča o umorih, predvsem v večernih poročilih, se je odločilo v svoj program uvesti novost. Tako nekatere že predvajajo poseben informativni program, namenjen predvsem družinam. Ze dobro leto domiselno pripravljajo nov program v Minneapolisu, Miamiu in Sacramentu. Z njim skušajo omejiti predvajanje posnetkov, ki prikazujejo krvava trupla, z rjuhami pokrite žrtve nasilja, ki jih odvažajo reševalci, krvave pločnike, drveča reševalna vozila - skratka vse, kar priča o zločinih, ki se dogajajo v ameriških velemedstih. Takšni posnetki so zdaj postavljeni v nov, drugačen kontekst.

»Gledalci so nas večkrat opozarjali, da bi lahko o zločinih poročali tudi drugače, z manj posnetki nasilja, ne da bi prikazovali trupla,« je povedal Mark Hooper, pomočnik informativnega programa tv postaje WCCO iz Minneapolisa, katere lastnica je mreža CBS. Na postaji zdaj predvajajo zgodbe iz vsakdanjega življenja ljudi, več je tudi zabavnega programa. Prva oddaja je bila na sporedu januarja lani, ko so uvedli tako imenovani »dru-

zinski spored«. Izbrali so časovni termin, ki je za starše najbolj »neugoden«, saj so zaposleni s pripravo večerje. Medtem se otroci kratkocasi-jo z gledanjem televizijskega sporeda in si sami izbirajo programe.

»Nov informativni program je najbolj pomemben prav zaradi otrok. Pri zasnovi so sodelovali tako programski direktorji kot stariši ter vsi, ki se zavedajo vpliva televizije na otroka«, je povedal James Steyer, predse-

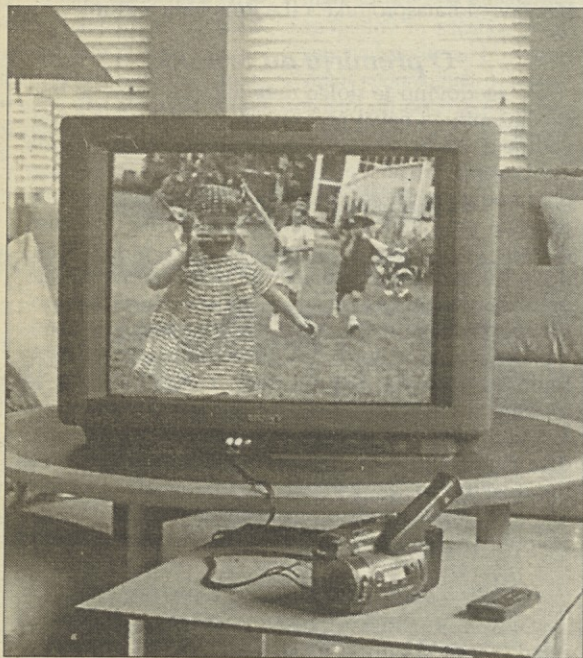
dnik kalifornijskega združenja Children Now s sedežem v Oaklandu. Lani je združenje pripravilo anketo, ki je pokazala, da je kar 50 odstotkov otrok, ki gledajo televizijska poročila, v katerih prevladujejo novice s področja kriminala, prestrašenih. »Otroci so v takšnih poročilih navadno prikazani kot hudodelci ali pa žrtve nasilja,« je povedal Steyer. Tako kot nekateri strokovnjaki, ki proučujejo vpliv televizije na gledalca, je tudi Steyer prepričan, da se veliko ljudi začne bati ljudi iz neposrednega okolja. Uredniki informativnih oddaj priznavajo, da si tudi sami prizadevajo, da tudi njihovi lastni otroci ne bi gledali programa, v katerem prevladuje nasilje.

Sue Kawalerski iz miamijske tv postaje WCIX je začela lani maja drugače pripravljati poročila: ekipe, ki so poročale s kraja dogodka, so vedno pozornost namenile ozadju, zaradi katerega je prišlo do zločina. Novinarji so skušali ozadje raziskati, postavljali so vprašanja, kako bi lahko zmanjšali število prestopkov, kakšno vlogo bi lahko pri tem imela skupnost ... Uvedba novega programa je posebno pomembna za gledalce na jugu Floride, ki »slovi« po največjem številu zločinov, o katerih mediji, predvsem televizija s sliko in besedo, obsežno poročajo.

Rezultati gledanosti novega sporeda v Minneapolisu in Miamiu so spodbudni, saj ta program spremlja vedno več ljudi, čeprav uradnih izidov postaje se niso objavile.

»Zasnovo televizijskega sporeda določa gledanost, zato upamo, da bodo izidi anket pokazali, da gledalci res spremljajo nove oddaje,« je povedal Steyer.

Jim Loney / Reuter

Ameriški otroci vidijo na televiziji preveč nasilja

INDONEZIJA

Podnevi klici mujezinov, ponoči disco glasba

Niso vse islamske države enake, ene so zabavnejše in razburljivejše od drugih

DŽAKARTA - Podnevi zvonjenje številnih mosej v indonezijski prestolnici vabi vernike k molitvi, nočni utrip življenja v Džakarti pa se prav nič ne razlikuje od drugih svetovnih velemedst. Čeprav je Indonezija muslimanska država in naj bi ljudje spštovali islamske zakone, pa ljudje, ki bi radi preživeli razuzdano noč, ne bodo razočarani. Oblast sicer skusa brzdati odpiranje nočnih lokalov in naraščanje prostitucije, vendar občasne policijske akcije razvoja nočnega življenja ne zavirajo.

»Islam ne vpliva na našo področje,« pravi Scott Hensarling, upravnik Hard Rock Cafeja, ki ga je v Džakarti odprl pred dve-ema letoma. Res je sicer, da je točenje tujih alkoholnih pijač v lokalih omejeno, vendar jih lahko dobite tudi v prosti prodaji v supermarketih in obcestnih prodajalnah. Čedalje večje število ljudi si lahko privoščijo obisk nočnih lokalov, zato se lastniki zabavišč ne bojijo za zasluzek, čeprav se vedno veljajo zakoni, ki omejujejo njihovo delovanje. Nekateri novi lokali se niso povsem zaživeli, saj beležijo skromen obisk. V zadnjem času se je predvsem povečal obisk kinodvoran, v katerih prikazujejo znane zahodne, predvsem ameriške filme, nekatera zabavišča pa so večkrat skoraj prazna, ker lastniki ne namenjajo dovolj denarja za reklamo.

»V Džakarti je veliko nočnih klubov, vendar so nekateri dobro obiskani, drugi pa skoraj prazni,« je povedal Ahmad Fahmi, lastnik najbolj slavne diskoteke Tanamur v središču mesta. »Čeprav se življenjski standard ljudi izboljšuje in je veliko prebivalcev za nočno zabavo pripravljenih plačati 13 dolarjev, je za mnoge ta vsota še vedno previsoka. Kljub temu čedalje več ljudi hodi v restavracije in nočna zabavišča,« poudarja Fahmi. V njegovi diskoteki, odprti leta 1970, se zbirajo politiki, diplomati, igralci in znane indonezijske osebnosti - pa tudi prostitutke. Včasih je obisk tolikšen, da se ljudje komaj se gibljejo. Gostje prihajajo

predvsem zato, da srečajo nekatere znane osebnosti, zato se Fahmi ne boji, da bi moral klub zapreti.

V Džakarti je sicer kar 134 diskotek in 171 zabavišča z živo glasbo, v za-

dnjem času pa narašča tudi število karaoke klubov. Zabavo si lahko privoščite tudi v hotelih najvišje kategorije. V mestu je tudi 225 masaznih salonov, največ v kitajski četrti. Čeprav se mesto ne more kosati z Bangkokom in njegovimi saloni, so tudi v Džakarti gostje deležni seksualnih uslug. Nekateri lokali privabljajo goste z značilno indonezijsko glasbo, prirejeno v disko ritmu. Indonezijski juppiji, ki imajo največ denarja,

hodijo seveda v lokale, v katerih predvajajo tujo disko glasbo. Ne preseneca tudi podatek, da so v zadnjih letih Džakarto obiskali znani glasbeniki - med njimi B. B. King, Sting in skupina Color Me. Scott Hersaling je prepričan, da so mnogi spoznali pomembnost indonezijskega trga zabavne glasbe, zato vedno več tujih glasbenikov organizira promocijske turnee na tem delu sveta.

Dean Yates / Reuter

Kenijski policisti morijo otroke

NAIROBI - Petletni fantič iz revnega predmestja kenijske prestolnice, ki je v roki trdno držal steklenico doma narejenega zganja, je na vprašanje, kaj si najbolj želi v novem letu odgovoril, da ima eno samo veliko željo - želi si, da bi oživel njegov prijatelj Simon. Deček je eden od 30 tisoč otrok, ki živijo in večkrat tudi umrejo - na ulici.

Javnost je prvič spoznala problem otrok z ulice lani avgusta, ko je neki policaj petkrat ustrelil v 15-letnega Simona Kanampiuja. Priče dogodka so pozneje povedale, da je policaj fantovo truplo vrgetl v obcestni jarek in krivdo naprtil policijskemu rezervistu, ki v zaporu se vedno caka na sojenje.

Dogodek se je zgodil v času, ko je vplivni dnevnik Daily Nation poročal o usodi petih mladih mladih. Na njem je pisalo, da je fant umrl zaradi ran, ki jih je povzročilo strelno orožje. Ljudje so povedali, da je fant kleče prosil policista, naj ga pelje na policijsko postajo, vendar ga je ta hladnokrvno ustrelil.

Poročila o dogodku so vznemirila organizacije za varovanje človekovih pravic in opozicijske politike. Nekaj časa so policaji mirovali, potem pa je bilo vse po starem. Spet so začeli preganjati otroke in jih voziti v zavetišča, saj se je približeval decembrski naval turistov. Življenje v predmestjih Nairobija postaja nevzdržno predvsem zaradi revščine, saj je veliko ljudi brezposelnih, zato se precej otrok vdaja kriminalu.

»Navadno gre za številne družine,

večinoma brez očeta. Mati, ki skrbi za sedem otrok, jih večkrat pošlje na cesto, kjer beracijo,« je povedala socialna delavka Harriet Njiraini. Tisti z več sreče živijo v skromnih naseljih za rezeve, njihove matere so navadno prostitutke, ki živijo z moškimi, ki doma varijo alkohol. Veliko deklic se ukvarja s prostitucijo že pri 10 letih. »Otroci, ki zbirajo star papir, zaslužijo na dan tudi do sedem dolarjev, vendar obdržijo denar,« je povedala. Večina staršev noče dati otrok v zavetišča, ker bi družina ostala brez otroškega dodatka, otroci pa bi lahko pozabili, kako je potrebno krasti.

Otroka, ki je dolgo živel na ulici, je težko spremeniti. Večina jih je trmastih, nečejo se privaditi na drugačno življenje. V Nairobiju je približno 50 vzgojnih centrov, vodi jih cerkev in človekoljubne organizacije, ki so povsem odvisne od sredstev različnih donatorjev. Nekateri so v najbolj zane-marjenih mestnih predelih, zato razmere v njih niso nič boljše kot tam, od koder otroci prihajajo. Čeprav nekateri pari nimajo otrok, nihče noče posvojiti otrok s ceste: tisti, ki takega otroka vendrale posvojijo, morajo dolgo čakati na dovoljenje. Krušni stariši so večkrat razočarani, ker nekateri otroci pobegnejo v staro okolje, v katerem se počutijo svobodne.

»Ker ne poznajo higiene, isčejo hrano po smetiščih. Drugačnega življenja sploh ne poznajo. Če že dobijo denar, ga takoj zapravijo, največkrat si kupijo alkoholne pijače ali mamila,« je povedal John Kahiho, ki se v bolnišnici za duševno bolne, ki stoji v najbolj revnem nairobijemskem predelu Mathareza, ukvarja z zapuščenimi otroki. Nanna Mwaluko / Reuter

PODOBE IZ ARABSKIH EMIRATOV

Tudi puščava je polna umazanije

HILLARY GUSH / REUTER

DUBAJ - Na razglednicah lahko vidimo podobe prelepe puščave s kamelami v ozadju in z ostrim čistim zrakom, ki ga mazejo samo vrtnčasti peščeni vetrovi. Resničnost je manj poetična. Tako kot številni nekoc nedotaknjeni kosčki sveta, je tudi puščava vsak dan bolj onesnažena. Združeni arabski emirati pa so se vendarle začeli zavedati težav, ki jih povzroča onesnaženje okolja, zato je vlada že sprožila kampanjo, ki naj bi ljudi poučila, kako ohraniti in zascititi okolje.

»V zadnjih nekaj letih se je veliko stvari spremenilo. Ljudje so se začeli bolj zavedati svojih dejanj, zato vladni projekt o zasciti okolja že zanje velik uspeh, se vedno pa močno zaostajamo za zahodnim svetom,« je povedal John Ward, vodja dubajskega združenja za varstvo okolja. Največja ovira za bolj osveščeno in ekološko prosvetljeno prebivalstvo je različna narodnostna sestava v Emiratih. »Velika prepreka pri izobraževanju ljudi je mešano prebivalstvo,« je povedal Jackie Daair, vodja emiratske skupine

za okolje in dodal, da je problem še večji, ker je velika večina tamkajšnjih prebivalcev izseljencev, ki pa se jih ne da prepričati, da bi kaj storili za državo. Glavna naseljitvena območja v Združenih arabskih emiratih so lepo urejena in čista, za to gre zahvala številnim prometnim in smetarjem. Svoje pa prispevajo tudi table z napismi, ki za odmetavanje odpadkov, grozijo z visokimi denarnimi kaznimi. Na obalah pa je stanje precej drugačno. Na plazah mrgoli plastičnih steklenic, pločevink, papirja, ostankov številnih obmorskih zabav in drugih smeti. »Onesnaženje je zelo pogost pojav, ki spremlja razvoj države. Kultura za ohranjanje čistega okolja se žal ni razvila skupaj z gospodarskim razvojem države,« je povedal neki domačin. Država poskusa pospešiti predelavo odpadkov. Daair je ob tem pripomnil, da se ljudje radi vključujejo v omenjene projekte in da je to dober začetek. Hasan Maki, glavni uradnik na občini v Dubaju, se z Daairom strinja. Prepričan je, da je predelava prvi korak k večanju človeške zavesti. Zavzemajo

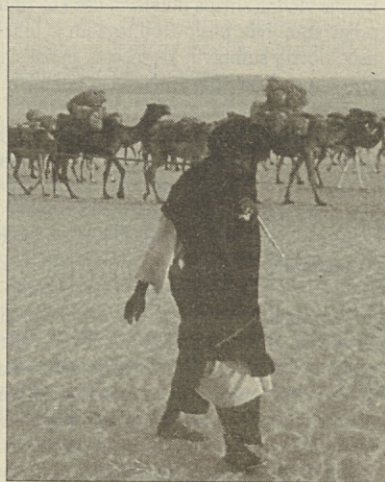
se za zmanjšanje količine odpadkov, ki jih proizvedejo tamkajšnji prebivalci, saj lahko tako obvarujejo svoje okolje. V letu 1993 je 500 tisoč ljudi v Dubaju proizvedlo skoraj 562 ton gospodinjstev odpadkov. Posebni zabojniki za papir, pločevinke in steklo, ki so bili v tej državi nekoc prava posebnost, se čedalje pogostejše videvajo na ulicah.

Naser Khan, komercialni direktor tamkajšnje družbe, ki izdeluje pločevinke, pravi, da letno porabi tri tisoč ton kovine, iz katere naredijo 200 milijonov aluminijastih pločevink. Od teh jih predelajo le 20 odstotkov, drugih 80 pa konca na odpadkih.

Puščava, ki je nekoč nudila dom številnim divjim živalim, je zdaj prekrita z odpadki, ki jih ljudje odvržejo iz avtomobilov. »Pred letom je le nekaj ljudi vedelo, da v tej puščavi živijo divje živali, kot na primer leopard, kozorog, ris in volkovi,« je dejal Marijke Jongbloed, koordinator skupine Arabia Leopard Trust, in dodal, da so se ljudje začeli tega zavedati takoj, ko je bila skupina ustanovljena

in da je treba zdaj počakati na izide njihovih osveščenosti.

Bolj pozorni so postali tudi na industrijske odpadke. Dubaj je edini emirat, ki ima zakone o varstvu okolja, zato federalna okoliska agencija pripravlja zakonodajo, ki naj bi jo v prvih mesecih tega leta uveljavili pov-

Tudi puščava ni več to, kar je bila...

sod v Združenih arabskih emiratih. Ena od nalog te agencije je tudi ta, da zagotovijo industrijske projekte, ki bodo okolju prijazni. Prevzela je tudi odgovornost, da bo na državnih ravni uskladila dejanja vseh sedmih emiratov. Abu Dhabi, največji emirat, ki ima zelo veliko naftnih crpalisc, in Sharjah sta pred kratkim ustanovila oddelka, ki naj bi se ukvarjala z ekološkimi vprašanji. John Ward od vseh drugih emiratov pričakuje, da bodo sledili Dubaju, kjer letno opravijo osem tisoč petsto pregledov industriji in je leta 1994 s kaznimi za onesnaževanje okolja, ki so jih morale plačati tovarne, ki niso upoštevale zakonov o varovanju okolja, zaslužil kar 25 tisoč ameriških dolarjev.

Graham Hillier, vodja regionalne naravovarstvene organizacije, zatrjuje, da se zakonodaja na vzhodu ne ukvarja s tem problemom. Če zahodne družbe od svojih vzhodnih podružnic zahtevajo splošne zakonodaje, ali če določenega projekta ne sofinancirajo Združeni narodi, se nihče ne zmeni za morebitne škodljive strani projekta.

ZDA / NEMOGOČE VREMENSKE RAZMERE

Hudo deževje, nevihte in poplave v severni Kaliforniji

Na stotine oseb je zapustilo svoje domove v okrajih Napa in Sonoma, kjer sta reki Napa in Russian poplavlili tudi nekaj vinogradov in cest

SAN FRANCISCO - V severni Kaliforniji je na stotine oseb zapustilo svoje domove, ki so jih v nedeljo ogrozile poplave, do katerih je prišlo zaradi močnega deževja. Prizadeta sta bila predvsem znana vinogradniška okraja Sonoma in Napa, kjer je v hudih nevihtah v dveh dneh padlo kar 12 centimetrov dežja, zaradi česar sta narasli reki Napa in Russian in poplavlili nekaj hiš ter jih ogrozili se veliko več.

Poplavljenih je bilo med drugim nekaj vinogradov in cest (na sliki: poplavljen hitra cesta Santa Rosa). Prebivalstvo je hiše skušalo zascititi pred vodo z vrečami peska. Poplava je najhuje prizadela mesto Guerneville v Sonomi, kjer je reka Russian narasla kar 11 metrov in so ljudje hudo zaskrbljeni zaradi neugodnih vremensoslovskih napovedi v prihodnjih dneh.

V okraju Napa so razglasili izredne razmere, saj je reka Napa ogrozila mesta Calistoga, Yountville in St. Helena, kjer je približno 500 oseb prostovoljno zapustilo svoje domove. Večina jih je prespala pri sorodnikih ali prijateljih, kljub temu je organizacija Rdečega križa sporočila, da je pripravila zavetišča v vseh treh mestih.

Slabe vremenske razmere pa niso prizadele samo Kalifornije. Zaradi snežnih neviht in ledu je prejšnji konec tedna v zveznih državah Ohio, Tennessee, Virginia in Severna ter Juzna Karolina v prometnih nesrečah umrlo 12 oseb.

REVIJA VOICI / ZA VSAK PRIMER

Zvezdniki zavarovali svoje telesne zaklade

Iz zavarovalnih pogodb je jasno razvidno, katere dele telesa bolj cenijo igralci, pevci in športniki

PARIZ - Claudia Schiffer si je zavarovala svoje telo od pet do glave za skoraj 5 milijonov mark. Francesco Dellero skrbijo predvsem prsi (800 tisoč mark), saj je svoje noge zavarovala le za 200 tisoč mark, medtem ko je Sophia Loren kljub svojim 60. letom zavarovala svoj »dekolte« za 250 tisoč mark.

Te zneske je objavil francoski tednik Voici, ki

je navedel kako so najbolj znani zvezdniki in zvezde zavarovali svoje »zaklade«. Prvi na seznamu je Bruce Springsteen, ki bo vnovčil skoraj 10 milijonov mark, če bo izgubil svoj glas. Vsota je navsezadnje nizka, ker je premoženje »kralja rocka« vredno več sto milijonov mark. Takoj za njim sta druga znana pevec, in sicer Michael Jackson in Mick Jagger,

ki je med drugim zavaroval poleg glasu se svoje spolne organe za 3 milijone mark.

Med ženskami je prva na seznamu že omenjena manekenka Claudia Schiffer. Za svoje zavarovanje letno plača 45 tisoč mark, kar je zaslužek enega njenega delovnega dne. Podobno kot Dellero tudi Ornello Muti skrbijo prsi, saj jih je zavarovala za 600 tisoč mark., medtem ko manj ceni svoj obraz, le 200 tisoč mark. Kljub svojim letom Angie Dickinson nadvse ceni svoje prekrasne noge, saj jih je zavarovala za 800 tisoč mark. Najvišjo premio za zavarovalno polico pa nedvomno plačuje pilot Ferrarija Gerhard Berger, in sicer letno kar 185 tisoč mark. Berger ima navsezadnje kar tri zavarovalne police, eno za življenje (25 milijonov mark), drugo za roke (10 milijonov mark) in tretjo za noge (12 milijonov mark). V seznamu, ki ga je objavila Voici, je proti svoji volji tudi pisatelj indijskega rodu Salman Rushdie, ki ga je pokojni iranski verski voditelj Homeini obsodil na smrt zaradi bogokletnih Satan-skih stihov. Zaradi tega je Rushdie skrajno rizicen klient, tako da mora letno plačati kar 150 tisoč mark zavarovalnine za 5 milijonov mark življenjskega zavarovanja.

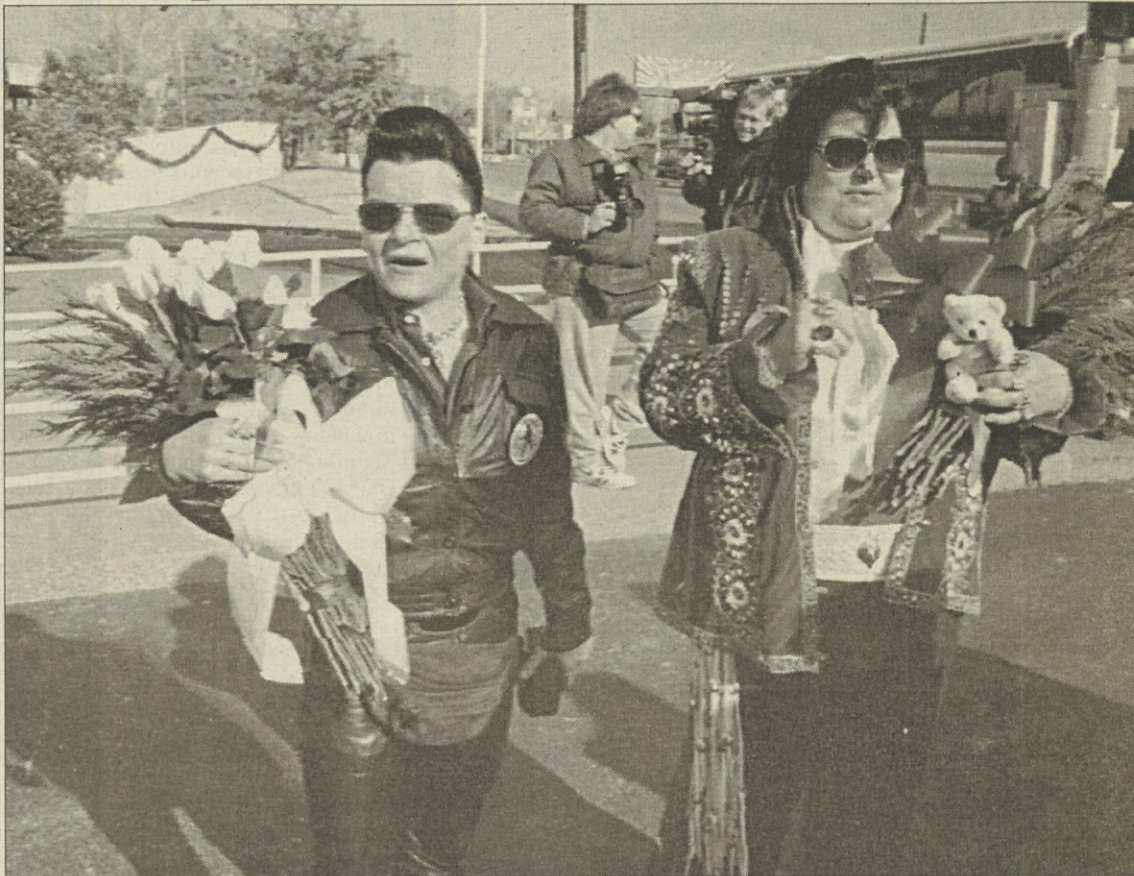
Svoje telesne zaklade pa so zvezdniki in zvezde zavarovali tudi v preteklosti. Voici navaja Chaplinov primer, znani filmski igralec je namreč svoje noge zavaroval za 250 tisoč mark.

Claudia Schiffer se je zavarovala od pet do glave. (AP)

ZDA / OB 60. OBLETNICI ELVISOVEGA ROJSTVA

Velikanska veselica na pristavi Graceland

MEMPHIS - »To je kot nalašč za Elvisa,« je dejala Dawn Smyth, ko je pokleknila na grob Elvisa Presleya, kralja rock 'n' rolla, in položila svoje darilo: plisastega medvedka in vrtnico. Smythova je ponosno izjavila, da je pršla iz daljnega Chicaga, da bi pocastila Elvisa ob obletnici njegovega rojstva. Pevec bi v nedeljo namreč imel 60 let, ko ne bi umrl avgusta leta 1977.

Smythova ni bila edina oboževalka, ki se je udeležila mase na posesti Graceland. Za pevčev 60. obletnico rojstva, je v petek na tridnevno praznovanje v Memphis dospelo približno 5.000 Elvisovih oboževalcev. Na posesti Graceland jih je čakalo več orjaskih tort, kot se spodobi za takšno legendarno osebnost. Mnogica oboževalcev je zapela rojstnodnevno pesmico

svojemu idolu in dobila kos ene od 17-plastnih tort, na veselici pa so seveda vrteli Elvisove pesmi. V okolici Gracelanda so vse mogoče stojnice prodajale Elvisove spominkke, med temi tudi fotografije s pevčevim avtogramom in redke plošče (le-te za skromno ceno 400 dolarjev).

»Nic na svetu mi ne pomeni toliko kot Elvis,« je povedala Gerda Gerrits iz ArnHEMA na Nizozemskem. Gerritsova si je v prvih petih dneh letošnjega potovanja v Memphis že tretjič ogledala pristavo Graceland. Navdušena je bila nad šestnadstropno okrasno torto, okraseno z glasbilo, zlatimi ploščami, vhodnimi vrati v Graceland, klavirjem in plisastim medvedkom. (Vsako nadstropje torte seveda predstavlja eno desetletje od Elvisovega rojstva.) Kaže torej,

da je navdušenje pevčevih oboževalcev ostalo neizpremenjeno, čeprav je od Elvisove smrti minilo kar sedemnajst let. Vseeno pa prihaja na obisk v Graceland vsako leto na tisoče obiskovalcev z vseh strani sveta. Mnogi redno obiščejo Graceland ob obletnici Elvisovega rojstva oziroma smrti, nekateri pa sploh ne verjamejo, da je mrtev. Stevilni so celo prepričani, da se neke skrivajo kot agent policije FBI.

Praznovanja Elvisove 60. obletnice rojstva se sicer ni udeležila tako številna množica oboževalcev kot ob letosnjem proslavljanju obletnice smrti, vseeno pa je bila ena od najuspešnejših rojstnodnevnih veselici na Gracelandu. Med proslavljanjem je zupan Memphisa Willie Herenton proglasil to obletnico kot dan Elvisa Presleya.

NOVICE

Dvonnadstropni mestni avtobusi se posodablajo

LONDON - Britanski dvonnadstropni avtobusi se prilagajajo zahtevam sodobnega casa, ali bolje receno, britanske oblasti poskušajo ljudi na najrazličnejše načine privabiti vanje potnike, tako da bi se odpovedali svojim osebnim avtomobilom. Medtem ko bo spodnji del namenjen navadnim smrtnikom, bodo v zgornjem sedezi prvega razreda s podobno postrežbo kot na letalih

Bil je brez vozovnice, a imel je kar 15 tisoč dolarjev

NEW YORK - Da ne bi placal bornih 1,25 dolarja, je 27-letni Hasan Elharrousy preskočil ograjo neke postaje newyorske podzemne železnice. Policija ga je zasačila brez vozovnice, pri njem pa so našli več kot 15 tisoč dolarjev. Hasan Elharrousy je povedal, da ni kupil vozovnice, ker denar ni njegov, temveč od njegovega delodajalca. Policija mu seveda ni verjela, strpali so ga v zapor pod obtožbo, da je denar ukradel.

Baronica vodi agencijo luksuznih spremljevalk

BONN - Alice von Einem, potomka nekdanjega ministra za vojno cesarske Nemcije Karla von Einema, je uspešno uskladila »seks, eleganco in modro kri«, saj je na čelu agencije, ki priskrblja luksuzne spremljevalke petičnežem. Sedaj 42-letna Alice bo vsak čas objavila avtobiografijo s pomenljivim naslovom Moje skoraj moralno življenje. Kot je zapisala, je svojo kariero začela kot šestindvajsetletnica v Parizu. S pridom je izkoristila svojo vzgojo, izobrazbo ter poznanstva kot manekenka. Njene stranke so petični in uspešni moške, ki bi z lahkoto dobili dekleta, a to raje prepustijo plemiskemu okusu nemške baronice.

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

09.30	Videostrani
10.10	Zverinice iz Režije, 1/13 del lutkovne serije
10.30	Oscar Junior: Moja zlata Praga
10.45	Moski in ženska 20 let poneje, pon. francoskega filma
12.35	Izziv, poslovna oddaja, pon. 1. dela
13.00	Poročila
13.05	Sedma steza, pon.
13.50	Sobotna noč, pon.
16.15	Mostovi
16.45	Podarim - dobim, pon.
17.00	Tv dnevnik 1
Otroški program	
17.10	Sest ta pravih in veselica, 1/6 del nemske nanizanke
17.35	Cudovite prigode barona Muenchhausna ali laznjivi kljukec, 2/6 del gledališke predstave SLG Celje
17.45	Moja enciklopedija zivali: Zebra
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Lingo, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	Tv dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Razjarnikovi v prometu, 8/10 del tv nadaljevanke Nedelja
20.25	Gospod Bean spet v soli
20.55	Osmi dan
22.00	Tv dnevnik 3, tema dneva, vreme, sport VPS 2200
22.40	Poslovna borza
Sova	
22.55	Z eno nogo v grobu, 5/12 del angleske nanizanke
23.30	Severna obzorja, 5/33 del ameriške nanizanke
00.15	Videostrani

SLOVENIJA 2

09.00	Video strani
09.25	Flachau: Superveleslalom (Z), prenos
10.45	Video strani
12.50	Flachau: Superveleslalom (M), prenos
14.00	Euronews
15.00	Video strani
15.50	Karaoke, razvedrilna oddaja TV koper - Capodistria, pon. Sova, ponovitev
16.45	Murphy Brown, 3. del ameriške nadaljevanke
17.15	Severna obzorja, 4/33 del angleske nanizanke
18.00	Iz življenja za življenje: Proisluhimo tišini
18.25	Flachau: Superveleslalom (M+Z), posnetek
19.10	Podarim - dobim
19.20	Videospon
20.05	V zanki bolečine, 1/2 del poljudnoznanstvene oddaje
20.40	Tonovcov grad, znanstvena oddaja
21.00	Roka rocka
21.50	H. Ibsen: Hedda Gabler , 1/2 del svedske drama
22.50	Svet poroča
23.25	Video strani

KANAL A

07.00	Video strani
12.00	Spot tedna
12.05	Na velikem platnu
12.25	Luč svetlobe, ponovitev 336. dela ameriške nadaljevanke
13.15	Alica v glasbeni deželi, ponovitev kontaktne glasbene oddaje
13.55	Video igralnica, oddaja o računalniških igriceh
14.25	Spot leta
14.30	CMT
15.50	Spot leta
15.55	Na velikem platnu
16.45	Dežurna lekarna, ponovitev 7. dela španske humoristične nanizanke
17.15	JFK - nemirna mladost, ponovitev 2. dela ameriškega filma
18.45	Tv bazar
19.00	Poročila
19.10	Luč svetlobe, 337. del ameriške nadaljevanke
20.00	Rodeo, kontaktna glasbena oddaja
20.40	Sefinja, 2. del ameriške nadaljevanke
22.10	Poročila
22.20	Hitlerjev SS - podoba zla, 1. del filma
23.15	Upravljanje, 12. del dokumentarne nanizanke o managementu
23.45	Spot leta
23.50	Na velikem platnu
00.10	CMT
01.00	Video strani

MMTV (62. kanal)

13.30	Video strani - panorama
15.00	MMTV shop, televizijska prodaja
16.00	Vesela nedel'a, glasbeno razvedrilna oddaja, pon.
19.00	Obvestila
19.05	Risanka
19.30	MMTV shop, televizijska prodaja
20.00	Avtodrom MMTV, oddaja o avto - moto sportu
21.00	Blind Fear, film
22.30	Ubijajoča vrsta, ameriški film
Igrajo: Ann Sothorn, John Savage; režija: Curtis Harrington	
00.00	MMTV shop, televizijska prodaja
00.50	Video strani, ob 01.00 Deutsche Welle

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomat-tina, vmes(7.00, 8.00, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik, 7.35 Gospodarstvo
9.35	Nan.: Il cane di papà
10.05	Film: Ingenua maliziosa (kom., ZDA '51), vmes (10.00) dnevnik
11.35	Oddaja koristnih nasvetov Utile Futile
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik
14.00	Aktualno: TG1 Motori
14.20	Dok.: Kvarkov svet
14.50	Nan.: Pustolovščine mladega Indiane Jonesa
15.45	Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.20	Neverjetne zgodbe
18.50	Variete: Luna Park (vodi Fabrizio Frizzi)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Variete: Numero Uno (vodi Pippo Baudo)
23.05	Dnevnik
23.15	Film: Nomads (srh., ZDA '86, i. P. Brosnan, Lesley Ann-Down, A. Ant)
0.05	Dnevnik in vreme
0.10	Danes v Parlamentu
1.05	Dok.DSE Sapere: Sri Lanka (2. del)
1.35	Aktualno: Sottovoce

RAI 2

7.00	Euronews
7.10	Variete za otroke, risanke
8.00	Nan.: Doogie Howser, 8.25 Lassie, 8.45 Družina Drombush
9.45	Nad.: Beautiful
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.45	Variete: Quante storie ragazzi, risanke
14.15	Nad.: Paradise Beach, 14.50 Santa Barbara
15.35	Kronika v živo (vodi A. Cecchi Paone), vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.10	Iz Parlamenta, sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.45	Nan.: La legge di Bird
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Ko bi bil S. Holmes
20.40	TV film: Uomo di rispetto (dram., It. '93, r. D. Damiani, i. M. Placido, G. Bongianini, M. Adorf)
22.30	Tednik: Italija sprasuje
23.20	Dnevnik in vreme
23.40	Aktualnosti v živo: Stazione centrale
0.45	Pregled tiska
1.05	Nan.: Soko 5113

RAI 3

6.30	Pregled tiska
6.45	L'altra edicola
7.00	Oddaje DSE: Filozofija, angleščina, dok. Sapere, Indonezija, Euronews
9.25	SP v smučanju
11.15	Fantastica Mente
12.00	Dnevnik in gospodarstvo
12.30	Znanstveni dnevnik
12.50	SP v smučanju
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.50	TGR Bellitalia
15.15	Sport: ciklokros, 15.45 rokomet
16.30	Aktualno: Alfabeto TV, 17.00 Parlato semplice
18.00	Dok.: Geo
18.30	Sport, Insieme in vreme
19.00	Dnevnik, Deželne vesti
19.50	Blob Soup, 20.10 Blob
20.30	Aktualno: Chi l'ha visto? (vodi G. Milella)
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	Aktualno: Speciale 3
23.50	Glasba: Pred premiero
0.30	Dnevnik, pregled tiska
1.10	Variete: Fuori orario, vmes Eveline, Blob

RETE 4

7.00	Nan.: Love Boat
8.00	Nad.: Diritto di nascere, 8.30 Pantanal
9.00	Variete: Buona giornata, vmes 9.30 nad. Guadalupe, 9.55 Manuela, 10.30 Catene d'amore, 11.35 Febbre d'amore, 12.30 Lasciati amare, vmes (11.30) dnevnik
13.30	Dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri, 15.00 Cuore selvaggio, 16.00 La donna del mistero
17.15	Aktualno: Perdonami, 18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.35	Film: Mato grosso (pust., ZDA '92, i. Sean Connery, L. Bracco)
22.45	Film: Madame X (dram., ZDA '66, i. L. Turner, J. Forythe), vmes (23.45) dnevnik
1.00	Pregled tiska

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Variete: Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.05	Kviz: Complotto di famiglia (vodi A. Castagna)
15.20	Agenzia matrimoniale
16.00	Otroški variete
17.55	TG5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Aktualno: Amici di sera (vodi Maria De Filippi)
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani
2.00	Pregled tiska
2.30	Variete: Target

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
9.20	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odprti studio
12.30	Aktualno: Fatti e misfatti
12.40	Sport studio
12.50	Otroški variete
14.00	Odprti studio
14.30	Variete: Non è la RAI
16.00	Variete: Smile
16.05	Nan.: Star Trek
17.10	Variete: Talk Radio
17.25	Nan.: Il principe di Bel Air, 18.10 Ultraman, 18.45 Village, 18.50 Bay-side School
19.30	Odprti studio, vreme
19.50	Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Nan.: Cobra investigazioni (i. M. Dudikoff)
22.40	Fatti e misfatti
22.45	Sport: Torkov priziv
0.45	Italia 1 sport
1.45	Sgarbi quotidiani

TELE 4

13.30	19.30, 22.25, 0.05 Dogodki in odmevi
20.30	Nad.: Quarto comandamento

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Solo il cielo lo sa
20.00	The Lion Trophy Show
20.35	Film: Iguana (fant., '89)
23.00	Variete: Tappeto volante
1.05	Casa: Cosa?

Koper

16.00	Euronews
16.10	Ponedeljkov sportni pregled, ponovitev
17.10	Svet danes
18.00	Slovenski program
Studio 2, pogovor	
18.45	Primorska kronika
19.00	Tv dnevnik
19.30	Tv sola
20.00	Euronews
20.30	Vsedanes - aktualnosti
21.00	Rhythm & News - vodi Andrea F.
22.00	V ospredju - avtor Bruno Agrimi
22.15	Vsedanes - Tv dnevnik
22.30	Sportel - oddaja o zamejskem sportu in sportnikih

Avstrija 1

09.05	Nas hrupni dom
09.30	Srečanje otokov
10.45	Spolno nadlegovanje, pon. am. filma
12.15	Sportna arena, pon.
13.00	Cas v sliki
13.10	Mi, pon.
13.35	Pravica do ljubezni
14.00	Ordinacija Bülowbogen
14.45	Soundcheck
15.00	Otroški program
17.00	Mini cas v sliki
17.10	Wurlitzer
18.00	Cas v sliki
18.05	Nas učitelj dr. Specht
18.30	Nas hrupni dom
19.30	Cas v sliki, sport
20.15	Hunter, am. serija
Usoda Scarlattijevih	
21.15	Pogledi od strani
21.25	Kasandrin most, it. angl. - nem. film 1976
Igrajo: Sophia Loren, Burt Lancaster, Richard Harris in drugi; režija: George Pan Cosmatos	
23.30	Cas v sliki
23.35	Nevarni klic , ameriška tv kriminalka, 1972
Igrajo: Roy Jensen, Peter Graves in drugi	
00.45	Dempsey in Makepaece
02.00	Video strani

Avstrija 2

14.50	Tisoč mojstrov in
15.00	Lipova ulica
15.30	Ljudje iz St. Benedikta
16.15	Moč strasti, serija
Talka	
17.00	Mogočna reka, dokumentarni film
17.30	Orientacija
18.00	Mi
18.25	Tista stvar je, kviz
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Kultura
20.15	Zival clovek, angl. serija
Cloveski zivalski vrt	
21.15	Zunanjepolitčno poročilo
22.10	Vecerni studio
22.30	Ambo terna
22.40	Klub 2
00.00	Tristana , španski film, 1970
Igrajo: Catherine Deneuve, Fernando Rey, Franco Nero in drugi	
Režija: Luis Bunuel	
01.35	Videostrani

Hrvatska 1

08.00	Dobro jutro
10.00	Poročila
Solski program:	
10.05	Pet otrok in Pesko, 4/4 del serije za otroke
10.30	Pajek, risanka
10.35	Grško kiparstvo
10.55	Tom in Jerry otroka, risanka
11.05	Berlinski muzeji: Nefrete in Ehnaton
11.20	Hrvaški jezikovni leksikon: Slovnica
11.30	Narnijske kronike, 11/18 del serija
12.00	Poročila
12.05	Cesarica, 68. del serije
12.50	Dvboj na soncu , ameriški film, 1946
Igrajo: Jennifer Jones, Gregory Peck, Joseph Cotten in drugi; režija: King Vidor	
15.00	Polna hiša, am. naniz.
15.30	Otroški program
Zgodbica	
Trodnevni rok, 10/13 del	
Mali svet	
Iskanje skritega zaklada	
16.30	Poročila
16.40	Pepelka iz Razanca, dokumentarna oddaja
17.10	Besede, besede, besede
17.45	Hrvaska danes
18.00	Kolo sreče
18.35	Santa Barbara, 908. del
19.30	Dnevnik, vreme, sport
20.10	Obnova duha in kamna, 2/6 del dokumentarne oddaje
21.00	Parlament
22.50	Slika na sliko
23.30	Nature By Design, 2/6 del dokumentarne serije
00.00	Poročila
00.05	Sanje brez meja

Hrvatska 2

17.00	Video strani
17.15	Tv-koledar
17.25	Majski cvetovi, ponovitev 9/13 dela angleske nanizanke
18.15	Arena, oddaja o sportu
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.02	Sport
20.10	2,4 otroka, 4/6 del humoristične nanizanke
20.45	Majski cvetovi, 10/13 del angleske nanizanke, 1991, po romanih M.E. Batesa
21.35	V iskanju pustolovscin, 6/9 del dokumentarne serije
22.25	Sestre, 10/22 del serije
23.10	Fluid Expo
Aerosmith in njihov album Big Ones	
23.55	Video strani

Madžarska

09.35	Igra, Maigret in minister in Mejno mesto
12.00	Zvon
12.05	Posel
12.55	Borza
15.00	Sotrpini
15.15	Naravno zdravilstvo
15.30	Fizika za solarje
16.00	Poročila
16.05	Analiza pesmi
16.25	Gospodična, serija
17.00	Koledar 1995, magazin
17.40	Za boljši jezik
17.55	Katoliška kronika
18.15	Posel
18.30	Macek v žaklju, kviz
19.00	Pravljica
19.11	Muza, novice iz kulture
19.30	Dnevnik
20.20	Zakaj ravno Aljaska
21.10	Studio '95
21.55	Dnevi obleganja, Budimpešta '45
22.05	Sporočilo kamnov, dokumentarna serija
22.55	Narkoza za oni svet , kriminalka
00.20	Dnevnik BBC

TV SLOVENIJA 1

20.05

RAZJARNIKOVI V PROMETU
Nedelja

Režija: Igor Šmld
Direktor fotografije: Lenart Vipotnik
Scenarij: Tatjana Trtnik
Igrajo: Maja Končar, Zvone Hribar, Simon Replik,
Dragan Erbida, Roman Končar, Marko Okorn
Lokacija: Potrčeva, štadion Ilirije, Živalski vrt

Tragična usoda Hedde Gabbler

Drama švedske televizije

Scenarij: po drami Henrika Ibsena

Igrajo: Lena Endre, Göran Rängerstam, Stefan Sauk, Gunilla Röör, Gunnar Lindblom in drugi

Režija: Margareta Garpe

Norvežan Henrik Ibsen je eden najpomembnejših evropskih dramatikov in njegovo Heddo Gabler iz leta 1890 se zmeraj pogosto srečamo na gledaliških odrih po vsem svetu.

Drama zavzema posebno mesto v Ibsenovem bogatem ustvarjalnem opusu, saj prikazuje nekaj izkušenj iz njegovega lastnega življenja; ko je imel že šestdeset let, ga je ocarala mlada Avstrijka.

Zgodba o tragični usodi mlade in lepe ženske iz visjih slojev, ki jo je vzgajal oče v svojo posebno smer, je zanimiva in aktualna se danes, dobro stoletje po nastanku, saj pomeni pogumno obtožbo nepravilne vzgoje in ustaljenih malomeščanskih pravil.

Hedda je uporna mladenka, ki si zeli obvladovati okolje močnejših moških. Svojo ljubezen žrtvu-

je za običajen zakon, a kmalu spozna, da je utegnjena, prevarana in nesrečna.

KANAL A 20.40
ŠEFINJA, ameriška nadaljevanka, 2. del

Režija: Charles Jarrot
Igrajo: Kim Delany, Jack Scalia, Phil Morris in drugi

Tudi v drugem delu se bomo soočili z vrsto prevar, ki se dogajajo v

bleščečem svetu filmskih in drugih zvezd. Blišč medijskega pojavljanja ter beda njihovega vsakdana.

St. Angelo Lucy prevzame Panther Studio, pri čemer naleti na te-

žave, o katerih se ji še sanjalo ni, saj jo na vsakem koraku ovirata Martin Swanson ter gangster Bonatti, toda na srečo Lucky v svojem boju ne ostaja sama.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

09.00 Video; 12.00 The Soul; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Popoldanski mix; 16.30 Coca Cola Report; 16.45 CineMatic; 17.30 Dial MTV; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 21.00 Unleaded; 22.00 Robert Plant & Jimmy Page; 22.30 Beavis & Butt-head; 00.00 The End?

SKY ONE

11.00 Koncentracija; 12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 E Street; 14.00 St. Elsewhere; 15.00 Lace 2; 16.00 Oprah Winfrey Show; 16.50 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.00 Svet Iger; 19.30 Blockbusters; 20.00 E Street; 20.30 M.A.S.H.; 21.00 Dangerous Games

PRO 7

05.20 Serije; 11.35 Srčni fant in dve dami; 13.00 Charlijevi angelčki; 14.55 Dinastija; 15.55 Hišica v preri; 17.55 Kremenčkovi; 18.15 Rock 'n' roll očka; 18.55 Roseanne; 19.55 Poročila; 20.15 Zgodba Aileen Wuornos, ameriška kriminalka; 23.05 Supermenove pustolovščine; 01.05 Palm Beach Duo, am. serija; 02.00 Poročila; 02.10 Ponovitve

PREMIERE

14.00 Džungelska vročica; 14.45 Mojster Dachs in njegovi prijatelji; 16.00 Toys, am. kom.; 18.00 Premiere, napoved programa; 18.15 Hudičev odvetnik, ameriški psihološki film; 20.00 Program; 20.15 Red Rock West, ameriški triler; 21.55 Outsider, ameriška drama

SAT 1

07.30 Dopoldanski program; 12.30 Pod kalifornijskim soncem; 13.30 Falcon Crest; 14.30 Tarzan; 15.00 Vesoljska ladja Enterprise; 16.00 Macgyver; 17.00 Tveganje; 18.00 Pojdi na vsel; 19.00 Poročila; 19.15 Šport; 19.30 Kolo sreče; 20.15 SOS čez Pacifik, am. pustol. film; 22.00 Ulrich Meyer; 23.10 Spieglova TV reportaža

EUROSPORT

09.00 Aerobika; 10.00 Ples; 11.00 Smučarski skoki; 12.00 Rally, Granada - Dakar; 12.30 Evrogol; 16.00 Nogomet, posnetek iz Ryada; 20.00 Športna poročila; 20.30 Eurotenis; 21.30 Rally, Granada - Dakar; 22.00 Evroski; 23.00 Snooker; 01.00 Športna poročila

RTL

05.30 Program za otroke; 12.30 Springfieldova zgodba; 14.10 Umor je napisala; 15.00 Ilona Christen; 16.00 Hans Meiser; 17.00 Jeopardy!; 17.30 Med nami, 31. del; 18.00 Bogati in lepi; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 20.15 Columbo - mrtvec v grelni odeji, ameriška kriminalka; 1993; 23.15 Gottschalk

RTL 2

06.00 -17.30 Ponovitve; 17.30 Zorro; 18.00 Umik; 18.30 Nasmehnite se, prosim; 19.05 21, Jump Street, 2. del uvodnega filma k seriji; 20.00 Poročila; 20.15 Zgodbe iz zapora: Ženske za zapah, ameriški epizodni film; 21.50 Oče, ameriška tragikomedija

SKY MOVIES

15.00 The Girl From Petrovka; 17.00 Mountain Family Robinson; 18.55 Falsely Accused; 20.30 Close Up: Johnny Deep; 21.00 Raising Cain; 23.00 Daybreak

MOVIE CHANNEL

13.00 The Last Time I Saw Archie; 15.00 Tell Me A Riddle; 17.00 Course Of The Crystal Eye; 19.00 The Sea Wolf; 21.00 Loranzo's Oil; 23.15 The Distinguished Gentleman

FILMNET +

12.00 Class Act; 16.00 K-TV; 18.00 Barbarians At The Gate; 20.00 Unforgiven; 22.10 Till Murder Do Us A Part

SUPER CHANNEL

05.30 Novice; Gospodarstvo; Market Wrap; 14.00 Kolo denarja; 17.30 Poročila Financial Times; 18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Življenjski slog; 20.00 Entertainment X Press; 20.30 Dateline; 21.30 Inside Edition; 22.00 Poročila; 22.30 Jay Leno Show; 23.30 Res osebnost

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 Moneyline; 11.30 World Report; 12.30 Business Report; 13.30 Business Day; 14.30 Business Morning; 15.00 Larry King Live; 17.30 Business Asia; 20.00 World Business Today; 21.00 International Hour; 23.00 International Hour; 00.45 World Sport; 01.30 Showbiz Today

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 8.30 Dnevnikov odmev; 8.40 Novakovi; 10.30 Pregled slov. tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 17.00 Ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za; 21.05 Igra; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 23.05 Literarni nočno.

tualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 Zoo station; 16.00 Modri val- glasbeno popoldne; 18.00 Italijanska glasba; 18.45 Il flauto magico; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Ankeja; 11.45 Borza; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Uganka; 18.15 Tema; 22.00 Tenis.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 11.20 Gorenjski glas; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Tudi jeseni je lepo; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Na vrtljaku z Romano; 19.30 Večerni program; 20.00 Ti, jaz in najin otrok.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniatüre; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Študij in glasba; 19.30 Športna sobota; 21.00 Kulturno-umetniški program.

Radio Študent

9.00 Jajčkova lestvica; 12.00 Kondicija dvojškega sistema; 14.00 OF (24 ur in-fo); 15.00 Recenzije & Napovedi + Radio Metelkova; 17.00 Joculator; 19.00 TB: Body Count; 20.00 Undergorund International, Hard'n'Heavy; 24.00 Reprize.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kalendar in Pravljičar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Cigani, večni potniki; 8.40 Slovenska lahka glasba; 9.15 Odprta knjiga: Cvetje v jeseni (I. Tavčar); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Revija ZCPZ: MePZ Fantje izpod Grmade; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Monodrama; In ne rečeš ne! (r. J. Babič); 18.40 Soft Music; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 15.00 Rok z Vami; 18.00 Otroški vrtljak; 20.00 Oddaja SKD Tabor Opčine; 20.30 Smeš in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Partnerski magazin.

RETE 4

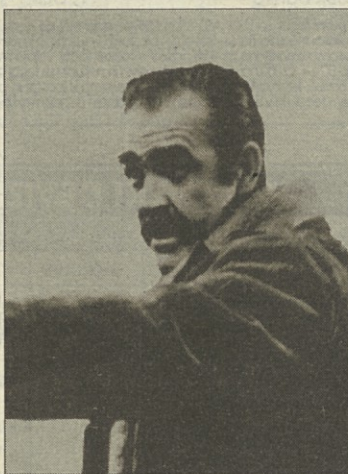
20.40

MEDICINE MAN,
ameriški film, 1992

Režija: John McTiernan

Igrajo: Sean Connery (na sliki) Laurence Bracco, José Wilker in drugi

Robert Campbell živi že dolga leta v amaonskem pragozdu, kjer išče zdravilo proti rakastim obolenjem. Pomaga mu mlada raziskovalka Rae Crane, ki se vanj zaljubi. S časom pa oba opazita, kako so indiosi podvrženi neusmiljenemu izkoriščanju. Režiser je tokrat posnel srednjekvalitetni pustolovski film, ki sloni predvsem na ekološkem sporočilu. Film se dogaja v Venezueli.

RETE 4

22.45

MADAM X,
ameriški film

Režija: L. Rich

Igrajo: Lana Turner, John Forsythe, Richardo Montalban in drugi

Lepa plavalaska se poroči s vplivnim politikom. Mož je velikokrat odsoten, zato žena splete ljubzensko razmerje z ničvrednejšem. Ko se ga naveliča, ljubimec umre, zato jo moževa družina izključi iz svoje sredine. Ko pa ženska odkrije, da možu grozi smrtna nevarnost, odloči, da ga bo rešila. Obtožijo jo umora, na sodišču pa jo brani sin. Film je klasična družinska melodrama, ki sloni predvsem na družinskih tragedijah. Edini namen filma je bil namreč ponovno predstaviti gledalcem nekdanjo zvezdnico Lana Turner.

KANAL A

23.15

UPRAVLJANJE,
nanizanka o managementu

Kako vzpostaviti najboljšo komunikacijo v podjetju in kako se izogniti vsem oviram, ki v komunikaciji obstajajo. Vsi problemi so predstavljeni na konkretnih primerih, pa čeprav ameriških, se lahko marsikaj naučimo.

MENJALNIŠKI TEČAJI

9. januar 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 Lira)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,00	81,80	11,39	11,62	7,63	7,96
A banka Koper	80,20	81,75	11,29	11,62	7,58	7,87
A banka Nova Gorica	80,75	81,75	11,30	11,62	7,63	7,88
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	81,00	81,80	11,40	11,70	7,30	7,80
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	81,00	81,70	11,40	11,70	7,60	8,00
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	80,65	81,63	11,18	11,62	7,60	7,75
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	81,30	81,80	11,20	11,50	7,50	7,90
Come 2 us*	81,21	81,60	11,49	11,59	7,70	7,85
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.	81,00	81,80	11,30	11,70	7,60	8,00
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	81,20	81,40	11,50	11,55	7,70	7,80
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,35	81,40	11,54	11,57	7,77	7,80
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,36	81,39	11,54	11,55	7,79	7,81
Kompas Hertz Celje*	81,15	81,65	11,48	11,55	7,63	7,80
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15						
Kompas Hertz Velenje	81,10	81,60	11,47	11,55	7,63	7,80
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	81,10	81,60	11,47	11,55	7,63	7,80
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Tolmin*	81,10	81,60	11,47	11,55	7,63	7,80
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Bled*	81,10	81,60	11,47	11,55	7,63	7,80
Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16						
Kompas Hertz Nova Gorica*	81,10	81,60	11,47	11,55	7,63	7,80
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19						
Kompas Hertz Maribor*	81,10	81,60	11,47	11,55	7,63	7,80
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	80,00	81,80	11,35	11,68	7,55	7,95
Lemo Šempeter*, t: 065/ 32-250	80,70	81,60	11,33	11,58	7,61	7,75
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,10	81,75	11,49	11,70	7,65	7,95
Poštna banka Slovenije*	79,50	81,50	10,90	11,55	7,22	7,74
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,37	81,40	11,55	11,57	7,76	7,79
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,10	81,20	11,50	11,53	7,67	7,73
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,10	81,60	11,49	11,57	7,40	7,85
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,35	81,59	11,58	11,59	7,35	7,89
Publikum Sentilj, t: 062/ 651-355	80,66	81,75	11,40	11,75	7,35	7,85
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	80,95	81,45	11,47	11,54	7,63	7,74
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,20	81,70	11,45	11,60	7,60	7,89
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	80,30	81,60	11,45	11,58	7,40	7,80
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,10	81,60	11,45	11,59	7,30	7,85
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,22	81,70	11,49	11,60	7,65	7,88
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	-	-	-	-	-	-
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	81,25	81,75	11,46	11,60	7,70	7,87
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,60	81,48	11,35	11,60	7,55	7,85
SKB d.d., ***	80,80	81,80	10,90	11,65	7,52	7,90
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,40	81,59	11,50	11,58	7,70	7,79
SZKB d.d. Ljubljana	81,22	81,75	11,42	11,63	7,63	7,95
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	80,90	81,90	11,35	11,62	7,65	7,92
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,33	81,38	11,54	11,56	7,72	7,77

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rajan: tel. +39/40/41611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

9. JANUAR 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1605,00	1655,00	
nemška marka	1035,00	1057,00	
francoski frank	298,00	307,00	
holandski gulden	919,00	946,00	
belgijski frank	50,00	51,50	
funt sterling	2497,00	2572,00	
irski sterling	2465,00	2540,00	
danska krona	262,00	270,00	
grška drahma	6,50	6,85	
kanadski dolar	1148,00	1183,00	
japonski jen	15,90	16,40	
švicarski frank	1228,00	1265,00	
avstrijski šiling	146,40	150,75	
norveška krona	236,00	243,00	
švedska krona	213,00	220,00	
portugalski escudo	9,90	10,35	
španska pezeta	12,00	12,50	
avstralski dolar	1228,00	1265,00	
madžarski florint	11,00	15,00	
slovenski tolar	12,60	13,20	
hrvaški dinar-kuna	255,00	272,00	

KMEČKA BANKA - GORICA

9. JANUAR 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1609,00	1654,00	
nemška marka	1035,00	1055,00	
francoski frank	298,00	307,00	
holandski gulden	918,00	936,00	
belgijski frank	50,00	51,20	
funt sterling	2495,00	2565,00	
irski sterling	2466,00	2551,00	
danska krona	262,00	270,00	
grška drahma	6,60	7,10	
kanadski dolar	1147,00	1182,00	
švicarski frank	1234,00	1261,00	
avstrijski šiling	146,30	150,30	
slovenski tolar	12,80	13,30	

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

3. JANUAR 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,70	9,30
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,70	9,30
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,35	9,30
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,70	9,40
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,90	9,40
Italija	Kmečka banka Gorica	12,30	13,30
Italija	Tržaška kreditna banka	12,60	13,20

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

9. JANUAR 1995

9. JANUAR 1995		v DEM	
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.558	-
francoski frank	-	28.959	-
nizozemski gulden	-	89.216	-
belgijski frank	-	4.859	-
španska peseta	-	1.166	-
danska krona	-	25.433	-
kanadski dolar	-	1.110	-
japonski jen	-	1.545	-
švicarski frank	-	119.235	-
avstrijski šiling	-	14.212	-
italijanska lira	-	0.956	-
švedska krona	-	20.718	-

ABANKA D.D. LJUBLJANA

TEČAJI ZA PRODAJO DEVIZ NA DAN 10.1.1995

1. Redni tečaj za DEM	82,00
2. Tečaj za terminsko-valutne pogodbe za DEM	81,19

po pogojih iz ponudbe Abanke z dne 4.1.1995

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 005 z dne 9. 1. 1995 - Tečaji veljajo od 10. 1. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	97,1516	97,4439	97,7362
Avstrija	040	šiling	100	1158,4182	1161,9039	1165,3896
Belgija	056	frank	100	397,0727	397,2645	398,4563
Kanada	124	dolar	1	90,5167	90,7891	91,0615
Danska	208	krona	100	2073,0404	2079,2782	2085,5160
Finska	246	marka	100	2645,8102	2653,7715	2661,7328
Francija	250	frank	100	2360,4442	2367,5468	2374,6494
Nemčija	280	marka	100	8150,9865	8175,5130	8200,0395
Grčija	300	grd	100	—	52,6748	52,8328
Irska	372	funt	1	—	195,6564	196,2434
Italija	380	lira	100	7,7956	7,8191	7,8426
Rep. Hrvatska	385	hrv. kuna	100	—	2200,0000	—
Japonska	392	jen	100	125,9490	126,3280	126,7070
Nizozemska	528	gulden	100	7271,9841	7293,8657	7315,7473
Norveška	578	krona	100	1868,2876	1873,9093	1879,5310
Portugalska	620	escudo	100	79,2846	79,5232	79,7618
Švedska	752	krona	100	1688,7214	1693,8028	1698,8842
Švica	756	frank	100	9718,8287	9748,0729	9777,3171
Velika Britanija	826	funt sterling	1	197,3028	197,8965	198,4902
ZDA	840	dolar	1	127,0086	127,3908	127,7730
Evropska unija	955	ECU	1	155,0114	155,4778	155,9442
Španija	995	peseta	100	95,1057	95,3919	95,6781

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov
Banke Slovenije na dan 10. januarja 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 23. 1. 1995:					1,500,000	806,443	816,063	1,622,506
13		107.5258%	108.8084%	108.1671%	150,000	80,644	81,606	162,251

Uradna tečajnica Ljubljanske borze
vrednostnih papirjev, d.d. Ljubljana

št. 3

Datum: 9. 1. 1995

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex kupon st.dal(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpreč	ponudba	Max.	Min.	pro. v 100 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	796	(4,5.93)	10.500A	6,01	9.1.	11.100	11.750	10.500	10.500	105
FRB	1.000	(6,6.94)	15.881	96	9.1.	15.700	16.200	16.000	15.700	461
SAL	500	(7,29.8.94)	20.553	32	9.1.	20.650	20.750	20.600	20.500	3.700
SKBR	458	(16,5.94)	37.199	19	9.1.	37.150	37.400	37.500	37.180	9.635
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	4(31.12.94)	101,3	06	9.1.	99,5	101,0	101,3	99,5	26.619
RSO2	9,5	8(1.10.94)	106,2	17	9.1.	105,8	106,1	106,5	105,9	70.234
RSO8	5,0	3(30.11.94)	95,0		30.12.					
RSL1	7,0	3(15.7.94)	100,4A	40	9.1.		100,5	100,4	100,4	8.077
RSLD	8,0	4(31.12.94)	99,0	01	9.1.	99,0		99,1	98,2	117
RSLD2	9,5	8(1.10.94)	104,0		28.12.	102,0				

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
V četrtek, 12. januarja, ob 20. uri: INSTITUT EGON MARCH: CUKRARNA (LD).
V petek, 13. januarja, ob 20. uri: Slawomir Mrozek - NA ODPRTIEM MORJU. Gostuje Slovensko ljudsko gledališče Celje (SD).

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 10. januarja, ob 18. uri: D. Zajc - GRMACE, za abonma dijaski 2 popoldanski. Predstava bo se v petek, 13. januarja, ob 19.30, za izven.
V četrtek, 12. januarja, ob 19.30: UGANKA KORAJZE, za abonma dijaski 5 večerni in izven.

MALA DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 10. januarja, ob 20. uri: A. Nicolaj - PRVA KLASA, za izven.

V sredo, 11. januarja, ob 20. uri: W. Allen - ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM, za izven.

V četrtek, 12. januarja, ob 20. uri: F. Boyer - ALI BOGLAJA? za izven.

V petek, 13. januarja, ob 20. uri: G. Tabori - WEISMAN IN RDEČE LICE, za izven.

V soboto, 14. januarja, ob 20. uri: M. Jesih - LJUBITIL.

OPERA, tel.: 061/331-950

Danes, 10. januarja, ob 19. uri: G. Verdi - NABUCCO, za izven.

V sredo, 11. januarja, ob 19. uri: L. Minkus - DON KIHOT, za izven.

V četrtek, 12. januarja, ob 19. uri: E. Wolf-Ferrari - STIRJE GROBIJANI, za red četrtek II.

MGL, tel.: 061/210-852

V sredo, 11. januarja, ob 19.30: E. Flisar - STRIC IZ AMERIKE, za abonma E. Predstava bo se v četrtek, 12. januarja, ob isti uri, za izven in v soboto, 14. januarja, ob isti uri, za abonma vikend.

V petek, 13. januarja, ob 20. uri: E. Car - POREDUSOV JANOS, za izven.

V soboto, 14. januarja, ob 11. uri: S. Makarovič - SHOW STRAHOV, za izven in konto.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE, tel.: 061/312-860

V petek, 13. januarja, ob 19.30: A. Hieng - ZAKLADI GOSPE BERTE, za abonma red A in izven.

LGL, tel.: 314-789

KULTURNICA, Zidovska steza 1
V petek, 13. januarja, ob 18. in 19. uri: A. Goljevšček - GORNASTENISEDIMUHA, premiera, za izven.

VELIKI ODER

V četrtek, 12. januarja, ob 17. uri: M. Loboda - PEPELKA, za izven.

V soboto, 14. januarja, ob 11. uri: N. Simončič - VELIKI KIKIRIKI, za izven. Ob 17. uri: Fulvio Tomizza - TUDI BOLHE KASLJAJO, za izven.

CELJE

SLG, tel.: 063/25-332

V soboto, 14. januarja, ob 10. uri: A. Wendt - TICEV JAKA, za abonma mravljica in izven.

KRANJ

PGK, tel.: 064/222-681

Danes, 10. januarja, ob 19.30: J. Mortimer/B. Cooke - KADAR MACKE NI DOMA, za izven.

JESENICE

GLEDALIŠČE TONETA CUFARJA, tel.: 064/81-260

Od danes, 10. do sobote, 14. januarja, ob 20. uri: Se-an Ocaseya - TA PRSPARAN JUR.

MARIBOR

DRAMA, tel.: 062/221-206

Danes, 10. januarja, ob 19. uri: N. Prokić - RUSKA MISIJA, za red rumeni in izven.

V petek, 13. januarja, na malem odru ob 21. uri: KABARET XX. STOLETJA - CABARET UNPLUGGED (SKAKAFCI ODŠTEKANO), za abonente in izven.

OPERA, tel.: 062/221-206

V četrtek, 12. januarja, ob 19.30: Stein-Bock-Harnick - GOSLAC NA STREHI, za red TAM in izven.

V soboto, 14. januarja, ob 19.30: L. Minkus - DON KIHOT, za red opera in izven. Predstava bo se v nedeljo, 15. januarja, ob 16. uri, za red upokojenci, nedelja in izven.

LGL, tel.: 062/26-748

V nedeljo, 15. januarja, ob 10., 11.30 in 15. uri: Svetlana Makarovič - SAPRAMISKA, za izven.

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/25-326

V petek, 13. januarja, ob 20. uri: Aldo Nicolaj - NILA PETA, BILA JE DEVETA, za izven.

V soboto, 14. januarja, ob 10., 11.30 in 16. uri: M. Loboda - PEPELKA, za abonma velikega polzka in izven.

ZAGORJE

KC DELAVSKI DOM, tel.: 0601/64-171

V četrtek, 12. januarja, ob 19.30: Slawomir Mrozek - NA ODPRTIEM MORJU.

V četrtek, 12. januarja, bo ob 20. uri v galeriji Škuc v Ljubljani otvoritev instalacije SAMO

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Prešernova 10
Razstava OPERA PRIMA - 22 MEDNARODNIH UMETNIKOV: SEDAJ IN TEDAJ je na ogled do 30. januarja.

V dvorani E3 je do 13. januarja na ogled razstava izdelkov učenk in učencev osnovnih sol in dijakin in dijakov srednjih sol DRUŽINA V SLIKI IN BESEDI.

V sredo, 11. januarja, bo ob 20. uri otvoritev razstave arhitekta IVANA VURNIKA.

MODERNA GALERIJA, Slovenska 35

V spodnjih prostorih Moderne galerije je do 29. januarja na ogled retrospektivna razstava FRANA KRAŠOVCA.

V zgornjih prostorih Moderne galerije je do 28. februarja na ogled retrospektivna razstava MAKSIMA SEDEJA.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava slik DUŠANA KIRBIŠA je na ogled do 15. januarja.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Danes, 10. januarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik SANDRA PECENKA. Razstava bo na ogled do 27. januarja.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava slik BOJANA GORENCA je na ogled do 25. januarja.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

Razstava slik članov Makedonskega kulturnega društva Makedonija je na ogled do 26. januarja.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

Razstava kipov TONETA DEMŠARJA je na ogled do 23. januarja.

GALERIJA LEK, Verovskova 57

Razstava slik MAGDE in EMILA MARINSKA je na ogled do 20. januarja.

GALERIJA SLOVENIJALE, Dunajska c. 22

Razstava plastike in akvarelov SONJE RAUTER ZELENO in KARLA ZELENKA je na ogled do 16. januarja.

GALERIJA SMELT, Dunajska 160

Razstava slik ZVESTA APOLLONIA.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

V četrtek, 12. januarja, bo ob 20. uri otvoritev instalacije SAMO. Razstava bo na ogled do 3. februarja.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

Razstava skulptur kiparja VIKTORJA PLESTENJAKA je na ogled do 31. januarja.

GALERIJSKI PROSTOR KMEČKI GLAS,

Železna 14

Razstava VELJKA TOMANA je na ogled do 15. januarja.

GALERIJA SOU

Razstava slik BOJANA BITEZNIKA je na ogled do 27. januarja.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE, Celovska c. 23

Razstava SLOVENSKI OLIMPIZEM bo na ogled do konca februarja 1995.

KIC KRIZANKE, Trg francoske revolucije 7

Razstava GRADEC - SLIKE MESTA je na ogled do 28. januarja.

BEGUNJE

GALERIJA AVSENIK

Razstava TROFEJE IZ NAMIBIJE je na ogled do 13. februarja.

CELJE

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI CELJE

Pregledna razstava JAKOBA SAVINSKA je na ogled do 20. januarja.

DOMŽALE

LIKOVNO RAZSTAVISČE DOMŽALE

Razstava kipov JURIIA SMOLETA je na ogled do 14. januarja.

NOVA GORICA

GORISKI MUZEJ

Retrospektivna razstave grafik in risb PAVLA MEDVEŠČKA je na ogled do 23. februarja.

PIRAN

MESTNA GALERIJA PIRAN, Tartinijev trg 3

Razstava grafik MARINA MARINIJA je na ogled do 20. januarja.

ROGAŠKA SLATINA

RAZSTAVNI SALON

ZDRAVILISCA ROGAŠKA SLATINA

Razstava slik ALENKE KHAM-PICMAN je na ogled do 13. januarja.

ZAGORJE

KC DELAVSKI DOM

V petek, 13. januarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik VESNE OBID. Razstava bo na ogled do 2. februarja.

ŽALEC

OBCINSKA KNJIZNICA ZALEC

Razstava ilustracij ANČKE GOŠNIK-GODEC je na ogled do 14. januarja.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM,

tel.: 061/222-815

V četrtek, 12. januarja, ob 20. uri: koncert ob izidu plosce ROUND TRIP (SD).

V četrtek, 12., in 13. januarja, ob 19.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, modri abonma I in II (GD).

GALERIJA TIVOLI,

Pod turnom 3

Danes, 10. januarja, ob 19. uri: koncert VERE BELIC (violina), JURETA JENKA (klarinet), ANDREJA PETRACA (celo), VLADIMIRJA MLINARICA (klavir) in JANEZA SKOFA (dramski igravec). Program: Oliver Meissiaen - Quatour pour la fin du temps.

SLOVENSKA

FILHARMONIJA

V četrtek, 12. januarja, ob 10. uri: koncert ORKESTRA SLOVENSKE POLICIJE. Dirigent: Milivoj Surbek, povezovalc: Jože Humer.

VODNIKOVA

DOMACIJA,

Vodnikova 65

V sredo, 11. januarja, ob 19.30: koncert učencev glasbene delavnice.

K4, Kersnikova 4

V torek, 17. januarja, ob 21.30: koncert skupine ELLIOTT SHARP CARBON (ZDA).

KLUB CHANNEL ZERO

NA METELKOVI

V četrtek, 19. januarja, ob 22.30: koncert francoske skupine TROMATISM.

ILIRSKA BISTRICA

MKNZ

V petek, 13. januarja, ob 22. uri: koncert francoske skupine TROMATISM.

FJK

TRST

Glasbena matica - Koncertna abonmajška sezona 1994/95

V petek, 20. t. m., ob 20.30 koncert violinista Vasilija Melnikova in pianista Aljose Starca. Prihodnji koncert bo 6. februarja - Nastopil bo Ljubljanski godalni kvartet.

Gledališče Verdi - Dvorana

Tropicovich

Opera in baletna sezona 1994-95

V torek, 17. t. m., ob 20. uri premierska predstava Puccinijeve opere »La Boheme«. Preprodaja vstopnic in rezervacije ob danes, 10. t. m. pri blagajni dvorane Tropicovich (urnik: 9-12/16-19 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališče Rossetti

Trzasko koncertno društvo
V ponedeljek, 16. t. m., ob 20.30 bo nastopil ansambel London Brass.

Gledališče Miela

V soboto, 14. in v nedeljo, 15. t. m., ob 20.30 - Welcome Blues and Rock'n'Roll - 4. pregled blues in rock glasbe, ki ga organizira Sklad za Studij boleznih na jetrih v sodelovanju z Zadrugo Bonaventura.

TRZİC

Obcinsko gledališče

V četrtek, 19. t. m., ob 20.30 nastop ansambla The Hilliard Ensemble.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

V četrtek, 12. t. m., ob 20.30 (red D in E) gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega z delom Marca Camoletti »Pridi gola na večerjo«.

Ponovitve: v petek, 13. t. m., ob 20.30 (red A in F), v soboto, 14. t. m., ob 20.30 (red B) in v nedeljo, 15. t. m., ob 16. uri (red C).

Gledališče Rossetti

Od 13. do 22. t. m. bo na sporedu predstava P. Handke »L'ora in cui non sapevamo niente l'uno dell'altro«. V abonmaju -predstava 2. Vstopnice pri blagajni gledališča 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00. V gledališču je na ogled razstava »40 stagioni in mostra«. Urnik od 16.00-19.00.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 11. t. m., ob 20.30 ponovitev dela »Come le foglie« G. Giacose v izvedbi S. Fantonija in Carole Stagnaro s sodelovanjem skupine »La Contemporanea 83« iz Rima.

KOROŠKA

CELOVEC

Modestov dom: v četrtek, 13. t. m., ob 19.30 Premiera lutkovne igre »Jajce«

BELJAK

Studijski oder Beljak (Kellertheater): danes, 11. t. m., ob 20. uri »Lift« (Rupert Henning). Ponovitve bodo do 14. t. m. ob 20.00.

ŠENTJANZ V ROŽU

Stara sola: V soboto, 14. t. m., ob 19.30 - No-voletni koncert s slovenskim oktetom.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815

Danes, 10. januarja, okrogla miza Zveze prijateljev mladine STARSI IN NOVA SOLSKA ZAKONODAJA.

V ponedeljek, 16. januarja, ob 18. uri: predstavitve nove kasete pesmic z glasbene strani revije Ciciban.

FILM

Do 13. januarja, ob 20. uri: kubanski film JAGODE IN COKOLADA (KD).

KLUB CD

Danes, 10. januarja, ob 19. uri: ETNOVECER - slovensko etnološko društvo prireja prvi etno-večer v novem letu; predstavili bodo knjižno zbirko Glasovi, ki jo izdaja Kmečki glas.

VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

V petek, 13. januarja, ob 19. uri: literarni večer.

CELJE

OSREDNJA KNJIZNICA CELJE,

tel.: 063/26-731

V ponedeljek, 16. januarja, ob 16. uri: predavanje z naslovom PRIMOŽ TRUBAR IN PROTESTANTJE NA CELJSKEM.

KOPER

Danes, 10. januarja, prostori Skupnosti italijanov (Ulica OF st. 10) ob 17. uri: predstavitev knjige BRIZINSKI SPOMENIKI - MONUMENTA FRISINGENSIA. Sodelovala bosta Paolo Parovel in Pavel Merku.

PORTOROŽ

AVDITORIJ tel.: 066/747-230

IV. SLOVENSKI FILMSKI MARATON </

NOVICE

Vatanen odstopil

CHINGUETTI - Zaradi okvare na hladilniku je v 8. etapi avtomoto dirke od Grenade do Dakarja odstopil vodilni na skupni lestvici, Finec Ari Vatanen. Vodstvo je prevzel njegov timski tovariš Pierre Lar-tigue. Vrstni red, avtomobilisti: 1. Lartigue (Fra) citroen 33.35.03; 2. Saby (Fra) motsubishi +20:23; 3. Sinozuka (Jap) +2.38:04. Motociklisti: 1. Arcarons (Spa) cagiva 39.15:07; 2. Peterhansel (Fra) yamaha +7:15; 3. Magnaldi (Fra) yamaha +11:18; 4. 4. Orioli (Ita) cagiva +27:31.

Med prvimi ni sprememb

MONTE CARLO (STA/APA) - Med prvimi deseti-mi teniskimi igralci na svetu na računalniški lestvi-ci ATP ni prišlo do sprememb. Se naprej vodi American Pete Sampras pred rojakom Agassijem, tretji pa je Nemec Boris Becker. Največji skok je na-redil American Jim Courier, ki se je po zmagi v Adelaidi povzpел s 13. na 11. mesto. Lestvica ATP: 1. Pete Sampras (ZDA) 5097, 2. Andre Agassi (ZDA) 3249, 3. Boris Becker (Nem) 3237, 4. Sergi Bruguera (Spa) 3007, 5. Goran Ivanisevič (Hrv) 2927, 6. Michael Chang (ZDA) 2647, 7. Stefan Ed-berg (Sve) 2504, 8. Alberto Berasategui (Spa) 2470, 9. Michael Stich (Nem) 2423, 10. Todd Martin (ZDA) 2307.

San Francisco in Dallas v polfinalu

WASHINGTON (STA/AP) - Tekmovanje v poklic-ni ligi v ameriskem nogometu (NFL) se približuje zaključku sezone, saj sta se dve ekipi že uvrstili v polfinale NFL oziroma v finale nacionalne skupi-ne. Najboljše mostvo rednega dela prvenstva San Francisco 49ers je na domačem igrišču v odločil-nem srečanju premagalo Chicago Bears s 44:15, to pa je uspelo doma tudi branilec naslova prvaka NFL Dallas Cowboys, ki so premagali Green Bay Packers s 35:9. Izidi - ameriska skupina: Pittsburgh Steelers - Cleveland Browns 29:9, San Diego Char-gers - Miami Dolphins 22:21; nacionalna skupina: San Francisco 49ers - Chicago Bears 44:15, Dallas Cowboys - Green Bay Packers 35:9

V Sydneyu je že izpadel Muster

SYDENEY (STA/AP) - Na teniskem turnirju v Syd-neyu z nagradnim skladom 650 tisoč dolarjev je v prvem krogu izpadel tretji nosilec Avstrijec Tho-mas Muster. Premagal ga je Avstalec Jaime Mor-gan s 6:2 in 6:4. Uspešen pa je bil sedmi nosilec Ita-lijan Andrea Gaudenzi, ki je s 6:3 in 6:2 ugnal Americano Davida Wheatona. Morgan je za nastop na glavnem turnirju dobil posebno povabilo orga-nizatorja (wild card), sicer na njem ne bi mogel so-delovati, ker je prenikoz uvrščen na ATP-lestvici. Avstalec je imel v dvoboju z Avstrijcem deset asov, prvi niz pa je dobil po 23 minutah. Pritisk je nadaljeval tudi v drugem nizu in se brez večjih težav uvrstil v drugi krog. Prva nosilca turnirja sta Svicar Marc Rosset in Ukrajinec Andrej Med-vedjev.

32 točk Tonija Kukoča

CHICAGO - Hrvaski as Toni Kukoč je proti Seattlu v 39 minutah igre dosegel kar 32 točk, kar je tudi njegov nov osebni rekord v NBA ligi. Zelo dobro je spet igral tudi Vlade Divac, ki je tretjič dosegel »triple double«.

IZIDI - petek: Chicago - Seattle 101:108 (Kukoč 32 - 11/19 iz igre, 6 skokov in 6 asistenc; Schrempf in Kemp po 23); Orlando - Minnesota 121:99 (O'Neal 34; Rider 32); Boston - Portland 92:95 (D.Wilkins 32; Drexler 35); Cleveland - New York 93:103 (Starks 23); Lakers - Milwaukee 106:98 (Jones 26, Divac 12 v 38 minutah; Day 29); New Jersey - Char-lotte 88:89 (Coleman 28; L.Johnson 21); Atlanta - Washington 112:90 (Norman 23); Dallas - Indiana 103:92 (Jackson 30, Mashburn 29; Miller 19). *Sobota:* Cleveland - Chicago 92:78 (Brandon 24; Arm-strong 17, Kukoč 16 v 35 minutah); Denver - Phoe-nix 100:109 (Stith 18; Barkley 22); Houston - India-na 83:88 (Olajuwon 27; Miller 23); Charlotte - Bos-ton 106:98 (Mourning 33; D.Wilkins 24); Atlanta - New Jersey 102:85 (Norman 22; Coleman 16); Wash-ington - Portland 105:114 (Cheaney 22; Strick-land 31); Clippers - San Antonio 88:103 (Vaught 22; D.Robinson 27); Sacramento - Miami 96:95 (Ri-chmond 27; Rice 23); Utah - Philadelphia 111:90 (Hornacek 21; Barros 32). *Nedelja:* New York - Minnesota 102:87 (Ewing in Davis po 22; Rider 21); Detroit - Orlando 88:108 (Dumars 19; A.Har-daway 26); Lakers - Miami 122:105 (Divac 21 točk, 11 skokov in 10 asistenc; Rice 26); Denver - Milwau-kee 102:96* (Pack 16; G.Robinson 21). (VJ)

KAC vodi, Beljak v krizi

CELOVEC - Mostvo rekordnega avstrijskega prvaka KAC se naprej vodi na lestvici 1. avstrijske lige v hokeju na ledu: po bozični pavzi so Celovčani v nedeljo v tretjem kolu play off-tekmovalja za naslov prvaka v celovski mestni hali premagali EHC Ehrwald kar z 10:2. Ker je beljaski VSV hkrati od-dal dragoceno točko (2:2 proti EC Gracdec) znasa prednost zdaj že dve točki. Beljace, ki so očitno zašli v krizo, je medtem dohitel Feldkirch (7:0 proti Lustenau). (I.L.)

Lestvica: 1. KAC 9 (3), 2. VSV 7 (4), 3. Feldkirch 7 (1), 4. EC Gracdec 5 (2), 5. EHC Ehrwald 2 (0), 6. Lu-stenau 0.

ALPSKO SMUČANJE / ZA KRISTALNI GLOBUS

Boj se pravzaprav šele začčenja

Tomba se boji Girardellija - Danes v Flachauu superveleslaloma (moški in ženske)

GARMISCH-PAR-TENKIRCHEN - Alberto Tomba je s svojo senzacio-nalno serijo sedmih zapo-rednih zmag povsem za-sencil vse ostale junake belega cirkusa, zato pa so se v nedeljo mnogi se toliko bolj veselili drugega mesta Marca Girardellija v slalomu. Avstrijec z luk-semburskim potnim li-stom je vnovic dokazal, da je se vedno eden od vodil-nih mož svetovnega smucanja v alpskih disci-plinah, znano pa je, da vrhunec forme zmeraj do-sega po novem letu. »Saj vendar ne misliš resno, kajne Marc«, je Tomba na-govoril Girardellija po ne-deljski tekmi, ceprav ita-lijanski as vztrajno trdi, da o zmagi v skupnem se-tekvu točk se naprej sploh ne razmislija. Tomba ima res 400 točk prednosti pred Kosirjem in 426 pred Norvežanom Aakodtom, vendar pa lahko do konca sezone racuna le se na tri slalome in stiri veleslalo-me. Teško je pričakovati, da bo zmagal na vseh teh tekmah, verjetno pa lahko osvoji se kakih 500 točk. Nasprotno, Girardelli, Aa-modt, Von Grüningen imajo na voljo kar 22 tekem: poleg omenjenih klasičnih disciplin med vratci se pet supervelesla-lomov, osem smukov in dve kombinaciji - teoretič-no 2200 točk.

Prva od Tombi nenak-lonjenih tekem bo že da-nes v Flachauu, kjer se bo-du smučarji (hkrati pa tu-di smučarke) preizkusili v superveleslalomu. Konec tedna bodo v Kitzbühlu dva smuka in ena kombi-nacija, enak spored pa bo naslednji konec tedna v Wengnu.

Marc Girardelli spet v pravi formi

»Tomba nima pravih nasprotnikov« trdi Girardelli, ki pa se zaveda, da mu je pravilnik svetovne-ga pokala pisan na kožo. Znano je, da je avstrijsko-luksemburski smučar pred dvema letoma osvojil veliki kristalni glo-bus le s serijo dobrih pla-smajev in zm agami v kombinacijah. Sistem točkovanja, ki nagrajuje tudi slabše uvrstitve, teza kombinacijskih točk in uvedba supergejev, zmanjšanje števila slalo-mov in veleslalomov, vse to je posledica Stenmarko-ve premoči v sedemdeseti-h letih, ko je švedski as osvajal pokale le z zmaga-mi v klasičnih discipli-nah. To pomenja zdaj tudi Tomba, vendar pa v spre-menjenih razmerah. Kako se bo vse skupaj izteklo, pa bo bržkone zacelo biti jasno sele po svetovnem prvenstvu v Sierrri Nevadi.

SANTA FE / V PROMETNI NESREČI

Umrli nekdanji svetovni boksarski prvak Monzon

Star je bil 52 let - Leta 1977 je neporažen končal kariero

BUENOS AIRES (dpa) - Nekdanji boksarski svetov-ni prvak v srednji katego-riji, Argentinec Carlos Monzon, se je v nedeljo smrtno ponesrečil v svoji rojstni pokrajini Santa Fe. Dvainpetdesetletnik se je peljal s svojim avtomobi-lom in pri hitrosti 140 kilo-metrov na uro zapeljal s ceste, nakar se je avtomobil večkrat prevrnil. Razen boksarskega idola sedem-desetih let je umrl tudi nje-gov 54-letni sopotnik, medtem ko je bila 36-letna sopotnica hudo poškodo-vana. Potniki niso bili pri-vezani z varnostnimi pasovi. Natančen vzrok ne-sreče, ki se je zgodila pri mestu Santa Rosa de Cal-chines, približno 450 kilo-metrov severno od Buenos Airesa, se ni znan. Pred-sednik države Carlos Me-

nem je obžaloval izgubo »največjega boksarja, ki ga je imela Argentina«. Mon-zon je leta 1970 v Rimu s k. o. premagal Italijana Ni-na Benvenuti in osvojil naslov svetovnega prvaka. Naslov je obranil se stiri-najstkrat, od tega devetkrat s k. o. Leta 1977 je pri 35 letih neporažen končal ak-tivno kariero. Njegova najhujša tekmeca sta bila Emile Griffith in Jean-Claude Boutier. Stirinaste-ga februarja 1988 je njego-va žena Alicia Munoz po ne-kem prepiru padla z balkona večnadstropne hiše, 3. julija 1989 pa je bil boksar zaradi umora svoje zene obsojen na enajst let zaporne kazni. Ob koncu tedna je Monzon smel za-pustiti zapor, ravno ob vr-nitvi tja pa se je smrtno po-nesrečil.

KOŠARKA / ŽREB ZA EVROPSKO PRVENSTVO

Slovenija z Rusijo in Hrvaško

V A skupini Italija, Nemčija in Grčija - Nastopilo bo 14 ekip

ATENE (STA) - V Atenah so izz-rebali reprezentance, ki so bodo v dveh skupinah pomerile v predtek-movanju na 29. evropskem prvenstvu (EP), ki bo od 21. junija do 2. ju-lija v Grčiji. Nastopilo bo stiriinajst ekip. Slovenija je v skupini B, v ka-teri so bili nosilci Rusi, v njej pa bo-dose Hrvaska, Španija, Francija, Finska in drugouvrščena reprezen-tanca iz dodatnih kvalifikacij.

V skupini A so Nemčija (nosilka in branilka naslova), Švedska, Grčija, Italija, Izrael, Litva in prva reprezentanca dodatnih kvalifikacij. Prvih pet reprezentanc EP se bo uvrstilo na olimpijske igre (OI) v Atlanti leta 1996. Srb Borislav Stanković, ki je generalni sekretar Mednarodne košarkarske zveze (FI-

BA), je dejal, da bo v dodatnih kva-lifikacijah, ki bodo od 31. maja do 6. junija, sodelovalo 6 reprezentanc: ZR Jugoslavija, Belgija, Latvija, Bo-sna in Hercegovina, Turcija in Bol-garija. Prizorišče se ni določeno. Pr-votno je bilo sicer predvideno, da bo na EP v Grčiji sodelovalo le 12 ekip, bo ublazitvi sankcij do preo-stanka Jugoslavije pa si je vodstvo FIBE na celu s Stankovićem priza-devalo, da bi imela možnost udele-zbe tudi ZRJ (Srbija in Crna gora).

Zreb za 29. EP v košarki - skupi-na A: Nemčija, Švedska, 1. repre-zentanca dodatnih kvalifikacij, Grčija, Italija, Izrael in Litva; skupi-na B: Rusija, Hrvaška, 2. reprezen-tanca dodatnih kvalifikacij, Španija, Francija, Slovenija in Finska.

TUJA NOGOMETNA PRVENSTVA / PO IZDATNI (5:0) ZMAGI REAL MADRIDA

Po nekaj sezonah slave se je bržkone začel Barcelonin zatón

MADRID - Lani ravno ob tem času je bilo 5:0 za Barcelono, letos pa se je razpistolil Real Madrid. Vecnega tekmeca je zasul z enakim izidom in nad njim ima zdaj že pet točk prednosti. Sicer pa Barcelona, kakršno je 107 tisoč gledalcev videlo na Bernabeuu, ne more biti resen konkurent za naslov. Real je začel nadvse udarno in trije goli Zamorana v prvem polčasu so postavili rezul-tat na varno, v nadaljevanju pa sta se med strelce vpisala se Luis Enrique in Amavisca. Nekako kot Milanu se tudi Barceloni piše konec zmagovitega ciklusa, v katerem so se vitrine Nou Campa obogatile za stiri državne naslove, pokal prvakov in pokal pokalnih zmagovalcev. Nasprotno se po petih letih »trpljenja« veselijo pri Realu, ki je zdaj nesporni favorit za končno zmago. Že v naslednjem kolu pa caka »merengue-se« trda preizkušnja - gostovanje pri Depor-tivu La Coruña. Le-ta je tokrat izenacil, to-da na igrišču solidnega Betisa. Galježani upajo, da bo Julio Salinas okrevaj, predvsem pa, da začne v lanskem slogu tresti mreže letos ugasli Bebeto. Zaragoza, ki je doslej delila vodstvo z Realom, je doživela nepricakovan poraz na igrišču senzacional-nega novinka Composte, ki je ob začetku

sezone veljal za gotovega potnika - povrat-nika med drugoligase. Toda očitno tudi svetisce nekaj zaleze... Zanimivo bi lahko bilo tudi v Bilbao, kjer je v baskovskem derbiju Athletic gostil Real Sociedad. Toda Athletic, ki ima kljub petemu mestu četrti najslabši napad Lige, granitne obrambe gos-tov ni uspel prebiti. Se skok k lestvici strelcev, na kateri domači nogometasi ni-majo najbolj pomembne vloge: vodi Realov Cilene Zamorano (pred več leti je nekaj minut igral tudi za italijansko Bologno) s 17 goli, nato pa so zastopani skoraj vsi ju-zni Slovani: Bosanec Kodro 12, Crnogorec Mijatović 9, Hrvat Suker (in Amavisca) 8, Bosanec Gudelj (in Ronald Koeman) 7. Kot je razvidno med najboljšimi ni ne »zlate zo-ge« Stojčkova, ne Romària, ki se je - kot dvojcek Bebeto - po svetovnem prvenstvu predal uživanju slave: njun povratek v Bra-zilijo, kjer je nogomet se vedno le zabava, je takorekoč za vogalom. VRSTNI RED: Real Madrid 25, Zaragoza 23, Deportivo La Co-ruña 22, Barcelona 20, Ath. Bilbao 19.

Nantes si je pred nedeljskim »big-mat-chem« s Paris St. Germainom (v Parizu) za-varoval hrbet. Patrice Loko, izbrani strellec francoskega prvenstva, je v pol ure s tremi

goli zrusil vsak poskus Lille, da bi iz atlant-ske obale odnesel točko. Medtem ko se je Nantes »trudil«, je PSG počival. Tekme v Sochauu zaradi slabega vremena namreč ni bilo. Zaostanek sedmih točk je iz »optič-nega vidika« nič kaj spodbuden, ob zaostali tekmi in direktnem spopadu pa se že lahko spremeni v eno samo. VRSTNI RED: Nan-tes 48, PSG (tekma manj) 41, Cannes 37, Bordeaux 36.

V Angliji so igrali tekme dvaintrideseti-ne finala državnega pokala, za to tekmo-vanje običajnih senzacij pa (zal) ni bilo. Stirje petoligasi so položili orožje, nasploh pa so podlegla vsa slabše postavljena most-va. Od prvoligasev je izpadel le Ipswich, v big - matchu pa je Blackburn izenacil v Newcastleu in bo tako ponovitev lahko igral pred domačimi gledalci. Na tekmi med Arsenalom in Millwallom je prišlo do množičnega pretepa med publiko: navijaci Millwalla so za take podvige posebno izurjeni, saj se »izkazejo« vsaj enkrat letno. Vroče, upajmo le na igrišču, bo tudi v na-slednjem kolu, ko bo Blackburn gostil Not-tingham, Manchester United pa se bo po-dal v Newcastle.

(dk)

KOŠARKA / V KORAČEVEM POKALU

Le bolonjski Filodoro je že gotov četrtfinalist

Tržaški Illycaffé jutri proti Sevilli brez poškodovanega centra Pol Bodetta - Birex in Stefanel morata nujno zmagati

MILAN - V središču pozornosti evropskih košarkarskih dogajanj bo ta teden Koračev pokal. Jutri bo namreč v starih kvalifikacijskih skupinah na sporedu zadnje kolo.

V A skupini je od italijanskih ekip bolonjski Filodoro, ne glede na jutrišnje srečanje v Istanbulu, že kvalificiran. Bolonjčani pa bodo skušali premagati domači Ulker in si tako zagotoviti prvo mesto na lestvici v tej skupini.

VRSTNI RED: Filodoro Bologna 8, Ulker Istanbul 6, Cholet 4, Manresa 2. JUTRISNJI SPORED: Ulker - Filodoro, Cholet - Manresa.

Pred težjo nalogo bo v B skupini Birex iz Verone, ki bo gostoval v Franciji, kjer se bo pomeril z ekipo Pau, s katero je že na prvem domačem srečanju izgubil. Mostvo iz Verone mora jutri nujno zmagati in obenem upati, da bo Alba v Berlinu premagala španski Estudiantes.

VRSTNI RED: Pau Orthez 8, Alba Berlin, Estudiantes Madrid in Birex Verona 4. JUTRISNJI SPORED: Pau -

Birex, Alba - Esutdiantes.

Tržaški Illycaffé mora jutri v C skupini doma nujno premagati Sevillo, ali izgubiti s točko razlike, da bi se uvrstil na drugo mesto v tej skupini in se tako kvalificiral za četrtfinale. Naloga trzasko ekipe pa gotovo ne bo lahka, saj se je med drugim na nedeljski tekmi proti Stefanelu poškodoval roko center Claudio Pol Bodetta, ki ga bodo danes operirali in bo lahko spet stopil na igrišče le čez 45 dni.

VRSTNI RED: Panionios Atene 8, Illycaffé Trst 6, Sevilla 4, Dinamo Moskva 2. JUTRISNJI SPORED: Dinamo - Panionios, Illycaffé - Sevilla.

Tudi milanski Stefanel nima drugih alternativ D skupini za uvrstitev v nadaljnje kolo, kot da jutri v Izraelu premagala Hapoel.

VRSTNI RED: Caceres 8, Hapoel, Peristeri Atene in Stefanel Milan 4. JUTRISNJI SPORED: Hapoel - Stefanel, Peristeri - Caceres.

V evropskem pokalu bo Benetton zaposlen že danes.

Doma bo namreč igral proti turski ekipi Fenerbache, ki se kot mostvo iz Trevisa bori za drugo mesto v skupini za špansko ekipo Tau-gres, ki bo verjetno zmagal v tej skupini. Benetton je danes favorit za zmago.

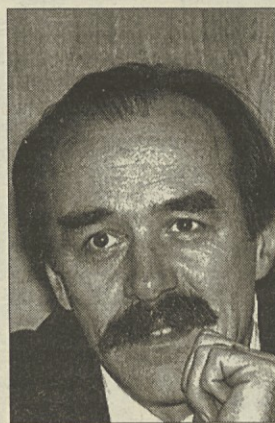
V »euroclubu« bo že jutri v prvem povratnem kolu A skupine zaposlen Scavolini, ki pa bo v Atenah proti Panathinaikosu igral brez enega svojih boljših košarkarjev, brez Walterja Magnifica, ki si se ni opomogel od poškodbe. Za mostvo trenerja Bianchinija bo to nedvomno hud udarec, saj Magnifico igra v tej sezoni kot v najboljših casih in je tudi njegova zasluga, da ekipa iz Pesara po prvem delu vodi v skupini A.

V B skupini bo v četrtak bolonjski Buckler igral v Nemčiji proti Leverkusenu, ki se upa na eno od prvih starih mest in mora zato nujno zmagati. Sicer tudi Bolonjčani si ne smejo privoščiti spodrsrljave, predvsem proti tako skromnemu nasprotniku, kot je nemsko mostvo.

KOŠARKA / SMELT OLIMPIJA V EUROCLUBU

Že jutri v Madridu bo novi trener Ravnika pred težko preizkušnjo

Problematična miselnost ljubljanskih igralcev

Sergej Ravnika (B.P.)

Smeltu Olimpiji. Zal.

Sergej Ravnika, ki je vedno veljal za preveč »mehkega« strokovnjaka (osem let je treniral žensko vrsto Jezice), bo moral že na jutrišnji tekmi 8. kola Evropskega klub-skega prvenstva v Madri-

du proti Realu dokazati, da popuščanja v sistemu igre, disciplini, medsebojnih odnosih in dolžnostih profesionalcev ne bo. Vendar, kot kaže, je v zadnjem času največji problem mostva skoraj že problematična miselnost tivolskih igralcev, ki se poskušajo v novem položaju znajti tako, da vsak pac misli le na sebe in nič drugega.

Smelt Olimpija bo danes zjutraj odpotovala v Madrid, po Moskvi na drugo zaporedno gostovanje, ko se bo jutri v Evropski ligi začel drugi krog tekmovanja v polfinalnih skupinah. Sloviti Real iz Madrida (trener Zeljko Obradović) je Ljubljancane premagal že na prvi tekmi v Tivoliju (61:66).

NOVICE

Poškodba vratarja Parme Buccija le ni tako huda

PARMA - Poškodba, ki jo je staknil vratar Parme Luca Bucci na prvenstveni tekmi z Juventusom, na srečo le ni tako huda, kot je v prvem trenutku kazalo. Po včerajšnjih temeljnih zdravniških pregledih so ugotovili, da je Bucci dobil močan udarec v koleno, kaže pa, da ligamenti niso poškodovani. Vsekakor pa bo moral Bucci mirovati od 45 do 60 dni in bo verjetno nared za tekmo pokala UEFA, ko bo Parma igrala proti danski ekipi Odense. Včeraj je Buccija telefoniral tudi Juventusov nogometaš Torricelli, ki je na nedeljski tekmi seveda nenamerno udaril vratarja Parme.

Milan: za tekmo z Reggiano doslej prodali le 150 vstopnic

MILAN - Za jutrišnjo zaostalo prvenstveno tekmo Milan - Reggiana so doslej prodali vsega le 150 vstopnic. Če bi Milan letos ne imel tako velikega števila abonmentov (kar 48.719), bi se verjetno jutri zbralo na tribunah milanskega stadiona izredno malo število gledalcev. To pa predvsem zato, ker državni prvaki letos igrajo v prvenstvu dokaj poprečno. Kapetan Baresi pravi, da ima Milan letos zvrhano mero smole, Savicević pa meni, da ekipi manjka vrhunski igralec, kot je Marco Van Basten.

Letos brez mladinskega turnirja v Viareggio?

VIAREGGIO (LUCCA) - Ena izmed največjih mladinskih nogometnih manifestacij v Italiji, turnir v Viareggio, bi lahko zaradi nepravilnosti na stadionu »Dei Pini« letos odpadla. Kaže, da se že stiri leta odvija na tem stadionu ta velik nogometni turnir, ne da bi organizator imel ustreznega dovoljenja glede varnosti za gledalce. Na »zatožni klopi« je predvsem pokrita tribuna tega stadiona, ki ni varna.

Panzaninijeva poškodovana

MILAN - Včerajšnji zdravniški izvidi so pokazali, da se Italijanka Sabina Panzanini ni mogla udeležiti nedeljskega veseloloma za svetovni pokal v Hausu im Ennstalu zaradi poškodbe medvretenčnih diskusov. Danes pa bo znano, koliko časa bo Panzaninijeva morala mirovati in kako se naprej zdraviti.

Obvestila

SK BRDINA

sporoča, da se nadaljuje telovadba za otroke in odrasle v telovadnici v Repnu vsak četrtek od 16.30 do 18.30.

SK BRDINA

organizira tečaj za baby skitum, ki bo ob nedeljah. Informacije na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah vsak ponedeljek od 19. do 21. ure. tel. 212859.

SK DEVIN

organizira v nedeljo, 15. t.m. smučarski izlet v Podkloster (Arnoldstain - Avstrija). Avtobus bo sprejemal izletnike od Bazovice do Stivana. Rezervacije in informacije Soscic, tel. 208551 in Skerk, tel. 200236.

NAMIZNI TENIS / NA 4. TURNIRJU ABSOLUTNE KATEGORIJE V TERNIJU

Krasovi drugokategorniki so se res izkazali

Dve 1. in dve 2. mesti v igri dvojic, bronasta kolajna za I. Miliča, uvrstitev A. Bersan in V. Milič med prvih osem

V Terniju, na 4. turnirju absolutne kategorije, so se Krasovi drugokategorniki zares izkazali. Z odličnimi rezultati v igri posameznikov in dvojic so kot drustvo osvojili prvo mesto. Njihovi uspehi bodo zabeleženi tudi za točkovanje za zvezno trofejo Gino Mario Cini.

Predimo sedaj h konkretnim uspehom: dve prvi in dve drugi mesti v igri dvojic, bronasta kolajna za Igorja Milica posamezno, uvrstitev Ane Bersan in Vanje Milič med prvih osem in Katje Milič med prvih 16.

V polfinalni tekmi ženskih parov je Krasova dvojica Ana Bersan in Vanja Milič nadigrala dvojico Rosini-Danieli, Katja Milič in Deborah Balboni (A4 Verzuolo) pa par Csiki-Zappitelli, tako da sta se Krasova para neizbežno morala srečati v finalu. Zlato je pripadlo Ani in Vanji, Katja in Deborah pa sta se morali zadovoljiti z drugim mestom. V

mesanih dvojicah sta Bersanova in Igor Milič prav tako osvojila drugo mesto. V finalu sta se srečala s parom Mantegazza-Balboni. Igor pa je bil se uspešnejši v moskih dvojicah s Tollom (Tramin). Brez pardona sta pokosila vse nasprotnikove pare in slavila zmago. Da je levoroki Igor Milič (st. 90) v dobri formi, je izprical tudi z doseženim tretjim mestom v moski konkurenci posamezno. V svoji skupini mu ni bil enak noben nasprotnik (Ghelardi, Busonero, Mastroberti). Vse je premagal z 2:0 v nizih. Kot tretji nosilec izločilnega dela tabele se je srečal z Giulianijem (st. 53) in Alessandrom Bisijem (st. 51). Polfinalno tekmo je igral z Giovannijem Bisijem (st. 12), kasnejšim zmagovalcem. Njuna tekma se je zaključila z izidom 2:3 v setih.

Tudi Krasova dekleta niso razocarala. Nasprotno, Ana Bersan je bila zmagovalka

svoje skupine (Armillei, Calliari, Puricelli). Vanja in Katja sta bili drugi: prva je v skupini izgubila s Cristino, Katja z Barbaro Semenza, zabeležili pa sta zmago nad Franchijevo oziroma Csikijevo in Kiao Ji. V izločilnem delu je bilo srečanje za vstop med osmerico Katje (st. 39) z Morettijevo (st. 6) za krasovko usodno. Prav tako za Ano Bersan (st. 21), ki se je z isto srečala v četrtini finala potem, ko je premagala Scortoniyevo. Vanja je v prvem krogu premagala Condorellijevo, potem pa ji je zreb ponovno namenil državno podprvakinja Arrisijevo.

Posamične uvrstitve krasovcev predstavljajo velik uspeh, ker so se kot drugokategorniki na turnirju morali soočiti tudi s prvokategorniki, njihovi rezultati pa krepko presegajo dejanski lastni jakostni položaj na državnih lestvicah.

(J.J.)

INTERVJU / TRŽAČAN MILANESE V NEDELJO DOSEGEL PRVI GOL V A LIGI

»Igranje v A ligi je v mojem dometu!«

Tržaški nogometaš v A ligi res ni vsakdanja zadeva. Pred desetimi leti je med prvotilgasi nastopal Claudio Bencina, usoda pa je hotela, da tudi njegov naslednik Mauro Milanese brani barve Cremoneseja. Milanese je prve korake opravil pri Don Boscu, k Triestini je prestopil pri devetih letih, nato je igral se za Monfalcone, Massese, nazadnje pa spet dve leti za tržaško mostvo (na sliki se v dresu Triestine), od katerega je letos (zaradi stecaja Triestine celo zastoj) opravil velik skok v nogometni olimpi. Po seriji prepričljivih predstav je v nedeljo dočakal tudi svoj prvi zadetek v najvišji ligi.

»...Toda se pred stirim meseci je bilo povsem drugače. H Cremoneseju sem prišel iz C-1 lige kot popoln neznaneec in tako kot svojcas pri Masseseju in Triestini v B ligi, sem si moral sele pridobiti zaupanje trenerja. Novinec mora vedno trenirati s polno paro, ko pa vendarle napoči čas prvih nastopov, si ne sme privoščiti najmanjše napake. Na začetku moras igrati nad svojimi povprečnimi zmogljivostmi. Jaz sem prvo priložnost dobil nič manj kot proti Juventus, ker take tekme za Cremonese nimajo pretirane važnosti. Svojemu znacaju se moram zahvaliti, da

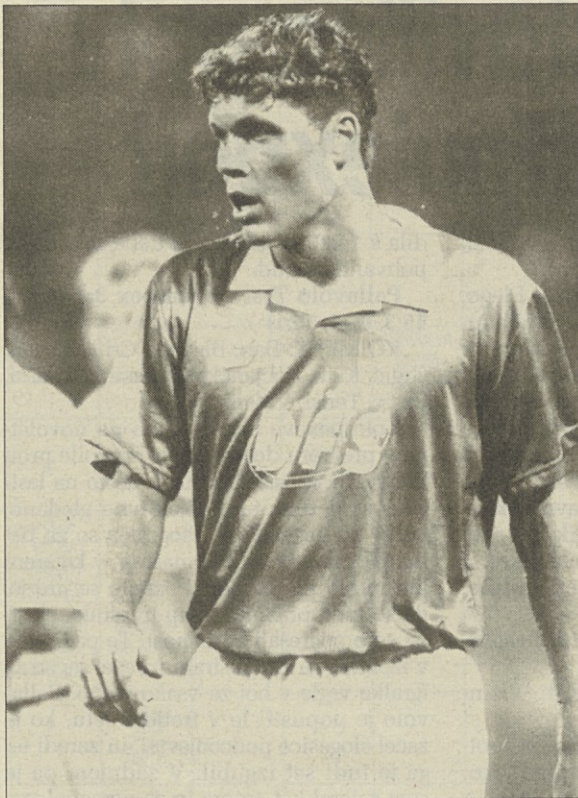
sem tudi v kritičnih trenutkih, ko sem večkrat sedel le na tribuni, vedno ostal optimist.«

V čem se najbolj razlikujeta A in C-1 liga?

»Največja je razlika na področju individualne tehnike igralcev in zato je tudi igra obcutno hitrejša. Z druge strani je vsaj začetno grajenje akcije celo lažje, v nasprotnikovi polovici igrišča pa se lahko pokrivanja in pressinga znebis le z vrtoglaviimi kombinacijami. Vsekakor imajo veliko težo tudi tujci, najboljši pa so večinoma napadalci, kar spet prispeva h kakovosti igre v napadu. Z veliko mero borbenosti pa je prilagajanje visji konkurenci lažje kot si večina misli.«

Kateri so cilji Cremoneseja in tvoje osebne želje?

»Za Cremonese je obstanek v A ligi slej ko prej edini možni cilj, zato ga tu sprejemajo kot pri Juventus naslov prvaka. Pomisliti je treba, da ima Cremona 70 tisoč prebivalcev, samo 3 tisoč abonentov, a tudi odlično organizacijo: od skladiščnika do opazovalcev v nižjih li-

gah, vsi opravljajo svojo vlogo kot svicar-ska ura.

Sam si predvsem želim, da bi ne glede na rezultate mostva se naprej igral v A ligi. Po tem, kar sem doslej preizkusil, mislim, da je to v mojem dometu.«

Dimitrij Krizman

KOŠARKA / TURNIR V RIMINIJU

Jadranovci v tolažilni skupini zanesljivo premagali vse tekmece

Nepozabna življenjska izkušnja

»Tudi s to skupino, kot s starejšo, smo iz Riminija odnesli same lepe spomine. Tudi mlajši so si ustvarili nova prijateljstva, saj je na tem turnirju nastopilo veliko število ekip, in dve sta bili iz tujine, ena iz Madžarske in ena iz Hrvaske. Glede samih igalskih izkušenj pa nisem preveč zadovoljen. Imeli smo namreč smolo, da smo že na prvem srečanju naleteli na premočnega nasprotnika, na Scavolini iz Pesara. Visoko smo izgubili in s tem smo končali v tolažilno skupino starih ekip, ki so bile precej skromne in tako smo na vseh treh tekmah visoko in brez težav zmagali. Mislim pa, da bi se lahko enakovredno borili tudi v drugi skupini sestavljenih ekip,« nam je ob povratku domov dejal Jadranov trener Andrej Vremec.

Na tem turnirju je samo v kategoriji dečkov (letnika 1982/83) nastopilo 20 ekip, in sicer: Mafc Budimpešta, Zrinjevac Zagreb, SGT Turin, Verbano Varese, Jadran Trst, Pall. Biella, Senigallia Ancona, Carimonte Rim, Desio Milan, Veroli Frosinone, Scavolini Pesaro, Basket Giovane A in B Pesaro, Montecchio Pesaro, Cervia Ravenna, Stella Rimini, Santarcangelo Rimini, Cervia Ravenna, Magic Rimini in Monini Rimini.

Nasi kosarkarji so v Riminju bivali po družinah pri vrstnikih. Sli so tudi

na izlet v San Marino, ki je bil prvič po dolgih letih zasnežen. Poleg številnih tekem so imeli se precej časa za drugo zabavo. Skratka, tudi to gostovanje je zelo uspelo. Naj omenimo še, da je trenerju Vremcu pri vodenju ekipe pomagal Paolo Pro.

V tolažilni skupini so v 1. kolu kar s 60 točkami razlike premagali Cervio. Mostvo Moninija iz Riminija je našim sicer na trenutke nudilo dober odpor, jadrancovci pa so zmagali predvsem zaradi dobre igre v tretji četrtini, ki so jo dobili z 20:10. Na tretji tekmi proti Stelli iz Riminija pa so brez težav slavili visoko zmago in tako premočno osvojili prvo mesto v tolažilni skupini.

Jadran - Cervia 81:21 (46:11)

JADRAN: Peric 6, Sustersic 20, Piccini 5, Doglia 10, Ferfolja 7, Kocjancic 6, Pavat 2, Stokelj 7, Gregori 15, Svab 3.

Jadran - Monini Rimini 65:52 (39:32)

JADRAN: Kocjancic 12, Ferfolja 8, Peric, Piccini 5, Sustersic 12, Stokelj 8, Doglia 7, Pavat, Svab 6, Gregori 7.

Jadran - Stella Rimini 79:42 (44:18)

JADRAN: Kocjancic 10, Stokelj 14, Svab 2, Pavat 2, Peric 4, Doglia 11, Sustersic 19, Piccini 5, Gregori 8, Ferfolja 4.

Na sliki: Jadranova ekipa s trenerjem Vremcem (levo) in Projem.

KOŠARKA / DRŽAVNI KADETI

Nepremagani Illycaffé premočan za zdesetkano ekipo Kontovela

Kontovel - Illycaffé 54:100 (26:50)

KONTOVEL: Jagodic 11 (5:7), Senizza 3 (1:2), Starc 8 (4:8), Slavec 9 (3:8), Stokelj 2 (2:6), Sosic 4 (2:2), Umek 15 (5:12), trener Furlan.

PM 22:45. PON: Starc (37).

Kot je bilo pričakovati, je Kontovel visoko izgubil proti se nepremaganemu Illycafféju, ki je že po uvodnih minutah dokazal, kdo je »gospodar« na igrišču. Tržancani so namreč takoj povedli na 15:2, nato 23:6, 39:14 itd. Za nameček pa so Kontovelci nastopili še v okrnjeni postavi in predvsem se je poznala odsotnost Alberta Velinskega, ki bi se lahko vsaj delno boril za odbite zoge, saj je bila premoč gostov pod kosema več

kot očinta. Pri gostih se je zlasti izkazal Max Spigaglia, ki je dal 28 točk in je predvsem »ustrahovalno« deloval v obrambi, saj je polovil vse odbite zoge in poleg tega delil »banane« na desno in levo.

OSTALI IZIDI 14. KO-LA: Pall. Udinese - Latte Carso 65:79, Don Bosco - Fiumicello 82:101, Brescialat - Pom 110:67.

VRSTNI RED: illycaffé 24, Italmonfalcone 18, Latte Carso in Brescialat Gorica 16, Pall. Udinese 14, Fiumicello 10, Kontovel 8, Pom Tržic in Don Bosco 2.

PRIHODNJE KOLO: Fiumicello - Latte Carso, Illycaffé - Don Bosco, Kontovel - Pall. Udinese (15.1. ob 11.00), Italmonfalcone - Pom, Brescialat prost.

KOŠARKA / NARAŠČAJNIKI

Dom zaslužno ugnal miljsko ekipo Dino Conti

Med dečki je Sokol izgubil z Don Boscom A - Danes derbi

Dom - Dino Conti 86:69 (48:40)

DOM: Stefancic 11 (5:8), Hrovatin 34 (9:12), Bogatec 5 (3:4), Brundula, Gustin 18 (2:7), Valente 4, Zobin 7 (0:2), Bukavec 4, Pavletic.

3T: Pavletic in Zobin po 1.

Domovci so novo leto zaceli z lepo zmago nad Dino Contijem. Vremčevi varovanci, ki jih je tokrat vodil pomožni trener Jan Gregori, so v prvih minutah zaostajali, nato pa z dobro igro ter zagriženostjo nadoknadili ves zaostanek in celo zaključili polčas v vodstvu. Tekma je bila v drugem polcasu ponovno izenačena, toda gostitelji so dobro odigrali odločilne minute, kar jim je na koncu prineslo zmago s 17 točkami razlike. Zmaga je zaslužena, saj so bili do-

movci veliko boljši.

S tem uspehom so se povzpeli na tretje mesto lestvice. (Martin Gustin)

DEČKI

Sokol - Don Bosco A 75:121 (30:55)

SOKOL: Bogatec 2, Pavletic 16 (0:5), Sustersic 10, Rebula 8, Frandoli 6, Doglia 19 (1:1), Semec 14 (2:8), Hrovatin, trener: Popovic.

SON: 13.

Prvo srečanje po novem letu so mladi sokoli odigrali proti verjetno najmočnejšemu mostvu prvenstva. Popolnosti postavbe navkljub pa je bil Don Bosco A v precejšnjih težavah zlasti v prvi četrtini, ko so se domačini z Denisom Doglio na celu enakovredno upirali gostom in tako zaključili prvih deset minut srečanja s piclimi stiri točkami zaostanka. V nadaljevanju pa je Sokol popustil in utrpel najprej delni izid 0:10, tik pred odmorom pa še 0:8. V drugem delu tekme pa je prva postava Don Bosca stalno trdno imela vajeti igre v svojih rokah, čeprav so za leto mlajši slovenski dečki večkrat spravili v težave goste zlasti s hitrimi protinapadi. Z domisljeno igro sta se izkazala Alen Semec in Danijel Sustersic, medtem ko Robi Pavletic ni dal običajnega doprinosa. Povedali bi se, da je nabrežinska ekipa nastopila v okrnjeni sestavi brez Jaklica in poskodovanega Grilanca. (A.T.)

Danes v Gorici derbi

Dom Unitecno - Jadran

V telovadnici Kulturnega doma v Gorici bo danes ob 18. uri slovenski derbi »dečkov« med domovci in jadrancovci. Favoriti za zmago so domovci.

ODBOJKA / MLADINCI NA TRŽAŠKEM

Za Koimpex le formalnost

Prihodnjo nedeljo odločilna tekma v boju za naslov prvaka

Koimpex - Volley Club 80 TS 3:0 (15:2, 15:4, 15:3)

KOIMPEX: Kralj (5+0), Volcic (6+6), Germani (3+0), Furlanec (7+2), Sustersic (1+2), Cuk (2+3), Micalessi (5+1), Drasic, Milic, Ritossa.

Servis (točke/napake): 9/6; napake: Koimpex 10, Volley 17. Trajanje setov: 16, 12, 12 minut.

Nedeljska tekma je bila zgolj formalnost, kajti tržaška sesterka, ni mogla nuditi nikakršnega odpora združenji ekipi, čeprav ima v svojih vrstah nekaj obetavnih igralcev. Le v začetku drugega seta so Tržancani povedli 4:1 in to je bilo tudi vse. Prav zaradi skromnosti nasprotnika je trener Drasic lahko poskusil novo postavbo, ki naj bi bila kos prihodnjemu nasprotniku, ko se bo odigralo odločilno dejanje boja za končno zmago s Pallavolom. Drasic je svoje varovance temeljito pripravil za ta zadnji nastop v letošnjem

prvenstvu. Med pocitnicami so trenirali kar dvakrat dnevno. Trener je naredil vse mogoče, da bi ekipo pripravil čim boljše, vendar resnici na ljubo treba povedati, da nekateri igralci se se vedno ne zavedajo, da odbojka ni individualni sport, kjer lahko pocenjas, kar se tebi zdi. Kocljiva je prav prisotnost nekaterih elementov, ki bi vsekakor dali večji elan združenim močem. Zato je bil Drasic tudi primoran zamenjati standardno postavbo. Za končnega zmagovalca in pokrajinskega prvaka bo treba torej počakati še do nedelje. Če bodo fantje nastopili samozavestno in prepričljivo, da so res zmogni podviga, jim zmaga ne more uiti. (Marij)

Ostali izid 9. kola: Pallavolo TS - S. Andrea 3:0.

Vrstni red: Pallavolo Trieste 14, Koimpex 12, Volley Club 6, S. Andrea 4, Volle 80 0.

ODBOJKA / MLADINKE NA TRŽAŠKEM

Neustavljiva pot Bora Friulexport

Bor Friulexport - Randi SGT 3:0 (15:3, 15:2, 15:8)

BOR FRIULEXPORT: M. in I. Flego, Pitacco, Zadnik, Gruđen, M. Faimann, Bogatec, Tommaselli, Sternad, Rogelja.

Tudi v drugem kolu povratnega dela (v prvem so borovke pocivale) je naša sesterka dosegla rutinsko zmago na poti do naslova. Nasprotnik našim ni bil dorasel. Po gladki zmagi v prvih dveh setih pa je v nadaljevanju zaigrala postavba deklic. Kljub temu, da je nasprotnik dosegel nekaj več točk, pa zmaga ni bila nikoli v dvomu, vse deklice pa so zadovoljile. (Dejan)

Sokol - Nuova Pallavolo 3:2 (2:15, 16:14, 15:1, 7:15, 15:9)

SOKOL: Svava, Semec, Radetti, Vizintin, Kralj, Franco.

Srečanje med enakovrednima nasprotnikoma se je končalo s tesno zmago sokolovk. Tekma ni bila lepa. Obem ekipam se je poznalo, da sta med prazniki manj trenirali, zato je bilo v njuni igri veliko nihanj. Sokolovke so največ težav imela s sprejemom servisa, posebno ko je na drugi strani ena od nasprotnic servirala v skoku. Le malo je manjkalo, da bi NPT povedla z 2:0, saj je v drugem setu že vo-

dila s 14:13. Vsekakor je treba sokolovke pohvaliti za trud.

Pallavolo Trst - Koimpex 3:1 (15:5, 15:3, 6:15, 15:1)

KOIMPEX: Ban, Blazina, Criti, Furlan, Grgic, Kalc, Kocjancic, Kufersin, Molassi, Sosic, Tensi, Vidali.

Koimpexove mladinke so po novoletnem premoru dokaj gladko izgubile proti Pallavolu, ki zaseda drugo mesto na lestvici, in je trenutno, objektivno gledano, boljši od naše ekipe. Sloga se so za nameček opravile še slab nastop, v katerem jim ni slo nič od rok. Poznalo se jim je, da so med prazniki manj trenirale, zlasti pa smo pogrešali borbenost. Te pa je bilo v izobilju na drugi strani mreže, saj so se igralke vrgle v boj za vsako točko. Pallavolo je popustil le v tretjem setu, ko je začel slogasice podcenjevati, in zaradi tega je tudi set izgubil. V zadnjem pa je spet zaigral kot zmorn in za nerazpoloženi Koimpex ni bilo nobenega upanja na uspeh. (INKA)

Vrstni red: Bor Friulexport in Pallavolo Trieste 14, Sokol Indules 10, Koimpex 8, Nuova Pallavolo Trieste 6, Sgt 2, Sant'Andrea 0. (Bor in S. Andrea imata tekmo manj)

ODBOJKA / MLADINCI NA GORIŠKEM

Kar z dvema združenima ekipama Espego za osvojitev naslova Olympia v vidiku prvenstva U16

Z drevisnjim dvobojem med Olympio in Mosso (Slovenski sportni center ob 18.30) se bo tudi na Goriskem pričelo odbojgarsko prvenstvo mladincev. V tem prvenstvu nastopa samo pet sesterk, od teh sta dve slovenski. Obe sta združeni in sta bili sestavljeni na osnovi dogovora med Valom, Nasim praporom, Olympio in Sočo, se pravi med vsemi našimi društvi, ki se na Goriskem ukvarjajo z moško odbojko.

Pokrajinska faza bo brzkone tudi letos v znamenju združene ekipe Espego, v kateri so zbrani vsi najboljši mladinci. Najnevarnejši nasprotnik združene ekipe bi moral biti Torriana, s katero se bo Espego pomeril že v prvem kolu (12.1 ob 19. uri v Gradiscu). Ogrodje združene ekipe, ki je letos še bolj okrepljena in steje kar trinajst igralcev, sestavljajo fantje, ki v zadnjih letih s svojimi rezultati vedrijo in oblajo na deželni ravni, na kateri so v lanskem sezoni osvojili naslov deželnih prvakov tako med mladinci kot med dečki, igralci letnika 1978 pa so leta 1991 zasedli osmo mesto v Italiji na državnem finalu med naraščajniki.

Za Olympio bodo igrali vsi naši najboljši dečki, na pomoč pa jim bo pri-

skocilo nekaj starejših igralcev (med temi tudi Evgen Komjanc, ki z Olympio ze igra v C2 ligi). Cilj sesterke je le v tem, da čim več igra, zlasti v vidiku prvenstva za šestnajstletnika, za katerega se se ne ve, kdaj se bo pričelo. Doseganje prijateljske tekme so pokazala, da ekipa se ni povsem uigrana, od nje pa lahko vsekakor pričakujemo, da se bo izkazala tudi v tem prvenstvu.

Postavi naših ekip

Espego: Simon Cernic (78), Matej Cernic (78), Manuel Devetak (78), Matej Maukc (77), Denis Miserit (78), Nikolaj Pintar (78), Danjel Radetti (77), Ales Plesnicar (78), Danjel Soban (78), Robert Lutman (79), Loris Manià (79), David Lukes (79), David Mucic (79). Trener: Luciano Seppi.

Olympia: Alessandro Braione (letnik 1979), Evgen Komjanc (77), Marko Cernic (80), Aljoša Dorni (80), Luka Frandoli (80), Sasa Klanjek (80), Ivan Komjanc (80), Patrik Komjanc (78), Aleks Makuc (77), Mitja Miklus (80), Robert Mucci (77), Matija Pipan (80), Boris Jelen (80), Gregor Brisco (80), Lorenzo Muzzan (79), Luca Squadrito (79), Pierpaolo Silli (78). Trener: Rado Lavrencic.

Kljub porazu naraščajnice Pos. Sovodnje niso razočarale

Fincantieri - Posojilnica Sovodnje 3:0 (15:7, 15:4, 15:12)

POSOJILNICA SOVODNJE: Danieli, Terpin, Ferletic, Devetta, K. in T. Vizintin, Ursic.

Sovodnjeke so prvenstvo pricale s porazom, vendar pa s svojim nastopom niso razočarale.

Nastopile so v zelo okrnjeni postavi, kljub temu pa so se enakovredno upirale bolj prekaljenim gostiteljicam in gladek poraz je zanje morda prehuda kazen, čeprav je po drugi strani tudi res, da so Fincantieriju po nepotrebnem prepustili preveliko število točk.

Naj omenimo še, da sta Paola Ursic in Katja Ferletic prvič nastopili v tej kategoriji in svoj krstni nastop opravili povsem solidno.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: V iskanju stikov s prihodnjimi sodelavci boste nadvse uspešni, zato boste lahko že kmalu startali s svojim projektom. A ne bodite preveč radodarni s praznimi obljubami.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Odločili se boste za spremembo življenjskih navad. Najbolje je, da začnete tam, kjer se najlepše počutite, namreč za polno mizo. Za uvod obiščite klavnico.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Uživali boste v svoji ponosni drži, vse dokler vam nekdo ne bo pokazal ogledala. Ne natikajte si novih ocal, dovolite si raje iskren pogled, pa boste še ponosnejši.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Le malokdo se bo pripravljen vziveti v vas nezavidljiv položaj, zato boste na trenutke še mračnejši - vse do noči, ko se vam bo posvetila odresilna ideja.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Dobre volje, ki jo boste sevali naokoli, se bodo nalezli vsi - razen nekoga, ki potrebuje veliko več. Prisluhnite mu, čeprav se bo vasa volja za trenutek poslalsala.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Partner bo vaš predlog za izboljšanje vajinega odnosa sprejel z negodovanjem, saj vam je prav isto brez uspeha predlagal že zdavnaj. Ko je eden gluh, je drugi slep.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Končno boste odkrili vzrok, zaradi katerega vam izmika uspeh za uspehom. Ne tratite časa s samoobtoževanjem, sicer se vam bo izmuznil se eden.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Robantili boste čez nesposobnost sodelavcev, nato pa se boste zarli vase ter zarobantili še čez svojo nestrpnost. Pravi začetek se zneraj nahaja na vašem koncu.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Jadikovali boste zaradi neljubih dogodkov, ki vam kvarijo postavljene nacрте. Po samokritičnem premisleku si boste priznali, da ste si večino bremen naložili sami.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Za las se boste izognili usodnemu trku. Nikar ne raziskujte, kako se vam je to posrečilo, kajti tega ne boste nikdar odkrili. Pomagajo vam namreč nevidni angeli.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Uživali boste ob mislih na lepšo prihodnost, vse dokler se ne boste zavedli, da bo treba pljuniti v dlani in poprijeti za delo. Poskrbite se za užitek ob delu.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Zarli se boste v negotovo prihodnost, zato boste neucakani in nepredvidljivi. Definirajte najprej svoje cilje, nato pa ujemite ritem in veselo na ples.

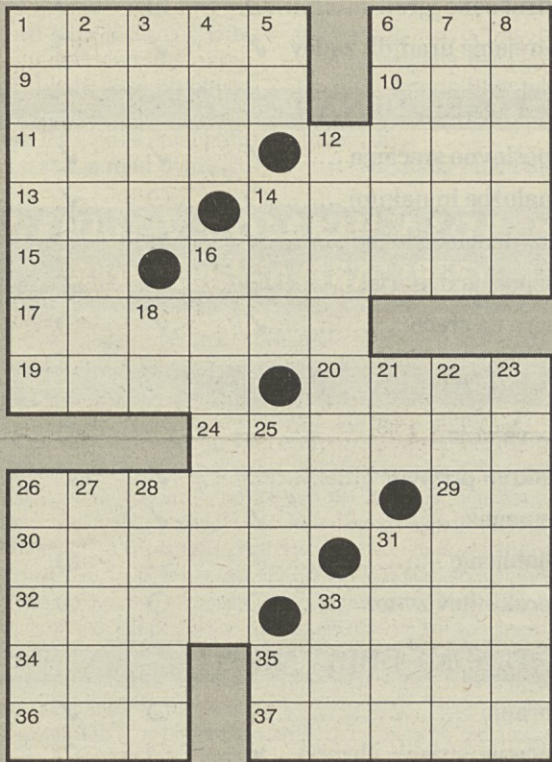
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. angleskih avtomobil, 6. zmaga pri sahu, 9. zirafa kongoskih pragozdov, 10. rimska boginja jeze, 11. težka tkanina, 12. ritmično gibanje telesa ob glasbi, 13. plesna prireditev, 14. žabja jajčeca, 15. staro pomorsko mesto v Kilikiji, 16. opoldanski počitek v Spaniji, 17. pijaca grških bogov, 19. glavno mesto Gane, 20. ime slovenskega violinista Ozima, 24. posoda, kamor molzejo mleko, dojlilnica, 26. Vergilov ep, 29. začetek azbuke, 30. otocje v Tihem oceanu, 31. pritok Rena iz Avstrije, 32. prestol, 33. indijski bog ognja, 34. krajša oblika angleskega moskega imena Ronald, 35. ljubezenski pesnik, 36. ime slovenske filmske igralka Kravanje, 37. vele mesto na japonskem otoku Honsu.

Navpično:

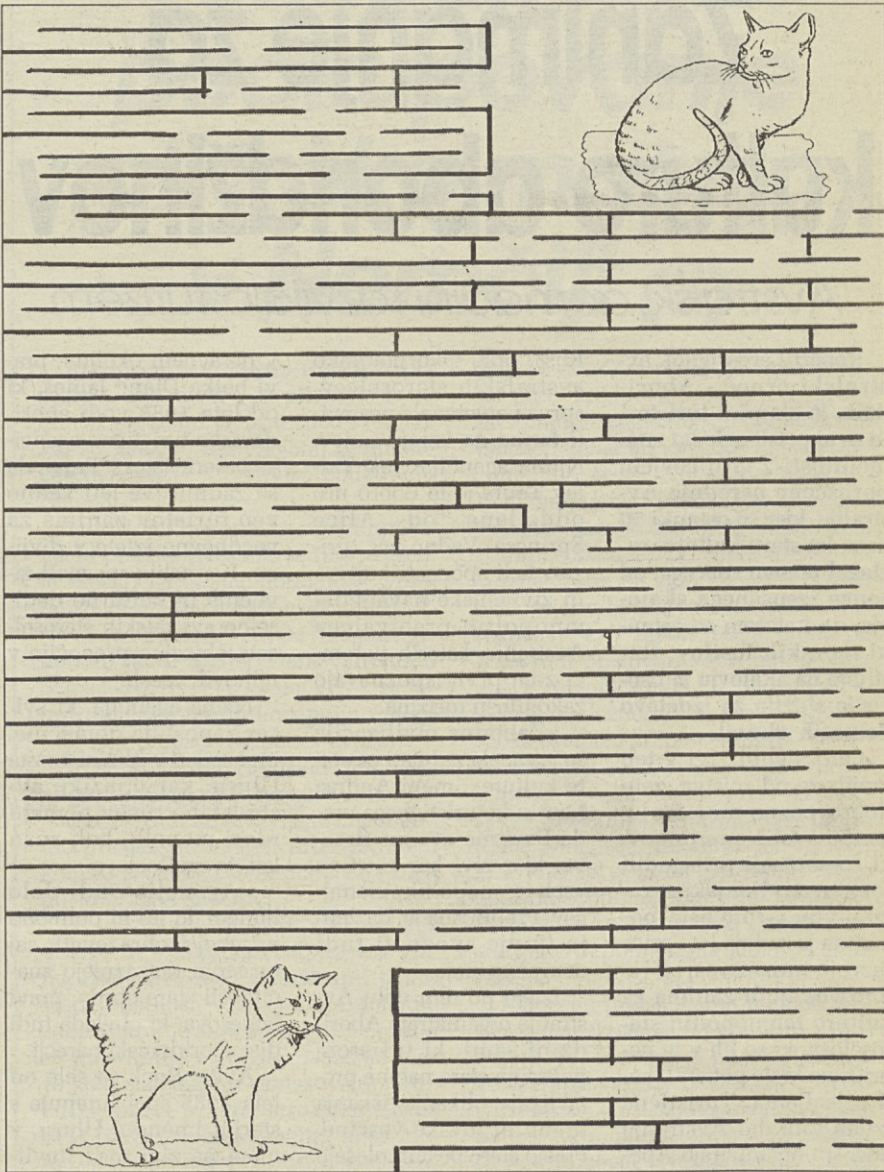
1. skupina oseb, ki izvirajo od skupnega prednika, 2. ornament, 3. reka v Južnoafriški republiki, 4. avstrijski gledališki režiser (Leon), 5. avtomobilska oznaka Reke, 6. ime umrlega jazz glasbenika Davisa, 7. ječa, 8. tipka, 12. severnoameriška travnata pokrajina brez drevja, 14. ime ameriške filmske igralka Farrow, 16. veliko sportno igrišče s tribunami, 18. avtomobilska oznaka Kranja, 21. kemijski znak za galij, 22. naslovna oseba Suhodolčanovega literarnega dela (Naočnik in ...), 23. rezultat odštevanja, 25. pesem hvalnica, 26. produkti reakcije med alkoholi in kislinami, 27. nacija, 28. Ljubljana v antiki, 31. otroška zabava, 33. za polton zvisana nota a, 35. različni crki.

az, Samoa, III, tron, Agni, Ron, Ida, Osaka.
mreš, Is, sčesta, nekter, Akra, Igor, dočaca, Eneida, Vodoravno: rover, mat, okapi, Ira, drap, ples, bal,

RESITEV

Katera pot je prava?

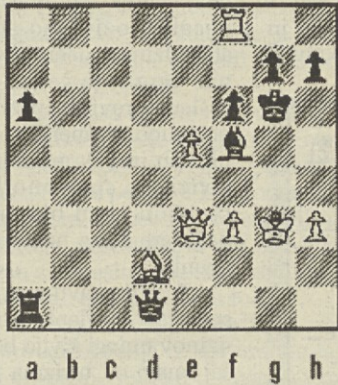
ŠAH

Novozenjin - Panfilov / Vladimir 1975

Tezko je na hitro oceniti, kateri kralj je bolj ogrožen. Belega varuje dama, črnega pa kmeti in lovec. Toda na potezi je beli, ki v žrtvenem slogu in forsirano kombinacijo matira črnega kralja. Toda kako zaceti z akcijo? V kolikor v analizi ne odkrijete poti do mata, pa si oglejte spodnjo resitev!

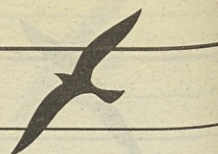
Resitev

Za dosego cilja - matiranje črnega kralja, beli elegantno žrtvuje damo! 1.Dh6+!! Po izsiljenem 1...gh6 sledi 2.Tf6+ Kg7. Tudi na umik kralja 2...Kh5 sledi 3.Th6: mat! Sedaj pa sledi usklajeno delovanje bele trdnjave in lovca : 3.Lh6+ Kg8 3.Tf8 mat. Zares lepa kombinacija, ki se je končala z matom!

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

181	UM. SMER OB KONCU 19. IN ZACET- KU 20. ST.	TRTA S SVETLO RDECIMI GROZDI	CASOVNI TERMIN	NEMSKA PESNICA SEIDEL	NALOG ZA PENOS DENARJA	DEL ARHAIKA, IZ KATEREGA NI ORG. OSTANKOV	AMERIŠKA IGRALKA	KRAVICA	DOLŽINA ----- VIŠINA	CEJVAN JAN	AMERISKI SLIKAR (THOMAS, 1844 - 1916)	VEC POVEŽA- NIH, ZDRU- ZENIH STVARI, KI SESTAV- LJAJO FUNKCIO- NALNO CELOTO	DRUŽBENI POLOŽAJ	PODZEMNI ZUŽKOJED	SOL MLECNE KISLINE	KRAJ NA CRESU	SOTOCNICA TARE	AVTOR: SIMON BIZJAK	SL. VESLAC MUJČIK	MESTO NA SICILJI	STANJE ČLOVEKA, KI NI SVOBODEN	POČIVANJE V VODO- RAVNEM POLOŽAJU
PROSTOR, KJER SE KDO SKRIVA																		GL. MESTO J. KOREJE UREJENA M. OBALA				
POSMEHO- VANJE, SMESENJE												ZACRTANJE PROGE ROBI OBLAK										
SLABSALNI IZRAZ ZA ITALIJANA										ČLOVEK, KI NE VIDI NA DALEČ IT. SPOLNIK												
BOGO LEŠKOVIC			SL. KOSTU- MOGRAFKA VOGELNIK	SL. PEVKA ZNIDARIČ				TROJA ČLOVEKOVO OSEBNO ŽIVLJENJE						VERDIJEVA OPERA KRLEŽEVA DRAMA								
DEL KMEČKEGA VOZA				IZOTOP RADONA SL. POPEVKAR (KARLI)							KLOVN, BURKEZ	ANTON AZBE KRONIKA, LETOPIŠ				ALES GARTNER	ALENKA KEJŽAR SILNO VELIK KIP			NEŽNEČEK VELIKA DOMAČA PTICA		
SL. BIA- TLONEC (BOSTJAN)						REKA MED HRV. IN BIH PAVLA ROVAN				VODJA UPORA RIMSKIH SUŽNJEV								GROB, GROBNICA (STAR.)	IME VEC PAPEŽEV REAKTIVNO LETALO			
NORVEŠKI SLOVNIČAR AASEN					NAMIZNO PREGRIJALO HERCEGOVEC				HRANA, PRI- PRAVLJENA ZA UŽIVANJE	JUŽNOAME- RISKA KUKAVICA	DALMATIN- SKO ŽENSKO IME				VAS MED BOH. IN BLEJSKIM J. ALEKSANDAR (OKR.)							
ZVEZDANA IGNJATOVIC			IZSTOP ORGA- NOV, KILA KATJA KOREN								SKUPINA PTIČ TANTAL					ODISEJEV OČE					ANDREJ STOJAN	
SLAB UČENEC							SVIČARSKI SIR										KITICA IZ OSMIH ENAJ- STERCEV, STANCA					
ZVODNIK							SEVANJE									SLAVKO AVSENIK			ORGAN VOHA			

AVSTRALIJA

Zanimanje za kulturo aboridžinov

Avstralski domačini razvijajo turizem

Robert Lerossignol, avstralski crnec - Aboridzin, je skupini turistov, ki so si prisli ogledat znamenitosti z grmicevjem porasčene osrednje Avstralije, kjer so ostanki 50 tisoč let stare kulture, razlagal pomen rdečega, od sonca izsušenega skalovja, na katerem so ostanki morskih fosilov. Rastlinje na skalovju je tisočletja služilo za izdelavo domačih zdravil.

Lerossignol živi v teh krajih že od rojstva, zato dobro pozna mite in legende svojih prednikov, ki so se znali prilagoditi težkim življenjskim razmeram. Grmicasta pokrajina je zadnja leta priča razvoju turizma, saj se vedno več ljudi zanima za kulturo temnopoltih staroselcev, ki so jih v te neprijazne kraje potisnili beli priseljenci. Turistične izlete v ta del Avstralije pogosto organizirajo Aboridžini sami: potepanje po divjini je hkrati avanturistično in poučno, turizem pa je v te revne kraje prinesel razvoj.

»Turizem smo sicer postavili na drugo mesto«, je povedal Lerossignol, saj sta z ženo Le-

Ross, prav tako potomko avstralskih staroselcev, sprva nameravala postaviti farmo za vzrejo novej. Njuna agencija Oak Valley Tours je le dobro uro oddaljena od Alice Springsa. Vedno več turistov zeli spoznati kulturo in življenjske navade temnopoltih prebivalcev Avstralije, katerih potomci zdaj prvič spoznavajo zakonitosti turizma.

»Zahodna civilizacija se je začela zanimati za stare kulture«, meni Andrea Martin iz turističnega urada Severne zvezne države, kjer živi kar četrtnina vseh temnopoltih Avstralcev. Prepričana je, da želijo ljudje spoznati tudi drugačne kraje.

Izlete po tem delu Avstralije organizirajo Aboridžini sami, ki turistom pokažejo stare načine življenja, slikanja, iskanja hrane in lovske veščine. Pojejo stare pesmi, plešejo in pripovedujejo bajke. Izleti trajajo ves teden, nekateri pa tudi dlje; običajno turisti obiskujejo naseleja avstralskih crncev.

»Avstralce vedno bolj zanima kulturna zapuščina tradicionalnih ljudstev in življenje ljudi, ki se živijo

v naravnem okolju«, pravi belka Diane James, ki od leta 1988 vodi aboridžinsko turistično agencijo Desert Tracks. Pravi, da se zadnji dve leti vedno več turistov zanima za večdnevne izlete v divjino. Ker želijo spoznati življenje in kulturno dedščino avstralskih staroselcev, običajno prenočijo v njihovih vaseh.

Njena agencija, ki sicer zaposluje domačine, ima sedež v bližini mesta Uluru, kar v jeziku avstralskih crncev pomeni rdeči monolit, bolj znan kot Ayers Rock.

»Agencija nudi delo ljudem, ki jih ni potrebno posebej izobraževati, saj turistom razkazujejo značilnosti stare obrti«, pravi Jamesova, ki obvlada tudi dve aboridžinski narečji.

Ayers Rock se sele od leta 1985 spet imenuje s starim imenom Uluru, v njem pa živi tudi številni močna anaguijska skupnost. Na avstralskem severu so potomci nekdanjih prebivalcev po zvezni zakonodaji iz leta 1976 dobili nazaj velik del ozemlja, zato v svojih naseljih oživljajo stari, aboridžinski način življenja. Čeprav je veliko staroselcev revnih in živijo po zahodnih merilih - veliko jih ima na primer televizijske sprejemnike - pa kljub temu ohranjajo nekatere stare načine življenja.

»Zaradi pravilnega poseganja v življenje Aboridžinov mnogi živijo bolje, saj imajo od turizma precej koristi«, je zapisano v nedavnem, uradnem poročilu urada za turizem Severnega teritorija.

Jason Szep, Reuter

BAROMETER RAZPOLOŽENJA

Idealizem in romantika ob polni Luni v Raku

V čustveni vnemi lahko zanetimo tudi kakšen požar

	TOR	SRE	CET	PET	SOB	NED	PON
POCUTJE, ZDRAVJE							
sprostitev	○	○	○	○	○	✓	✓
sport	○	✓	✓	✓	○	○	✗
post, dieta	✗	✗	○	○	○	○	✓
težja fizična dela	✓	✓	✓	○	○	✗	✗
izlet	○	○	○	✓	✓	✓	✓
DRUŽBA, ODNOSI							
obisk znancev	○	○	✓	✓	✓	✓	○
domaća zabava	✗	✗	✗	○	○	○	✗
družinski posvet	○	✓	✓	✓	○	○	○
družabne igre	○	○	○	✓	✓	✓	○
urejanje uradnih zadev	✓	✓	○	○	○	✗	✗
POSEL, DENAR							
poslovno srečanje	✓	✓	✓	○	○	○	✗
naložbe in nakupi	○	○	✓	✓	✓	○	○
zamenjava službe	✗	✗	○	○	○	✗	✗
izposoja denarja	○	✓	✓	○	○	○	✗
igre na srečo	✓	✓	○	○	○	✗	✗
LJUBEZEN, SPOLNOST							
osvajanje	○	○	○	○	✓	✓	✓
iskren pogovor	○	✓	✓	✓	○	○	○
zmenek	✓	✓	✓	○	○	✓	✓
ljubljenje	✓	○	○	○	✓	✓	✓
prekinitev zveze	○	○	○	✗	✗	✗	✗
UMSKE DEJAVNOSTI							
branje	○	○	✓	✓	✓	✓	○
učenje, sirjenje obzorja	✗	○	○	○	✓	✓	○
raziskovanje	✓	✓	✓	✓	○	○	○
umetniško ustvarjanje	○	○	○	✓	✓	✓	○
reševanje težav	✗	✗	○	○	○	✓	✓

LEGENDA: ✓ ugoden dan, ○ nevtralen dan, ✗ neugoden dan

V tem tednu bo največja zastopanost planetov v znamenjih zemlje. Poleg Sonca bosta v Kozorogu še Uran in Neptun. Uran je tudi planet zemlje, zato bo njegov vpliv kar velik. Prav tako se v zemeljskem znamenju Device vrti Mars. Vsa stiri nebesna telesa bodo vplivala na našo praktičnost in precejšnjo opreznost.

V znamenju ognja, Strelcu, bosta Venera in Jupiter, v vodnih znamenjih pa bomo imeli prav tako dva planeta - v Skorpijonu bo Pluton in v Ribah Saturn. Oba bosta poglobljala nase čustveno življenje, kar ne bo vedno lahka zadeva. Morali se bomo soočiti z marsikatero oviro, katere izvor pa seveda ne gre iskati na nebu, temveč v nas samih.

Cutiti bo pomanjkanje zračnih kakovosti, saj je v zračnem znamenju Vodnarja le Merkur. Nasa sposobnost komunikacije bo s tem zmanjšana, zato se bomo ukvarjali predvsem s svojim notranjim svetom. 16. januarja bo nastopila polna Luna, in sicer v znamenju Raka. To je Lunin domicil, zato bo njen vpliv toliko močnejši. Idealistična zagnanost, ki jo spodbuja polna Luna, se bo prepletla z romantičnostjo znamenja Raka. Takšna kombinacija bo vsekar zelo ploden temelj za nove podvige in nova odkritja na ljubezenskem polju. Seveda bomo morali paziti, da v svoji čustveni vnemi ne bomo zanetili kakšnega požara. Močna zastopanost zemeljskih znamenj nam bo torej v dnevih okoli polne Lune še kako v pomoč.

(A. O.)

LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov: RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

LHASA

Mesto sončne svetlobe, polno legend in mitov (1)

Ljudje na strehi sveta živijo v popolnem sozvočju z naravo

Globoko sem vdihoval svež in čist visokogorski zrak, ko sem stopil na tla letališča, ki je kakih 100 kilometrov oddaljeno od samega mesta Lhase. Jasnost oblik in barv okoliških hribov, ki so bili zaradi nadmorske visine letališča 3600 metrov videti kakor griči, me je osupnila. Redek zrak mi je pokazal nove zmožnosti čutil za vid.

Začel sem verjeti v legende in mite, ki so se o tej daljni in nedopstopni deželi, ki jo obdajajo velicastne, za navadne smrtnike neprehodne gore, spletki skozi stoletja in ovili Tibet v tancico skrivnostnega. Čim manj je zunanji svet vedel o njem, tem bolj si je v do-

misliji slikal podobo o skritem raju na strehi sveta, kjer se ljudje nikoli ne postarajo, kjer živijo v popolnem sozvočju z naravo in svojimi bogovi, o

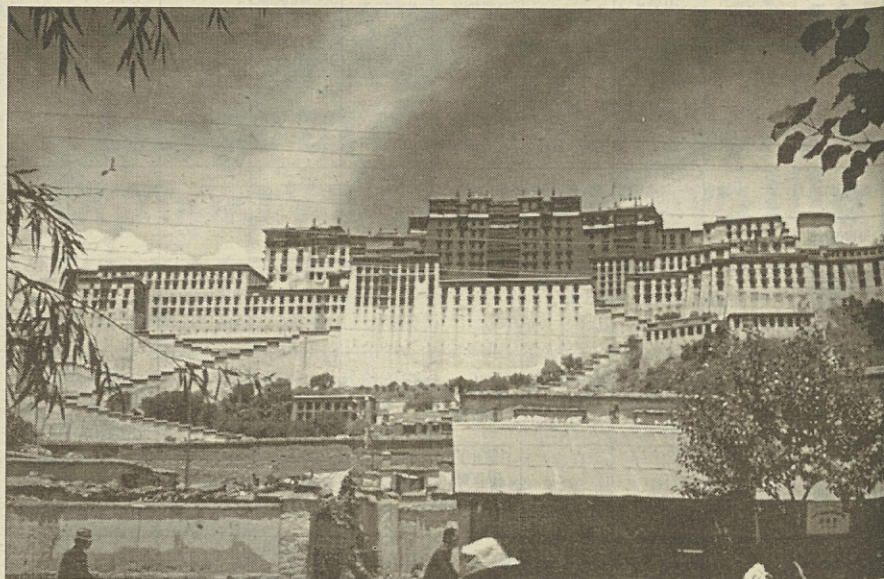
Lhasa - staro se meša z novim

zaklinjanju demonov in magiji ter o menihih, ki se z močjo volje lahko dvigajo v zrak.

V Mesto sončne svetlobe sva s prijateljem To-

mazem priletela iz kitajskih ravnin. Uspela sva premagati številne in visoke birokratske gore, ki obdajajo Tibet zadnjih 40 let, ko si ga Kitajska lasti za svojega. Te sodobne ovire so za evropskega popotnika včasih prav tako nepremagljive, kot so bile visoke gore obdane z večnim ledom in snegom za prve raziskovalce pred stoletji. Številni kitajski migi, parkirani v vrsti na letališču, in pa dejstvo, da so naju z ostalimi potniki bele polti do hotelov v mestu pripeljali z vojaskim kamionom, so nazorno kazali na razmere v tem delu sveta.

V Lhasi so se za naju pričeli naporni dnevi, ko sva se po mestu in okolici

Palača Potala je največja zgradba v mestu (Obe fotografiji: Janez Jaklič)

potepala od jutra do mraka, bodisi na kolesu bodisi peš, gnana od tiste nedvidne sile, zelje spoznavati in doživeti.

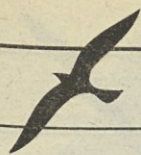
Prvi vtis, ki sem ga znal v svoji od visine sonca razboleli glavi, je bil občutek olajasanja. Nepopisno gnečo kitajskih ravnin, ki mi je prišla presedati in me navdajati z agresivnostjo, je nadomestila prava pravcata praznina v čudovi-

tem gorskem svetu. Ljudje so bili drugačni, visoki, temne včasih skoraj čokoladne polti in po pravilu prijazni. Njihova oblačila, dolgi nozi, način hoje in obnašanja so izžarevali neustrašen ponos gorjana. Hise so bile velike, kamnite, trapezne oblike z ravnimi strehami.

Enoličnost kamnite sivine so razbijale lesene površine, podboji vrat,

okvirji oken, ki so biliobarvani z živimi barvami. Spremenila se je tudi hrana. Naenkrat je izginil riž, prisla pa sta kruh in krompir, sicer na drugačen, tibetanski način, vendar bolj domač mojemu zelodcu in okusu. Prav tako se je spremenila klima, ki je postala bolj alpska - hladne noči in prijetni dnevi.

Janez Jaklič (Se nadaljuje)

SEVERNA KOREJA / DINASTIČNE TEŽAVE

Kim Il Sungov naslednik še vedno ni v sedlu

Po nepotrjenih vesteh je Kim Jong Il hudo bolan

SEUL - Pol leta po smrti severnokorejskega voditelja Kim Il Sunga so razmerja moči v slej ko prej stalinističnem Pjongjangu za zunanji svet še vedno nepregledna. Zdi se, da prenos oblasti, ki ga je pokojni Kim pripravil vseh zadnjih dvajset let svojega življenja, ne poteka po načrtu.

V Severni Koreji sta položaja generalnega sekretarja komunistične partije in državnega predsednika vse od smrti dvainosemdesetletnega diktatorja 8. julija 1994 uradno še nezasedena. Za ta osrednja politična položaja je Kim Il Sung uril svojega najstarejšega sina Kim Jong Ila. Vendar pa se je le-ta, ki je zdaj star dvaindeset let in ki velja za dejanskega voditelja Severne Koreje, le redko pokazal v javnosti; ko pa se je že pojavil, je to storil molče. Zazdaj ni moč ugotoviti, kaksni so razlo-

gi, ki mu onemogočajo, da bi tudi uradno prevzel oba visoka položaja. V Pjongjangu tudi ni moč zvedeti za razloge, zaradi katerih Kim Jong Il v navzkrižju z navado, ki jo je njegov oče vedno spostoval, ni imel novoletnega nagovora. Namesto tega so na severnokorejski državni televiziji pokazali posnetek z njegovega obiska pri eni od vojaških enot. Pjongjanska uradna sredstva javnega obveščanja smotno širijo namige o tem, da je Kim Jong Il bolan. Tako na primer uradna severnokorejska

agencija KCNA vedno pogosteje objavlja poročila o državljanih, ki »ljubemu voditelju« želijo dobrega zdravlja in dolgo življenje. Kim Jong Ilu so zaskrbljeni državljani poslali sto različnih zdravilnih zelišč in tudi korenike divjega zensena. V preteklosti od države nadzorovanim severnokorejskim sredstvom javnega obveščanja ni bilo dovoljeno pisati o zdravstvenem stanju političnih voditeljev. Kot pišejo južnokorejski časniki, naj bi imel Kim Jong Il resne težave z jetri in ledvicami. Ko so bile julija pogrebne slovesnosti ob smrti Kim Il Sunga, je bil sin videti blede in shujšan. Na slikah, ki so jih objavili v Severni Koreji ob novem letu, pa je dajal boljši vtis: stal je med dvajseti-

mi polnopravnimi člani partijskega politbiroja. Ker gre za ljudi, stare od 63 do 82 let, se Kim Jong Il lahko postavlja s tem, da je najmlajši med njimi. Tudi južnokorejski uradni opazovalec dogajanja v Severni Koreji, agencija Naewoe Press, ne izključuje možnosti, da je razlog za odlasjanje pri prevzemanju obeh vodilnih funkcij njegovo slabo zdravstveno stanje. Vendar pa agencija tudi ne izključuje možnosti, da tisti v ozadju se nedokoncane bitke za oblast. Sicer pa v partijskih vrstah že nekaj časa lahko prepevajo novo pesem, ki je posvečena Kim Jong Ilu in ki pravi: »Brez tebe bi ne bilo ne nas ne naše domovine.«

Nicolaus Prede/dpa

Vsakodnevno podkupovanje ali kako mažejo v Nemčiji (3)

Korupcija je v Zvezni republiki dosegla »razsežnosti«, se pritožuje hamburski generalni javni tožilec Weinert, »ki so potrdile naše najbolj pesimistične napovedi« - republika podkupnin Nemčija.

Vzroki velikega porasta podkupovanja in podkupljivosti so se zelo nejasni. Je »korupcija skrajno normalna« v pluralistični družbi, kot meni politolog Ulrich von Alemann? Ali pa ima prav generalni javni tožilec Hans Christoph Schaefer iz Hessna, ko kot vzrok za vedno bolj razširjeno korupcijo navaja »splošen propad vrednot« v družbi?

V deželi, v kateri kariere politikov »v prvi vrsti bazirajo na splošnem okoriscanju«, tudi od državljanov ne moremo pričakovati ničesar drugega, meni kölnski sociolog Erwin Scheuch - torej nujen propad nazorov?

V spoznanju, da korupcija uničuje državo in »kriminalu odpira vsa vrata« (Zachert), med političnimi tabori vlada enotnost. »To se mora nehati«, zahtevajo notranji politiki in politiki za pravosodje v en glas. Nasli so tudi že krivce za tegobe: preiskovalci in tožniki, pravi pravna strokovnjakinja SPD Herta Däubler-Gmelin, bi se morali »končno začeti držati konsekvence izvajanja veljavnih zakonskih določil«.

Toda preiskovalcem je zvezal roke sam zakonodajalec. Nekoč je bilo podkupovanje v Nemčiji kaznovano z ostrimi kaznimi. »To se lahko pruska država zaustavila podkupovanje uslužbenec, do katerega je prihajalo že v 18. stoletju. V mladi zvezni državi pa so kazni omilili.

Najprej so že leta 1953 omilili kazen za podkupovanje poslancev. Leta 1974 so »težko pasivno podkupovanje«, katerega so v petdesetih letih kaznovali z zaporom do pet leti, spremenili v enostaven prestop, ki naj bi bil kaznovan z manjšimi kaznimi, obcutno pa so skrajšali tudi zastaralni rok.

Zakonodajalec je leta 1968 odpravil tudi kaznovanje izdaje uradne tajnosti »v posebnem hudem primeru«; vzrok za to, da je bila ta oblika izdaje, ki je bila pogosto cilj podkupovanja, nekoč kaznovana z desetimi leti zapore, je bil več kot dober.

Ce delajo pravilno, je sprejemanje podkupnin za uslužbenca medtem po-

stalo ze donosen posel celo takrat, kadar jih odkrije roka pravice. Prej je veljal »predpis zaplembe«, po katerem je »sprejeti denar ali vrednost le-tega« avtomatično prisel v državno blagajno. Ta dodatna kazen je bila odpravljena.

Danes morajo biti javne institucije, ki utrpijo škodo, v pravnem smislu zelo iznajdljive, da zmanjšajo neposteno pridobljeno bogastvo državnih uslužbenec. Novi zakon deluje grobo po svabskem pregovoru: »Ce placas vnaprej, je to podkupnina, ce placas kasneje, je to hvaležnost« - in darila iz hvaležnosti ostanejo pri prejemniku.

Sele pred kratkim je prvi glavni kriminalni komisar, uslužbenec hamburskega deželnega kriminalnega urada Klaus Lang, bral zakonodajalcem levite. Pritoževal se je, da pravzaprav nihče noče odločno nastopiti proti korupciji. Za politike so korupcijski delikti v resnici le »nepomembna kazniva dejanja«.

Moderne preiskovalne metode, kot npr. prisluskovanje telefonskim pogovorom, bi sicer lahko uporabil, kadar gre za »prestopke iz zakona o družtvih« ali za »vojaško neposlušnost«, ne pa pri korupciji na drobno in debelo, se je pritoževal kriminalist. Danasnji način boja, »ali bolje: neboja« proti korupciji ima, kot meni policijski uslužbenec, za metodo: »Nenevaren, nemočen, nekaznovan.«

Tako se je zgodilo, da je lahko frankfurtsko javno toilstvo kljub dolgem Beckerjevemu seznamu sprožilo le tri postopke.

Ker dejanski stan kaznivega dejanja prejetanja podkupnine zastara že po petih letih, kar nekaj prejemnikov podkupnine ni prišlo v postev za preiskavo: svoja »darila« so prejeli pred nekaj več kot petimi leti. Poizvedbe po vzoru »kdor enkrat vzame«, kot to imenuje nek javni tožilec, prepoveduje zakon o kazenskem postopku - zastarano je zastarano.

Toda nadlegovati niso smeli niti velikih prejemnikov podkupnin z Beckerjevega seznama. Da je arhitekt s profsorskim naslovom morda zaslužil dvojno, velja za »običajno poslovno prakso«. Tudi proti menedžerju firme Lurgi niso mogli storiti nič, saj njegovega podjetja to sploh ni zanimalo.

Se nadaljuje

MEH ZA SMEH

Judovske šale

»Gospod finančni svetnik, mar vaš sin resnično študira na Dunaju? Kaj bo postal, ko bo koncal studij?«
»Bojim se, da star Jud.«

~ ~ ~

V gostilno pride gost in ima za ušesom zataknjen špargelj. Natar je na vso moč presenečen, vendar pa si ne drzne spraševati. Poslej gost prihaja vsak dan in vselej s špargljem za ušesom. Natar se končno opogumi in sklene: ce bo danes spet prišel, ga bom vprašal. Gost pride, toda namesto šparglja mu za ušesom tici petersilj. Natar se opogumi: »Oprostite, gospod, vas smem vprašati, zakaj imate za ušesom petersilj?«

»Ker danes ni bilo nobenega šparglja več.«

~ ~ ~

Vaski Jud pride v mesto, si v najcenejši krčmi privoščil obed za trideset kopejk in se potem spet odpravi na ulico. Na poti ga premaga narava in ker tudi od doma ne pozna stranišča, počepne na prvem pripravnem vogalu in opravi svojo. V trenutku se prikaže policist in mu zaračuna rubelj globe.

»Ti meščani so od sile cudni,« se jezi vaski Jud, »za jedaco vzamejo trideset kopejk, za sranje pa cel rubelj.«

GENIJI V ŠOLSKIH KLOPEH

Albert Einstein (1879-1955)

Tako pojmovani izrek »mens sana in corpore sano« sodi namreč v sfero legend in celo ponaredkov. Ravno kot ponaredek pa je v Nemčiji prišel kot narocen ustanovitelju nemškega telovadnega združenja Friedrichu Ludwigu Jahnu (1778-1852), kajti za njegovim konceptom telesnega urjenja se ni skrivala želja po zdravem duhu, marveč po predvojaški vzgoji mladine. Ta koncept je postal tudi del koncepta nemške gimnazije kot oblike srednje šole. Beseda gimnazija izvira iz grške antike in je pomenila kraj, kjer se je bilo moč ukvarjati z gimnastiko, in sicer v goloti, kar beseda tudi pomeni (gymnos je nagec). Antične gimnazije so se zlagoma razvile v kraje, kjer so okoli jase jeli postavljati tudi druge objekte, kot so naprave za urjenje in kopalnice. Grki izreka »zdrav duh v zdravem telesu« niso poznali, saj izvira iz rimske dobe. Izustil ga je Juvenal, ki je živel v drugem stoletju našega stetja. Temu rimskemu satiriku, ki je bil vztrajen kritik duhovnega in moralnega propadanja Rima, se na misel ni prišlo, da bi izrekel »evgenično« mnenje, po katerem naj bi zdrav duh prebival le v zdravem telesu. Dobesedno se izrek, ki ga je zapisal v Satirah X, 356, glasi: »Orandum est ut sit mens sana in corpore sano.« Dobeseden prevod se glasi: »Moralni bi si zeleti, da bi v zdravem telesu prebival tudi zdrav duh.« V tem kontekstu zdravo telo ni več pogoj za zdravega duha. Kot satirik bi se Juvenal morda celo zabaval sprčo dejstva, da so njegov izrek v nekaj več kot poldrugem tisočletju prekovali v nasprotje tistega, kar je v resnici povedal.

Se nadaljuje

MOJSTRI DETEKTIVI

Maurice
Leblanc

Arsène Lupin (7)

»Ker je samo Arsène Lupin sposoben izvesti kaj takega, in sicer tako, da se mora posreciti. In res se je.«

»Samo besede, Ganimard.«

»Ki so resnične. Nesmiselno je iskati podzemskie hodnike, vrtljive kamne in druge tovrstne neumnosti. Fant ne uporablja takih starinskih metod. Je mož danasnega, ce ne celo jutrisnjega dne.«

»In kaj sklepate?«

»Prosim vas samo za dovoljenje, da smem pri njem prebiti eno uro.«

»V njegovi celici?«

»Da. Na potovanju iz Amerike sva se zelo dobro razumela, in mislim, da smem reci, da mu je tisti, ki ga je prijel, nekoliko simpatičen. Ce mi lahko kaj pove, ne da bi se razkrinkal, mi bo rade volje prihranil nepotrebno pot.« »Prav si povedal. Toda vzemimo, da je Arsène Lupin v pričakovanju tega neizogibnega dejanja enega svojih nasposobnejših prijateljev zaprosil, naj gre v Caudebec, se poveže z enim od casnikarjev urništvu »Reveil«, casopisa, na katerega je baron narocen, in mu dà vedeti, da je

on ta in ta, se pravi slavni kriminalist, kaj se potem zgodi?«

»Potem casnikar objavi, da je v Caudebecu tisti slavni kriminalist.«

»Drži, in potem obstajata dve možnosti. Riba, se pravi Cahorn, v vabo ne zagriže, in nič se ne zgodi. Ali pa, in to je verjetnejše, vznemirjen pohiti k njemu. In tako Cahorn mojega prijatelja zaprosi za pomoč proti meni.«

»Zgodba postaja vse bolj izvirna.«

»Seveda mu lažni kriminalist svojo pomoč sprva odreče. Nato pride brzojavka Arsène Lupina. Baron se zgrozi in mojega prijatelja znova prosi za zascito in mu ponudi veliko denarja. Prijatelj pristane, pripelje s sabo dva fanta iz naše tolpe, in ponoči, ko njegov zascitnik pazi na Cahorna, fanta spravita skozi okno celo vrsto predmetov in jih z vrhvo spustita v najeto salupo. Preprosto kot Lupin.«

»Velicastno!« je zaklical Ganimard.

»Smelosti načrta in bistroumno domisljenih podrobnosti sploh ni mogoče dovolj obcudovati. Ampak skoraj si ne

morem zamisliti tako znanega kriminalista, da bi njegovo ime na barona tako vplivalo in ga do te mere pritegnilo.«

»Eden je tak, samo eden.«

»Kdo?«

»Slavni, osební prijatelj Arsène Lupina, inspektor Ganimard.«

»Jaz!«

»Prav ti, Ganimard, in zato je zadeva tako občutljiva. Ce se boš odpeljal tja, in se bo baron odločil, da bo zadevo svedkal, boš ti prišel do sklepa, da si dolzan prijeti sam sebe, tako kot si v Ameriki prijel mene. Ha! Krasna revansa! Dosegel bom, da bo Ganimard prijel Ganimarda!«

Arsène Lupin se je prisrčno nasmej. Precej jezni inspektor se je ugriznil v ustnico. Zdelo se mu je, da sala nikakor ne zasluži tolikšnega zadovoljstva.

Vstopil je paznik, kar je Ganimardu dalo čas, da se je spet obvladal. Paznik je prinesel kosilo, ko so ga Arsène Lupinu s posebnim dovoljenjem prinisali iz bližnje restavracije. Pladenj je postavil na mizo in odšel. Arsène je sedel, prelo-

mil kruhek, pojedel dva ali tri grizljaje in nadaljeval:

»Vendar se ne vznemirjaj, moj ljubi Ganimard, saj se ne boš odpeljal tja. Zaupal ti bom nekaj, kar te bo osupnilo. Zadevo bodo vsak cas spravili v arhiv.«

»Kaj?«

»Rekel sem, da jo bodo vsak cas spravili v arhiv.«

»To ni mogoče, pravkar sem bil pri vodji varnostne službe.«

»Pa? Ali gospod Doudouis vé o meni vec, kot vem jaz? Izvedel boš, da je Ganimard - oprostí, lažni Ganimard - z baronom ohranil zelo dobre odnose. Baronom mu je zaupal zelo občutljivo nalogo - in to je glavni razlog, da ni ničesar povedal - naj se z menoj pogodi. In verjetno je s pomočjo določene vsote baron prav to uro spet prišel do svojih ljubljeneh malenkosti. V povračilo bo tožbo umaknil. Tatvine torej ni več. Torej mora javni tožilec zadevo opustiti, pa ce mu je to ljubo ali ne.«

Ganimard je osuplo gledal zapornika.

»In od kod vse to veš?«

»Pravkar sem prejel brzojavko, ki sem jo pričakoval.«

»Prejel si brzojavko?«

»Samo trenutek, ljubi prijatelj. Iz vljudnosti je nisem hotel prebrati v tvoji prisotnosti. Toda ce dovolis ...«

»Norčuješ se iz mene, Lupin.«

»Bodi tako prijazen, ljubi moj, in udari po konici tega mehko kuhanega jajca. Videl boš, da se ne norčujem iz tebe.«

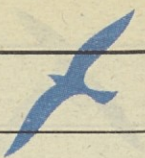
Ganimard je samodejno ubogal in z rezilom noza udaril po jajcu. Usel mu je vklik presenečenja. V lupini je bil samo list modrega papirja. Bila je brzojavka, bolje, del brzojavke, od katere je bil odtrgan poštni pecat. Bral je:

»Pogodba sklenjena. Sto tisoč izplačanih. Vse v redu.«

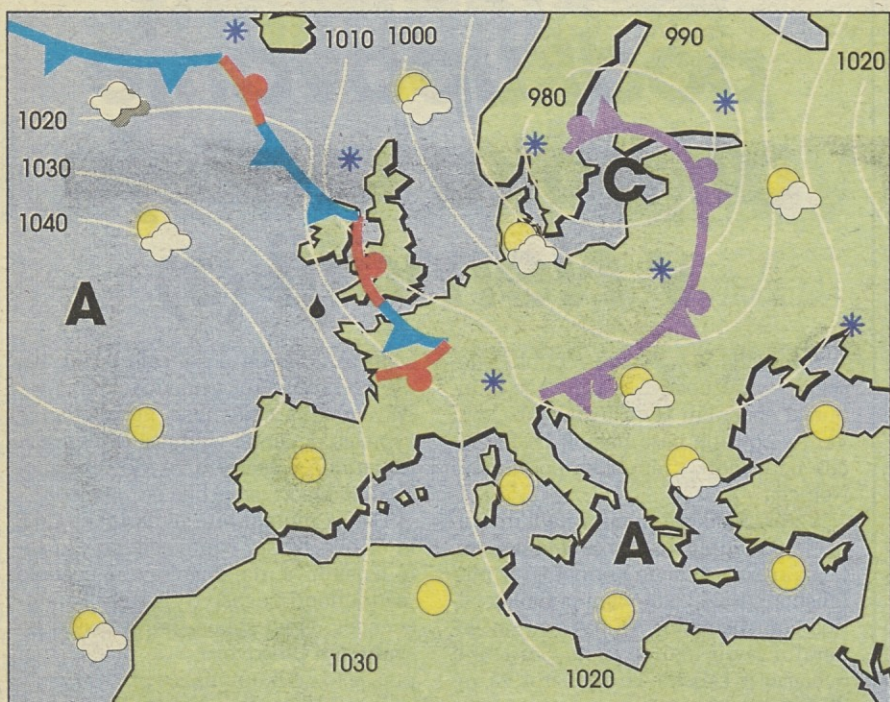
»Sto tisoč?« je vprašal.

»Da, sto tisoč frankov. To je sicer malo, vendar so casi slabi ... Vrh tega imam toliko strokov. Ce bi videl moj proračun ... proračun velemera!«

Se nadaljuje

EVROPA / DEŽ IN SNEG, V SREDOZEMLJU LEPO

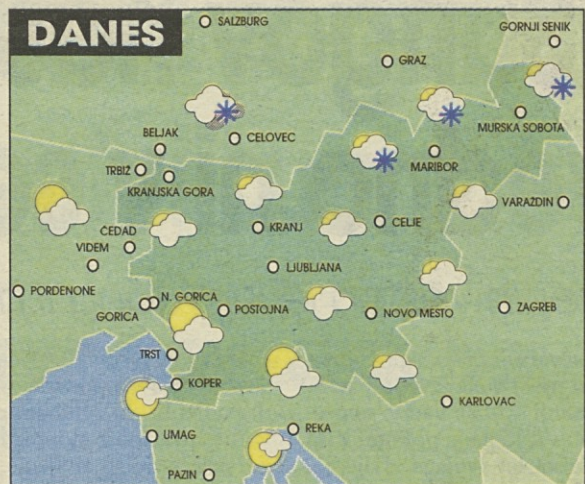
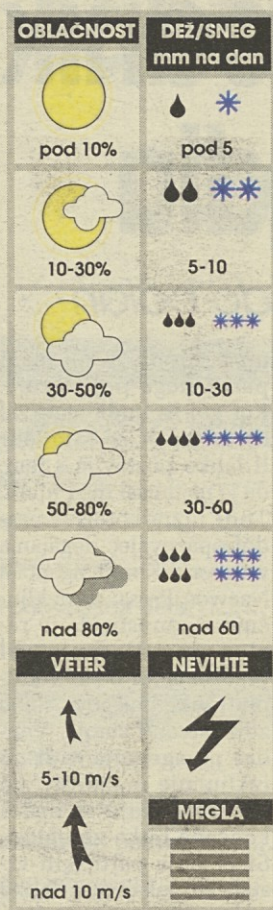
Vremenska slika:

Nad večjim delom Evrope je območje nizkega zračnega pritiska. Frontalni val se ob močnih severozahodnih višinskih vetrovih oslabljen pomika proti jugovzhodu in na vreme pri nas povzroča vpliva le s povečano oblačnostjo.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

ALPE JADRAN / SNEG, RAZEN NA JUŽNI STRANI ALP

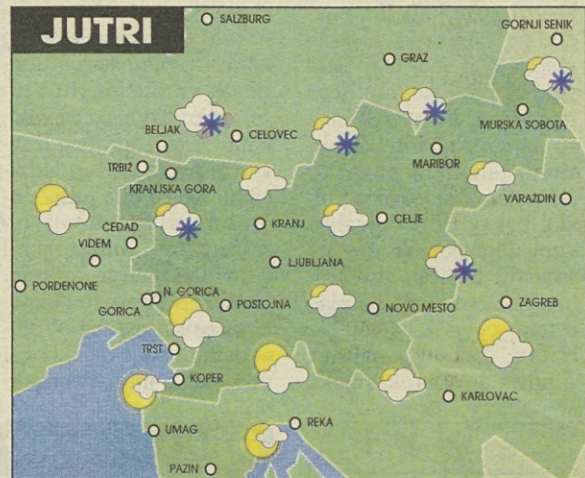

Slovenija:

Spremenljivo oblačno bo, predvsem v severnih krajih je možno rahlo sneženje. Temperature bodo od -3 do 2°, na Primorskem 9 °C.

Sosednje pokrajine:

Na območju Alp in na Madžarskem bo snežilo. Drugod bo spremenljivo oblačno in suho vreme.

V Sloveniji:

V sredo bo spremenljivo oblačno, a večinoma brez padavin. Možne bodo le kratkotrajne snežne plohe.

Obeti:

V četrtke bo suho in spet hladneje. Na Primorskem bo pihala burja.

TEMPERATURE ALPE JADRAN

včeraj ob 7. in ob 13. uri

LJUBLJANA.....	-5/-3
TRST.....	1/-
CELOVEC.....	-12/-7
BRNIK.....	-5/-2
MARIBOR.....	-7/-1
CELJE.....	-7/-3
NOVO MESTO.....	-5/-2
NOVA GORICA.....	-1/-
MUR. SOBOTA.....	-7/-
PORTOROŽ.....	-6/6
POSTOJNA.....	-6/3
ILIRSKA BISTRICA.....	-7/2
KOČEVJE.....	-6/2
ČRNOMELJ.....	-4/2
SLOV. GRADEC.....	-7/5
RATEČE.....	-15/-5
VOGEL.....	-10/-4
KREDARICA.....	-12/-11
VIDEM.....	-5/-
GRADEC.....	-11/-6
MONOSTER.....	-8/-2
ZAGREB.....	-3/0
REKA.....	-/-

TEMPERATURE PO EVROPI

včeraj ob 7. in ob 13. uri

HELSINKI.....	-1/1
STOCKHOLM.....	-2/-1
MOSKVA.....	-7/-3
BERLIN.....	-7/3
VARSAVA.....	-6/2
LONDON.....	1/11
AMSTERDAM.....	2/2
BRUSELJ.....	2/2
PARIZ.....	4/4
DUNAJ.....	-8/-2
ZÜRICH.....	-8/-2
ZENEVA.....	-3/1
RIM.....	0/10
MILAN.....	-7/5
BEOGRAD.....	-2/-1
BARCELONA.....	6/11
ISTAMBUL.....	6/8
MADRID.....	1/12
LIZBONA.....	9/14
ATENE.....	9/14
BUCAREST.....	-2/1
MALTA.....	9/12
PRAGA.....	-11/-4

BIOPROGNOZA

Vremensko občutljivi ljudje bodo čutili zmerno vremensko obremenitev, ki se bo kazala z značilnimi vremensko pogojenimi težavami.

RAZMERE NA CESTAH

Ceste po Sloveniji so suhe in normalno prevozne. Promet po notranjosti države pa tudi prek vseh mejnih prehodov poteka tekoče in brez zastojev.

SNEŽNE RAZMERE dne 9. 1. ob 8. 30 uri

Rogla	87	Kanin	15 do 50
Kope	do 50	Logarska Dolina	20 - 40
Kivavec	do 30	Kobla	do 30
Vogel	do 45	Kandrase	do 50
Kranjska Gora	20 - 40	Zelenica	20 - 50
Mariborsko Pohorje	do 75	Liboje	do 15
Kalič	20	Cerkno	30 - 50
Rog Crmošnjice	do 30	Soriska Planina	do 50

Na omenjenih smučiscih naprave obratujejo. Na Koblji smučisca zasnežujejo. Tekaske proge so urejene na Mariborskem Pohorju, Pokljuki, Rogli, Kopah, Soriski Planini, Logarski Dolini, in Crmošnjicah. Dostop na Mariborsko Pohorje, Roglo in Crmošnjice je možen samo z zimsko opremo. Smučarski avtobus vozi na Mariborsko Pohorje in Vogel. Na Mariborskem Pohorju bo do srede del proge zaprt zaradi organizacije mednarodnih tekmovanj.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.18 najvišje 28 cm, ob 12.35 najnižje -25 cm, ob 19.36 najvišje 0 cm, ob 22.11 najnižje -2 cm.

Jutri: ob 5.24 najvišje 30 cm, ob 13.13 najnižje -34 cm, ob 20.10 najvišje 8 cm.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Boj za pravice telet: množične aretacije

LONDON - V pristanišču Shoreham v Angliji se že šest dni odvija protest tisočih ljubiteljev zivali, ki s cestnimi zaporami demonstrirajo proti »nečloveškemu« izvažanju ovac in telet v Francijo in Nizozemsko. V sporih s policijo je prislo do množičnih aretacij. Spor s tisočimi policisti je postal v Veliki Britaniji dogodek, o katerem sredstva javnega obveščanja poročajo celo več kot o spopadih v Ceceniji.

Demonstranti v Shorehamu nasprotujejo prevozu živih zivali; dopustljiv se jim zdi samo prevoz

mesa. Poudariti je treba, da ne gre za ekstremistične naravovarstvenike; za pravice telet namreč demonstrirajo tudi slavne televizijske igralk, strogi profesorji ter člani Rotary kluba. Gre torej za nekakšen upor otocanov, ki jih je pretreslo, kako celinski barbari ravna z neobglenimi zivalmi.

Novembra lani so ljubitelji zivali s podporo sirse javnosti doslegli, da na trajektih, ki plujejo po Rokavskem prelivu, ne sprejemajo več tovorov živih zivali; to je bil posel vreden okrog 500 milijonov mark letno. To pot

zelijo z demonstriranjem doseči konec trgovanja, ki ga v Veliki Britaniji pojmujejo kot nekakšno trgovino s sužnji. V Franciji in Nizozemski teleta hranijo pet mesecev s samim mlekom, polega tega pa živijo v temi, da bi evropski trg mogel imeti mehko in belo teletino. Da bi omogočila vkrcanje telet v Shorehamu, je policija v prejšnjih šestih dneh potrosila približno poldrugi milijon mark, zato je verjetno, da bodo v bodoče morali tudi v tem pristanišču pristati na zahteve demonstrantov.

Miš slepi »potnik« boeinga 767

STOCKHOLM - Po vzletu boeinga 767 letalske družbe SAS (Scandinavian Airlines System) so na krovu opazili miš, ki se je brčkone kot slepi potnik prithotapila v letalo. Zaman so jo v Stockholmu poskušali s sirom izvabiti iz letala, tako da je letalo nato odletelo s København, kjer bodo poskušali miš končno spraviti iz letala.

Rasistični ravnatelj pred sodniki

MONTGOMERY (ALABAMA) - V Montgomeryju sodijo ravnatelju višje srednje šole iz Wedoweeja Hulonda Humphriesu zaradi rasističnih izpadov. Humphries je namreč zagrozil, da bo ukinil vsakoletni solski ples, če na njem bodo raso mešani pari, neki mulatki pa je na solski skupščini zabrusil, da je »rezultat napake«.

Churchill je hotel uničenje SZ in Nemčije

LONDON - Winston Churchill je računal na medsebojno uničenje med Hitlerjevo Nemčijo in Stalinovo Sovjetsko zvezo, prav zato je zavlačeval z zavezniškim izkrcanjem v Normandiji. To izhaja iz nekega dokumenta, ki ga je zgodovinar Anthony Cave-Brown odkril v nekem londonskem arhivu. V tem dokumentu je neki Churchillov svetovalec poudarjal, da morata nemška in sovjetska armada izkrcavati.

Fant z dvema penisoma roti novinarje, naj ga pustijo pri miru

LIMA - »Res je, imam dva penisa, a za božjo voljo pustite me pri miru,« je novinarju dnevnika Ojo povedal 15-letni Juan C.F., ki živi v severnoameriški pokrajini Bagua. Juan noče, da bi ga ljudje gledali kot kak cirkuski fenomen, če bi se njegovo ime in priimek pojavilo v časopisih in bi ga ljudje na cesti prepoznali. Novinarju je povedal, da so mu zdravniki svetovali, naj operativno odstrani en penis. Fant tega noče, ker mu ništa v napoto in ker nima zaradi tega nobenih bolečin. Po lastni izbiri lahko urinira z enim ali z drugim penisom, spolno pa reagira samo desni. Vseeno pa ima fant težave, saj je priznal, da ga je neko dekle, v katero je bil blazno zaljubljen zapustilo, ker se je balo, da bi se nekega dne njuni otroci rodili s podobno hibo.

Na Filipinih slavili 50-letnico izkrcanja

V ameriške marince preoblečeni filipinski vojaki so počastili izkrcanje McArthurjevih sil v Lingayenu. (AP)